

AHIRET GÜNÜNE İMAN

Ahiret gününe iman nedir?

Soru: Ahiret gününe iman nedir?

CEVAP:

İmanın beşinci şartı, Ahiret gününe imandır. Amentü'deki "Vel yevmil ahiri...vel-ba'sü badelmevti hakkun" ifadesi, ahirete, öldükten sonra dirilmeye iman etmeyi bildirmektedir.

Bu zamanın başlangıcı, insanın öldüğü gündür. Kıyametin sonuna kadardır. Son gün denilmesi, arkasından gece gelmediği veya dünyadan sonra geldiği içindir. **Hadis-i şerifte** bildirilen bu gün, bildiğimiz gece gündüz demek değildir. Bir vakit, bir zaman demektir. Kıyametin ne zaman kopacağı bildirilmedi. Fakat, **Peygamber** efendimiz birçok alametlerini ve başlangıçlarını haber verdi:

Hazret-i Mehdi gelecek, İsa aleyhisselam gökten inecek, Deccal çıkacak. Yecüc Mecüc denilen kimseler her yeri karıştıracak. Güneş batıdan doğacak. Büyük depremler olacak. Din bilgileri unutulacak. Fısk, kötülük çoğalacak. Dinsiz, ahlaksız kimseler Emir olacak, **Allahü teâlâ'nın** emirleri yaptırılmayacak. Haramlar her yerde işlenecek, Yemenden bir ateş çıkacak. Gökler ve dağlar parçalanacak. Güneş ve Ay kararacak. Denizler birbirine karışacak ve kaynayıp kuruyacaktır.

Günah işleri yapan Müslümanlara fâsık denir. Fâsıklara ve bütün kâfirlere kabirde azap vardır. Bunlara elbette inanmak lazımdır. Ölü kabre konunca, bilinmeyen bir hayat ile dirilecek, nimet veya azap görecektir.

Münker ve Nekir adındaki iki meleğin, bilinmeyen korkunç insan şeklinde mezara gelip sual soracaklarını hadis-i şerifler açıkça bildirmektedir. Kabir suali, bazı âlimlere göre, bazı akaiden olacak, bazılarına göre ise, bütün akaiden olacaktır. [Bunun için, çocuklarımıza (Rabbin kim? Dinin hangi dindir? Kimin ümmetindensin? Kitabın nedir? Kiblen neresidir? İtikadda ve amelde mezhebin nedir?) sorularının cevaplarını öğretmeliyiz! **Ehl-i sünnet** olmayanın doğru cevap veremeyeceği Tezkire-i Kurtubi'de yazılıdır.]

Güzel cevap verenlerin kabri genişleyecek, buraya Cennetten bir pencere açılacaktır. Sabah ve akşam, Cennetteki yerlerini görüp, melekler tarafından iyilikler yapılacak, müjdeler verilecektir. İyi cevap veremezse, demir tokmaklarla öyle vurulacak ki, bağırmasını, insandan ve cinden başka her mahlûk işitecektir. Kabir o kadar daralır ki, kemiklerini birbirine geçirecek gibi sıkar. Cehennemden bir pencere açılır. Sabah ve akşam Cehennemdeki yerini görüp, mezarda, mahşere kadar, acı azaplar çeker.

Öldükten sonra, yine dirilmeye inanmak lazımdır. Kemikler, etler çürüyüp toprak ve gaz olduktan sonra, bedenler, tekrar yaratılacak, ruhlar bedenlerine girip, herkes mezardan kalkacaktır. Bunun için, bu zamana, Kıyamet günü denir.

[Bitkiler havadan karbon dioksit gazını ve topraktan su ile tuzları, yani toprak maddelerini alıp, bunları birleştiriyorlar. Böylece, organik cisimleri ve azamızın yapı taşlarını meydana getiriyorlar. Senelerle uzun süren bir kimya reaksiyonunun, katalizör kullanarak,

saniyeden az bir zamanda hemen oluverdiği, bugün bilinmektedir. İşte bunun gibi, **Allahü teâlâ**, mezarda, su, karbon dioksit ve toprak maddelerini birleştirerek organik maddeleri ve canlı uzuvları bir anda yaratacaktır. Böyle dirileceğimizi, Muhbir-i sadık [yani **Peygamber** efendimiz] haber veriyor. Fen ilimleri de, bunun dünyada zaten yapılmakta olduğunu gösteriyor].

Bütün canlılar, Mahşer yerinde toplanacak. Her insanın amel defterleri uçarak sahibine gelecektir. Bunları, yerleri, gökleri, zerreleri, yıldızları yaratan, sonsuz kudret sahibi olan **Allahü teâlâ** yapacaktır. Bunların olacağını, **Allahü teâlâ**nın Resulü haber vermiştir. Onun söyledikleri elbette doğrudur. Elbette hepsi olacaktır.

Salihlerin, iyilerin defteri sağ tarafından, fâsıkların, kötülerin arka veya sol tarafından verilecektir. İyi ve kötü, büyük ve küçük, gizli ve meydanda yapılmış olan her şey defterde yazılı bulunacaktır. Kiramen kâtibin meleklerinin bilmediği işler bile, a'zanın haber vermesi ile veya **Allahü teâlâ**nın bildirmesi ile ortaya çıkarılacak, her şeyden sual ve hesap olunacaktır. Mahşerde, **Allahü teâlâ**nın dilediği her gizli şey meydana çıkacaktır. Meleklerle, yerlerde, göklerde neler yaptınız? **Peygamber**lere, **Allahü teâlâ**nın hükümlerini Onun kullarına nasıl bildirdiniz? Herkese de, **Peygamber**lere nasıl uydunuz, sizlere bildirilen vazifeleri nasıl yaptınız? Birbiriniz arasında bulunan hakları nasıl gözettiniz diye sorulacaktır. Mahşerde, imanı olup, ameli ve ahlakı güzel olanlara mükafat ve ihsanlar olacak, kötü huylu, bozuk amelli olanlara ağır cezalar verilecektir.

Allahü teâlâ, dilediği müminlerin büyük ve küçük bütün günahlarını, fadlı ile, ihsanı ile af edecektir. Şirkten, küfürden başka, her günahı, dilerse af edecek, dilerse, adaleti ile küçük günahlar için de azap edecektir. Müşrik ve kâfir olarak öleni hiç af etmeyeceğini bildirmektedir. Kitaplı ve kitapsız kâfirler, yani **Muhammed** aleyhisselamın, bütün insanlara **Peygamber** olduğuna inanmayan, Onun bildirdiği ahkâmdan, yani emir ve yasaklardan birini bile beğenmeyenler, bu halde ölürlerse, elbette Cehenneme sokulacak, sonsuz azap çekeceklerdir.

Kıyamet günü, amelleri, işleri ölçmek için, bilmediğimiz bir Mizan, bir ölçü aleti, bir terazi vardır. Yer ve gök bir gözüne sığar. Sevap gözü, parlak olup, Arşın sağında Cennet tarafındadır. Günah tarafı, karanlık olup, Arşın solunda, Cehennem tarafındadır. Dünyada yapılan işler, sözler, düşünceler, bakışlar, orada şekil alarak, iyilikler parlak, kötülükler karanlık ve iğrenç görünüp, bu terazide tartılacaktır. Bu terazi, dünya terazilerine benzemez. Ağır tarafı yukarı kalkar. Hafif tarafı aşağı iner, denildi. Âlimlerin bir kısmına göre, çeşitli teraziler olacaktır. Birçoğu da, terazilerin kaç tane ve nasıl oldukları dinde açık bildirilmedi. Bunları düşünmemelidir, dedi.

Sırat köprüsü vardır. Sırat köprüsü, **Allahü teâlâ**nın emriyle, Cehennemin üstünde kurulacaktır. Herkese, bu köprüden geçmesi emir olunacaktır. O gün, bütün **Peygamber**ler (ya Rabbi! Selamet ver!) diye yalvaracaklardır. Cennetlik olanlar, köprüden kolayca geçerek, Cennete gideceklerdir. Bunlardan bazıları şimşek gibi, bazıları rüzgâr gibi, bazıları koşan at gibi geçecektir. Sırat köprüsü kıldan ince, kılıçtan keskindir. Dünyada İslamiyet'e uymak da, böyledir. İslamiyet'e tam uymaya uğraşmak, Sırat köprüsünden geçmek gibidir. Burada, nefis ile mücadele güçlüğüne katlananlar, orada Sıratı kolay ve rahat geçecektir. İslamiyet'e uymayan, nefislerine düşkün olanlar, Sıratı güç geçecektir. Bunun içindir ki, **Allahü teâlâ**,

İslamiyet'in gösterdiği doğru yola Sırat-ı müstakim adını verdi. Bu isim benzerliği de, İslamiyet yolunda bulunmanın, Sırat köprüsünü geçmek gibi olduğunu göstermektedir. Cehennemlik olanlar, Sıratı geçemeyip, Cehenneme düşeceklerdir.

Peygamberimiz Muhammed Mustafa'ya (sallallahü aleyhi ve sellem) mahsus olan Kevser havuzu vardır. Büyüklüğü, bir aylık yol gibidir. Suyu süttten daha beyaz, kokusu miskten daha güzeldir. Etrafındaki kadehler, yıldızlardan daha çoktur. Bir içen, Cehennemde olsa bile, bir daha susamaz.

Şefaattir. Tevbesiz ölen müminlerin küçük ve büyük günahlarının af edilmesi için, **Peygamberler**, Veliler, Salihler ve Melekler ve **Allahü teâlâ**nın izin verdiği kimseler, şefaattir edecek ve kabul edilecektir. [**Peygamber** efendimiz, (Ümmetinden büyük günah işleyenlere şefaattir edecek) buyurdu.]

Ahiret hayatı

Soru: Ahirette tek hayat mı vardır?

CEVAP:

Ölümden önceki hayata Dünya hayatı, ölümden sonraki hayata Ahiret hayatı denir. Ahiret hayatı üçe ayrılır:

- 1- Kabir hayatı [Mezardan kalkıncaya kadar olan zaman]
- 2- Kıyamet hayatı [Dirilip Cennete veya Cehenneme gidinceye kadar olan hayat]
- 3- Cennet ve Cehennem hayatı. [Ebedi kalınacak hayat]

Peşin, veresiye gibi olmaz

Soru: Âhirete inandığı hâlde, (Peşin, veresiye gibi olmaz. Peşin elbette iyidir. Sen bu dünyada bana bulgur ver, ben sana âhirette pirinç veririm. Sen bana tavuk ver, ben sana ahirette kaz veririm) diyenler oluyor. Böyle söylemek uygun mudur?

CEVAP:

Bu, âhirete inanmayan ateistlerin, şeytani bir kıyasıdır. İnanan kimse böyle söylememelidir. Onlar kibirlenip âhiretlerini satıyorlar. Hâlbuki dünya fani, âhiret bâkîdir. Sonsuz olan, geçici olana değişilir mi? Hattâ dünyadaki geçici bir altın vazo, âhiretin, ebedi kalacak olan toprak vazosuyla mukayese edilir mi hiç? Bu konuda birkaç âyet-i kerime meali şöyledir:

(İşte onlar, âhireti verip dünya hayatını satın alan kimselerdir.) [**Bakara** 86]

(Sizin yanınızdaki [dünya malı] tükenir. Allah katındaki rahmet hazineleri bâkîdir.) [**Nahl** 96]

(Allah katında olan daha hayırlıdır.) [**Kasas** 60]

(Âhiret daha hayırlı ve bâkîdir.) [**Alâ** 17]

(Dünya hayatı, aldatıcı bir zevkten başka bir şey değildir.) [**Âl-i İmran** 185]

(Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın!) [**Lokman** 33]

Ateist, (Peşin veresiyeden iyidir) sözüne kendisi de inanmaz, çünkü ticarette gelecek on lira elde etmek için, peşin bir lira verir ve bunu yaparken hiç de, (Peşin, veresiyeden daha iyidir) diyerek bu alışverişi terk etmez. Bir de doktor, bir ateisti, bazı meyve ve yemeklerden menederse, o derhâl gelecek hastalığın korkusundan dolayı onları terk eder. İşte görüldüğü gibi, ateist de peşini terk edip veresiyeyle razı olur. Her tüccar, ticaret için yolculuk yapar. Yollarda, seferde peşin olarak yorulur. Bütün bunu veresiye olan bir kâr ve istirahat için yapar. Eğer gelecek olan on lira, hâlihazırdaki bir liradan daha iyiye, o zaman dünya lezzeti, müddeti bakımından âhiret müddetine kıyas edilirse, ateistin kıyasının ne kadar yanlış olduğu meydana çıkar. Çünkü insan dünyada yüz yıl hattâ bin yıl yaşasa, sonsuzun yanında bu bin yıl hiçtir.

İşte âhirete iman eden bir kimse, sonsuz nimeti elde etmek için, sonsuza göre kısa bir anı terk etmiş gibidir. Bir de nimetlerin kalitesine bakılırsa, dünya lezzetlerini sıkıntıyla karışık ve bulanık olarak görür, âhiret lezzetlerini ise berrak görür. Bu bakımdan (Peşin, veresiyeden daha iyidir) sözü yanlıştır.

Bir mümin, şeytanın bu kıyasını kabul etmezse, o yine başka bir kıyasla saldırır. (Yakîn, yani kesin bilinen ve görünen, şüpheliden daha iyidir. Ahiret şüphelidir) der. Bu kıyas, birinci kıyasından daha çürüktür; çünkü yakîn, ancak şeklin benzeri olduğu zaman şüpheliden daha iyi olur. Yoksa tüccarın kazanacağı şüphelidir. Avcının, avı yakalaması şüphelidir. Ancak tedbir almak, aklın gereğidir. Tüccar, (Eğer ticaret yapmazsam aç kalırım, zararım büyük olur. Eğer ticaret yaparsam yorgunluğum, kârıma göre azdır) der. Bunun gibi, ameliyat olmazsa ölecek hasta, çeşitli sıkıntılara katlanarak, ameliyat olur. Hâlbuki şifaya kavuşması şüpheli; ama ameliyatın acılığı ise kesindir. Buna rağmen, (Ameliyatın acısı, ölüme göre pek azdır) der. Ahiretten şüphe eden ateiste demeli ki:

Sabredeceğin günler azdır, en fazla ölüme kadardır. Bu ise âhirete nispeten, sonsuza göre pek kısadır, bir an bile değildir. Eğer şüphe ettiğin ahiret hâşâ yoksa dünyadaki zararın azdır. Ahiret kesin olduğuna göre, inanmadığın için sonsuz ateşte kalacaksın. Bu ise sonsuz hüsrandır. Akli olan, sonsuz hüsrana düşmemek için gerekli tedbirini alır.

Canlar nasıl alınır?

Soru: Dünyanın çeşitli yerlerinde, binlerce, hatta milyonlarca insan, trafik kazası, deprem, savaş gibi sebeplerle aynı anda ölüyor. Ölüm meleği bir anda bunların canını nasıl alır?

CEVAP:

Azrail aleyhisselamın kudretinden şüphe etmek, **Allahü teâlânın** kudretinden şüphe etmeye kadar gidebilir. **Allahü teâlânın** kudretinin büyüklüğünü bilen kimse, sebebini bilmese de, İslam'a teslim olup, Allah'ın her şeye gücü yetebileceğine inanması gerekir.

Bugün bir düğme ile bir veya birkaç şehrin bütün elektrikleri aynı anda söndürülebilmektedir. Ölüm meleği de ruhları bundan daha tez almaktadır.

İbrahim aleyhisselam, ölüm meleğine sual etti ki:

- Ey ölüm meleği, eceli gelen insanların bir kısmı doğuda, bir kısmı batıda olsa yahut kuzeyde ve güneyde aynı anda zelzele olup ölseler yahut da dünyanın çeşitli yerlerinde

savaş olsa, aynı anda binlerce, milyonlarca insan ölse, aynı anda bunların hepsinin ruhlarını nasıl alıyorsun?

Ölüm meleği cevap verdi:

- Allah'ın izniyle onların ruhlarını çağırırım, derhal avucumun içinde oluverirler.

Süleyman aleyhisselam, ölüm meleğine sual etti:

- İnsanların ruhlarını kimini genç yaşta, kimini bebekken, kimini ihtiyarlayınca alıyorsun. Ruhları almada ölçün nedir?

Ölüm meleği dedi ki:

- Bana eceli gelenlerin listesi verilir. Ben verilen listeyi tatbik ederim. Başka işe karışmam.

Ölüm meleği gelip, Süleyman aleyhisselamın yanında oturan bir kimseye dikkatli bakmaya başladı. Sonra çıkıp gitti. O zat, Süleyman aleyhisselama sual etti:

- Kimdi o bana öyle can alacak gibi bakan?

- Ölüm meleğiydi.

- Beni onun pençesinden kurtar! Rüzgâra emret, beni Hindistan'a götürsün!

O zatın bu isteği derhal yerine getirildi. Ölüm meleği ikinci defa Süleyman aleyhisselamın yanına gelince, Hazret-i Süleyman sual etti:

- Geçen gelişinde yanımdaki zata niçin öyle bakmıştın?

- Şimdi onun ruhunu alıp geldim. Bana onun ruhunu Hindistan'da almam emredilmişti. Ömrü biterken, hâlâ burada bulunduğu için öyle bakmıştım. (Mesnevi)

Hayatiyetin ispatı

Soru: Kur'anda, (Her canlı, ölümü tadacaktır) deniyor. Ölenin tatması nasıl olur ki?

CEVAP:

Bu âyet-i kerime, ruhun ölmediğini, sadece ölümü tattığını bildiriyor. Ölümden sonraki hayatiyeti yani canlılığı ispat ediyor. Ölmek, yok olmak demek değildir. İnsan ölünce, ruhu bedenden ayrılır ve yepyeni bir hayat başlar. (İnsanlar uykudadır, ölünce uyanırlar) mealindeki hadis-i şerif de, ruhun ölmediğini göstermektedir.

Ölürken

Soru: Bir kimse, ölürken küfre sokucu söz söyleyip ölse kâfir olarak mı ölmüş olur?

CEVAP:

Hayır, ölüm hâlindeyken küfre sebep olan şey söyleyen kimse, mümin kabul edilir, çünkü o anda akli başında değildir.

Ölüm acısını kimler duymaz?

Soru: Ölüm acısını herkes duyacak mıdır?

CEVAP:

Ölüm acısı, dünya acılarının hepsinden daha acıdır. Bir kâfir, uyku hâli içerek veya narkozla her tarafı uyuşturulduktan sonra da ölse, çok şiddetli olan ölüm acısını duyar. Fakat salih mümin, kurşun yağmuruna tutulsa, bu acıyı duymaz. **Hadis-i şerif**lerde buyuruldu ki:

(**Allahü teâlâ**ya yemin ederim ki, ölüm meleğini görmek, bin kılıç darbesinden daha şiddetlidir. Yine **Allahü teâlâ**ya yemin ederim ki, mümin bir kulun her damarı ölüm acısını duymadıkça, canı çıkmaz.) [Ebu Nuaym]

(Şehit ölüm acısını duymaz.) [Beyheki]

(Şehit, öldürülmesinin acısını, ancak bir pirenin ısırması kadar duyar.) [Nesai]

Ölüm acısı 70 kere kılıçla doğranmaktan fazladır; ama **Allahü teâlâ**, sevdiği kullarına bu acıyı duymaz. Ölüm acısı, kabir azabı yanında hiç kalır. Kabir azabı mahşer azabı yanında hiçtir. Mahşer azabı da, Cehennem azabının yanında hiçtir. Salih mümin, ne ölüm acısını, ne kabir azabını, ne de Cehennem ateşini duymaz. Sırat, Cehennem üzerine kuruludur. Sırat köprüsünden herkes geçer. İki hadis-i şerif mealî:

(İyi kötü herkes [Cehennem üzerine kurulmuş Sırat'tan] geçer. Yalnız mümine, serin ve selamet olur. İbrahim aleyhisselama ateşin serin olduğu gibi. Öyle ki müminlerin soğukluğundan Cehennem, "Müminin nuru narımı söndürüyor" diye bağırır. Bundan sonra **Allahü teâlâ**, takva ehlini kurtarır; zalimleri ise orada yüzüstü bırakır.) [İbni Mace]

(Kıyamette Cehennem mümine, "Çabuk geç ey mümin! Nurun nârımı [ateşimi] söndürecek" diye bağırır.) [Taberanî]

Salih mümin, ruhunu teslim edeceği vakit, rahmet meleklerini ve **Resulullah** efendimizi görüp, can verme acısını duymaz. Bu şaşılacak bir şey değildir. Nitekim Mısır kadınları, Yusuf aleyhisselamın güzelliğine hayran olup, kendilerini öyle unutmuşlardı ki, ellerini kestiklerinden haberleri bile olmamıştı.

Ölüm acısının şiddeti

Soru: Ölüm acısının, bin kılıç darbesinden daha şiddetli olduğu, hadislerle bildiriliyor. Bu, Müslümanlar için de aynı mıdır?

CEVAP:

Evet, aynıdır. Ancak mümin bu acıyı hissetmeyecektir. **Allahü teâlâ**, her Müslümana ölürken, **Resulullah** efendimizi gösterecek ve Onun güzelliği karşısında, ruhunu nasıl teslim ettiğinin farkına varmayacaktır. Yusuf aleyhisselamı gören kadınların, onun güzelliği karşısında parmaklarını bıçakla kestikleri halde, farkına varmadıkları gibi, Müslümanlar da, ölüm acısı hissetmeyeceklerdir. O halde doğru imanla ölmeye çalışmalıdır.

Kabir azabı haktır

Soru: Kabir azabı gerçekten var mı?

CEVAP:

Kabir azabının varlığını bildiren vesikalardan bazıları şöyledir:

İmam-ı a'zam hazretleri buyurdu ki:

Kur'an-ı kerimde (Onlar, sabah-akşam ateşe sokulurlar. Kıyametin kopacağı günde, "Firavun hanedanını azabın en çetinine sokun!" denilecek) buyruldu. (Mümin 46)

Sabah-akşam görecekleri azap, Kıyametten öncedir. Âyetin devamında onların şiddetli azaba sokulacağı bildiriliyor. Birincisi kabir azabı, ikincisi ise Cehennem azabıdır. (El-Kavl-ül fasl)

İmam-ı Gazali hazretleri de, (Bu âyet-i kerime kabir azabını gösteriyor) buyurdu. (İhya)

Nuh suresinin, (Günahları yüzünden suda boğuldular, ardından da ateşe atıldılar) mealindeki 25. âyet-i kerimesinde geçen Feüdhılu kelimesindeki F harfi, hiç ara verilmediğini gösterir. Yani (Suda boğulduktan hemen sonra kabirdeki azaba maruz kaldılar) demektir. (El-Kavl-ül fasl)

Al-i imran suresinin, (Allah yolunda öldürülenleri [şehitleri] ölü sanmayın! Bilakis onlar diridir) mealindeki 169. âyet-i kerimesi de, kabir hayatını bildirmektedir. (El-Kavl-ül fasl)

İmam-ı Şarani hazretleri buyuruyor ki:

Taha suresinin 124. âyet-i kerimesindeki "Me'îşeten danken" kabir azabını bildiriyor. Çünkü hadis-i şerifte buyruldu ki:

(Mümin kabrinde yemyeşil bir bahçe içindedir. Ayın ondördü gibi aydınlatılır. "Feinne lehü me'îşeten danken" âyeti, kâfirlerin kabirde görecekleri azabı bildirir. 99 tinnin kâfirleri kıyamete kadar kabrinde sokup azap eder.) [**Tirmizi**]

Tekasür suresinin 3. âyetindeki, bu övünmenizin kötü akıbetini "İleride bileceksiniz!" demek, "Ölürken" demektir. 4. âyetindeki "Yine ileride bileceksiniz" ise "Kabirde" demektir. (Celaleyn, Medarik, M.Tezkire-i Kurtubi)

Bakara suresinin, (Ölü iken sizi diriltti. Tekrar öldürecek ve tekrar diriltecek) mealindeki 28. âyetinde bildirilen, ikinci dirilme kabirde olacaktır. İmam-ı Nesefi de bu âyetin kabir azabı ve nimetine işaret ettiğini bildirmiştir. (Tefsiri Şeyhzade)

İmam-ı Nesefi hazretleri buyuruyor ki:

Araf suresinin, (Orada yaşayıp, orada öleceksiniz, yine oradan dirilip çıkarılacaksınız) mealindeki 25. âyetindeki "Orada"dan maksat kabir hayatıdır. (Şeyhzade)

İmam-ı Nesefi buyurdu ki:

Casiye suresinin, (Allah sizi diriltir, sonra öldürür) mealindeki 26. âyetinde, diriltmenin kabirde olacağını bildiriyor. (Şeyhzade), Tevbe suresinin, (Onları iki defa azaba uğratacağız) mealindeki 101. âyetindeki azabın biri kabir azabıdır. (Kadi Beydavi)

İmam-ı Süyuti hazretleri, "Kabir azabı" ile ilgili Şerhussudur isminde müstakil bir eser yazmıştır. **Buhari** ve Müslim ve diğer hadis kitaplarındaki kabir azabı ile ilgili hadis-i şerifleri nakletmiştir. Her hadis kitabında kabir azabı bildirilmektedir. Kabir azabını inkâr eden, bütün hadis kitaplarını inkâr etmiş olur.

Hazret-i Âişe validemiz, (Ya Resulallah, bu ümmet, kabirde azap görecek, benim gibi zayıfların hali ne olacak?) diye sual edince, **Resulullah**, İbrahim suresinin, (Allah, iman

edenlere, dünya ve ahirette de sabit sözlerinde sebat ihsan eder) mealindeki 27. âyeti okudu. (**Bezzar**), Bu âyette, kabir hayatının hak olduğu, müminlere kavl-i sabit ihsan edildiği bildiriliyor. (Tefsir-i Celaleyn)

İslam âlimleri, kabir hayatının ahiret hayatından olduğunu, kabir azabının da ahiret azaplarından olduğunu bildirmişlerdir. (Mektubat-ı Rabbani)

Yukarıda âyet-i kerimelerle kabir azabının hak yani gerçek olduğunu bildirdik. Şimdi de kabir azabı ile ilgili hadis-i şeriflerden bazılarını bildiriyoruz. **Peygamber** efendimiz buyuruyor ki:

(Kabir azabının çoğu, üzerine idrar sıçratmaktan olacaktır.) [İ.Mace, **Nesai**, **Hakim**, Dare Kutni]

(İdrardan sakının! Çünkü kabirde ilk hesap bundan olacaktır.) [**Taberani**]

(**Allahü teâlâ**, bazı kimseleri, insanların ihtiyaçlarını gidermek için yaratmıştır. İnsanlar, ihtiyaçları için onlara başvururlar. İşte bunlar, kabir azabından emindirler.) [**Taberani**]

(Dün gece rüyamda, bir kimseyi kabir sıkarken gördüm. Namazı gelip onu kabir azabından kurtardı.) [**Hâkim**]

(Cuma gecesi "Fâtiha" ve 15 kere "İzâ zülzilet" okuyarak iki rekât namaz kılan kabir azabından emin olur.) [**Deylemi**]

(Fisebilillah gözcü olarak vefat eden kabir azabı görmez.) [**İ. Ahmed**]

(Allah'ım, kabir azabından Sana sığınıyorum.) [Müslim, **Nesai**, Hâkim, Harâiti]

(Allah'a yemin ederim ki, 99 tinnin Kıyamete kadar, kâfire kabrinde azap eder.) [Ebu Ya'la, İbni Hibban, **Tirmizi**]

(Namaz kılmayanın kabri ateşle dolar. Gece-gündüz onu yakar. Bir tinnin, her namaz vaktinde onu sokar.) [Kurretül-uyun]

[Tinnin isimli yılan, dünya yılanı değildir. Kâfire ve günahkâra azap etmesi için Allah'ın yarattığı bir mahlûktur.]

Resulullah efendimiz, iki kabir yanında durup, (Bunlardan biri idrar sıçramasından sakınmadığı için, diğeri ise, Müslümanlar arasında söz taşıdığı için, kabir azabı çekiyorlar) buyurdu. (**İbni Mace**)

Eshab-ı kiramdan Ya'la bin Mürre hazretleri, bir kabirde azap olduğunu işitip, **Resulullah** efendimize haber verdi. **Peygamber** efendimiz de, (Ben de işittim. Söz taşıdığı ve üzerine idrar sıçratıldığı için, azap yapılmaktadır) buyurdu. (Beyheki)

Peygamber efendimiz, iki kabrin yanına gelince, bir hurma dalı getirilmesini emretti. Hurma dalını ikiye kırıp, yarısını bir kabre, yarısını da diğer kabrin üstüne koyup, (Bu dal yaş kaldığı sürece azapları hafifler. Bunlar gıybet ve idrardan dolayı azap görmektedir) buyurdu. (İ.Mace)

(Dört kişinin, çektikleri şiddetli azaptan dolayı, Cehennemdekiler rahatsız olur. Bunlardan biri, ateşten kapalı bir tabut içinde, biri bağırsaklarını sürür, biri de kan ve irin

kusar, öteki ise kendi etini yer. Tabuttaki, borçlu olarak ölmüştür, üzerinde kul borcu vardır. [Geriye mal da bırakmadığı için borcu ödenmemiştir.] Bağırsakları sürünen, idrardan sakınmamıştır. İrin ve kan kusan, müstehcen konuşmuştur. Kendi etini yiyen de, gıybet ve kovuculuk etmiştir.) [Taberani]

Peygamber efendimiz bir cenazede, (Ya rabbi bunu kabir azabından koru) diye dua etmiştir. (Müslim, Nesai, Tirmizi)

Ehl-i sünnetin ve hanefi mezhebinin reisi olan imam-ı a'zam hazretleri buyurdu ki:

(Kabirde ruhun cesede iadesi, kâfirleri ve bazı günahkâr Müslümanları kabrin sıkması ve azap edilmesi haktır.) [Kavl-ül fasl

İslam âlimlerinin en büyüklerinden olan imam-ı Rabbani hazretleri, (Kabrin bedeni sıkması vardır) buyurdu. (Mektubat-ı Rabbani 3/17)

Yine İslam âlimlerinin en büyüklerinden olan imam-ı Gazali hazretleri de, (Kabir azabı ruha ve cesede birlikte olacaktır) buyuruyor. (İhya-i ulümiddin)

Karada ve denizde ölene de sual sorulur. Bu da ruhun bedene iade edilmesinden sonra olur. [Nuhbet-ül-leâli s.116, Bidaye s.91]

Ruh ve beden beraber günah işledikleri için, kabir azabı da, her ikisine birden yapılacaktır. (El-Müstened)

İmam-ı Süyuti hazretleri (Şerh-us-Sudur), Abdurrahman ibni Receb Hanbeli hazretleri (Ehvâl-ül-kubur) kitabında, İmam-ı Şarani hazretleri Tezkire-i Kurtubi Muhtasarı'nda bildiriyor ki:

Eshab-ı kiramdan Abdullah bin Ömer hazretleri, (Yerden boynu zincirli birinin çıktığını, bir adamın bunu dövdüğünü, zincirli adamın yerde kaybolduğunu, böylece toprağa girip çıktığını gördüm) dedi. **Resulullah** efendimiz, bu zata, (O gördüğün kimse, Ebu Cehil'dir, kıyamete kadar kabrinde böyle azap çeker) buyurdu. (Taberani)

Özetini aldığımız hadis-i şerifin metninde Ebu Cehil'in İbni Ömer hazretlerinden su istediği de yazılıdır. Demek ki, Ebu Cehil'in sadece ruhuna değil, bedenine de azap yapılmaktadır. Cehennemde de, çürüyen vücut yerine yeni bir vücut yaratılacak, Cehennemdekilerin böylece hem ruh, hem de bedenleri azap görecektir. Azabı gören ve çürüyen beden değildir. Ruhun tasarrufu altında olan beden azap görecektir.

İmam-ı Süyuti hazretleri buyuruyor ki:

Her ölünün ruhu, cesedine, bilmediğimiz bir halde bağlıdır. Ruhların kendi cesetlerine tesir ve tasarruf etmelerine ve kabirde bulunmalarına izin verilmiştir. Ölü kabirde çürüse de, ruhun bedenle olan bağlılığı bozulmaz. (El-mütekaddim)

Günahları ikisi birlikte işlediği için, yalnız ruha azap yapılması, hikmete ve ilahi adalete uygun değildir. Beden kabirde çürüse de, **Allahü teâlâ**nın ilminde vardır. **Allahü teâlâ**, ölüleri diriltmeye gücü yettiği gibi, bedene de azap yapmaya gücü yeter. **Allahü teâlâ** her şeye kadirdir, Onun kudretinden şüphe eden kâfirdir. (M. Nasihat)

Yanıp ölene kabir azabı

Günümüzde aklını dinde ölçü kabul eden bazı kimseler, yanarak ölene kabir suali ve kabir azabı olamaz sanıyor.

Mumyalanıp hep dışarıda kalan yahut hiç defnedilmeyen ölüye ve yanıp kül olan kimselere de kabir suali olur. (Sirac-ül-vehhac ve Camiussagir şerhi)

Meşhur Emali şerhinde de, (Bir kimse kurtlar tarafından parçalanıp yense, yahut ateşte yansa, denizde çürüse, kabir suali olur, kabir azabına veya kabir nimetine kavuşur) buyuruldu.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Kabir azabı, ahiret azaplarındandır. Dünya azabına benzemediği gibi, rüyada görülen azaba da benzemez. Böyle sanmak, kabir azabını bilmemekten ileri gelir. Kabir azabına inanmayan bid'at sahibi olur. (Hakkında hadis-i şerif olsa da, olmasa da, kabir azabına inanmam, akıl ve tecrübe bunu kabul etmez) diyen kâfir olur. (Mektubat-ı Rabbani 3/17-31)

Aklın almadığı şeyleri akılla çözmeye kalkışmak çok yanlıştır.

Akıl, göz gibi, din bilgileri de ışık gibidir. Göz, ışık olmadıkça, karanlıkta görmez. Göz, karanlıkta görmediği şeylere "Yok" diyemez. Akıl da, maneviyatı, fizik-ötesini anlayamaz. Aklımızdan faydalanmamız için **Allahü teâlâ**, din ışığını gönderdi. Göz, ışık olmadan karanlıkta cisimleri göremediği gibi, din bilgileri olmadan da akıl, manevi şeyleri anlayamaz. O halde akıl, din ışığı ile ancak manevi şeyleri anlayabilir.

Ölen kimse acı duyar

Amerika'daki vahşilerin, oklarının uçlarına sürdükleri, "KüRAR" ismindeki zehir, sinirlerin uçlarını felce uğratar. Adale hareket edemez. Ağrı yapmadığından insan zehirlendiğini anlamaz. Elini, ayağını oynatamaz, yere yıkılır, taş gibi kalır. Görür ve işitir ise de, gözünü kırpamaz, dilini oynatıp bağıramaz. Kabir azabı da buna benzetilebilir. Ölü, acı duyar, fakat kıpırdamaz.

İnsan, ruhu sayesinde ayakta durur. Akıl, düşüncesi, ruhu sayesinde vardır. İnsanın vücudu, bir marangozun aletleri gibidir. İnsan ölünce, aletleri olmadığından, ruh bu aletlerle bir iş yapamaz. Ancak yine de, ruh ölü olmadığı için gider gelir, insanları tanır. Hatta evliyanın ruhları insanlara yardım eder. Bu yardım etmesi dünyadaki bedenindeki aletlerle değildir. **Allahü teâlâ**, ruhlara aletsiz de iş yapma özelliğini vermiştir. Vefat eden Hızır aleyhisselamın ruhu çok kimseye çeşitli yardım yapmaktadır.

Bir kimseye, başkasının bütün organları takılsa, o insanın aklında, düşüncesinde değişiklik olmaz. Marangozun eski aletleri yerine, yeni aletleri gelmiş demektir. Alet değişmekle, marangozdaki bilgi, kabiliyet değişmez. Kesmeyen bir testere yerine, iyi kesen bir testere gelirse, daha kolay iş yapar.

İnsan, ruhu sayesinde vardır

Görmeyen gözün yerine sağlam göz takılırsa görür. Kanı, kalbi, beyni de değişse, yine düşünceye tesir etmez. Sağlam organ takılmışsa, daha kolay iş görür. Çünkü insan, ruh demektir.

Bir insan yanmakla yok olmaz. Sadece aletleri elinden alınmış olur. Ahirette ona yeni aletler verilir. Mümin ise Cennete, kâfir ise Cehenneme gider. Ruh, kendisine verilen vücut sayesinde, ya nimete kavuşur veya azaba maruz kalır.

Ruhun mahiyetini bilmeyen veya Allah'ın kudretinden şüphe eden kimse, insan yanınca yok olduğunu, kabir suali ve kabir azabının olmadığını zanneder. Hâlbuki kabir azabının olduğunu dinimiz açıkça bildiriyor. Bu konudaki âyet-i kerime ve hadis-i şerifleri yukarıda bildirdik.

Yargısız ceza mı?

Soru: Bazıları, (Kıyametten önce azap yoktur. Ahirette günahlar sevaplar belli olmadan, suçlar meydana çıkmadan kabirde azap çektiirmek, Yargısız infaz olur. Mahkemeye çıkmadan karakolda dayak atmaya benzer. Bu ise ilahi adalete aykırıdır) diyorlar. Kabir azabı hak değil midir?

CEVAP:

Böyle konuşmak, dini hiç bilmemek demektir. Çünkü kimin ne suçu işlediğini, kimin Cennete kimin Cehenneme gideceğini **Allahü teâlâ** elbette bilir. Hatta insanlar doğmadan önce de biliyordu. Hafaza melekleri, insanların iyi kötü amellerini tespit ediyor. Kimin suçu ne ise bellidir. Kabirde yargısız infaz yapılmıyor. Günahlarına karşılık azaba maruz bırakılıyor. Kabirde sıkıntı çeken müminin günahları azalır, hesap yerine günahsız gidebilir.

Aklı ölçü alan **Mutezile** fırkası, kabir hayatını ve kabir azabını inkâr etti. **Ehl-i sünnet** âlimleri ise, kabir azabının hak olduğunu vesikalarla bildirdiler.

Her ölüye kabir suali olur

Soru: İbni Sebeci bir tanıdığım, (Kabir azabı olmaz. Bu, mahkemeye çıkmadan karakolda, dayak atmaya benzeyen yargısız infazdır. Hem de çürüyüp toprak olmuş ölüye kabir azabı olmaz) dedi. Başka bir tanıdık da, (Mumyalanan veya yanıp kül olan ölüye de kabir suali ve azabı olmaz) dedi. Kabir suali ve azabı hak değil midir?

CEVAP:

Sapık fırkalardan **Mutezile** kabir azabına inanmaz. İbni Sebeciler de, **Mutezile** itikadında oldukları için kabir azabını inkâr ediyorlar. **Ehl-i sünnet** itikadında kabir suali ve kabir azabı haktır. Kabir azabı ruh ve bedene birlikte olur.

Bazı âlimlere göre, kâfire kabir suali olmadan azap yapılır. Bazı Müslümanlara da ikram olması için kabirde sual sorulmaz.

İmam-ı Rabbânî hazretleri buyuruyor ki: Defnedilmeyen ölü de, kabir hayatını yaşar. Fakat hareket ve titreme olmaz. (3/36) Kabir azabı vardır, kabir bedeni sıkar. (3/17)

Yanıp kül olan, denizde çürüyen, kurt veya benzeri vahşi hayvanlarca yenmiş olan kimseye kabir suali olur, kabir azabına veya kabir nimetine kavuşur. (Emali şerhi)

İmam-ı a'zam hazretleri buyurdu ki: Kabirde ruh cesede iade edilir ve kabir azabı haktır. (Kavl-ül fasl)

İmam-ı Gazâlî hazretleri buyuruyor ki: Kabir azabı ruha ve cesede birlikte olacaktır. (İhya)

İmam-ı **Muhammed** Şeybânî hazretleri buyurdu ki: Kabir azabı, hem ruha, hem bedene olacaktır. (Akaid-i Şeybaniyye)

Hadis-i şeriflerde de buyuruluyor ki:

(Ölen kişi mümin ise, kabri genişletilir, diriltilene kadar kabri hoş kokularla doldurulur. Kâfir ise, demirden bir tokmakla başına vurulur. Öyle bir çığlık atar ki, cin ve insan hariç, her canlı işitir.) [Buhârî, Müslim]

(Kabir azabı vardır, haktır.) [Buhârî]

(Kabir ya Cennet bahçesi veya Cehennem çukurudur.) [Tirmizî]

(Namaz kılmayanın kabri ateşle doldurulur.) [Kurret-ül Uyun]

(Şehit, kabir azabından emindir.) [İbni Mâce, Beyheki, **imam-ı Ahmed**]

(Kabir azabından Allah'a sığının!) [Müslim, **İ.Ahmed**, İ.E.Şeybe]

(Gizleyebilseydiniz, kabir azabını işitmeniz için Allah'a dua ederdim.) [Buhârî, Müslim]

Kabir soruları

Soru: Kabirde ne sorulacak, cevapları nedir?

CEVAP:

Kabir sualine cevap olmak üzere şunları öğrenmelidir:

Rabbin kim?

CEVAP:

Allahü teâlâ.

Dinin nedir?

CEVAP:

İslâm dini.

Hangi **Peygamber**in ümmetindensin?

CEVAP:

Muhammed aleyhisselamın.

Kitabın nedir?

CEVAP:

Kur'an-ı kerim.

Kıblen neresidir?

CEVAP:

Kâbe-i muazzama.

İtikadda mezhebin nedir?

CEVAP:

Ehl-i sünnet vel cemaat.

Amelde mezhebin nedir?

CEVAP:

4 mezhepten hangisi ise, mesela Hanefi, Maliki, Şafii ve Hanbeli'den biri söylenir.

Ayrıca aşağıdaki esasları da bilmek lazımdır:

Kimin zürriyetindensin?

CEVAP:

Âdem aleyhisselamın.

Kimin milletindensin?

CEVAP:

İbrahim aleyhisselamın.

İman nedir? Amentü'nün esasları nelerdir?

CEVAP:

İman, **Muhammed** aleyhisselamın **Allahü teâlâ** tarafından getirdiği emir ve yasaklara inanmak ve inandığını dil ile söylemek demektir.

İman, Amentü'de bildirilen altı esasa inanmak ve **Allahü teâlâ** tarafından bildirilen emir ve yasakların tamamını kabul etmek ve beğenmektir.

Amentü şöyledir:

Âmentü billahi ve melaiketihî ve kütübihî ve rûsûlihî vel yevmil ahîrî ve billkaderî hayrihî ve şerrihî minallahi teâlâ vel ba'sü ba'del mev'tî hakkun. Eşhedü en lâ ilahe illallah ve eşhedü enne **Muhammed**en abdühü ve resûlühü.

[Yani, Allah'a, meleklerine, gönderdiği kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kadere, hayrın ve şerrin Allah'tan olduğuna, öldükten sonra dirilmeye inanıyorum. Allah'tan başka ilah olmadığına ve **Muhammed** aleyhisselamın da Allah'ın kulu ve son **Peygamberi** olduğuna şahadet ediyorum.]

Kabir azabı

Soru: Ölüm rüya, kabir azabına kâbus demek doğru mudur?

CEVAP:

Hayır, çok yanlıştır. Ölüm, mümin için nimet, kâfir için musibettir. **Allahü teâlâ**, Azrail aleyhisselama, (Dostlarımin canını kolay al, düşmanlarıminkini de güç al) buyurdu.

Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Mümin öleceği vakit, rahmet meleklerini görür, can verme acısını duymaz. Ruhu tereyağından kıl çeker gibi, kolay çıkar, nimetlere kavuşur.) [Bezzar]

Mümin bu anda çok sevinir. Hazret-i Azrail, böyle mümine, (Korkma, Erhamürrahimine gidiyorsun, asıl vatanına kavuşuyorsun, büyük devlete erişiyorsun) der. Böyle kimseye bundan daha şerefli bir gün yoktur. Müminin ruhunun bedenden ayrılması, yani ölmesi, esirin hapisten kurtulması gibidir. **Hadis-i şerifte** buyuruldu ki:

(Ölüm, mümine en kıymetli hediyedir.) [Taberani]

Ölmek, rüya değildir. Ölmek yok olmak da değildir. Varlığı bozmayan bir iştir. Ölüm, ruhun bedene olan bağlılığının sona ermesidir. Ruhun bedenden ayrılmasıdır. Ölüm, bir halden başka hale dönmesi, bir evden bir eve göçtür. **Allahü teâlâ**ya kavuşmayı isteyen mümin, ölümü kötü görmez. Çünkü ölüm, dostu dosta kavuşturan bir köprüdür. Cenneti seven ve ona hazırlanan ölümü sever. Çünkü ölüm olmayınca Cennete girilmez.

Dünya hayatı rüya gibidir. Ölüm uyandırıp rüya bitecek, hakiki hayat başlayacaktır. **Hadis-i şerifte**, (İnsanlar uykudadır, ölünce uyanırlar) buyuruldu. (Sefer-i Ahiret)

Kabir azabı kâbus değil, hakiki azaptır. Bu hususlar hadis-i şeriflerle açıkça bildirilmiştir. Ölünce müminin ruhu nimetlere kavuşur, kâfirinki ise azaba maruz kalır. **Hadis-i şerifte**, (Kabir ya Cennet bahçesi veya Cehennem çukurudur) buyuruldu. (Tirmizi)

İnsanlar uykudadır

Soru: (İnsanlar uykudadır) hadisine, peygamber de dâhil mi?

CEVAP:

Enbiya ve evliya ölmeden önce ölmüş, öldükten sonra verilecek nimetlere kavuşmuş, dünyada gafletten uyanmıştır.

Herkesi kabir sıkar

Soru: Kabir sıkması diye bir şey var mıdır?

CEVAP:

Elbette vardır. Kabir azabı ve kabrin sıkmasına inanmayan bid'at sahibi olur. Hakkında hadis olsa da, olmasa da, kabir azabına inanmam diyen dinden çıkar.

İmam-ı a'zam hazretleri buyurdu ki:

Kabirde ruhun cesede iadesi ve kabrin sıkması ve azap edilmesi haktır. (Kavl-ül fasl)

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Kabrin bedeni sıkması vardır. (3/17)

İmam-ı Gazali hazretleri de buyuruyor ki:

Kabir azabı ruha ve cesede birlikte olacaktır. (İhya)

Kara ve denizde ölene de sual sorulur. (Nuhbet-ül-leâli s.116, Bidaye s.91)

Ahirette peygamberler dâhil, herkese sual sorulacağı gibi, kabir sıkması da herkese olacaktır. Kâfirleri ve fâsıkları çok şiddetli sıkacaktır. **Peygamber**, sahabe ve salihleri ise adeta okşar gibi hafif sıkacaktır. **Hadis-i şerif**lerde buyuruluyor ki:

(Kabrin sıkmasından kurtulan biri olsaydı, Sa'd bin Muaz kurtulurdu.) [**İ. Ahmed**]

(Zekeriya oğlu Yahya'yı kabrin sıkması, yediği bir arpa sebebi ile olmuştur.) [**İ. Rafii**]

(Kabrin sıkması bir müminin affedilmemiş günahlarına kefarettir.) [**İ. Rafii**]

(Yemin ederim ki, 99 ejderha Kıyamete kadar, kâfire kabrinde azap eder.) [Ebu Ya'la]

(Namazı özürsüz kılmayana, **Allahü teâlâ** 15 sıkıntı verir. Bunlardan altısı dünyada, üçü ölüm anında, üçü kabirde, üçü kabirden kalkarken olur. Kabirde çekeceği acılar şunlardır:

1- Kabir onu sıkar. Kemikleri birbirine geçer.

2- Kabri ateşle doldurulur. Gece, gündüz onu yakar.

3- **Allahü teâlâ**, kabrine çok büyük yılan gönderir. Dünya yılanlarına benzemez. Her gün, her namaz vaktinde onu sokar. Bir an bırakmaz.) [Kurretül'uyun]

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

İyi bir kimse, talihli bir insan, kusurları, günahları, lütuf ve ihsan ile af olunan ve yüzüne vurulmayan kimsedir. Eğer günahı yüzüne vurulursa ve bunun için de, merhamet olunarak, yalnız dünya sıkıntıları çektilirip günahları, böylece temizlenen kimse de, çok talihlidir. Bununla da temizlenmeyip, geri kalan günahları için, kabir sıkması ve kabir azabı çekerek günahları biten, kıyamette, mahşer meydanına günahsız olarak götürülen de, ne kadar çok talihlidir. Eğer böyle yapmayıp, ahirette de cezalandırılırsa, yine adalettir. Fakat o gün, günahlı olan ve mahcup ve yüzleri kara olan, ne kadar güç durumdadır. Ama bunlardan, Müslüman olanlara yine acınacak, bunlar, sonunda yine merhamete kavuşacak, Cehennem azabında, sonsuz kalmaktan kurtulacaktır. Bu da, büyük bir nimettir. (1/266)

Ölü kabre konunca, bilinmeyen bir hayat ile dirilecek, rahat veya azap görecektir. Münker ve Nekir adındaki iki meleğin, bilinmeyen korkunç insan şeklinde mezara gelip sual soracaklarını hadis-i şerifler açıkça bildirmektedir. Doğru cevap verenlerin kabri genişleyecek, buraya Cennetten bir pencere açılacaktır. Sabah ve akşam, Cennetteki yerlerini görüp, melekler tarafından iyilikler yapılacaktır, müjdeler verilecektir. Doğru cevap veremezse, demir tokmaklarla öyle vurulacak ki, bağırmasını, insandan ve cinden başka her mahlûk işitecektir. Kabir o kadar daralır ki, kemiklerini birbirine geçirecek gibi sıkar. Cehennemden bir pencere açılır. Sabah ve akşam Cehennemdeki yerini görüp, mezarda, mahşere kadar, acı azaplar çeker. (Herkese Lazım Olan İman)

Kabir azabından kurtulmak için

Soru: Kabir azabından kurtulmak için ne yapmak gerekir?

CEVAP:

Kabir veya Cehennem azabından kurtulmak için itikadı düzgün bir Müslüman olmak ve dinimizin emirlerine riayet etmek, yasakladıklarından kaçmak şarttır.

Kabir azabı en çok, üstüne idrar sıçratan ve Müslümanlar arasında söz taşıyana olur. Cuma günü veya gecesi ölenler, her gece Tebareke [ve secde] suresini okuyanlar ve ölüm hastalığında İhlâs suresi okuyanlara kabir suali olmaz. **Hadis-i şerif**lerde buyuruldu ki:

(Namaz kılmayanın kabri ateşle dolar. Gece-gündüz onu yakar. Bir tinnin, her namaz vaktinde onu sokar.) [Kurretül-uyun]

(Tebareke suresini okumak kabir azabından korur.) [İbni Mürdeveyh]

(Cuma günü veya gecesi ölen mümine kabir azabı olmaz.) [Tirmizi, Ebu Nuaym]

(Sadaka, kabir azabından korur.) [Beyheki]

(Kovuculuk, kabir azabına sebep olur.) [Beyheki]

(Kabir azabının çoğu, üzerine idrar sıçratmaktan olacaktır.) [İ.Mace, Nesai, Hakim, Dare Kutni]

(Cuma gecesi "Fâtiha" ve 15 kere "İzâ zülzilet" okuyarak iki rekât namaz kılan kabir azabından emin olur.) [Deylemi]

(Fisebilillah gözcü olarak vefat eden kabir azabı görmez.) [İ. Ahmed]

(Recebin ilk Cuma gecesini ihya eden [saygı gösteren], kabir azabından kurtulur.)

(Kabir, ahiret konaklarından ilkidir. Bundan kurtulan için ötesi kolaydır. Kurtulamayana ise ötesi çok zordur.) [Tirmizi]

(Bir müminin kabrini ziyaret ederken, Allahümme inni eselüke-bi-hurmet-i **Muhammed** aleyhisselam en la tüazzibe hazelmeyyit derse, o ölünün azabı kıyamete kadar kaldırılır.) [Etfal-ül müslimin]

Hazret-i Ali'den gelen bir rivayette, **kabir azabından kurtulmak için**, şunlar tavsiye edilmiştir:

1- Âyet-el-kürsiyi çok okumak.

2- Cuma günleri iki rekât namaz kılmak. [Kaza namazı borcu olan nafile namaz kılamaz. Birinci rekatte Fatiha ile Tebareke, 2. rekatte Fatiha ile İhlâs okunur.]

3- Her gün yüz İhlâs okumak. (Zühre-tür-Riyaz)

İmanla ölmek için

Soru: İmanla ölmek için neler gerekir?

CEVAP:

İmanla ölmek için, doğru iman sahibi olmaya, salih ameller yapıp, salih arkadaşlar edinmeye çalışmak gerekir. **Hadis-i şerif**lerde buyuruldu ki:

(Kulun Kıyamet günü ilk hesaba çekileceği ameli namazdır. Eğer o düzgün çıkarsa, diğer amelleri de düzgün olur. Eğer o bozuk çıkarsa diğer amelleri de bozuk olur.) [Taberani]

("Sübhanallah" demek mizanın sevap kefesinin yarısını doldurur. "Elhamdülillah" demek ise tamamını doldurur. Tekbir getirmek gökle yer arasını doldurur.) [Tirmizi]

(Mizanda en ağır gelen şu beş kelimedir: "Sübhânallahi velhamdülillâhi velâ ilâhe illallahü vallâhü ekber" ve kendinden evvel ölen salih evlat sebebi ile beklediği ecirdir.) [Nesai]

(Yemin ederim ki, yer ve gök arasındakiler getirilse, mizanın bir kefesine konulsa."Lâ ilâhe illallah" ise diğer kefeye konulsa, muhakkak onlara ağır basar.) [Taberani]

(80 yaşına gelen Müslüman, mizana getirilmez, sorguya çekilmez ve kendisine hadi Cennete gir denir) [Ebu Nuaym]

(Cebrail aleyhisselam, haber getirdi ki: "Dilediğin kadar yaşa elbette öleceksin. İsteddiğini sev nihayet ondan ayrılacaksın. İsteddiğini yap nihayet onun hesabını vereceksin.") [Taberani]

(Herkes bir an bile biri ile arkadaşlık etse, arkadaşlığının hesabını verecektir.) [İbni Cerir]

Ölüme hazırlanmak için

Soru: Ölümü hatırlamanın fazileti nedir? Ölüm nedir, ölümden korkmalı mıdır?

CEVAP:

Her müslüman, Cennet ve Cehennem inanır. Cehennemden kurtulmak, Cennete girmek isteyen akıllı kimsenin ölüme hazır beklemesi gerekir. Çünkü **Peygamber** efendimiz, (Akıllı kimse, kendisini hesaba çekip ölüm için hazırlanan kimsedir) buyuruyor. Bir şey için hazırlanmak, onu sık sık hatırlamakla olur. Hatırlamak ise, hatırlatıcı şeylere bakmakla, onları yapmakla mümkündür. Genel olarak bütün insanlar ölümden gafildir. Bir âyet-i kerimede, (Hesap görme zamanı yaklaşmasına rağmen, insanlar gaflet içinde, bundan yüz çeviriyorlar) buyuruluyor. (Enbiya 1)

Dünyanın faydasız zevklerine aldanan, ölümden habersiz yaşar. Yanında ölümden bahsedilince, nefret eder. **Peygamber** efendimiz, (Kim ölümden nefret ederse, Allah da ondan nefret eder) buyuruyor. **Allahü teâlâ** da, (Kendisinden kaçtığınız ölüme mutlaka yakalanacaksınız) buyuruyor. (Cuma 8)

Günahlardan kaçıp ibadetlerini yapan kimse, ölümü istemese, ölümden nefret etmiş sayılmaz. Çünkü, o kusurlarını telafi peşindedir. Bir kimseye sevgilisi hemen gel dese, o kimse de, yıkansa, tıraş olsa, yeni elbiseler giymekle, sevgilisine hediyeler almakla meşgul olsa, geciktiği için sevgilisine kavuşmaktan nefret etmiş sayılmaz. Yani ölümden hoşlanmamasında mazurdur. Çünkü ölüm için hazırlık yapmaktadır.

Ebu Süleyman Darani hazretleri, salih bir hanıma, (Ölümü sever misin?) dedi. O da (Hayır sevmem) dedi. Sebebinin sorunca, (Birine karşı bir kabahat işlesem, onun yüzüne bakmaya utanırım. Onu görmek istemem. Bu kadar günah içinde iken, günahlardan kurtulmadan, nasıl olur da **Allahü teâlâ**nın huzuruna çıkmayı sevebilirim?) dedi.

Arifler ise, ölümü devamlı hatırlar. Çünkü onlar ölüme her zaman hazırdır. Ayrıca onlar bilir ki, ölüm sevgili ile buluşma zamanıdır. Ölüm, dostu dosta kavuşturan bir köprüdür. Bu köprüden geçmeyen sevgiliye kavuşamaz. Arifler bunun için ölümü severler.

Hazret-i Mevlana da Azrail aleyhisselama, (Tez gel, haydi canımı çabuk al, beni Rabbime hemen kavuştur) demiştir. Öyle ya, seven sevgilisi ile buluşacağı günü hiç hatırlından çıkarır mı, o günün bir an gelmesini şiddetli şekilde arzu etmez mi? Hatta ölümün gecikmesine canı sıkılır. Bir an önce ona kavuşmaya can atar.

Hazret-i Huzeyfe ölüm döşeginde iken, (Dost ani bir baskınla geldi, pişmanlık fayda vermez. Ya Rabbi, yaşamak hakkımda hayırlı ise yaşamamı nasip eyle, ölüm, hakkımda hayırlı ise, ölüm yolunu bana kolaylaştır) diye dua etmiştir. Müslümanlar da böyle dua etmelidir.

Her zaman, iyi ve kötü hallerde de ölümü hatırlamanın fazileti çoktur. Çünkü dünyanın faydasız zevklerine sınıksız sarılan kimse bile, ölümü ana ana dünyanın kirli işlerinden uzaklaşmaya başlar. Zamanla dünyanın külfeti, ona ağır gelir, zevklerinden hoşlanmaz. Böylece dünyanın faydasız işlerinden soğutan her şey, bir kurtuluş sebebidir.

Hadis-i şeriflerde buyruluyor ki:

(Ölümü anmak, günahlardan korur.) [**İbni Ebiddünya**]

(Ölümü anmak sadaka vermek gibi sevaptır.) [**Deylemi**]

(Ölümü çok hatırlayanın kalbi ihya olur, ölümü de kolaylaşır.) [**Deylemi**]

(Ölümü çok anmak, insanı dünyadan çeker, günahlardan sıyrır.) [**İbni Lâî**]

(En akıllınız, ölümü çok hatırlayan, ahiret için azık toplamakta acele edendir. Ölümü çok hatırlayan dünya ve ahiret saadetine kavuşur.) [**Taberani**]

(Lezzetleri yok eden, ağız tadını bozan, ümitleri kıran ölümü çok anın! Ölümü darlıkta düşünen rahatlar. Bollukta düşünen, lüzumsuz işten, israftan kaçır kanaatkâr olur.) [**İ. Hibban**]

(Allah'tan utanan, ölümü düşünmeden yatmaz, haram lokma yemez, zinadan kaçır, dilini, gözünü ve kulağını haramlardan sakınır, öldükten sonra çürüyeceğini düşünür.) [**Taberani**]

(Ölümü anmak, günahlardan korur ve dünyadan [**Allahü teâlânın** rızasına mani olan her şeyden] alıkoyar.) [**İbni Ebiddünya**]

(Demir paslandığı gibi, kalbler de günahla paslanır. Kalblerin cilası ölümü çok hatırlamak ve Kur'an-ı kerim okumaktır.) [**Beyheki**]

"Ölümü çok anıp günahlardan kaçanın kabri, Cennet bahçesi olur. Ölümü unutup günahlara dalan kimse kabri de Cehennem çukuru olur." (Süfyan-ı Sevri)

Bir zatı çok övdüler. Orada bulunan **Resulullah** efendimiz, (O kimse ölümü hatırlar mı?) buyurdu. (Ölümden söz ettiğini duymadık) dediler. (Ölümü anmayan değerli olmaz) buyurdu. (İ.Ebiddünya)

Kendini hesaba çekmek

Soru: Peygamber efendimiz, (Ölmeden önce ölü, hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin) buyuruyor. Kendimizi hesaba nasıl çekeriz?

CEVAP:

Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Kıyamet günü terazi kurarız. O gün, hiç kimseye zulmedilmez. Herkesin, yaptığı zerre kadar iyilik ve kötülüğü meydana çıkarıp, teraziye koyarız. Herkesin hesabını yapmaya yetişiriz.) [Enbiya 47]

Peygamber efendimiz de buyurdu ki:

(Akıllı kimse, günü dörde ayırır, birincisinde, yaptıklarını ve yapacaklarını hesap eder. İkincisinde, **Allahü teâlâ**ya münacat eder, yalvarır. Üçüncüsünde, bir işte çalışıp, helal para kazanır. Dördüncüsünde, istirahat eder ve mubahlarla kendini eğlendirir, haramlardan kaçır.) [İ. Gazali]

İslam âlimlerinin en büyüklerinden imam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Peygamberlerin gönderilmesi, İslamiyet'in emirleri yasakları, hep, nefsi kırmak, ezmek içindir. Onun taşkınca isteklerini önlemek içindir.

İslamiyet'e uyuldukça, nefsin istekleri azalır. Bunun içindir ki, İslamiyet'e uymak, nefsin isteklerini yok eder.

Nefsin zararını önlemek için, iki cihad yolu vardır:

1- Ona uymamak, onun arzularını yapmamaktır. Buna, riyazet çekmek denir. Riyazet vera ve takva ile olur. Takva, haramlardan sakınmak, Vera haramlarla birlikte, mubahları ihtiyaçtan fazla kullanmaktan da sakınmaktır.

2- Nefsin istemediği şeyleri yapmaktır. Buna, mücahede denir. Bütün ibadetler mücahededir.

Bu iki cihad, nefsi terbiye eder. İnsanı olgunlaştırır. Ruhu kuvvetlendirir. Salihlerin yoluna kavuşturur.

Allahü teâlâ, kullarının ibadetlerine muhtaç değildir, onların günah işlemesi Ona hiç zarar vermez. Nefsi terbiye için bunları emretmiştir.

İmam-ı Rabbani hazretleri yine buyuruyor ki:

Evliyanın çoğu her gece, yatacağı zaman, o gün yapmış olduğu işlerini, sözlerini, hareketlerini, hareketsizliklerini, düşüncelerini, her birinin niçin olduğunu anlarlar. Kusurlarını ve günahlarını temizlemek için, tevbe ve istigfar ederler. **Allahü teâlâ**ya boyun büklerler, yalvarırlar. İbadetlerini ve iyiliklerini de, **Allahü teâlâ**nın hatırlatması ile ve kuvvet vermesi ile olduğunu bilirler. Bunun için, Hak teâlâya hamd ve şükür ederler.

Muhyiddin-i Arabi hazretleri, kendini böyle muhasebe edenlerden biri idi. (Ben kendimi hesaba çekmekte, Meşayih-ı kiramın hepsinden ileri gittim. Niyetlerimi, düşüncelerimi de hesaba kattım) buyururdu.

Her gece yatarken yüz defa (Sübhânallahi velhamdülillâhi ve lâ ilâhe illallahü vallâhü ekber) okuyan kimse, yüz defa tesbih, tahmid ve tekbir söylemiş olur. Böylece, muhasebe yapmış, kendini hesaba çekmiş sayılır. [Tesbih sübhanallah, tahmid elhamdülillah, tekbir de Allahü ekber demektir.]

Tesbih söylemek, tevbenin anahtarıdır. İnsan bunu çok okumakla, kusurlarının, günahlarının affedilmesini istemiş olur.

Günah işleyen bir kimse, bu emirlerin ve yasakların sahibinin azametini ve kibriyasını düşünmüş olsaydı, Onun emirlerine karşı gelemezdi. Günahları yapması, Onun emirlerine ve yasaklarına kıymet vermediğini göstermektedir. Böyle şeyden, **Allahü teâlâya** sığınırız. Tenzih kelimesini, [yani yukarıda yazılı olan tesbihi] çok okumakla, bu kusur affolunur.

İstigfar etmek, günahların örtülmesini istemektir. Tenzih kelimesini okumak ise, günahların yok olmasını istemektir. O nerede, bu nerede?

Sübhanallah şaşılacak bir kelimedir. Söylemesi çok kısadır. Manaları ve faydaları ise pek çoktur.

Tahmid [Elhamdülillah] kelimesini çok okumakla, **Allahü teâlâya** şükredilmiş olur. Onun verdiği nimetlerin şükrü yapılmış olur.

Tekbir [Allahü ekber] kelimesi, **Allahü teâlânın**, kulların yaptığı şükürlerden çok yüksek olduğunu, Ona yakışan şükür yapılamayacağını göstermektedir. Çünkü, Ona yapılan istigfarlar, af dilemekler için de, çok istigfar etmek gerekir.

Hak teâlâyâ yakışan hamd, ancak Onun tarafından yapılabilir. Bunun içindir ki kendisi, Saffat suresinin sonunda, (Sübhone Rabbike...) buyurmuştur. Kendini hesaba çekmek isteyen, bu âyet-i kerimeyi çok okumalıdır! Böylece istigfar ve şükretmiş olur. İstigfar ve şükredemediğini de ve kusurlarını da bildirmiş olur. (Mektubat-ı Rabbani c.1, m.309)

Ölmeden önce ölmek

Soru: Ölmeden önce ölmek ne demektir?

CEVAP:

(Dünyaya en az kim rağbet eder?) diye sual eden bir zata, **Peygamber** efendimiz buyurdu ki:

(Kabri ve kabirde çürüyüp toprak olacağını unutmayan, dünya ziynetini terk eden, ecri baki olan ahireti, fani dünyaya tercih eden, bugünün işini yarına bırakmayan, kendini ölmüş sayan, ölmeden önce ölen kimsedir.) [**İbni Ebiddünya**]

Demek ki, ölmeden önce ölmek, öldükten sonra başına gelecekleri düşünerek, dinin emri ve yasaklarına riayet etmektir.

Düşünceleri hesaba çekmek

Soru: Muhyiddin-i Arabî hazretleri, nefsini sorguya çekerken, niyetlerini, düşüncelerini de hesaba katıyormuş. İnsan düşüncelerinden dolayı sorumlu olmadığına göre, niye kendini hesaba çekiyor?

CEVAP:

Hesaba çekmek, illa yanlış bir şey yaptığımız için değildir. Bunların doğruluğunu kontrol için de kendimizi hesaba çekmeliyiz. İmam-ı Rabbânî hazretleri buyuruyor ki:

Evliya zatların çoğu her gece, yatacağı zaman, o gün yapmış olduğu işlerini, sözlerini, hareketlerini, hareketsizliklerini, düşüncelerini, her birinin niçin olduğunu anlarlar. Kusurlarını ve günahlarını temizlemek için, tevbe ve istigfar ederler. **Allahü teâlâ**ya boyun büküp yalvarırlar. İbadet ve iyiliklerinin de, **Allahü teâlâ**nın hatırlatmasıyla ve kuvvet vermesiyle olduğunu bilirler. Bunun için, Hak teâlâyâ hamd ve şükrederler. Muhyiddin-i Arabî hazretleri de, kendini böyle hesaba çekmişti.

Yapabilen, kendini böyle sorguya çekmelidir. Kendini hesaba çekmek için, İmam-ı Rabbânî hazretlerinin bildirdiği aşağıdaki tesbihi çekmek daha kolaydır:

Her gece yatarken, (Sübhanallahi velhamdü lillahi ve la ilahe illallahü vallahü ekber) tesbihini yüz defa okuyan, tesbih, tahmid ve tekbir eylemiş olur. Böylece, muhasebe yapmış, kendini hesaba çekmiş sayılır. (1/309)

Herkes hesaba hazırlanmalıdır

Soru: Ahirette mükafat da cezada büyük olduğu için, imtihan da çok büyük olacak değil mi?

CEVAP:

Cennet, müminler için ebedi mükafat yeri, Cehennem de, kâfirler için ebedi ceza yeridir. Cennet, hatıra, hayale gelmeyen nimetlerle doludur. Cehennem de, akıl almayacak azaplarla doludur. Mükafat ve azaplar bir hâl işidir. Yaşanmadıkça anlatılamaz. Mükafat ve ceza büyük olduğu için sorgu-sual işi de büyük olacaktır. **Allahü teâlâ**, (Salih kullarım için gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, hatta hatıra gelmeyen, hayal edilemeyen nimetler hazırladım) buyuruyor. (Müslim)

Kur'an-ı kerimde de mealen buyuruluyor ki:

(Artık onlar için yaptıklarına mükafat olarak göz aydınlatıcı ne nimetler saklandığını [hazırladığı] hiç kimse [Hatta melekler ve peygamberler bile] bilemez.) [Secde 17 Beydavi]

Cehennem azabının şiddeti de çeşitli âyet-i kerimelerle bildirilmiştir. Böyle büyük mükafat ve büyük ceza için elbette büyük imtihan olacak ve ince şeyler sorulacaktır.

Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Zerre kadar hayır yapan sevabını, zerre kadar şer yapan da cezasını görecektir.) [Zilzal 7,8]

Ahirette hiç kimseye zulmedilmez. Haksızlık yapılmaz ama, mükafat verilirken de bol bol ihsan edilecektir. Âyet-i kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Şüphesiz Allah, zerre kadar haksızlık etmez. Zerre kadar bir iyiliğin sevabını da kat kat artırır, kendinden de büyük mükafat verir.) [Nisa 40]

İlkokul imtihanı ile üniversite imtihanı aynı olmadığı gibi, her fakültenin imtihanı da farklıdır. Çöpçülük imtihanında da fizikten, cebirden sorulmaz. Kuyumculardaki küçük terazilerde küçük ağırlıklar tartılır. Ona niçin beş on kiloyu tartmadın diye sorulmaz. Kırk elli

tonluk büyük basküllere, kantarlara da niye beş-on gramı tartmadın diye sorulmaz. Herkes gücüne göre imtihana tâbi tutulur. Herkese ne nimet verilmişse, onun hesabı sorulur. A'maya göz nimetinden sorulmaz. Dilsize dilden sorulmaz. Başbakanın mesuliyeti ile odacının ki farklıdır. Âlim ile cahilinki de farklıdır. Dağda, ormanda veya demirperde gerisinde yaşayıp da Müslümanlığı duymayanlar, hesaba çekilmeyecektir. Âyet-i kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Kendilerine peygamber gönderilenlere ve gönderilen peygamberlere de elbette hesap soracağız.) [Araf 6] [İnsanlara **Peygamber**lere tâbi olup olmadıkları, **Peygamber**lere de tebliğ vazifesini ne derece yaptıkları sorulacaktır. (Beydavi)]

Bir millete **Peygamber** gönderilmemişse, yahut bir millet **Peygamberi** duymamışsa cezalandırılmayacaktır.

Peygamber gönderilenlere, Müslümanlığı duyanlara mutlaka hesap sorulacaktır. Kur'an-ı kerimde mealen, (Rabbin hakkı için, onların hepsine yaptıklarının hesabını elbette soracağız) buyuruluyor. (Hicr 92-3)

Her insanda bulunan kiramen katibin melekleri, insanların yaptığı bütün işlerin resmini çekmekte, her anını filme almaktadır. İnsanların yapacağı işleri **Allahü teâlâ** ezelde bildiği için levh-i mahfuza da kaydetmiştir. En ufak bir yanlışlık ve haksızlık olmayacaktır. Âyet-i kerimde mealen, (Hiç kimseyi gücünün yettiğinden fazlası ile yükümlü kılmayız. Nezdimizde hakkı söyleyen bir kitap vardır. Hiç kimse haksızlığa uğratılmaz) buyuruluyor. (Müminun 62)

Milyarlarca insanın hesabı çok kısa bir zamanda yapılacaktır. Kur'an-ı kerimde "Vallahü seriulhisab" ifadeleri geçmektedir. (Allah, hesabı çok çabuk görür) demektir.

Herkes hesaba hazırlanmalıdır!

Soru: Ölen bir Müslüman, dünyaya gelse ne yapar?

CEVAP:

Mübarek bir zat, bir Müslümana ait kabrin önünde durup, talebelerine sorar:

—Bu kabirdeki kişi, tekrar dünyaya gelse sizce ne ile uğraşır, ne yapar?

Talebenin biri der ki:

—Elbette sürekli namaz kılar.

Diğer bir talebe de der ki:

—Devamlı oruç tutar.

Bir diğeri de der ki:

—Cihat eder, emri maruf yapar.

Velhasıl talebeler faydalı bütün işleri sayarlar. O zat buyurur ki:

—Bu mezarda yatan kişinin dünyaya tekrar gelip gelemeyeceği şüphelidir. Ama sizin oraya gideceğiniz kesindir; yani siz de onun gibi öleceksiniz. O halde neden şimdi bu

söylediklerinizi yapmıyorsunuz? Neyi bekliyorsunuz? Onun kaybettiği fırsatı, siz bir ganimet bilmelisiniz yarına bırakmadan bu faydalı işlerle uğraşmalısınız.

Kalbi karartan işler

Soru: Kalb ve yürek aynı şeyler midir? Kalbi temizlemek için ne yapmak lazımdır?

CEVAP:

Kalb, göğsümüzün sol tarafındaki et parçası değildir. Buna, yürek denir. Yürek, hayvanlarda da bulunur. Kalb, yürekte bulunan bir kuvvettir. Görülmez. Ampulde bulunan elektrik cereyanı gibidir. Buna, kalb veya gönül diyoruz. Gönül, insanlarda bulunur. Hayvanlarda bulunmaz.

Bedendeki bütün organlar, kalbin emrindedir. His uzuvlarımızın duydukları bütün bilgiler kalbde toplanır. İnsanın, inanmak, sevmek, korkmak, kalbindedir. İman eden ve kâfir olan kalbdır. Güzel, iyi ahlakın ve kötü huyların yeri kalbdır.

Kalbi temizlemek için riyazet ve mücahede gerekir.

Riyazet, nefsin arzularını yapmamaktır. Nefsimiz, dinimizin yasakladığı haramları, mekruhları arzu eder. Bunlardan kaçmak gerekir.

Mücahede, nefsin istemediği şeyleri yapmak demektir. Nefsimiz, iyilik ve ibadet yapmak istemez. İyilik ve ibadet ederek kalbi temizlemelidir!

Allahü teâlâ, dinleri, **Peygamber**leri, kalbi temizlemek için gönderdi. Kalbi temiz olan, dinimizin emirlerine uyar, yasak ettiklerinden kaçır.

Günah işleyenlerin kalbi temiz olmaz. Günah kalbi karartır. Namaz kılmamak en büyük günahlardan biridir. Namaz kılmayanın, içki içenin kalbi çok kararmış demektir.

Müminlerin kalbi temizdir. Fâsıkların kalbi kirlidir, karadır. Kâfirlerin kalbi ise kapkaradır. **Hadis-i şerif**lerde buyuruluyor ki:

(Müminin temiz kalbinde parlayan bir ışık vardır. Kâfirin kalbi simsiyahtır.) [**Taberani**]

(Günah işleyenin kalbinde siyah bir nokta hasıl olur. Eğer tevbe ederse, o leke silinir. Tevbe etmeyip tekrar günah işlerse, o leke büyür ve kalbini kaplar, kalb kapkara olur.) [**Harâiti**]

(Günaha devam edenin zamanla kalbi mühürlenir, o artık sevap işleyemez olur.) [**Bezzar**]

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Allahü teâlânın emirlerini yapmamak kalbin bozuk olmasındandır. Kalbin bozuk olması, dine tam inanmamaktır. İmanın alameti, dinin emirlerini seve seve yapmaktır.

Kalb, sevgi yeridir. Sevgi bulunmayan kalb ölmüş demektir. Kalbde, ya dünya sevgisi veya Allah sevgisi bulunur. **Allahü teâlâ**yı anarak, ibadet yaparak, kalbden dünya sevgisi çıkarılınca, kalb temiz olur. Bu temiz kalbe, Allah sevgisi, kendiliğinden dolar.

Günah işleyince, kalb kararır, hastalanır, dünya sevgisi yerleşir ve Allah sevgisi gider. Kalbin bu hâli, bir şişeye benzer. Su doldurunca, havası çıkar. Suyu boşaltınca, hava kendiliğinden dolar. Bir bardaktaki hava çıkmadıkça içine su girmez. İçine su koyunca da, bu suyu çıkarmadan başka şey koyulmaz. Kalb de bardak gibidir. Kalbi Allah sevgisiyle doldurmak için, başka her şeyi, her sevgiyi kalbden temizlemek gerekir.

Her hastalık zıddı ile tedavi edilir. Günah sebebi ile kararan kalb, iyilik nuru ile temizlenir. Geçim ihtiyacından dolayı gelen her sıkıntı, müslümanın kalbini dünyadan soğutur ve nefret ettirir. **Hadis-i şerifte** buyuruldu ki:

(Öyle günahlar vardır ki, onları ancak geçim hususunda çekilen sıkıntılar yok eder.)
[Hatib]

O halde, helal kazanmak için geçim için sıkıntılara katlanmak nimet olur.

Kararan kalbi temizlemek

Kalbi temiz olan hep iyi işler yapar, kalbi bozuk olan da, kötü işler yapar. **Hadis-i şerifte**, (Kalb bozuk olunca, beden işleri de hep bozuk olur) buyuruldu. O halde kalbi karartmaktan sakınmalıdır.

Zünnun-i Mısri hazretleri buyurdu ki:

Kalbin kararmasının dört alameti vardır:

- 1- İbadetin tadını duymaz.
- 2- Allah korkusu hatırına gelmez.
- 3- Gördüklerinden ibret almaz.
- 4- Okuduklarını, öğrendiklerini anlayıp kavrayamaz. Namaz kılmayan ve günah işleyen kimsenin kalbi kararır, hasta olur.

Muhammed bin Fadl Belhi hazretleri de buyurdu ki:

Kalbin kararmasına 4 şey sebep olur:

- 1- Öğrendiği ile amel etmemek.
- 2- Bilmeyerek yapmak.
- 3- Bilmediklerini öğrenmemek.
- 4- Başkasının öğrenmesine mani olmak.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(Çok gülmek kalbi öldürür.) [Tirmizi]

(Üç şey kalbe kasvet verir: Yemeği, uykuyu ve rahatı sevmek.) [Deylemi]

(Çok yiyip içmekle kalbinizi öldürmeyin!) [İ.Gazali]

(Haram karıştırmadan, kırk gün helal yiyenin kalbi nurla dolar. Kalbine nehir gibi hikmet akar. Dünya sevgisi kalbinden çıkar.) [Ebu Nuaym]

Muhammed Parisa hazretleri buyuruyor ki:

İnsanı **Allahü teâlâ**nın rızasına, sevgisine kavuşturan yol kalbdır. İnsanı **Allahü teâlâ**dan uzaklaştıran şeylerin en zararlısı dünya sevgisinin kalbi karartmasıdır. Kalbi kararan dünyayı [faydasız şeyleri] sever. Dünya sevgisi, kötü arkadaşlardan ve lüzumsuz ve zararlı şeyler seyretmekten hasıl olur. Faydasız kitap, [roman, hikaye, gazete, dergi] okumak, lüzumsuz şeyler konuşmak, bu sevgiyi arttırır. Kadınlara bakmak, kadın resimleri [resimli dergi, filmler, tv] seyretmek, şarkı, çalgı dinlemek, bu sevgiyi kalbde yerleştirir. Bunların hepsi, insanı **Allahü teâlâ**dan uzaklaştırır.

Kalb, sevgi yeridir. Sevgi bulunmayan kalb ölmüş demektir. Kalbde, ya dünya sevgisi veya Allah sevgisi bulunur. İslamiyet'in emirlerine uyup, yasaklarından kaçarak, kalbden dünya sevgisi çıkarılınca, kalb temiz olur. Bu temiz kalbe, Allah sevgisi, kendiliğinden dolar.

Malı, makamı ve Allah'tan gayrısını sevmek ve günah işlemek, kalbi temizlemeye engeldir. Kalbin temizlenmesi, İslamiyet'e uymakla olur. Namaz kılmak, kalbi temizler. Kur'an-ı kerim okumak ve ölümü çok hatırlamak günah işleyince, hemen tevbe ve istigfar etmek ve oruç tutmak kalbi temizler. **Hadis-i şerif**lerde buyuruldu ki:

(Paslanan her şeyin bir cilası vardır. Kalbin cilası "Estagfirullah" demektir.) [**Deylemi**]

(Her ay 3 gün oruç tutanın kalbinin pası temizlenir.) [**Nesai**]

(Kalb, ekin; yemek ise yağmur gibidir. Fazla su ekini kuruttuğu gibi, fazla yemek de kalbi öldürür. Kalbini az gülüp, az yemekle ihya et, açlıkla temizle ki yumuşayıp parlasın!) [İ.Gazali]

(Rutubette demirin paslandığı gibi, günah kiri kalbi paslandırır. Kalbin cilası ölümü çok hatırlamak ve Kur'an-ı kerim okumaktır.) [**Beyheki**]

O halde kalbi temizlemek için günahlardan kaçarak dinimizin emirlerine uymamız gerekiyor.

Hediyelerin hazırsa!..

Bir kimse, **Peygamber** efendimize gelerek dedi ki:

-İzin ver yâ Resulallah, ölümümü temenni edeyim.

Peygamber efendimiz buyurdu ki:

-Ölüm öyle bir şeydir ki onun için hazırlıklı ol! Yol uzun, azık ister. Ölümü temenni edenin on hediye hazırlaması lazım.

O kimse sordu:

- Hediyeler kime yâ Resulallah?

Peygamber efendimiz buyurdu:

- 1- Azrail'in hediyesi
- 2- Kabrin hediyesi
- 3- Münker ve Nekir'in hediyesi
- 4- Mizanın hediyesi
- 5- Sırat köprüsünün hediyesi

6- Malik'in hediyesi

7- Rıdvan'ın hediyesi

8- Ruhun hediyesi

9- **Peygamber**inin hediyesi

10- Rabbinin hediyesi.

- Bu hediyeler nelerdir, ya Resulallah?

Azrâil'in hediyeleri dördtür:

1- İyi huylu olmak

2- Geçirdiğin ibadetleri kaza etmek

3- Ölüme hazırlanmak, sefere çıkacak yolcu gibi

4- Kalbinde Allah aşkını taşımak.

Kabrin hediyeleri de dördtür:

1- Söz taşımayı terk

2- Elbiseye idrar sıçratmamak

3- Kur'an-ı kerimi okumak

4- Salevât-ı şerifeyi çok okumak.

Münker ve Nekir'in hediyeleri:

1- Doğru konuşmak

2- Gıybeti terk etmek

3- Hakkı kabul etmek

4- Tevazu sahibi olmak.

Mizanın hediyesi:

1- Amelini ihlâs ile yapmak

2- Başkasına eza yapmaktan sakınmak

3- Güzel ahlak sahibi olmak

4- Allah'ı çok zikretmek.

Sırat Köprüsü'nün hediyesi:

1- Gadabını yutmak, kızmamak

2- Takva sahibi olmak

3- Cemaate devam etmek

4- İbadetlere ara vermeden devam etmek.

Malik'in hediyeleri:

- 1- Allah korkusundan ağlamak
- 2- Gizli sadaka vermek
- 3- İsyanı terk etmek
- 4- Anne ve babaya iyilik etmek.

Cennet meleği Rıdvan'ın hediyesi:

- 1- Kötülüklerden kaçınmak
- 2- Nimetlere şükretmek
- 3- Malını Allah yolunda infak etmek
- 4- Emaneti muhafaza etmek.

Ruhun hediyesi:

- 1- Az yemek
- 2- Az konuşmak
- 3- Az uyumak
- 4- İstigfara devam etmek.

Peygamberin hediyesi:

- 1- Ehl-i beyti sevmek
- 2- Sünnete uymak
- 3- **Peygamber**in sevdiklerini sevmek
- 4- Sahabe-i kiramı sevmek.

Allahü zülcelalin hediyeleri:

- 1- Allah'ın emirlerini yapmak
- 2- Nehyettiği, yasak ettiği şeylerden kaçınmak
- 3- İnsanlara nasihat etmek
- 4- Bütün mahlukata karşı merhametli olmak.

Bunlara hazırsan ölümü temenni edebilirsin.

Dünya ahiret saadetinin başı nedir

Soru: Dünya saadetinin başı nedir, nasıl elde edilir?

CEVAP:

Dinimizin emir ve yasaklarına riayet eden, yani iyi bir müslüman olan herkes, dünya ve ahirette mutlu olur. Dünya ve ahiret saadetinin başı, en iyisi, **Allahü teâlânın** rızasına, sevgisine kavuşmaktır. Bu da dinimize uyarak, yani farzları, sünnetleri yaparak ve haramlardan, mekruhlardan sakınarak kazanılır. Fakat bunları ihlas ile yapmak gerekir.

İhlas, kalbin temiz olması demektir. Kalbin temiz olması da, dünyaya düşkün olmaması, onu sevmemesi, yalnız **Allahü teâlâ**yı sevmesidir. Kalbin **Allahü teâlâ**yı sevmesi için, bir şey yapmak, çalışmak gerekmez. Kalb, dünya sevgisinden kurtulursa, Allah sevgisi kalbe kendiliğinden yerleşir. Kalbin dünya sevgisinden kurtulması için, dünyayı unutması gerekir. Dünyayı unutmaya Fenafillah denir. Fenafillaha kavuşmak, **Allahü teâlâ**yı çok anmakla veya evliyadan büyük bir âlimin [mesela imam-ı Rabbani hazretlerinin] kitaplarından faydalanmakla da olur.

Allahü teâlâyı anmak üç türlü olur: Kalb ile çok Allah demek, çok çok La ilahe illallah demek ve dine uyarak, sanat, ticaret ve her mubah işleri yapmaktır. Yahut âlim ve veli olan bir zatın hayatını okuyarak, onu çok sevip, çok hatırlamak, ona yalvarmak da fenaya (Allah rızasına kavuşmaya) yardım eder. Kabrini ziyaret edince, faydası daha çok olur. Kalb fani olunca, aklın, fikrin ve hafızanın da dünya işlerini unutması gerekmez. Kalb fani iken de, bütün organlara, akla, fikre, hafızaya, her çeşit dünya işlerini yaptırır, başka insanlar gibi dünya işlerine de çalışır. Bütün insanlık vazifelerini, her iyiliği yapar. Yaptığı bütün dünya işleri dine uygun olduğu için hepsi de zikir yani **Allahü teâlâ**yı anmak, hatırlamak olur.

Her Müslümanın arzusu, **Allahü teâlâ**nın rızasını kazanmak olmalıdır. Yunus Emre, (Gel Allah'ın rızasını kazanalım yerine, gel dosta gidelim dosta) diyerek bu durumu şöyle anlatıyor:

Dosta gidelim

Uzakta kalmayalım, dosta gidelim dosta,
Hasretle ölmeyelim, dosta gidelim dosta.
Yol alalım durmadan, tan yeri ağarmadan,
Araya el girmeden dosta gidelim dosta.
Hakka kılalım zârı, terk edelim diyârı,
Ele geçirip yârı, dosta gidelim dosta.
Dünyaya dalmayalım, fanidir kanmayalım
Asla ayrılmayalım, dosta gidelim dosta.
Aşk şarabı içelim, kendimizden geçelim,
Dost iline göçelim, dosta gidelim dosta.
Kılavuzluk yap bana, yönümüz dosttan yana
Aldırma ona buna, dosta gidelim dosta.
Zulüm olmaz pâyidâr, sen ol bana sadık yâr,
Ne derse desin ağyar, dosta gidelim dosta
Erenleri bulalım, dost yolunu soralım,
Yunusu da alalım, dosta gidelim dosta.

Amel defteri

Soru: Oğlum karneyi getirince, 2 zayıf dersi için azarladım. (Baba, bizim ailece karnemiz zayıf sen sadece bana ne kıızıyorsun) dedi. Ne demek istediğini sorunca, gazetenizde çıkan bir yazıyı anlattı. Bu yazıyı okumamışım. Nasıl bir yazıydı o?

CEVAP:

O yazıda Başmakçı Müftüsü sayın Vehbi Akşit, özetle diyor ki:

İnsanların dünyada benimsedikleri inançlar ile yaptıkları amellerin kayıtlı bulunduğu ve ahirette kendilerine verilecek olan kitaba [sahibinin durumunu açıklayan belgeye] amel defteri denir. Kiramen kâtibin denilen meleklerin yazıp kaydettiği bu kitap insanın, hak-batıl, yalan-doğru, hayır-şer, iyi-kötü bütün inanç, düşünce, söz ve davranışlarını kapsar.

Öğrencilerin her dersten aldıkları notları gösteren belgeye karne denir. Her yıl öğrencilere birinci ve ikinci dönemin sonunda, aldıkları not durumlarını gösteren karne verilmektedir. Öğrenci velileri, anne ve babalar bu karnelere bakarak çocuklarının durumunu anlar.

Amel defterleri Cennetliklere sağdan, Cehennemliklere soldan veya arkadan verilecektir. Amel defteri olarak düşünebileceğimiz karneler, öğrencilere yılda iki defa verilmektedir. Karneyi alanlar, ders notlarını gördükleri zaman bunun iyiye veya kötüye işaret olup olmadığını gayet iyi anlamaktadır.

Kur'an-ı kerimde, insanın dünya hayatındaki didinmeleri sona erip Rabbine kavuştuğunda şayet kitabı sağ eline verilenlerden ise hesabının kolay olacağı ve mutlu bir hayatı hak edeceği, kitabı arkadan verilenlerden ise alevli ateşe atılacağı bildirilmiştir. (İnşikak 6-12)

Karne verilirken kimi öğrencilerin yüzleri gülmekte, başarılarını süsleyen teşekkür veya takdir belgesi ile sevincini yaşarken, zayıfı olan öğrenciler ise üzüntülü ve mahcup bir haldedir.

Amel defterini sağdan alan "yüzleri parlak zümre" sevinip umduğuna kavuşacak, soldan alan "bedbaht zümre" ise başına gelecek felaketi anlayarak yok olmayı isteyecektir. (Hakka 18-27)

Evet, ahirette bizlere verilecek olan amel defterine benzer bir belgeyi çocuklarımız bizlere yılda iki defa getirmektedir. O karneye bakarken acaba basit bir belge olarak mı bakıyoruz. Yoksa ahirette bizlere de verilecek olan amel defteri ile bir bağlantı kurabiliyor muyuz?

Bugün derslerinde zayıf alan oğlumuzu, kızımızı, derslerine çalışmadığı, oyuna dalıp derslerini ihmal edip, ödevlerini yapmadığı için azarlarken; karneye bakıp da kızarken acaba aklımıza şunlar gelmiyor mu?

"Bir gün bu karne gibi bana da bir karne, amel kitabı, defteri verilecek. Yapmış olduğum her şeyin yazılı olduğu, kayıtlı olduğu bir amel defteri... Büyük-küçük ne varsa, ne yaptım ise her şeyin, zerre miktarına kadar iyilik veya kötülüğün yazılı olduğu bir amel defteri... Ben çocuğumu zayıf aldı diye azarlarken, derslerine çalışmadı diye kızarken,

Allahü teâlâ da "Kulum, sana, mal, mülk, evlat, servet gibi bir çok nimet verdim. Niçin bana kulluk etmedin? Beş vakit namaz kılmayı emrettim. Sen ise günde beş defa okunan ezanlara kulak vermedin, derse ne cevap verimiz?

Çocuğumuzun karnesine bakarken, ahireti, hesabı, mizanı, sırat köprüsünü, mahşeri düşünelim. Daha önce, alelade bir belge olarak baktığınız, iyi olduğu zaman, teşekkür aldığı, takdir aldığı zaman sevindiğiniz, öğündüğünüz o karne size çok şeyler anlatacaktır. Çocuğunuz kötü bir karne getirdiği zaman bile, **Allahü teâlâ**nın eşsiz merhametini düşünerek, acıyarak çocuğunuza güzel tavsiyelerde bulunacaksınız. Halbuki bu tavsiyelerin öncelikle kendinize lazım olduğunu asla unutmayacaksınız. Böylece daha amel defteri açılmadan, kendinize gerekli olan dersi alacak, hayatınıza bir çeki düzen vereceksiniz.

Karneye bakarken, amel defterinizdeki şeyleri göreceksiniz ve gayri ihtiyari olarak "Ben yapmadım" diyeceksiniz. Kıyamet günü kulakların, gözlerin ve derilerin şahitlik edeceğini, ağızların mühürlenip ellerin ve ayakların insanın işlediği fiillere şahitlik yapacağını bildirmesi amel defteriyle ilgili olarak **Allahü teâlâ**nın kıyamet sahnelerinden bizi haberdar ettiğini göstermektedir. (Fussilet 20, Yasin 65)

Bir nebze de olsa, dünyadan misal getirerek, ahireti hatırlayabildiysek ne mutlu... Artık karnelere bir başka gözle bakarız inşallah...

Ölmek felaket değildir

Soru: Efendim, gencim ama ben ölümden çok korkuyorum. Bana ne tavsiye edersiniz?

CEVAP:

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Ölmek felaket değildir. Öldükten sonra başına gelecekleri bilmemek, tedbirini almamak felakettir.

Senin yaşta iken günahı azken ölmek elbette büyük nimet olur. Bizim her gün günahımız artıyor. Ölümü günde yirmi kere düşünen şehit olarak ölür. Hep ölümden bahsetmek sünnettir. Ölümden kaçış olmaz. Ölüm, sevgiliyi sevgiliye kavuşturan köprüdür.

Ölüm müslümana hediyedir. Ölüm, ölmek üzere doğustur. Ölüm olmasaydı bu hayat hiç çekilir miydi? Ölüm, müslümanın teselli kaynağıdır, hasretidir. Hatta bir evliya zat buyurur ki, (Ben Azrail aleyhisselamı Cebrail aleyhisselamdan daha çok seviyorum). Derler ki efendim hikmeti ne? (Çünkü o beni Rabbime kavuşturuyor) cevabını verir.

Seyyid Abdülhakim Arvasi hazretleri buyuruyor ki:

Allahü teâlâya kavuşturduğu için, ölüm sevilir. Sevdiğim kimsenin kalmasını da, ölmesini de severim. Dost dosta kavuşmak istemez mi? Azrail aleyhisselam, İbrahim aleyhisselamdan ruhunu almak için izin istediğinde, (Nasıl olur, Dost, dostun canını alır mı hiç?) dedi. **Allahü teâlâ**, Azrail aleyhisselam ile haber gönderip, (Dost dosta kavuşmaktan kaçınır mı?) buyurunca, (Ya Rabbi, Ruhumu hemen al!) diye dua eyledi.

Ölüm korkusu

Soru: Ölüm acısından çok korkanın, ne yapması gerekir?

CEVAP:

Müslüman, Allah'ın dostudur. Dostlara ölüm acısı olmaz. Acı olmayınca korkmak lüzumsuz olur. **Allahü teâlâ**, Azrail aleyhisselama buyurdu ki:

(Dostlarımla canını kolay al, düşmanlarımla canını güç al!) [Cennet Yolu İlmihali]

Yasin-i şerif okumak, çok faydalıdır. Faydalarından biri de, eceli gelen hasta ölüm acısı duymaz. Ayrıca her zaman abdestli bulunmaya çalışmalı. Abdestliken ölenlere şehit sevabı verilir. **Peygamber** efendimiz, (Abdestli olarak ölen, ölüm acısı çekmez; çünkü abdest, imanlı olmanın alametidir. Namazın anahtarı, bedenin günahlardan temizleyicisidir) buyuruyor. Şehitler ölümlerinde, kabirde verilecek olan Cennet nimetlerini görünce çok sevinir, çok neşelenir. Ölümlerinde hiç acı duymaz ve Cennet nimetlerine kavuşurlar. Bir hadis-i şerif meali şöyledir:

(Müslümanın kabri, Cennet bahçesidir.) [Tirmizi]

Ölümü istemek

Soru: Ölümü istemek caiz midir?

CEVAP:

Dünya sıkıntılarından kurtulmak için, ölümü istemek mekruhtur. Fitnelerden uzak kalıp, günaha düşmemek için istemek caiz olur. (Hindiyye)

Bir hadis-i şerif meali de şöyledir:

(Şu altı şey ortaya çıkınca ölüm istenebilir:

- 1- Sefihler iş başına geçince,
- 2- Hükümler parayla satın alınca, [Rüşvetle yanlış kararlar verince]
- 3- Kan istihfaf edilince, [Cinayetler önemsiz sayılınca]
- 4- Güvenlik kuvvetleri çoğalınca,
- 5- Akraba ziyareti terk edilince,

6- Kur'an-ı kerim eğlence ve musiki gibi dinlenince ki, fıkihtan haberi olmayan kimse, nağme yaptığı, teganniyle okuduğu için imamlığa geçirilir. İşte bu durumlar meydana çıkınca ölüm istenebilir.) [Taberani]

Ölümün faydası

Soru: İlmihalde (Kâfirlere de ölüm faydalıdır) deniyor. Kâfire ölümün ne faydası olur ki?

CEVAP:

Kâfir, yaşadığı müddetçe küfrüne devam eder, her aldığı nefes de azabını arttırır. Ölüm, kâfirin küfrünün devam etmesine ve azabının artmasına mani olur. 90 yıl yaşamış bir kâfirle 40 yıl yaşamış kâfirin küfrü ve azabı eşit olmaz.

Aynı şeyler için ya Cennete ya Cehenneme gideceksin

[Büyüklerin sözleri]

* Dünya, zıll-i zâildir, yani yok olan bir gölge, bir görüntüdür. Aynadaki görüntü gibi. Bu görüntü ahiretin görüntüsüdür. Ahirette ne var, Cennet, Cehennem. İbadetlerimiz, iyiliklerimiz, Cennetin dünyadaki görüntüsüdür. Günahlar, kötü yerler, karanlık sıkıntılı izbe yerler de Cehennemin görüntüsüdür.

* Cennetlik, Cennetlik işleri, Cehennemlik olan da Cehenneme götürücü işler yapar. Demiri çürüten, kendi pası olduğu gibi, insanı Cehennemlik eden de kendi günahlarıdır. Mıknatıs demiri nasıl kendine çekiyorsa, haramlar Cehenneme, ibadetler Cennete çeker. Kıyamette nereye gitmek istiyorsak, ona göre hazırlık yapmalıyız. Ahirette Cennet ve Cehennemden başka yer yoktur. Cennete girmek için, doğru iman sahibi olmak ve dine uymak gerekir. Cehenneme götürücü tuzaklara yakalanmamalı. Bu tuzaklar şöyle bildiriliyor: (Dünya hayatı ancak bir laib [oyun], lehv [eğlence], ziynet [süs], aranızda tefahür [övünme] ve mal ve evlâdı çoğaltma isteğinden ibarettir.) [Hadid 20] Bunların bir tanesine yakalananın gönlü ölür. Çalışın ve nefslerinizi, içinde yer alacakları ölüm ötesi için hazırlayın.

Önünüzde çözümü zorlaşan şeyleri Allah'ın ilmine havale edin. Öbür âleme geçmeden önce bir şey hazırlayın ki, oraya vardığınızda karşınıza çıksın. Çünkü **Allahü teâlâ**, buyuruyor ki: (O gün [kıyamette] herkes, dünyada ne hayır yapmışsa, onu karşısında hazır bulacak, ne kötülük yapmışsa, onlarla kendi arasında uzun bir mesafe olmasını arzu edecektir. Kullarına karşı şefkatli, esirgeyici olan Allah size kendinden korkmanızı emreder.) [Al-i imran 30]

O halde, Allah'tan korkun, yani Onun emir ve yasaklarına riayet edin. Sizden önce gelip geçenlerden de ibret alın. Unutmayın ki, yarın küçük büyük bütün davranışlarınızın karşılığını bulacaksınız.

* Rızık mukadderdir. Yani herkesin rızıkı bellidir, artmaz eksilmez, rızkını almadan dünyadan ayrılmaz. İsteyene helalden gelir, isteyene haramdan. Gelen miktar aynıdır. Ecel mukadderdir. Yani herkesin ömrü bellidir, uzamaz kısalmaz, vakti dolunca dünyadan ayrılır. Kaza ve kader, hayır ve şer, zaten imanın şartlarındandır. Peki, daha ne diye isyan ediyorsun, daha ne diye şükretmiyorsun? Rızkın belli, ömrün belli, başına gelenler Allah'tan. İster isyan et, ister şükret. Değişen bir şey yok. İsyen edenin yeri Cehennem, şükredeninki Cennet. Yani aynı şeyler için, ya Cennete gideceksin ya Cehenneme.

* Dünya misafirhanedir. Dünyayı ele geçirmek için ahireti vermek ve insanlara yaranmak için **Allahü teâlâ**yı bırakmak ahmaklıktır. Göğsünü kıbleden çevirenin namazının bozulduğu gibi, yüzünü İslamiyet'ten çevirenin hem dünyası hem ahireti bozulur.

* Laf ile Müslümanlık olmaz. Dinin emir ve yasaklarına önem vermeyenin imanı gider. Önem vermemek, işlediği günaha üzülmemek demektir.

* Dinin en büyük düşmanı cehalettir. Cahillik Cehenneme götürür.

* Kıyamet derdini bilseydiniz, dünyada dert diye bir şey tanımazdınız. Bütün geçimsizlikler, ölümü unutmaktadır.

* İnsanların çokluğu, dilediklerini yapmaları, gaflet içinde yaşamaları sakın seni de gaflete düşürmesin. Sen tek olarak öleceksin, tek olarak kabre gireceksin, tek olarak

hesabını vereceksin. Sen dini, imanı, Allah'ın emir ve yasaklarını unuttun. Sen unuttun ama unutulmadın.

Ölüm ve kabir hayatı

Canlar nasıl alınır?

Soru: Dünyanın çeşitli yerlerinde, binlerce, hatta milyonlarca insan, trafik kazası, deprem, savaş gibi sebeplerle aynı anda ölüyor. Ölüm meleği bir anda bunların canını nasıl alır?

CEVAP:

Azrail aleyhisselamın kudretinden şüphe etmek, **Allahü teâlânın** kudretinden şüphe etmeye kadar gidebilir. **Allahü teâlânın** kudretinin büyüklüğünü bilen kimse, sebebini bilmese de, İslam'a teslim olup, Allah'ın her şeye gücü yetebileceğine inanması gerekir.

Bugün bir düğme ile bir veya birkaç şehrin bütün elektrikleri aynı anda söndürülebilmektedir. Ölüm meleği de ruhları bundan daha tez almaktadır.

İbrahim aleyhisselam, ölüm meleğine sual etti ki:

- Ey ölüm meleği, eceli gelen insanların bir kısmı doğuda, bir kısmı batıda olsa yahut kuzeyde ve güneyde aynı anda zelzele olup ölseler yahut da dünyanın çeşitli yerlerinde savaş olsa, aynı anda binlerce, milyonlarca insan ölse, aynı anda bunların hepsinin ruhlarını nasıl alıyorsun?

Ölüm meleği cevap verdi:

- Allah'ın izniyle onların ruhlarını çağırırım, derhal avucumun içinde oluverirler.

Süleyman aleyhisselam, ölüm meleğine sual etti:

- İnsanların ruhlarını kimini genç yaşta, kimini bebekken, kimini ihtiyarlayınca alıyorsun. Ruhları almada ölçün nedir?

Ölüm meleği dedi ki:

- Bana eceli gelenlerin listesi verilir. Ben verilen listeyi tatbik ederim. Başka işe karışmam.

Ölüm meleği gelip, Süleyman aleyhisselamın yanında oturan bir kimseye dikkatli bakmaya başladı. Sonra çıkıp gitti. O zat, Süleyman aleyhisselama sual etti:

- Kimdi o bana öyle can alacak gibi bakan?

- Ölüm meleğiydi.

- Beni onun pençesinden kurtar! Rüzgâra emret, beni Hindistan'a götürsün!

O zatın bu isteği derhal yerine getirildi. Ölüm meleği ikinci defa Süleyman aleyhisselamın yanına gelince, Hazret-i Süleyman sual etti:

- Geçen gelişinde yanımdaki zata niçin öyle bakmıştın?

- Şimdi onun ruhunu alıp geldim. Bana onun ruhunu Hindistan'da almam emredilmişti. Ömrü biterken, hâlâ burada bulunduğu için öyle bakmıştım. (Mesnevi)

Hayatiyetin ispatı

Soru: Kur'anda, (Her canlı, ölümü tadacaktır) deniyor. Ölenin tatması nasıl olur ki?

CEVAP:

Bu âyet-i kerime, ruhun ölmediğini, sadece ölümü tattığını bildiriyor. Ölümden sonraki hayatiyeti yani canlılığı ispat ediyor. Ölmek, yok olmak demek değildir. İnsan ölünce, ruhu bedenden ayrılır ve yepyeni bir hayat başlar. (İnsanlar uykudadır, ölünce uyanırlar) mealindeki hadis-i şerif de, ruhun ölmediğini göstermektedir.

Ölürken

Soru: Bir kimse, ölürken küfre sokucu söz söyleyip ölse kâfir olarak mı ölmüş olur?

CEVAP:

Hayır, ölüm hâlindeyken küfre sebep olan şey söyleyen kimse, mümin kabul edilir, çünkü o anda akli başında değildir.

Ölüm acısını kimler duymaz?

Soru: Ölüm acısını herkes duyacak mıdır?

CEVAP:

Ölüm acısı, dünya acılarının hepsinden daha acıdır. Bir kâfir, uyku hâliyle veya narkozla her tarafı uyuşturulduktan sonra da ölse, çok şiddetli olan ölüm acısını duyar. Fakat salih mümin, kurşun yağmuruna tutulsa, bu acıyı duymaz. **Hadis-i şerif**lerde buyruldu ki:

(**Allahü teâlâ**ya yemin ederim ki, ölüm meleğini görmek, bin kılıç darbesinden daha şiddetlidir. Yine **Allahü teâlâ**ya yemin ederim ki, mümin bir kulun her damarı ölüm acısını duymadıkça, canı çıkmaz.) [**Ebu Nuaym**]

(Şehit ölüm acısını duymaz.) [**Beyheki**]

(Şehit, öldürülmesinin acısını, ancak bir pirenin ısırması kadar duyar.) [**Nesai**]

Ölüm acısı 70 kere kılıçla doğranmaktan fazladır; ama **Allahü teâlâ**, sevdiği kullarına bu acıyı duyurmaz. Ölüm acısı, kabir azabı yanında hiç kalır. Kabir azabı mahşer azabı yanında hiçtir. Mahşer azabı da, Cehennem azabının yanında hiçtir. Salih mümin, ne ölüm acısını, ne kabir azabını, ne de Cehennem ateşini duymaz. Sırat, Cehennem üzerine kuruludur. Sırat köprüsünden herkes geçer. İki hadis-i şerif mealî:

(İyi kötü herkes [Cehennem üzerine kurulmuş Sırat'tan] geçer. Yalnız mümine, serin ve selamet olur. İbrahim aleyhisselama ateşin serin olduğu gibi. Öyle ki müminlerin soğukluğundan Cehennem, "Müminin nuru narımı söndürüyor" diye bağırır. Bundan sonra **Allahü teâlâ**, takva ehlini kurtarır; zalimleri ise orada yüzüstü bırakır.) [**İbni Mace**]

(Kıyamette Cehennem mümine, "Çabuk geç ey mümin! Nurun nârımı [ateşimi] söndürecek" diye bağırır.) [**Taberânî**]

Salih mümin, ruhunu teslim edeceği vakit, rahmet meleklerini ve **Resulullah** efendimizi görüp, can verme acısını duymaz. Bu şaşılacak bir şey değildir. Nitekim Mısır

kadınları, Yusuf aleyhisselamın güzelliğine hayran olup, kendilerini öyle unutmuşlardı ki, ellerini kestiklerinden haberleri bile olmamıştı.

Ölüm acısının şiddeti

Soru: Ölüm acısının, bin kılıç darbesinden daha şiddetli olduğu, hadisle bildiriliyor. Bu, Müslümanlar için de aynı mıdır?

CEVAP:

Evet, aynıdır. Ancak mümin bu acıyı hissetmeyecektir. **Allahü teâlâ**, her Müslümana ölürken, **Resulullah** efendimizi gösterecek ve Onun güzelliği karşısında, ruhunu nasıl teslim ettiğinin farkına varmayacaktır. Yusuf aleyhisselamı gören kadınların, onun güzelliği karşısında parmaklarını bıçakla kestikleri halde, farkına varmadıkları gibi, Müslümanlar da, ölüm acısı hissetmeyeceklerdir. O halde doğru imanla ölmeye çalışmalıdır.

Kabir azabı haktır

Soru: Kabir azabı gerçekten var mı?

CEVAP:

Kabir azabının varlığını bildiren vesikalardan bazıları şöyledir:

İmam-ı a'zam hazretleri buyurdu ki:

Kur'an-ı kerimde (Onlar, sabah-akşam ateşe sokulurlar. Kıyametin kopacağı günde, "Firavun hanedanını azabın en çetinine sokun!" denilecek) buyuruldu. (Mümin 46)

Sabah-akşam görecekları azap, Kıyametten öncedir. Âyetin devamında onların şiddetli azaba sokulacağı bildiriliyor. Birincisi kabir azabı, ikincisi ise Cehennem azabıdır. (El-Kavl-ül fasl)

İmam-ı Gazali hazretleri de, (Bu âyet-i kerime kabir azabını gösteriyor) buyurdu. (İhya)

Nuh suresinin, (Günahları yüzünden suda boğuldular, ardından da ateşe atıldılar) mealindeki 25. âyet-i kerimesinde geçen Feüdhlü kelimesindeki F harfi, hiç ara verilmediğini gösterir. Yani (Suda boğulduktan hemen sonra kabirdeki azaba maruz kaldılar) demektir. (El-Kavl-ül fasl)

Al-i imran suresinin, (Allah yolunda öldürülenleri [şehitleri] ölü sanmayın! Bilakis onlar diridir) mealindeki 169. âyet-i kerimesi de, kabir hayatını bildirmektedir. (El-Kavl-ül fasl)

İmam-ı Şarani hazretleri buyuruyor ki:

Taha suresinin 124. âyet-i kerimesindeki "Me'îşeten danken" kabir azabını bildiriyor. Çünkü hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Mümin kabrinde yemyeşil bir bahçe içindedir. Ayın ondördü gibi aydınlatılır. "Feinne lehö me'îşeten danken" âyeti, kâfirlerin kabirde görecekları azabı bildirir. 99 tinnin kâfirleri kıyamete kadar kabrinde sokup azap eder.) [Tirmizi]

Tekasür suresinin 3. âyetindeki, bu övünmenizin kötü akıbetini "İleride bileceksiniz!" demek, "Ölürken" demektir. 4. âyetindeki "Yine ileride bileceksiniz" ise "Kabirde" demektir. (Celaleyn, Medarik, M.Tezkire-i Kurtubi)

Bakara suresinin, (Ölü iken sizi diriltti. Tekrar öldürecek ve tekrar diriltecek) mealindeki 28. âyetinde bildirilen, ikinci dirilme kabirde olacaktır. İmam-ı Nesefi de bu âyetin kabir azabı ve nimetine işaret ettiğini bildirmiştir. (Tefsiri Şeyhzade)

İmam-ı Nesefi hazretleri buyuruyor ki:

Araf suresinin, (Orada yaşayıp, orada öleceksiniz, yine oradan dirilip çıkarılacaksınız) mealindeki 25. âyetindeki "Orada"dan maksat kabir hayatıdır. (Şeyhzade)

İmam-ı Nesefi buyurdu ki:

Casiye suresinin, (Allah sizi diriltir, sonra öldürür) mealindeki 26. âyetinde, diriltmenin kabirde olacağını bildiriyor. (Şeyhzade), Tevbe suresinin, (Onları iki defa azaba uğratacağız) mealindeki 101. âyetindeki azabın biri kabir azabıdır. (Kadi Beydavi)

İmam-ı Süyuti hazretleri, "Kabir azabı" ile ilgili Şerhussudur isminde müstakil bir eser yazmıştır. **Buhari** ve Müslim ve diğer hadis kitaplarındaki kabir azabı ile ilgili hadis-i şerifleri nakletmiştir. Her hadis kitabında kabir azabı bildirilmektedir. Kabir azabını inkâr eden, bütün hadis kitaplarını inkâr etmiş olur.

Hazret-i Âişe validemiz, (Ya Resulallah, bu ümmet, kabirde azap görecektir, benim gibi zayıfların hali ne olacak?) diye sual edince, **Resulullah**, İbrahim suresinin, (Allah, iman edenlere, dünya ve ahirette de sabit sözlerinde sebat ihsan eder) mealindeki 27. âyeti okudu. (**Bezzar**), Bu âyette, kabir hayatının hak olduğu, müminlere kavl-i sabit ihsan edildiği bildiriliyor. (Tefsir-i Celaleyn)

İslam âlimleri, kabir hayatının ahiret hayatından olduğunu, kabir azabının da ahiret azaplarından olduğunu bildirmişlerdir. (Mektubat-ı Rabbani)

Yukarıda âyet-i kerimelerle kabir azabının hak yani gerçek olduğunu bildirdik. Şimdi de kabir azabı ile ilgili hadis-i şeriflerden bazılarını bildiriyoruz. **Peygamber** efendimiz buyuruyor ki:

(Kabir azabının çoğu, üzerine idrar sıçratmaktan olacaktır.) [İ.Mace, **Nesai**, **Hakim**, Dare Kutni]

(İdrardan sakının! Çünkü kabirde ilk hesap bundan olacaktır.) [**Taberani**]

(**Allahü teâlâ**, bazı kimseleri, insanların ihtiyaçlarını gidermek için yaratmıştır. İnsanlar, ihtiyaçları için onlara başvururlar. İşte bunlar, kabir azabından emindirler.) [**Taberani**]

(Dün gece rüyamda, bir kimseyi kabir sıkarken gördüm. Namazı gelip onu kabir azabından kurtardı.) [**Hâkim**]

(Cuma gecesi "Fâtiha" ve 15 kere "İzâ zülzilet" okuyarak iki rekât namaz kılan kabir azabından emin olur.) [**Deylemi**]

(Fisebilillah gözcü olarak vefat eden kabir azabı görmez.) [**İ. Ahmed**]

(Allah'ım, kabir azabından Sana sığınıyorum.) [Müslim, Nesai, Hâkim, Harâiti]

(Allah'a yemin ederim ki, 99 tinnin Kıyamete kadar, kâfire kabrinde azap eder.) [Ebu Ya'la, İbni Hibban, Tirmizi]

(Namaz kılmayanın kabri ateşle dolar. Gece-gündüz onu yakar. Bir tinnin, her namaz vaktinde onu sokar.) [Kurretül-uyun]

[Tinnin isimli yılan, dünya yılanı değildir. Kâfire ve günahkâra azap etmesi için Allah'ın yarattığı bir mahlûktur.]

Resulullah efendimiz, iki kabir yanında durup, (Bunlardan biri idrar sıçramasından sakınmadığı için, diğeri ise, Müslümanlar arasında söz taşıdığı için, kabir azabı çekiyorlar) buyurdu. (İbni Mace)

Eshab-ı kiramdan Ya'la bin Mürre hazretleri, bir kabirde azap olduğunu işitip, **Resulullah** efendimize haber verdi. **Peygamber** efendimiz de, (Ben de işittim. Söz taşıdığı ve üzerine idrar sıçrattığı için, azap yapılmaktadır) buyurdu. (Beyheki)

Peygamber efendimiz, iki kabrin yanına gelince, bir hurma dalı getirilmesini emretti. Hurma dalını ikiye kırıp, yarısını bir kabre, yarısını da diğer kabrin üstüne koyup, (Bu dal yaş kaldığı sürece azapları hafifler. Bunlar gıybet ve idrardan dolayı azap görmektedir) buyurdu. (İ.Mace)

(Dört kişinin, çektikleri şiddetli azaptan dolayı, Cehennemdekiler rahatsız olur. Bunlardan biri, ateşten kapalı bir tabut içinde, biri bağırsaklarını sürür, biri de kan ve irin kusar, öteki ise kendi etini yer. Tabuttaki, borçlu olarak ölmüştür, üzerinde kul borcu vardır. [Geriye mal da bırakmadığı için borcu ödenmemiştir.] Bağırsakları sürünen, idrardan sakınmamıştır. İrin ve kan kusan, müstehcen konuşmuştur. Kendi etini yiyen de, gıybet ve kovuculuk etmiştir.) [Taberani]

Peygamber efendimiz bir cenazede, (Ya rabbi bunu kabir azabından koru) diye dua etmiştir. (Müslim, Nesai, Tirmizi)

Ehl-i sünnetin ve hanefi mezhebinin reisi olan imam-ı a'zam hazretleri buyurdu ki:

(Kabirde ruhun cesede iadesi, kâfirleri ve bazı günahkâr Müslümanları kabrin sıkması ve azap edilmesi haktır.) [Kavl-ül fasl]

İslam âlimlerinin en büyüklerinden olan imam-ı Rabbani hazretleri, (Kabrin bedeni sıkması vardır) buyurdu. (Mektubat-ı Rabbani 3/17)

Yine İslam âlimlerinin en büyüklerinden olan imam-ı Gazali hazretleri de, (Kabir azabı ruha ve cesede birlikte olacaktır) buyuruyor. (İhya-i ulûmiddin)

Karada ve denizde ölene de sual sorulur. Bu da ruhun bedene iade edilmesinden sonra olur. [Nuhbet-ül-leâli s.116, Bidaye s.91]

Ruh ve beden beraber günah işledikleri için, kabir azabı da, her ikisine birden yapılacaktır. (El-Müstened)

İmam-ı Süyuti hazretleri (Şerh-us-Sudur), Abdurrahman ibni Receb Hanbeli hazretleri (Ehvâl-ül-kubur) kitabında, İmam-ı Şarani hazretleri Tezkire-i Kurtubi Muhtasarı'nda bildiriyor ki:

Eshab-ı kiramdan Abdullah bin Ömer hazretleri, (Yerden boynu zincirli birinin çıktığını, bir adamın bunu dövdüğünü, zincirli adamın yerde kaybolduğunu, böylece toprağa girip çıktığını gördüm) dedi. **Resulullah** efendimiz, bu zata, (O gördüğün kimse, Ebu Cehil'dir, kıyamete kadar kabrinde böyle azap çeker) buyurdu. (**Taberani**)

Özetini aldığımız hadis-i şerifin metninde Ebu Cehil'in İbni Ömer hazretlerinden su istediği de yazılıdır. Demek ki, Ebu Cehil'in sadece ruhuna değil, bedenine de azap yapılmaktadır. Cehennemde de, çürüyen vücut yerine yeni bir vücut yaratılacak, Cehennemdekilerin böylece hem ruh, hem de bedenleri azap görecektir. Azabı gören ve çürüyen beden değildir. Ruhun tasarrufu altında olan beden azap görecektir.

İmam-ı Süyuti hazretleri buyuruyor ki:

Her ölünün ruhu, cesedine, bilmediğimiz bir halde bağlıdır. Ruhların kendi cesetlerine tesir ve tasarruf etmelerine ve kabirde bulunmalarına izin verilmiştir. Ölü kabirde çürüse de, ruhun bedenle olan bağılılığı bozulmaz. (El-mütekaddim)

Günahları ikisi birlikte işlediği için, yalnız ruha azap yapılması, hikmete ve ilahi adalete uygun değildir. Beden kabirde çürüse de, **Allahü teâlâ**nın ilminde vardır. **Allahü teâlâ**, ölüleri diriltmeye gücü yettiği gibi, bedene de azap yapmaya gücü yeter. **Allahü teâlâ** her şeye kadirdir, Onun kudretinden şüphe eden kâfirdir. (M. Nasihat)

Ölüm alameti

Soru: Bir kimsenin öldüğü nasıl anlaşılır? Ölünce, ne yapmak gerekir?

CEVAP:

Sertleşme, soğuma ve kokma, ölüm alametidir. Soluğun kesilmesi, ağzına tutulan aynanın buğulanmamasıyla; kalbin durduğu, nabızla anlaşılır. Ölüm anlaşıncı, gözlerini kapamak ve çenesini bağlamak sünnettir. Çenesi, geniş bezle başı üstüne bağlanır. Gözlerini kaparken, (Bismillahi ve alâ milleti **Resulullah**. Allahümme yessir aleyhi emrehü ve sehhel aleyhi mâ ba'dehü ve üs'id'hü bilikâike, Vec'al mâ harece'yhi hayran mimma harece anh) duasını okumak sünnettir.

Manası, (Allah'ın adıyla ve **Resulullah**ın dini üzere, yâ Rabbi bunun işini kolaylaştır! Sonunu âsan eyle! Sana kavuşmakla kendisini bahtiyar kıl! Varacağı yeri, çıktığı yerden daha hayırlı eyle) demektir.

Soğumadan önce, el parmaklarını, dirseklerini, dizlerini açıp kapayıp, kollarını ve bacaklarını düz bırakmak sünnettir. Böylece, yıkaması ve kefene sarması kolay olur.

Soğumadan önce, elbisesi çıkarılıp, geniş, hafif bir çarşafı örtülür. Çarşafın bir ucu başının altına, diğer ucu ayakları altına sokulur. Karnı üzerine, çarşafın üstüne veya altına, bir bıçak, demir gibi bir ağırlık konup, şişmesi önlenir.

Kâfirlerin ölümü

Soru: Kâfirlerin ölümü nasıl olur?

CEVAP:

Bir kâfir öleceği zaman, gözünden perde kaldırılır. Cennet gösterilir. Melek ona, (Ey kâfir! Yanlış yoldaydın. Hak olan İslam dinini beğenmezdin. İmansız olduğun için Cennete giremezsin. Cennete ancak **Muhammed** aleyhisselamın **Allahü teâlâ**dan getirdiği bilgilere inanan gidecektir) der. Cennetteki nimetleri görür. Cennet hurileri de, (İman eden, **Allahü teâlâ**nın azabından kurtulur) derler. Biraz sonra şeytan, bir papaz şeklinde görünür. (Ey filân oğlu filân! O gelenler yalan söyledi. O gördüğün nimetler, hep senin olacaktır) der. Sonra Cehennem gösterilir. Ateşten dağları, katırlar gibi akrepleri, çıyanları vardır. **Hadis-i şerif**lerde bildirilen azapları görür. Cehennemdeki Zebani denilen azap melekleri, ateşten çomakla vururlar. Ağızlarından alevler çıkar. Boyları minare gibi, dişleri öküz boynuzu gibidir. Gök gürültüsü gibi seslenirler. Kâfir bunların sesinden titreyip yüzünü şeytana çevirir. Şeytan, korkusundan dayanamayıp kaçar. Melekler yakalayıp şeytani yere vururlar. Bu kâfire gelip (Ey kâfir, dünyada **Resulullah**'a inanmadın. Şimdi de meleklere inanmadın, melun şeytana yine aldandın) derler.

Boynuna ateşten zincirler takıp, ayaklarını başından aşırıp, sağ elini sol böğrüne, sol elini sağına sokup, arkadan çıkarırlar. Bağırır, dünyadaki yaltakçılarını çağırır. Zebaniler, (Ey kâfir, ey Müslümanlarla alay eden ahmak! İmdat isteme zamanı geçti. Artık iman ve dua kabul olmaz. Küfrünün cezasını çekme zamanı geldi) derler. Dilini ensesinden çekerler. Gözlerini çıkarırlar. Türlü türlü çok acı azaplar yaparak, habis ruhunu alır, Cehenneme atarlar. **Allahü teâlâ**, **Muhammed** aleyhisselamın dininde ve yüce **Peygamberin** dinini doğru bir şekilde bizlere ulaştıran **Ehl-i sünnet** âlimlerinin kitaplarında yazılı itikada uygun can vermemizi nasip eylesin! Âmin. (Cennet Yolu İlmiHALİ)

Müslüman kadının ölümü

Soru: Müslüman kadının ölümü nasıl olur?

CEVAP:

Bir Müslüman kadın, lohusa veya hâmileyken veya bulaşıcı bir hastalıktan yahut iç hastalıklardan ölmüşse veyahut yabancı erkeklere açık saçık görünmemişse ve kendisinden kocası razı olmuşsa, o kadına, ölürken Cennet melekleri gelip karşısında, saf saf durarak ona izzet ve ikramla selam verip şöyle derler: (**Allahü teâlâ**nın sevgili, şehit kulu, gel çık, ne durursun bu viranede? Senden **Allahü teâlâ** razı oldu ve senin bu hastalığını bahane edip, günahını bağışladı, sana Cennet ihsan etti, gel emanetini teslim et!)

O kadın, bu ihsanı görüp, ruhunu vermek istediğinde, etrafına bakıp, (Arkadaşlarımı da rahmetle yargılasın, sonra ruhumu teslim edeyim) der. Melekler onun bu ricasını arz edince, Cenab-ı Hak, (İzzetim hakkı için, kulumun ricasını kabul ettim) buyurur. Melekler bu müjdeyi ona söylerler. Sonra, ölüm meleği, 120 rahmet meleğiyle gelir. Yüzlerinin nuru Arşa çıkmıştır. Elllerinde, Cennet yemişleri, kokuları misk gibi gelerek, izzet ve ikramla selam verip, (**Allahü teâlâ**, sana selam söyler ve Cennet verip, habibi **Muhammed** aleyhisselama komşu ve hazret-i Âişe'ye arkadaş eyler) derler. Bu imanlı kadın, bu sözleri işitince, gözlerinin perdesi açılır, ehl-i iman kadınları görür. Bunlardan, günahkâr olup, azap olunanları görünce, (Onların günahlarını da bağışla Rabbim!) diye dua eder. Cenab-ı

izzetten, (Ey kulum! Arzularını yerine getirdim, ver emanetini, Habibimin hanımı ve kızı seni bekliyorlar) diye bir ses gelir.

Hemen bu hitabı işitince, canı titrer, ayakları atılır, terler döker ve can vermek üzereyken, iki melek gelir. Elllerinde ateşten bir çomak vardır, sağ yanında biri, sol yanında biri durur.

Şeytan da koşup gelir ve (Gerçi bundan bize fayda yok, ama ben yine görevimi yerine getireyim) diyerek, elinde bir cevherli çanak içinde buzlu su vardır, bu sûretle gelip, suyu gösterir. O melekler, o habisi görünce, ellerindeki çomaklarla vurarak, elindeki çanağı kırıp, kendisini kovarlar. O Müslüman kadın bunu görünce güler. Sonra, o huriler, ona cevherli kâseyle Kevser şarabı verirler, içer. Cennet şarabının lezzetinden canı sıçrayıp kadehe yapışır ve ölüm meleği canını o kadehten alır. Melekler, (İnnâ lillahi ve innâ ileyhi râci'ûn) derler. Canı alıp, gökleri seyrettirip, Cennete götürürler ve oradaki makamını gösterip, derhal yine, ölünün başucuna getirirler.

Ne zaman ki, elbiselerini çıkarıp, saçını çözdüklerinde, ruhu hemen cesedinin başucuna gelip, (Ey yıkayıcı! Yavaş ol! Çünkü Azrail pençesinden can yarası yemiştir. Tenim de gayet zahmet çekmiştir ve sarsılmıştır) der. Teneşire geldiğinde, (Suyu çok sıcak etme! Tenim pek zayıftır. Tez beni elinizden kurtarın ki, rahat olayım) der. Yıkayıp kefene sarılınca bir miktar durur, yine der ki:

(Bu dünyayı son görüşümdür. Hısım ve akrabalarımı göreyim, onlar da beni görsünler ve ibret alsınlar. Onlar da bir gün benim gibi öleceklerinden, ardımdan feryat etmesinler. Beni unutmayıp, Kur'an-ı kerim okuyarak sevabını göndersinler. Her gün yapamamalar da, cuma ve bayramlarda beni hatırlayıp hayır hasenat yapsınlar. Benim mirasım için, aralarında çekişmesinler ki, kabirde azap görmeyeyim.)

Sonra, musalla üzerine konulduğunda ise, (Rahat kalın, ey oğlum ve kızım, anam ve babam! Bunun gibi ayrılık günü yoktur. Görüşmemiz kıyamete kaldı. Elveda olsun sizlere, ey ardımdan gözyaşı dökenler!) der. Namazı kılınıp, omuza alındığında da (Beni yavaş yavaş götürün! Eğer kastınız sevab kazanmaksa, bana zahmet vermeyin! Sizden **Allahü teâlâ**ya hoşnutluk götürüyim!) der. Kabir kenarına konulduğunda ise şu nasihati yapar:

(Görün benim hâlimi de, ibret alın! Şimdi beni, karanlık yere koyup gidersiniz. Ben amelimle kalırım. Bu anları görüp vefasız, yalancı dünyanın hilesine aldanmayınız!)

Definden sonra salih bir kimse, sünnet olan telkini yapmasını bekler. Kabrine konunca can, ölünün başucuna gelir. **Allahü teâlâ**nın emriyle, ölü, kabirde uykudan uyanır gibi uyanır ve görür ki, bir karanlık yerededir. Yakınlarına seslenip, ışık yakmalarını söyler, ama ses gelmez.

Kabir yarılıp, iki sual meleği [Münker ve Nekir] görünür. Bunların ağızlarından yalın ateşler ve burunlarından, siyah dumanlar çıkmaktadır. Bu hâlde, ona (Rabbin kim, dinin ne ve **Peygamber**in kim?) derler. Bunlara doğru cevap verirse, o melekler, onu Hak teâlânın rahmetiyle müjdeleyip giderler. Hemen o anda kabrin sağ tarafından bir pencere açılır ve bir ay yüzlü kişi çıkıp yanına gelir. Bu imanlı kadın ona bakıp sevinir. (Sen kimsin?) diye sorar. (Ben senin, dünyada, sabrından ve şükründen yaratıldım. Kıyamete kadar, sana yoldaş olurum) diye cevap verir. (Cennet Yolu İlmi-hali)

Müslüman olarak yaşayıp, Müslüman olarak ölmeye çalışmalıdır.

Kıyametin küçük alametleri

Soru: Kıyametin küçük alametleri nelerdir?

CEVAP:

Kıyametin kopmasına yakın önce küçük alametler çıkacaktır. Sonra da büyük alametler çıkacaktır. Kıyametin küçük alametleri ile ilgili hadis-i şeriflerden bazıları şunlardır:

(İnsanlar camilerle ve camilerin süsüyle övünmedikçe kıyamet kopmaz.) [**İbni Mace**]

(Erkek erkek, kadın kadınla yetinmedikçe, kıyamet kopmaz.) [**Hatib**]

(Fitneler artmadıkça, kıyamet kopmaz.) [**Buhari**]

(İnsanlarda cimrilik artar ve kıyamet kötülerden başkası üzerine kopmaz.) [**İ.Neccar**]

(Ahlaksızlık ve fuhuş açık olmadan komşular kötüleşmeden hainler emin, eminler hain sayılmadan, akrabalık arasında soğukluk olmadan kıyamet kopmaz.) [**İ. Ahmed**]

(Yemin ederim ki, cimrilik, fuhuş meydana çıkmadıkça, emine hıyanet edilip, haine güvenilmedikçe, iyiler helak olup kötüler kalmadıkça kıyamet kopmaz.) [**Hakim**]

(Yağmurların bereketi kaldıkça kıyamet kopmaz.) [Ebu Ya'la]

(Yeryüzünde Allah diyen Müslüman kaldıkça kıyamet kopmaz.) [Müslim]

(Zamanda yakınlık olmadıkça, bir yıl bir ay gibi, bir ay bir hafta gibi, bir hafta bir gün, bir gün bir saat gibi kısa gelmedikçe kıyamet kopmaz.) [**Tirmizi**]

(İlim kalkmadıkça, depremler, katliamlar çoğalmadıkça kıyamet kopmaz.) [**Buhari**]

(Mal çoğalıp artmadıkça kıyamet kopmaz. Öyle ki, zekât verilecek kimse bulunmaz. Birine zekât teklif edilince, "Benim buna ihtiyacım yok" der.) [**Buhari**]

(İki büyük taife, davaları bir olduğu halde, çarpışmadıkça, kendilerine Allah'ın resulüyüm [peygamberim] diyen yalancılar çıkmadıkça kıyamet kopmaz.) [**Buhari**]

(Müslümanlar Yahudilerle savaşmadıkça, taşlar bile, "Ey Müslüman şu arkamda gizlenen Yahudi'yi öldür" diye haber vermedikçe kıyamet kopmaz.) [**Buhari**]

(Yetmiş tane resulüm diyen yalancı çıkmadıkça kıyamet kopmaz.) [**Taberani**]

(Erkekler azalacak, kadınlar çoğalacak.) [**Buhari**]

(Bir erkek çocuk bir kadın gibi kıskanılmadıkça kıyamet kopmaz.) [**Deylemi**]

(Livata mubah sayılmadıkça, gökten taş yağmadıkça kıyamet kopmaz.) [**Deylemi**]

(Çocuklar öfkeli olmadıkça, büyüğe saygısızlık yapılmadıkça kıyamet kopmaz.) [Harâiti]

(Kıyamet kopmadan yüz yıl öncesinde yeryüzünde Allah'a ibadet eden kalmaz.) [**Hâkim**]

("Keşke şu kabirdeki ben olsaydım" denmedikçe kıyamet kopmaz.) [Müslim]

(Deprem, fitne, katillik artmadıkça, kıyamet kopmaz.) [**Buhari**]

(Kardeşler farklı dinden olmadıkça kıyamet kopmaz.) [Deylemi]

(Kötüler dünyaya hâkim olmadıkça kıyamet kopmaz.) [Tirmizi]

(Kıyamet ancak kötü insanların başına kopar.) [Müslim, İbni Mace]

(Kur'an-ı kerim kalkmadıkça kıyamet kopmaz.) [Ebu Nuaym]

Kıyamet yaklaştığı zaman şunların da olacağı bildirilmiştir:

(İnsanlar temizlikte fazla titiz olacak, vesvese edip dinde haddi aşacaklar.) [Ebu Davud]

(Çeşitli isimler altında şaraplar çıkacak, helal sayılacak.) [İ. Ahmed]

(Ortalık bozulacak, dine uymak avuçta ateş tutmak gibi zor olacak.) [Hâkim]

(Köpek beslemek, evlat yetiştirmekten daha cazip olacak.) [Hâkim]

(Kötü kadınlar, çoğalıp, fuhuş bir toplum içinde yayılırsa, halk, daha önce görülmemiş [frengi, aids gibi] bulaşıcı hastalıklara maruz kalacak. Ölçüde, tartıda hile yapılacak ve geçim darlığı baş gösterecek.) [Beyheki]

(Çalgı her yere yayılacak, güvenlik güçleri çoğalacak.) [Beyheki]

(İşler, ehli olmayana verilecek.) [Buhari]

(Bu dinin başlangıcı gibi, sonu da garip olacak!) [Tirmizi]

(Kur'an [Radyo, TV gibi] çalgı aletlerinden okunacak.) [Tergib-üs-salât]

(Sadece tanıdıklara selam verilecek ve yazarlar çoğalacak.) [Hâkim]

(Zengine malı için tazim edilecek, fuhuş yayılacak, piçler çoğalacak. Büyüğe hürmet, küçüğe de merhamet edilmeyecek. Kurtlar, kuzu postuna bürünecek.) [Hâkim]

(Tehiyet-ül-mescid namazı kılınmaz olur.) [Taberani]

(İlim kalkar, cehalet, anarşi ve ölüm çoğalır.) [İbni Mace]

(Ulema, halkın istediği yönde fetva verip, helale haram, harama helal derler; Kur'anı ticarete, menfaate alet ederler.) [Deylemi]

(İnsanlar, yalnız malın, paranın gelmesini düşünecekler, helalini, haramını düşünmeyecekler.) [R.Nasihin]

(Bir camide binden fazla kişi namaz kılacak, fakat, içlerinde bir tane mümin bulunmayacak.) [Deylemi]

(İzinsiz ticaret yapılmaz.) [Müslim]

(Vahşi hayvanlar, insanlarla konuşmadıkça kıyamet kopmaz.) [Tirmizi]

(Kıyamet alametleri bir ipteki boncukların peş peşe kopması gibi birbirini takip eder.) [İ.Ahmed, Taberani]

(Kıyamet Cuma günü kopacaktır.) [Buhari]

Hadis-i şerifle bildirilen kıyametin diğer alametlerinden bazıları da şöyledir:

- 1- Emanete riayet kalkar.
- 2- Veled-i zina çoğalır.
- 3- İçki çok içilir.
- 4- Zekât verilmez.
- 5- Hanıma uyup, anneye isyan edilir.
- 6- Erkekler ipek giyer.
- 7- Zararından korunmak için insanlara mudara edilir.
- 8- Gençler fâsık olur.
- 9- Daha önce yaşamış âlimler cahillikle suçlanır.
- 10- Tefecilik, faiz aşikâre olur.
- 11- Bilgin veya âlim denilenlerde, zerre kadar iman olmaz.
- 12- İslam'a uymak ayıp sayılır.
- 13- Herkese iyilik eden Müslüman ahmak sayılır.
- 14- İslam'a uymak, ateşi elde tutmak gibi zor olur.
- 15- Mescitlerde, toplantılarda fâsıkların sesi yükselir.
- 16- Cihad terk edilir.
- 17- Bid'atler yayılır.
- 18- Günaha teşvik artar.
- 19- İyiliğe mani olunur.
- 20- Emr-i bil maruf ve nehy-i anil münker kalkar.
- 21- Komşuluk kötüleşir.
- 22- Camilerde Kur'an-ı kerim teganni ile okunur.
- 23- Aşağı kimseler söz sahibi olur.
- 24- Zararından korunmak için insanlara ikram olunur.
- 25- Çalgı aletleri çoğalır. Her yerde çalgı çalınır.
- 26- Anarşi çoğalır.
- 27- Adam öldürmek çoğalır.
- 28- Dine uymak, güzel ahlaklı olmak ayıp sayılır.
- 29- Cansızlar da konuşur.

Yalancılar alkışlanır

Soru: Günümüzde dinsizler ve yalancılar, niye çok rağbet görüyor?

CEVAP:

Bu, kıyamet alametidir. Âhir zamanda kötülere, fâsıklara, imansızlara rağbet edileceğini **Peygamber** efendimiz haber vermiştir. Bir hadis-i şerif:

(Kıyamet yaklaştıkça, doğru konuşan Müslümanlar yalanlanır, yalancılar ise tasdik olunur. Haine güvenilir, emin olan Müslüman ise hain kabul edilir.) [Taberânî]

Kıyametin büyük alametleri

Soru: Kıyametin büyük alametleri nelerdir?

CEVAP:

Müslim, **İbni Mace**, Ebu Davud, **Nesai**, **Tirmizi**, **İ. Ahmed**, **Taberani**, İbni Cerir ve İbni Hibban'daki hadis-i şerifte, şu on alametin çıkacağı bildirilmiştir:

1- Hazret-i Mehdi gelecek

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(Kıyamet kopmadan önce, **Allahü teâlâ**, benim evladımdan birini yaratır ki, ismi benim ismim gibi, babasının ismi, benim babamın ismi gibi olur. Ondan önce dünya zulümle dolu iken, onun zamanında adaletle dolar.) [**Tirmizi**]

(Mehdi'nin başı hizasında bir bulut olacak, buluttan bir melek, "Bu Mehdidir, sözünü dinleyin" diyecektir.) [**Ebu Nuaym**]

2- Deccal gelecek

Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Deccal çıkar, tanrı olduğunu söyler. Onun tanrılığına inanan kâfir olur.) [İ. E. Şeybe]

3- Hazret-i İsa gökten inecek:

Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Allah'ın Resulü Meryem oğlu İsa'yı öldürdük dedikleri için Yahudileri lanetledik. Onlar İsa'yı öldürmediler, asmadılar da. Öldürülen, kendilerine İsa gibi gösterildi.) [**Nisa** 157]

Hazret-i İsa göğe kaldırılmıştır. (**Nisa** 158)

(Elbette o [Hazret-i İsa'nın Kıyamete yakın gökten inmesi], Kıyametin yaklaştığını gösteren bilgidir. Sakın bunda şüphe etmeyiniz!) [Zuhuf 61, Beydavi]

Hadis-i şeriflerde de buyuruldu ki:

(İsa, âdil bir hakem olarak gökten inecek, haçı kıracak, [Hristiyanlığı kaldırarak] domuzu öldürecek, [domuz etini yasaklayacak] İslam'dan başka şeyi yasaklayacaktır.) [**Buhari**, Müslim, Ebu Davud, **Tirmizi**, İbni Ebi Şeybe]

(İsa inince, her yerde sükûn, emniyet meydana gelir. Öyle ki aslanla deve, kurtla kuzu serbestçe dolaşır, çocuklar yılanlarla oynar.) [**Ebu Davud**]

(On alamet çıkmadan kıyamet kopmaz. Biri İsa'nın gökten inmesidir.) [Müslim, Ebu Davud, **Tirmizi**, İ. Mace, **Nesai**, **İ. Ahmed**, **Taberani**, İ. Hibban, İ. Cerir]

4- Dabbet-ül-arz çıkacak

Bu husustaki hadis-i şeriflerden birinin mealı şöyledir:

(Dabbet-ül arz, Musa'nın asası ile mümine dokunur, alına Cennetlik yazılır, yüzü nurlanır. Kâfire, Süleyman'ın mührü ile vurur, Cehennemlik yazılır, yüzü simsiyah olur.) [Tirmizi]

(O söz başlarına geldiği zaman, [Kıyamet alametleri zuhur edince], onlara yerden bir hayvan çıkarırız, bu hayvan, onlara, insanların âyetlerimize kesin iman etmemiş olduklarını söyler.) [Neml 82, Tefsir-i Kurtubi]

5- Yecüc ve Mecüc çıkacak

Kur'an-ı kerimde buyuruluyor ki:

(Yecüc ve Mecüc, set yıkılıp her tepeden akın ederler.) [Enbiya 96]

Hadis-i şerifte buyuruluyor ki:

(Yecüc ve Mecüc, kıyametin ilk alametlerindendir.) [İbni Cerir]

6- Duman çıkacak

Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Gökten bir duman çıkacağı günü gözetle!) [Duhan 10]

Hadis-i şerifte de buyuruldu ki:

(Dumanın tesiri mümine nezle gibi gelir, kâfire ise çok şiddetlidir.) [Ebu Davud]

7- Güneş batıdan doğacak

Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Güneş batıdan doğmadıkça kıyamet kopmaz. O zaman herkes iman eder, ama imanı fayda vermez.) [Buhari, Müslim]

Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Rabbinin bazı âyetleri [alametleri] geldiği gün, önce iman etmemiş veya imanında bir hayır kazanmamış kimseye, o günkü imanı fayda vermez.) [Enam 158]

Âlimler, bu âyetteki alametlerden birinin de güneşin batıdan doğması olarak bildirmişlerdir. Yukarıdaki hadis-i şerif de zaten bunu açıkça bildiriyor.

8- Ateş çıkacak

Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Hicazdan çıkan ateş, Basra'daki develerin boyunlarını aydınlatır.) [Müslim]

9- Yer batması görülecek

Hadis-i şerifte buyuruluyor ki:

(Doğu, Batı ve Ceziret-ül Arab'da yer batışı görülecek.) [Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, İbni Mace]

10- Kâbe yıkılacak

Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Bir Habeşli Kâbe'yi tahrip edecektir. Onu şu anda siyah elleri ile Kâbe'nin taşlarını bir bir söker halde görüyorum.) [**Buhari**, Müslim]

Hazret-i İsa gökten inecektir

Soru: Bir yazar, (İsa ölmüştür, tekrar gelemaz) diyor. Bu hususta bilgi verir misiniz?

CEVAP:

Tefsirlere geçmeden önce, **Nisa** suresindeki iki âyetin mealine bakalım:

(Allah'ın resulü Meryem oğlu İsa'yı öldürdük dedikleri için Yahudileri lanetledik. Hâlbuki onlar İsa'yı öldürmediler, asmadılar da, öldürülen kimse kendilerine İsa gibi gösterildi. Onun hakkında ihtilafa düşenler tam bir kararsızlık içinde; bu konuda zandan başka hiçbir bilgileri yoktur ve kesin olarak onu öldürmediler. Bilakis Allah İsa'yı kendi nezdine kaldırmış yani himayesine almıştır.) [**Nisa** 157-158]

Allahü teâlâ, bu âyetlerde Hazret-i İsa'nın öldürülmediğini kesin olarak bildiriyor. İleride gelecektir, kendi nezdinden maksat, göğe kaldırılmasıdır. Yoksa Allah mekândan münezzehtir, gökte değildir. Gökleri de O yaratmıştır. Yaratılan şey, yaratana mekân olamaz.

En iyi tefsir elbette **Resulullah** efendimizinkidir. Bu husustaki hadis-i şeriflerden birkaçı şöyledir:

(On alamet çıkmadan kıyamet kopmaz. Biri İsa'nın gökten inmesidir.) [Müslim, E. Davud, **Tirmizi**, **İbni Mace**, **Nesai**, **İ.Ahmed**, **Taberani**, İ.Hibban, İ.Cerir]

(İsa, âdil bir hakem olarak gökten inecek, haçı kıracak, [Hristiyanlığı kaldırarak] domuzu öldürecek, [domuz etini yasaklayacak] İslam'dan başka şeyi yasaklayacaktır.) [**Buhari**, Müslim, Ebu Davud, **Tirmizi**, İbni Ebi Şeybe]

(İsa, yere inince evlenecek, bir oğlu olacak, kırk yıl kadar yaşayıp ölecek ve benim yanıma defnedilecektir.) [**Tirmizi**, Mevahib]

(Benim dinim üzerine İsa gelir, Deccalı öldürür, sonra kıyamet kopar.) [**İ.Ahmed**]

(İsa gelince Deccalı öldürür.) [Müslim, **İ.Ahmed**, **Taberani**, Ruyani, Ziya el makdisi]

(İsa, Deccalı öldürdükten sonra iki kişi arasında düşmanlık kalmaz.) [Müslim]

(Bir ümmet ki başında ben, sonunda İsa gelir. Allah onları hor etmez.) [Hâkim, **Ebu Nuaym**]

(Ne mutlu İsa indikten sonraki hayata...) [E.Nuaym]

(Ahir zamanda İsa indikten sonraki hayat ne güzeldir. Yağmur yağdırması için gökyüzüne, bitki bitirmesi için yeryüzüne izin verilir. Tohumu düz bir taş ekersen yeşerir. Bir kişi aslanın yanından geçer aslan ona zarar vermez. Yılana basar da, onu sokmaz. İnsanlar arasında menfaat mücadelesi, karşılıklı haset ve kin olmaz.) [Ebu Said-en-Nakkaş]

(İsa, âdil bir hakem olarak indiği zaman kin, nefret ve haset kalkacaktır.) [Müslim]

(İsa benim yanıma gömülecektir.) [**Tirmizi**]

Öldürülen ona benzetildi

Önce kolay bulunması bakımından Tibyan tefsirine bakalım:

Nisa suresinin 157 ve 158. âyeti tefsir edilirken, Hazret-i İsa'nın öldürülmediği, asılmadığı, öldürülenin ona benzetildiği ve Hazret-i İsa'nın ref edildiği, yani göğe kaldırıldığı bildirilmektedir. (Tibyan c.1,s.365)

Al-i imran suresinin 55. âyetinin tefsirinde ise şöyle buyruluyor:

(Hazret-i İsa diri olarak göğe kaldırıldı. **Buhari** ve Müslim'in rivayet ettiği hadiste, Hazret-i İsa, kıyamete yakın yere inecek, İslamiyetle hükmedecek, Deccalı, domuzu öldürecek ve haçı kıracaktır. Yeryüzünde 7 sene, başka bir rivayette 40 sene kalacak ve vefat ederek cenaze namazı kılınacaktır. 40 sene dünyada kaldığı ömrü olabilir. Göğe kaldırılmadan önce 33, gökten indikten sonra da 7 sene kalacaktır. Toplamı 40 tır. (Tibyan c.1, s.233)

Zuhruf suresi 61. âyetinin tefsirinde ise şöyle buyruluyor:

İsa aleyhisselamın inmesi kıyamet alametidir. (Tibyan c.4, s.137)

Türkçe meallerin en kıymetlisi kabul edilen Hasan Basri Çantay'ın mealinde, **Nisa** suresinin 157 ve 158. âyetinde diyor ki:

Hazret-i İsa öldürülmedi, asılmadı, öldürülen ona benzetildi ve Hazret-i İsa göğe kaldırıldı. Bu Celaleyn tefsirinden alınmıştır. (Kur'an-ı hâkim ve meal-i kerim c.1, s150)

Al-i imran suresinin 55. âyetinin tefsirinde ise diyor ki:

(O zaman Allah, şöyle demişti: Seni öldürecek olan onlar değil, benim, seni kendime yükseltip kaldıracağım, yani himayeme alacağım.) Dip notunda ise, (Hazret-i İsa, **Nisa** suresinin 157 ve 158. âyetine göre, düşmanları tarafından öldürülmemiş, Allah onu ruhu ve cesedi ile birlikte, yükseltip kaldırmıştır.) **Buhari** ve Müslim'deki, Kıyamete yakın ineceğini bildiren hadis-i şerif nakledilmiş ve "Bu hususta sahih başka haberler de var" denmektedir. (Kur'an-ı hâkim ve meal-i kerim c.1, s.92)

Zuhruf suresi 61. âyetinin tefsirinde ise, Hazret-i İsa'nın inmesinin kıyamet alametlerinden olduğu bildirilmektedir. Dipnotta ise, bu bilgileri Beydavi, Celaleyn ve Medarik'ten aldığı bildirilmektedir. İbni Abbas hazretlerinin, (Hazret-i İsa'nın nüzulü (yere inmesi), kıyamet alametlerindendir) ifadesine de yer verilmiştir. **Buhari** ve Müslim'deki Hazret-i İsa'nın ineceğini bildiren hadis-i şerif de ilave edilmiştir. (Kur'an-ı hâkim ve meal-i kerim c.3, s.900)

İmam-ı Kurtubi, El-camiu liahkamil Kur'an isimli eserinde diyor ki: Zuhruf süresi 61. âyetinde O muhakkak kıyamet bilgisidir, alametidir ondan şüphe etmeyin buyruluyor. İbni Abbas, Mücahid, Dahhak, Elsediy ve Katade yine buyurdu ki: Deccalın da kıyamet alametlerinden olduğu gibi âyet-i kerime Hazret-i İsa'nın çıkışının da kıyamet alametlerinden olduğunu bildirir. Çünkü **Allahü teâlâ** onu kıyametin kopmasından önce gökten indirecektir. İbni Abbas, Ebu Hüreyre, Katade, Malik bin Dinar ve Dahhak alamet olarak bildirdiler. İbni Mesud dedi ki: **Resulullah** miraca çıkarken Hazret-i İsa'yı gördü. Hazret-i İsa (Kıyamet alameti Deccalın çıkmasıdır, ben inip onu öldüreceğim) dedi. Deccal çıktığı an **Allahü teâlâ**

İsa'yı gönderir onu koklayan kâfirin nefesi kesilip ölür ve Deccalı öldürür. (Müslim, İbni Mace, Ebu Davud, İ. Ahmed, Taberani, Suyuti, İ. Münavi, Nevevi, Kenzil ummal, Mecmul zevaid)

Yahudi dönmesinin soruları

Polonyalı Yahudi dönmesi M.Esed'in, internetteki şu sorularine bir cevap verir misiniz?

Soru: 1- İsa'nın tekrar dünyaya gelmesi, Kur'an ile gelişmiyor mu? Son peygamber olan **Muhammed**'den sonra İsa gelemez. Eğer gelirse son peygamber İsa olmaz mı? Eğer İsa peygamber olarak gelmeyecek denirse, o zaman da İsa'nın peygamberliği inkâr edilmiş olmaz mı?

CEVAP:

Bir Müslüman, İsa veya **Muhammed** diye konuşmaz. Aleyhisselam der veya en azından hazret kelimesini kullanır. Bu ifadeler dönmemiş olduğunu, yani Yahudiliğe devam ettiğini göstermez mi? Hazret-i İsa son peygamber olarak değil, son peygamber **Muhammed** aleyhisselamın dinine hizmet etmek üzere peygamber olarak gelecektir. Bir peygamber, başka peygamberin dinini yayabilir. Mesela Harun aleyhisselam, Musa aleyhisselamın dinini, Yahya aleyhisselam Hazret-i İsa'nın dinini yaymak üzere peygamber olarak gönderilmiştir.

Soru: 2- İsa gelince Kur'anı inkâr etmeyeceğine göre, kendisinin peygamber olduğunu bildiren âyetlere de inanacaktır. Bu durumda **Muhammed**'in son peygamber oluşunu inkâr etmiş olmaz mı?

CEVAP:

Hâşâ Hazret-i İsa, kendisinin peygamber olduğunu niye inkâr edecek ki? (Ben Allah'ın peygamberi İsa'yım, son peygamber **Muhammed** aleyhisselamın dinine hizmet etmek üzere **Allahü teâlâ** beni göndermiştir) diyecektir.

Soru: 3- Hadis kitaplarınızın iddia ettiği gibi İsa dünyaya tekrar gelse, kendisinin peygamber olduğuna dair Kur'an âyetlerine inanacak mı?

CEVAP:

Hadis kitaplarınız diyorsunuz, hadis kitapları sizin değil mi? Allah'ı kabul eden Resulünün sözlerini kabul etmez mi? Senin gerçekten dönme olmadığını anlaşılmaktadır. Hâşâ Hazret-i İsa, Kur'an âyetlerine niye inanmasın ki? Onları yaymak için gelecektir.

Soru: 4- İsa peygamber dünyaya tekrar gelse, **Muhammed**, son peygamber unvanını koruyabilir mi?

CEVAP:

Daha da kuvvetlenir. Son peygamber **Muhammed** aleyhisselamın dinini yaymak üzere geldim demesi, İslamiyet'e hizmet etmesi, kendisine, annesine ve yüce Allah'a yapılan iftiralara bizzat cevap vermesi, Kur'an-ı kerimin doğruluğunun teyit edilmesine sebep olur.

Soru: 5- İsa geldiğinde bazı haramları helal edeceğine dair hadislerle ne diyorsunuz?

CEVAP:

Öyle bir hadis yoktur. İslamiyet'le hükmedecektir. Dinimizdeki dört delilden ikincisi olan hadis-i şerifde buyuruluyor ki:

(Allah'a yemin ederim ki, Meryem'in oğlu İsa, âdil bir hakem olarak aranıza inecek, haçı kıracak [Hristiyanlığı kaldıracak], domuzu öldürecek [domuz etini yasaklayacak], İslam'dan başka şeyi yasak edecektir.) [Buhari]

Hazret-i İsa İslamiyet'i yayacak

Soru: (Hazret-i İsa faaliyetine başladı. Yakında ortaya çıkınca, Hristiyanları ve Müslümanları dinsizliğe karşı birleştirecek. Böylece bütün dünyaya huzur ve barış gelecek. O zaman Yahudi ve Hristiyanlar, kendi dinlerinde kalmakla beraber, **Peygamber**imize de inanacaklar. Kendilerine Musevi Müslüman, İsevi Müslüman denecek. Mehdi'yi de, İsa'yı da herkes tanımayacak) diyenler var. Hristiyanlarla Müslümanları nasıl birleştirecek? Müslümanları Hristiyan mı yapacak?

CEVAP:

Kesinlikle öyle bir şey yok. Bu tamamen dinimize aykırıdır. Bir âyet-i kerime meali şöyledir:

(Elbette, ehl-i kitap [Yahudi veya Hristiyan] olsun, müşrik olsun, bütün kâfirler Cehennem ateşindedir. Orada ebedî kalırlar. Onlar insanların en kötüsü, en şerlileridir.) [Beyyine 6; Kurtubi tefsiri]

Görüldüğü gibi, ehl-i kitabın yani Yahudi ve Hristiyanların da kâfir oldukları, burada açıkça bildiriliyor. (İnsanların en kötüsü) ve (Cehenneme gidecek) denen kimselerle işbirliği yapılır mı hiç? **Allahü teâlâ**, kâfirlerin birbirinin dostu olduğunu, onları dost edinmemek gerektiğini açıkça bildiriyor. Bir âyet-i kerime meali:

(Ey iman edenler, Yahudileri de, Hristiyanları da dost edinmeyin! Onlar, [İslam'a olan düşmanlıklarında] birbirinin dostudur. Onları dost edinen de onlardan [kâfir] olur. **Allahü teâlâ**, [kâfirleri dost edinip, kendine] zulmedenlere hidayet etmez.) [Maide 51]

İslamiyet gelince, Hristiyanlık ve önceki bütün dinler nesh edilmiş, yürürlükten kaldırılmıştır. Hakiki Hristiyanlık da olsa, hakiki İncil ve Tevrat da bulunsa, bunlar artık geçerli değildir. Hakikisi geçerli olacak olsaydı, **Allahü teâlâ** İslamiyet'i göndermez, (Hakiki İsevilik şudur, İsevi dinine devam edin) derdi. Böyle demeyip, (Hak din, yalnız İslamiyet'tir) buyurdu. (İslamiyet'ten başka din, kabul etmem) buyurdu. İslamiyet'in hükmünüyse, kıyamete kadar geçerli kıldı.

Hristiyanlar, tahrif edilmeyen İncil'i bulsalar, aynen İsa aleyhisselamın bildirdiği gibi ibadet etseler de, **Muhammed** aleyhisselamı hak peygamber ve Müslümanlığı hak din olarak kabul edip Müslüman olmadıkları müddetçe, küfür üzere olurlar. Çünkü imanın altı şartından biri, bütün peygamberlere inanmaktır. Birini kabul etmeyen kâfir olur. Ehl-i kitap kâfirdir. Hoş gören çıksa da, kâfirlik asla hoş görülmez.

İsa aleyhisselam gelince, zemzemle şarabı, Hristiyanlarla Müslümanları birleştirmeyecek, aksine Hristiyanlığı ortadan kaldıracak, İslamiyet'in bir ferdi olarak Müslümanlığı yayacaktır. Birkaç hadis-i şerif meali şöyledir:

(İsa, benim dinim üzerine gelir.) [**İ. Ahmed**]

(İsa, âdil bir hakem olarak gökten inecek, haçı kıracak [Hristiyanlığı kaldıracak], domuzu öldürecek [domuz etini yasaklayacak], İslam'dan başka şeyi yasaklayacaktır.) [**Buhari**, Müslim, Ebu Davud, **Tirmizi**, İbni Ebi Şeybe]

(Vallahi Meryem'in oğlu âdil bir hakem olarak inecek, haçı parçalayacak, domuzu öldürecek, kin, nefret ve haset ortadan kalkacaktır.) [Müslim]

Hakiki İncil'de **Muhammed** aleyhisselamın üstünlüklerini gören Hazret-i İsa, onun ümmetinden olmak için çok yalvardı, dua etti ve duası kabul edildi. **Allahü teâlâ**, Onu diri olarak, göğe yükseltti. Kıyamete yakın, **Muhammed** aleyhisselamın ümmeti olmak için yeryüzüne inecek, onun dinine uyacak ve onu yayacak, Hristiyanlık ve Yahudilik gibi bozuk dinleri kaldıracaktır. (H. L. O. İman)

Kitab-ül-vefa fi-fedail-il-Mustafa kitabında şöyle yazıyor: Bir gün Ka'bül-Ahbar, bir Yahudi âliminin ağladığını gördü. (Niçin ağlıyorsun?) diye sordu. Yahudi âlim söylemedi. Ka'b, (İstersen seni ağlatan şeyleri sana söyleyeyim) dedi. Yahudi âliminin, (Söyle) demesi üzerine, şöyle dedi: (Musa aleyhisselam Tevrat'tan okuyarak: "Yâ Rabbi! Ben bir ümmet gördüm ki, onlar ümmetlerin hayırlısıdır. İman etmeleri için insanlara emr-i maruf ve nehy-i münker yaparlar. İlk ve son kitaba inanırlar. Deccal ile savaşırlar. Bunları bana ümmet eyle" dedi. **Allahü teâlâ**, "Yâ Musa, Onlar Ahmed'in ümmetidir" buyurdu.) Bunları dinleyen Yahudi âlimi, (Doğru söyledin yâ Ka'b) diyerek, onu tasdik etti. Ka'b dedi ki: (Musa aleyhisselam, "Yâ Rabbi, o ümmet, çok hamd eder. Bir iş yapmak isteyince inşallah derler. Onları bana ümmet eyle" dedi. **Allahü teâlâ**, "Yâ Musa, Onlar Ahmed'in ümmetidir" buyurdu.) Yahudi âlimi, (Doğru söyledin ya Ka'b) dedi. Yine Ka'b şöyle devam etti: (Musa aleyhisselam Tevrat'a bakıp, "Yâ Rabbi, ben bir ümmet görüyorum ki, onlar yükseğe çıksa tekbir getirirler, alçak yere inseler hamd ederler. Onlar için yeryüzünün toprağı temiz kılındı. O toprakla necasetten ve hadesten, cünüplükten, suyla temizlendikleri gibi temizlenirler. Yeryüzü onların mescitleridir. Yani, nerede dilerlerse, orada ibadet ederler. Onları bana ümmet eyle" dedi. **Allahü teâlâ**, "Yâ Musa, Onlar Ahmed'in ümmetidir" buyurdu.) Yahudi âlimi, (Doğru söylüyorsun ey Ka'b) dedi. Yine şöyle anlattı: (Musa aleyhisselam, Tevrat'ta görerek, "Yâ Rabbi, bir ümmet ki, onların Mushafları kalblerindedir. Namaz kılarken melekler gibi saf tutarlar. Mescitlerinde bal arısı gibi sesleri işitilir. Onlardan pek azı Cehenneme gider. Onları bana ümmet eyle" diye arz edince, **Allahü teâlâ**, "Yâ Musa, Onlar Ahmed'in ümmetidir" buyurdu.) Yahudi âlimi, (Doğru söyledin yâ Ka'b) dedi. Musa aleyhisselam, **Muhammed** aleyhisselamın ümmetine verilen hayırları görünce, Onun ümmetinden olmak istedi. **Allahü teâlâ** onu teselli etti. (Şevahid-ün-nübüvve)

Dünyaya gelmiş olan 124 binden fazla **Peygamber**in en büyükleri, **Muhammed** aleyhisselama tâbi olmayı istemiştir. Musa aleyhisselam, Onun zamanında bulunsaydı, O büyüklüğü ile beraber, Ona tâbi olmayı istedi. İsa aleyhisselamın gökten inip, Onun dini yolunda yürüyecektir. Onun ümmeti olan Müslümanlar, Ona tâbi oldukları için, bütün insanların hayırlısı ve en iyileri oldu. Cennete gireceklerin çoğu bunlar oldu ve Cennete herkesten önce gireceklerdir.

İslamiyet gelince, önceki bütün dinleri nesh etmiş, yürürlükten kaldırmıştır. İki dinli insan olmaz. Bir insan ya Müslüman'dır veya Musevi'dir yahut İsevi'dir. Musevi Müslüman, İsevi Müslüman olmaz. Müslüman olmak için, bozuk, bâtil dinlerden, yani küfürden kaçınmak da şarttır.

Hazret-i Mehdi'yi ve Hazret-i İsa'yı herkes tanımaz demek de doğru değildir. O zamanki Müslümanlar, her ikisini de tanıyacaktı. Üç hadis-i şerif meali şöyledir:

(Mehdi'nin başı hizasında bir bulut olacak, buluttan bir melek, "Bu Mehdi'dir, sözünü dinleyin" diyecektir.) [Ebu Nuaym]

(İsa, Mehdi'nin arkasında namaz kılacaktır.) [İbni Hacer-i Mekki]

(İsa, benim yanıma gömülecektir.) [Tirmizi]

Bir âyet-i kerime meali de şöyledir:

(Elbette o [Hazret-i İsa'nın Kıyamete yakın gökten inmesi], Kıyametin yaklaştığını gösteren bilgidir. Sakın bunda şüphe etmeyin!) [Zuhruf 61; Beydavi tefsiri]

Göröldüğü gibi, Hazret-i İsa'nın gelmesi kıyametin yaklaştığını gösterir, bunda şüphe etmeyin deniyor. Demek ki, herkes onun geldiğinden haberdar olacaktır. Bu kadar vesikalar varken, alametleri açıkça bildirilmişken, (Hazret-i Mehdi ve Hazret-i İsa geldi, onları çok az kimse tanıyacak ve Hristiyanlarla işbirliği yapacaklar) demek, dinimize aykırıdır.

Hazret-i İsa niçin gelecek?

Soru: İsa, kıyamete yakın tekrar gelecek demek, (Peygamberimiz görevini yapamadı, İsa tamamlayacaktır) anlamına gelmez mi?

CEVAP:

Böyle bir iddia çok çirkindir. Her peygamber görevini yapmıştır. Musa aleyhisselam, dinini yayarken, kardeşi Harun aleyhisselamın yardımcı olmasını istemişti. Allahü teâlâ da, ona yardımcı olarak, kardeşi Harun aleyhisselamı peygamber olarak göndermişti.

Eshab-ı kiram, dinimizin yayılmasına hizmet ettiğı gibi, kıyamete kadar gelecek bütün âlimler de, dinimize hizmet etmeye devam edecektir. Bu hizmet, dinimizin emridir. Hâşâ bu, **Peygamber** efendimizin, görevini yapamadığını göstermez. Her Müslümanın elinden geldiğı kadar bunun için çalışması, birinci vazifesidir. Bu hizmete Hazret-i Mehdi ve Eshab-ı Kehf de katılacaktır. İsa aleyhisselam da, Allahü teâlâdan **Peygamber** efendimize ümmet olmayı istemiş ve isteğı kabul edilmiştir. Kıyamete yakın, peygamberlik vazifesi ile değil, bu ümmetin bir ferdi olarak gelecek ve İslamiyet'in yayılması için çalışacak, Hristiyanlık dahil, diğer bütün bâtil dinleri kaldıracaktır. Bir âyet-i kerime meali:

(Elbette o [İsa aleyhisselamın Kıyamete yakın gökten inmesi], Kıyametin yaklaştığını gösteren bilgidir. Sakın bunda şüphe etmeyin! Bana tâbi olun; tek doğru yol budur.) [Zuhruf 61, Beydavi]

Resulullah efendimiz, bu âyet-i kerimeyi açıklayarak buyuruyor ki:

(Allah'a yemin ederim ki, Meryem'in oğlu İsa, âdil bir hakem olarak gökten inecek, haçı kırarak, [Hristiyanlığı kaldıracak] domuzu öldürecek, [domuz etini yasaklayacak] İslam'dan başka şeyi yasaklayacaktır.) [Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, İ. Ebi Şeybe]

(İsa, inince evlenecek, bir oğlu olacak, kırk yıl kadar yaşayıp ölecek ve benim yanıma defnedilecektir.) [Tirmizi, Mevahib]

İsa aleyhisselam, (Deccal'ın çıkması Kıyamet alametidir. Ben gökten inip onu öldüreceğim) dedi. (Müslim, İ. Mace, Ebu Davud, İ. Ahmed, Taberani, İ. Süyuti, İ. Münavi, İ. Nevevi, Kenzil ummal, Mecmul zevaid)

Bu hadis-i şeriflerin hiç birini, hiç bir Müslüman, inkâr etmez.

İslâm âlimleri Nebiler gibidir

Soru: Peygamber efendimizden sonra, bir peygamber gelmeyeceğine göre, Hazret-i İsa'nın peygamber olarak gelmesi Kur'ana aykırı değil mi? Eskiden her bin senede yeni bir din ile bir resul gönderiliyormuş. Şimdi aradan bin sene geçse de, **Peygamber**imizden sonra peygamber gönderilmemesinin hikmeti ne olabilir?

CEVAP:

Hazret-i İsa, yeni bir peygamber olarak gelmeyecek, İslamiyet'i kuvvetlendirmek için gelecek. Hazret-i Mehdi de aynı görevle gelecek. Eskiden nebiler geliyor, Resullerin getirdiği dini kuvvetlendiriyordu. **Muhammed** aleyhisselamdan sonra gelen âlimler bu işi yapıyorlar. Onun için **Peygamber** efendimiz, (Ümmetimin âlimleri beni İsrail peygamberleri gibidir) buyurdu. (İmâm-ı Yâfiî, İmam-ı Rabbani, Abdülgani Nablusi, Neşr-ül-mehasin)

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

İsa aleyhisselam gökten inerek, ahir zaman **Peygamber**inin dinine uyunca, Onun hakîkati, kendi makamından yükselerek, Ona uyduğu için, hakikat-i **Muhammed**înin makamına gelir. Onun dinini kuvvetlendirir. Bunun için, eski dinlerde, ülûlâzm **Peygamber**den sonra bin yıl içinde, yeni bir peygamber gönderilirdi. Bunlarla, o peygamberin dini kuvvetlendirilirdi. Onun dininin zamanı bitince, başka bir ülûlâzm Resul ile yeni bir din gönderilirdi. **Muhammed** aleyhisselam, **Peygamber**lerin sonuncusu olduğu için ve Onun dini hiç değiştirilemeyeceği için, Onun ümmetinin âlimleri, nebiler gibi oldu. İslamiyet'i kuvvetlendirmek işi bunlara yaptırıldı. **Resulullah**ın vefatından bin yıl geçtikten sonra, gelecek âlimlerin sayısı az ise de, İslamiyet'i tam kuvvetlendirmeleri için, çok yüksek derecede olacaktırlar. Bunlardan başka, ülûlâzm bir **Peygambere** de [Hazret-i İsa'ya da], Onun dinini kuvvetlendirme işi verildi. (1/209)

Hazret-i Mehdi gelecektir

Soru: Mehdi hurafedir diyenler oluyor. Nasıl cevap verilebilir?

CEVAP:

İbni Hacer-i Mekki, (Alamat-i Mehdi), imam-ı Süyuti, (El-bürhan) ve imam-ı Şarani (Muhtasar-ı Tezkire-i Kurtubi) kitabında iki yüze yakın, Hazret-i Mehdi'nin alameti bildirilmektedir. Hazret-i Mehdi için hurafe demek, ilme ihanettir, kıyamet alametidir. Bu konudaki hadis-i şeriflerden birkaçı şöyledir:

(Eshab-ı Kehf, Mehdi'nin yardımcıları olacak ve İsa bunun zamanında gökten inecek ve Deccal ile harb ederken, Mehdi, onunla beraber olacaktır.) [İ.Süyuti]

(Yeryüzüne dört kişi malik oldu. İkiisi mümin Zülkarneyn ile Süleyman idi. İkiisi kâfir, Nemrud ile Buhtunnasir idi. Beşinci olarak, benim evladımdan biri yeryüzüne malik olacaktır.) [İ.Süyuti]

(Horasan tarafından gelen siyah sancaklılara katılın. Onların içinde Allah'ın halifesi Mehdi vardır.) [Hakim, İ.Ahmed, Deylemi]

(Nasıl helak olur bir ümmet ki, başında ben, sonunda Meryem oğlu İsa ve ortasında da ehl-i beytimden Mehdi vardır.) [Hâkim, İ.Asakir]

(Şarktan çıkan bir grup, Mehdi'ye yardım ederler.) [İbni Mace, Taberani]

(Mehdi çıkınca, Allahü teâlâ ona rahmetini indirir.) [İ.Ahmed, Hakim]

(Mehdi bendendir, yeryüzünü hak ve adaletle doldurur.) [Ebu Davud]

(Dünyayı küfür kaplamadıkça Mehdi gelmez.) [Mekt.Rabbani 2/68]

(Mehdi gelince, bir bereket olacak, ümmetim rahat edecektir.) [İbni Ebi Şeybe]

(Mehdi ehl-i beyttendir. Allahü teâlâ onu bir gecede olgunlaştırır.) [İbni Mace, İ.Ahmed]

(Deccal'ın veya Mehdi'nin geleceğine inanmayan kâfir olur.) [Favaid-il Ehbar - Şerh'is-Siyer]

(Mehdi, Kureyşten ve ehl-i beytimdendir.) [İ.Ahmed, Baverdi]

(Mehdi benim soyumdandır.) [İbni Mace]

(Mehdi evladı Fatıma'dandır.) [Ebu Davud, Hakim]

(Mehdi, amcam Abbas'ın soyundandır.) [İ.Asakir, Dare Kutni]

(Ya Abbas, senin soyundan bir genç dünyayı adaletle doldurur, İsa ile namaz kılar.) [Hatib, İbni Asakir, Dare Kutni]

[Burada tenakuz [çelişki] yoktur. Abdülkadir-i Geylani hazretleri anne tarafından seyyid, baba tarafından şerif idi. Hazret-i Mehdi de, Hazret-i Fatıma'nın soyundan bir genç, Hazret-i Abbas'ın soyundan biri ile evlenince, her iki soydan da gelmiş olur.]

Hazret-i Ali, oğlu Hasanı gösterip, "Bu oğlumun neslinden biri çıkacak, dünyayı adaletle dolduracaktır" buyurdu. (Ebu Davud)

Kütüb-i sitteden Buhari, Müslim, Ebu Davud, İbni Mace, Tirmizi ve diğer hadis âlimlerinin bildirdikleri bu hadis-i şerifleri ve Ehl-i sünnet âlimlerinin açıklamalarını akıl ve iman sahibi hiç kimse inkâr edemez. Tevil etmek de dinimize aykırıdır. Herkes dinin hükümlerini tevil etmeye kalkarsa ortada din diye bir şey kalmaz.

Hazret-i Mehdi gelince

Soru: İlmihal'deki, (Hazret-i Mehdi, ahir zamanda dünyaya gelecektir. İsa aleyhisselamla buluşacak, mezhepleri kaldıracak, yalnız onun mezhebi kalacaktır) ifadesinden kasıt nedir?

CEVAP:

Hazret-i Mehdi geldiğinde, hak mezheplerin hükmü unutulmuş olacak, bid'at mezhepleri ortalığı kaplayacak, ortada hak bir mezhep kalmayacaktır. Yani mezheplerin doğru bilgileri kalmayacak, sadece isimleri kalıp, din düşmanları veya sapıklar tarafından bu isimler suistimal edilecektir.

Hazret-i Mehdi, ictihad edecek, ictihadı Hanefi mezhebine uygun olacaktır. Zaten İsa aleyhisselamın Hristiyanlığı yasak ettiği gibi, Hazret-i Mehdi de diğer bozuk fırkaları, bozuk mezhepleri yasak edecektir. Bozuk mezhepleri kaldıracığı için mezhepleri kaldıracak ifadesi kullanılmıştır.

Hazret-i Mehdi'nin üstünlüğü

Soru: Hazret-i Mehdi, dört halifeden daha üstün müdür?

CEVAP:

Kesinlikle değildir. Bu hususta İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Resulullahın vefatından bin sene geçtikten sonra, ümmetinden gönderilen âlimlerin sayısı azsa da, İslamiyet'i tam kuvvetlendirmeleri için, çok yüksek olacaklardır. **Resulullah** efendimiz, hazret-i Mehdi'nin geleceğini haber vermiştir. Bin sene sonra gelecektir. İsa aleyhisselam da, bin sene sonra, gökten inecektir. Bin sene sonra gelen Evliyanın yükseklikleri, **Eshab-ı kiram**ın yüksekliklerine benzemektedir. Her ne kadar, **Peygamber**lerden sonra, en üstün insanlar **Eshab-ı kiram** ise de, sonra gelenler, bunlara çok benzedikleri için, hangilerinin daha üstün oldukları anlaşılamaz gibi olmuştur. Belki de bunun içindir ki, **Resulullah** efendimiz, (Öncekiler mi daha üstündür, yoksa sonrakiler mi? Bilinemez) buyurdu. Yoksa (Öncekiler mi daha üstündür, yoksa sonrakiler mi, bilmem) buyurmadı, çünkü hangilerinin daha üstün olduğunu elbette biliyordu. Bunun için, (En üstün olanlar, benim zamanımda bulunan Müslümanlardır) buyurmuştu, fakat çok benzedikleri için, şüphe hâsıl olduğundan (Bilinemez) buyurdu.

Resulullah, **Eshab-ı kiram**ın zamanından sonra, Tabiinin zamanının yüksek olduğunu bildirdi. Bundan sonra da Tebe-i tabiinin zamanının üstün olduğunu bildirdi. Bunların da, bin sene sonra gelenlerden daha üstün oldukları anlaşıldı. Sonra gelenlerin, **Eshab-ı kiram**a çok benzemesi nasıl olur denilirse, şöyle cevap veririz ki, o iki asrın, bu son gelenlerden daha üstün olması, belki onlarda Evliya sayısının çok ve bid'at sahiplerinin az olduğu için olabilir. Bunun için, sonra gelenler arasında birkaç Evliyanın, o iki asırda bulunan Evliyadan daha yüksek olduğunu söylemek, yanlış olmaz. Mesela, hazret-i Mehdi böyledir, fakat **Eshab-ı kiram**ın zamanı, her bakımdan, daha yüksektir. Bunun üzerinde konuşmak bile lüzumsuzdur. Önce gelenler, onlardır. Naim Cennetinde yakîn olanlar onlardır. Başkalarının dağ kadar altın sadaka vermesi, onların bir avuç arpa vermesinin sevabına kavuşturamaz. **Allahü teâlâ**, dilediğini rahmetine kavuşturur. (1/209)

Deccal da gelecektir

Soru: Mehdi gelince, Deccal'ın da gelmesi gerekiyor. Bunun için, Mehdi geldi diyenler, Deccal'a da bir kılıf bulmuşlar. (Deccal, hadiste bildirildiği gibi insan değil, ateizmdir. Ateizmin bilimsel bir dayanağı kalmadığına yani öldüğüne göre, Deccal da ölmüştür)

diyorlar. Deccal'ı Hazret-i İsa öldürmeyecek miydi? Deccal'ın birçok vasıfları vardır. Deccal bir insan olacağına göre, ateizme nasıl deccal denir?

CEVAP:

Deccal'ın geldiği de, öldüğü de doğru değildir. Mehdi geldi denince, Hazret-i İsa ile Deccal'ı da getirmek gerektiği için, akıl almaz teviller yapılıyor. Kimisi, Hazret-i İsa'nın kendisi gelmeyecek, manevi bir şahsiyet, bir akım olarak gelecek diyor; kimi de, gelecek, ama herkes tanımayacak diyor. Deccal için de, Mao, Lenin gibi diktatörleri gösteren olduğu gibi, o bir sistemdir diyenler oluyor. Deccal Amerika'dır diyenler de oldu. Hâlbuki Deccal'ın da, Hazret-i İsa ve Hazret-i Mehdi'nin de birer insan olarak geleceğini ve o zamanki Müslümanların bunları tanıyacağını **Peygamber** efendimiz, açıklamaya ihtiyaç bırakmadan, açıkça bildirmiştir. Bu konudaki birkaç hadis-i şerif meali:

(Deccal, doğu taraftan çıkar.) [Müslim, Ebu Davud, **Tirmizi**, İ.Mace, **İ.Ahmed**, İ. Ebi Şeybe, **Hakim**]

(Deccal, Mekke ve Medine'ye giremez.) [**Buhari**, Müslim, **Tirmizi**, **İ.Ahmed**]

(Deccal'ın bir gözü kördür.) [**Buhari**, Müslim, Ebu Davud, **Ebu Nuaym**]

(Deccal'ın boyu kısa, saçları kıvrıktır.) [**Ebu Davud**] (Bunu da, ateistlerin saçları kıvrıktır diye mi tevil edilecek? Deccal ateizm diye tevil edilirse, yani Deccal insan olmayıp ateizm olduğuna göre, ateizmin saçları kıvrık olur mu?)

(Deccal'ın çocuğu olmaz .) [**İ.Ahmed**]

(Deccal çıkınca, tanrıyım der. Onun tanrılığına inanan kâfir olur.) [İ.E.Şeybe]

(Deccal, bir kimseyi öldürüp diriltecektir.) [**Buhari**, Müslim]

(Miracda Deccal'ı da gördüm.) [**Buhari**, Müslim, **İ.Ahmed**]

(İsa inince, Deccal'ı öldürecektir.) [Müslim, Ebu Davud]

(İsa, Deccal'ı öldürdükten sonra iki kişi arasında düşmanlık kalmaz.) [Müslim] (Deccal öldüyse, niye hâlâ düşmanlıklar, savaşlar var?)

(Deccal'ın zamanında bulunan müminlerin gıdası, meleklerin gıdası gibi, tesbih olur. **Allahü teâlâ**, o zaman, tesbih edenlerin açlığını giderir.) [**Hâkim**] (Deccal çıktığına göre, Müslümanların acıkması nasıl yorumlanmalı?)

Peygamber efendimiz, (Deccal'ın son günleri o kadar kısa olur ki, sizden biriniz Medine kapısından çıkıp, tepesine varıncaya kadar, akşam olacaktır) buyurunca, (Ya Resulallah, o kısa günlerde nasıl namaz kılacağız) dediler. Cevaben buyurdu ki:

(O uzun günlerde takdir ettiğiniz gibi takdir edeceksiniz.) [**İbni Mace**] (Deccal öldü dendiğine göre, bu kısa günler ne zaman gelip geçti?)

Bir âyet-i kerime meali:

(Rabbinin bazı âyetleri [alametleri] geldiği gün, önce iman etmemiş veya imanında bir hayır kazanmamış kimseye, o günkü imanı fayda vermez.) [**Enam** 158]

Bu âyet-i kerimeyi açıklayan **Peygamber** efendimiz buyuruyor ki:

(Şu üç şey ortaya çıkınca, iman etmemiş veya imanından hayır görmemiş olana, imanı fayda vermez: Güneşin batıdan doğması, Deccal ve Dabbet-ül-arz.) [Müslim, Tirmizi, Beyheki]

Demek ki, Deccal ortaya çıkınca artık herkes iman edecek, ama olağanüstü alametler görülmeye başladığı için, artık iman kabul edilmeyecek. Deccal çıkıp öldürüldüyse, o zaman niye hâlâ insanlar iman etsin diye uğraşılıyor ki? Yoksa bu konudaki âyet ve hadisler inkâr mı ediliyor?

Deccal ile ilgili birkaç hadis-i şerif meali daha şöyledir:

(Medine, körüğün demirin pasını çıkardığı gibi Deccalı çıkarır.) [Buhari, Müslim]

(Her Peygamber, ümmetini Deccal ile korkuttu.) [Buhari, Müslim]

(Ümmetimden hak üzere devam edenler, Deccal'le de savaşır.) [Ebu Davud]

(İsa, Deccal'le savaşırken, Mehdi, onunla beraber olacaktır.) [İ. Süyuti]

(On alamet çıkmadan Kıyamet kopmaz. Biri Deccal'dır.) [Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, İ.Mace]

(Âdem aleyhisselamdan, Kıyamete kadar, Deccal'dan büyük fitne yoktur.) [Müslim]

Muhammed bin Hasan Askeri hazretleri buyurdu ki:

Deccal çıkmadan, onu gördüğünü söyleyen yalancıdır. (Şevahid-ün-Nübüvve)

İbni Abbas hazretleri de, Hazret-i Ömer 'in şöyle buyurduğunu bildirmiştir:

(Recmi, Deccal'ı, güneşin batıdan doğuşunu, kabir azabını, şefaati ve müminlerin günahları kadar yandıktan sonra, Cehennemden çıkartılmasını yalanlayan kimseler çıkacaktır.) [İbni Abdilberr, Kurtubi]

Deccal gelmeyecek ve güneş batıdan doğmayacak diyen yoksa da, bunları tevil eden, (Deccal ateistliktir, güneşin batıdan doğması da İslamiyet'in batıdan yayılmasıdır) diye tevil edenler vardır. Hazret-i Ömer, bu sözüyle, böyle tevilcileri bildirmektedir.

Deccal gelince

Soru: Hadis kitaplarında, Sahabe Deccal'ın dünyada ne kadar kalacağını sorunca **Resulullah**, (Kırk gün kalır, fakat ilk günü bir sene gibi, ikinci günü bir ay gibi, üçüncü günü bir hafta gibi, diğer günleri de sizin günleriniz gibi olur) buyuruyor. Bu, akla uygun mudur? Hiç, bir gün, bir sene olur mu? Dünya'nın dönüşü bellidir. Elbette bunun tevili gerekir. Demek ki, Mehdi ve Deccal mânevî şahsiyetlerdir, insan olarak gelmeyeceklerdir. Bunları tevilsiz yazmak yanlış değil mi?

CEVAP:

Yanlış değildir. Bunlar tevili gerektirmez. Bu husus **Eshab-ı kiram**a söylenince, (Bunun tevili nedir?) dememişler, (Yâ Resulallah! O zaman bu bir sene gibi olacak günde, bir günün namazı bize kâfi gelecek mi?) diye sormuşlardır. Cevabında, (Hayır, günün miktarını takdir edersiniz) buyurmuştur. Demek ki, bir gün bir yıl gibi uzun olacaktır. Bazı âlimlerimiz, kutuplar gibi, altı ay gece, altı ay gündüz olan yerlerde veya daha kısa, daha uzun olan yerlerde, böyle takdirle namaz kılınması ve oruç tutulması gerektiğini bildirmişlerdir. Yani

belli bir saat oruç tutulur, belli saat aralığıyla namazlar kılınır. Bir gün bir yıl gibi uzun olmasaydı, (Namazı böyle kılın) buyurmazdı.

Kıyamet alametleri ve imtihan

Soru: Bazıları, (Bizler bu dünyaya imtihan edilmek için gönderilmişiz. Bu imtihanı bozacak derecede açık deliller gelemiz. Mesela güneş batıdan doğmaz. İslamiyet'in batıdan yayılacağı diye tevil gerekir. Dabbet-ül-arz ise hadislerde bildirildiği gibi insanların alnına mühür vuran bir hayvan değil, AIDS hastalığının virüsü olarak tevil gerekir. Mehdi'nin geldiğini herkes bilemez. Davul zurna ile gelecek değil. İsa'nın ve Mehdi'nin gelmesi gibi kıyamet alametleri ile ilgili bütün hadislerin senetleri sahih olsa da, Kur'anın ruhuna aykırıdır. Bütün hadisleri Kur'anın ruhuna uydurarak tevil etmek gerekir) diyorlar. Hem hadislerin senetleri sahih olsa da itibar edilmez derken, bir yandan da onları tevil etmek gerekir deniyor. Bu bir çelişki değil mi?

CEVAP:

(Senedi sahih olsa da itibar edilmez) demek, bu sözü Allah Resulü söylemiştir ama yanlış söylemiştir demektir. Senedi sahih olan meşhur hadis-i şeriflere inanmamak küfre kadar götürür. İkincisi, hadis âlimleri, hadislerin hâşâ Kur'ana aykırı olduğunu, imtihan için gönderildiğimizi bilememişler de, şimdiki türediler mi biliyor? Dini yıkmak için, âyetleri ve hadisleri yalan yanlış tevil etmeye çalışıyorlar.

Hadis-i şeriflerle bildirilen kıyamet alametleri niye imtihanı bozsun ki? Bir harikulade olay olunca veya bir keramet görülünce yahut mucizeler meydana çıkınca imtihan bozulur mu? Din kitaplarında bildiriliyor ki, **Peygamber** efendimizin bin kadar mucizesi görülmüştür. Buna rağmen Ebu Cehiller, Ebu Lehebler ve birçok müşrik iman etmemiştir. Demek ki mucize ve keramet gibi olaylar imtihanı bozmuyor. Üstelik bunlar olunca iman edinmiyor ki, aksine imtihan müddetinin bittiğini, bundan sonra imanın kabul edilmeyeceği bildiriliyor.

Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Rabbinin bazı âyetleri [alametleri] geldiği gün, önce iman etmemiş veya imanında hayır kazanmamış olana, [o günkü] imanı fayda vermez.) [Enam 158]

Âyet-i kerimde bildirilen alametlerden üçünü **Peygamber** efendimiz şöyle açıklıyor:

(Güneş batıdan doğmadıkça, Kıyamet kopmaz. O zaman herkes iman ederse de imanı fayda vermez.) [Buhari, Müslim]

(Şu üç şey ortaya çıkınca, iman etmemiş veya imanından hayır kazanmamış olana, imanı fayda vermez: Güneşin batıdan doğması, Deccal ve Dabbet-ül-arz.) [Tirmizi]

Kıyamet alametlerinden güneşin batıdan doğmasını, Avrupa'nın Müslüman olması diye tevil etmeli diyorlar. Avrupa Müslüman olunca, iman fayda vermez mi?

Güneşin batıdan doğması aklen de, ilmen de mümkündür. Tevile ihtiyaç yoktur. **Allahü teâlâ**, dünyayı şimdiki yörüngesinden çıkarır. Başka yörüngeye girer. Dönüşü değişince, güneş batıdan doğmuş olarak görülür.

Peygamber efendimiz, o hadis-i şerifi Arabistan'da söylemiştir. Arabistan'a göre, Batı, Avrupa değildir, Afrika'dır. Afrika Müslüman olacak dense, biraz daha az yanlış olur. Türkiye'ye göre Avrupa Batı'dadır. Asya'ya göre de Türkiye Batı'dadır. Her ülkenin batısında başka bir ülke vardır. Batı'nın Müslüman olması demek, bütün dünyanın Müslüman olması demektir. Batıda olmayan tek ülke yoktur. Çünkü dünya yuvarlaktır. Bu tevilin ne kadar mantıksız ve saçma olduğu meydandadır.

Hadisi-i şerifte, (Güneş Batı'dan doğunca tevbe kapısı kapanır, iman edenin imanı fayda vermez) buyuruluyor. Şimdi, saçma teville göre, Afrika veya Avrupa, yahut bütün dünya Müslüman olunca, tevbe kapısı niye kapansın ki? Tevbe kapısı kapalı, iman edene imanı fayda vermiyor, bunlar nasıl Müslüman olacak ki? Öyle ya ötekine tevil bulan buna da bir kulp takabilir. **Peygamber** efendimizin hadisleri bulmaca bilmece gibi değildir. Müteşabih olanlar hariç, hepsi anlatıldığı gibidir, (Ben elma dersem, sen muz anla, ben koca karı dersem sen kız anla) cinsinden değildir. Hâşâ **Resulullah** efendimiz, bilmece gibi mi söz söylüyor?

Bunun gibi, (Salat, duadır, namaz diye bir şey yok) diyenler çıkmıştır. Tevil ederek dini yıkmaya çalışıyorlar.

AIDS hastalığına da, Kur'an-ı kerimde bildirilen hayvan olduğunu söylemek yanlıştır.

(O söz başlarına geldiği zaman, [Kıyamet alametleri zuhur edince], onlara yerden bir hayvan çıkarırız, bu hayvan, onlara, insanların âyetlerimize kesin bir iman etmemiş olduklarını söyler.) [Neml 82, Tefsir-i Kurtubi]

Dabbet-ül-arz hakkında birçok hadis-i şerif vardır. (Feraid-ül fevaid), (Muhtasar-ı Tezkire-i Kurtubi), (Megaribüz zaman) ve (El kavlül muhtasar fi alamatil Mehdil muntazar) isimli kitaplardaki hadis-i şeriflerden ikisi şöyle:

(Dabbet-ül arzın deve ayağı gibi dört ayağı ve kuş gibi kanatları vardır. Başı öküz başına, kulağı fil kulağına, kuyruğu ise, koç kuyruğuna benzer.)

(Dabbet-ül arz, asa-i Musa ile mümine dokunur, alına "Cennetlik" yazılır, yüzü nurlanır. Kâfire, mührü Süleymanı vurur, "Cehennemlik" yazılır, yüzü simsiyah olur.)

Hazret-i Mehdi davul zurna ile gelmeyecek; ama gökten bir melek bunu haber verecek ve bütün dünya duyacaktır. İki hadis-i şerif mealî:

(Mehdi'nin başı hizasında bir bulut olacak, buluttan bir melek, "Bu Mehdidir, sözünü dinleyin" diyecektir.) [**Ebu Nuaym**]

(Ehl-i beytimden bir zat yeryüzüne hâkim olmadıkça kıyamet kopmaz. Onun alnı açıktır, kemer burunludur. Yeryüzü zulümle dolu iken, o, dünyayı adaletle doldurur. İdaresi yedi yıl sürer.) [Müslim] (Mehdiyim diyenler geldi de hangisi dünyayı adaletle doldurdu?)

İmam-ı a'zam hazretleri buyuruyor ki:

Yecüc ve Mecüc'ün ortaya çıkması, güneşin batıdan doğması, Hazret-i İsa'nın gökten inmesi, Deccal'ın ve diğer kıyamet alametlerinin hepsi aynen hadis-i şerifte bildirildiği gibi, [tevilsiz olarak] zamanı gelince gerçekleşeceğine inanırız. (Fıkıh ekber)

Kıyamet alametlerini tevil etmek, İmam-ı a'zâmın sözüne aykırıdır. Hiçbir İslam âlimi kıyamet alametlerini tevil etmemiştir. Buna rağmen tevil etmeye çalışmak, biz bunlara inanmıyoruz, ama bunu da açıkça diyemiyoruz, demenin başka şeklidir.

Kıyamet alametlerinin tevili

Soru: Bazı kimseler, hadislerle bildirilen, güneşin batıdan doğmasını, Dabbe-tül-arz denilen hayvanın, çıkıp elindeki mühürle, bu Müslüman, bu kâfir diye mühürlemesini, Hazret-i Mehdi'nin, Hazret-i İsa'nın ve Deccal'ın gelmesini tevil ediyorlar. (Bu kadar açık şeyler, harikulade haller, imtihana aykırıdır. O zaman herkes Müslüman olur) diyorlar. Hiçbir İslam âlimi, kıyametin büyük alametlerini böyle tevil etmediğine göre, bunların tevilleri yersiz değil midir?

CEVAP:

Elbette yersizdir. Mucize ve keramet, harikulade bir haldir. **Peygamber** efendimizin bin kadar mucizesi görülmüştür; ama yine de, Ebu Cehil gibiler inanmamıştır. İsa aleyhisselamin da, birçok mucizesi olmuştur. Körleri iyi etmesi, ölüleri diriltmesi gibi mucizeleri görüldüğü halde, 12 kişiden başka, iman eden olmamıştır. Bu 12 kişi de, mucize gördükleri için değil, **Peygamber** olduğuna inandıkları için, iman etmişlerdir.

Evliya-i kiramdan da, binlerce kerametler zuhur etmiştir. Bunları gören gayrimüslimlerden, iman etmeyen çoktur. Demek ki, mucize ve keramet gibi olaylar, imtihanı bozmuyor. Üstelik kıyamet alametleri görülünce iman edin denmiyor ki, aksine imtihan müddetinin bittiği, bundan sonra imanın kabul edilmeyeceği bildiriliyor.

Zaten, kıyametin büyük alametleri görüldükten sonra iman etseler de, imanları kabul edilmeyecektir. Yani bunları tevil etmek çok yersizdir. İmtihan bittikten sonra, doğru cevapları açıklamak niye imtihana aykırı olsun ki?

Tevil edenlerin maksadı, güneşin batıdan doğması, Deccal'ın ve Dabbe'nin çıkması değildir. Maksat, Hazret-i Mehdi'nin ve Hazret-i İsa'nın gelmesini inkâr etmektir. Kendilerinin ileri sürdüğü kimselere Mehdi demektir. Böyle tevil etmeyince, kendi adamlarının Mehdi olduğuna başkalarını inandıramayacakları için, bu yola sapmışlardır.

Yanlış teviller

Soru: Kıyametin büyük alametlerinden olan güneşin batıdan doğmasını, İslamiyet'in batıdan yayılacağı, Dabbet-ül-arzın ise, Aids hastalığının virüsü olduğu şeklinde tevil caiz midir?

CEVAP:

Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Rabbinin bazı âyetleri [alametleri] geldiği gün, önce iman etmemiş veya imanında hayır kazanmamış olana, [o günkü] imanı fayda vermez.) [Enam 158]

Bir hadis-i şerifte, bazı alametlerden üçü şöyle açıklanmaktadır:

(Şu üç şey ortaya çıkınca, iman etmemiş veya imanından hayır kazanmamış olana, imanı fayda vermez: Güneşin batıdan doğması, Deccal ve Dabbet-ül-arz.) [Tirmizi]

Yine hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Şu alametler çıkmadan kıyamet kopmaz: Güneş batıdan doğar, üç yer batar, İsa iner, Duman, Dabbet-ül-arz, Deccal, Yecüc Mecüc ve Aden'den bir ateş çıkar.) [Müslim]

Konumuzla ilgili bir hadis-i şerifin meali şöyle:

(Güneş batıdan doğmadıkça, Kıyamet kopmaz. O zaman herkes iman ederse de fayda vermez.) [Buhari, Müslim]

Avrupa Müslüman olunca, iman fayda vermez mi? Güneşin batıdan doğması aklen de, ilmen de mümkündür. Tevile ihtiyaç yoktur. **Allahü teâlâ**, dünyayı şimdiki yörüngesinden çıkarır. Başka yörüngeye girer. Dönüşü değişince, güneş batıdan doğmuş olarak görülür.

Aids hastalığına da, Kur'an-ı kerimde bildirilen hayvan olduğunu söylemek yanlıştır. Dabbet-ül-arzın, aynı zamanda konuşan bir hayvan olduğu âyet-i kerimde bildirilmektedir. Bu hayvanın konuşması aklen de caizdir; çünkü **Allahü teâlâ** hayvana konuşma sıfatı vermeye kadirdir. (Sevab-ül kelim fi akaid-il İslam)

Dabbet-ül-arz hakkında birçok hadis-i şerif vardır. (Feraid-ül fevaid), (Muhtasar-ı Tezkire-i Kurtubi), (Megaribüz zaman) ve (El kavlül muhtasar fi alamatil Mehdil muntazar) isimli kitaplardaki hadis-i şeriflerden biri şöyle:

(İnsanlar, bu hayvandan kaçarlardı. Kimi ondan korkarak namaza durur. Hayvan bunun yanına gelir, "Ey kişi şimdi mi namaz kılıyorsun" diyerek yüzünü damgalar. Böylece müminler kâfirlerden ayırt edilerek tanınır.)

Güneşin batıdan doğması

Soru: Hadis-i şerifte bildirilen kıyametin büyük alametlerinden biri de Güneşin Batı'dan doğmasıdır. O zaman tevbe kapısı da kapanıyor. Bugün bilim adamlarına göre Güneş'in batıdan doğabilmesi için dünyanın bir an için durması, sonra da ters yönde dönmeye başlaması gerekiyor ve bu da fiziken imkânsız bir olay. Buna göre Güneşin Batı'dan doğması, Batı'da bulunan Avrupa'nın Müslüman olması demek değil midir?

CEVAP:

Kesinlikle değildir. Allah için imkânsız diye bir şey olur mu? Bunu yapacak olan **Allahü teâlâ**dır. Allah yapamaz denir mi hiç? **Allahü teâlâ**, dünyayı şimdiki yörüngesinden çıkarıp başka yörüngeye sokamaz mı? Dönüşü değişince, Güneş batıdan doğmuş olarak görülür.

Peygamber efendimiz, o hadis-i şerifi Arabistan'da söylemiştir. Arabistan'a göre, Batı, Avrupa değildir, Afrika'dır. Afrika Müslüman olacak dense, biraz daha az yanlış olur. Türkiye'ye göre Avrupa Batı'dadır. Asya'ya göre de Türkiye Batı'dadır. Her ülkenin batısında başka bir ülke vardır. Batı'nın Müslüman olması demek, bütün dünyanın Müslüman olması demektir; çünkü batıda olmayan tek ülke yoktur. Dünya yuvarlaktır. Bu tevilin ne kadar mantıksız olduğu meydanda değil mi?

Hadis-i şerifte, (Güneş Batı'dan doğunca tevbe kapısı kapanır, iman edenin imanı fayda vermez) buyuruluyor. Şimdi, yukarıdaki saçma tevile göre, Afrika veya Avrupa yahut bütün dünya Müslüman olunca, tevbe kapısı niye kapansın ki? Tevbe kapısı kapalı, iman edene imanı fayda vermiyor, bunlar nasıl Müslüman olacak? Öyle ya ötekine tevil bulan

buna da bir kulp takar. **Peygamber** efendimizin hadisleri bulmaca bilmece gibi değildir. Müteşabih olanlar hariç, hepsi anlatıldığı gibidir, (Ben elma dersem, sen muz anla) cinsinden değildir.

Dabbet-ül-arz

Soru: Kıyametin büyük alametlerinden olan Dabbet-ül-arz için AIDS hastalığı diyenler de olmuştu. Şimdi de, "bilgisayar ve internettir" diyenler çıktı. Yarın ışınlama çıksa, ona da mı Dabbet-ül-arz diyecekler? Bunlar yanlış değil mi?

CEVAP:

Elbette yanlış, hem de çok büyük yanlıştır. Pek açık olan âyet ve hadisleri inkâr etmek, büyük veballi bir iştir.

Dabbet-ül-arz, kıyametin kopmasına yakın çıkacak olan bir hayvandır. Kur'an-ı kerimde hayvan olduğu söyleniyor. Hayvan için bilgisayar diyene, zırva tevil götürmez denir. Bir âyet-i kerime meali şöyledir:

(O söz başlarına geldiği zaman, [Kıyamet alametleri zuhur edince], onlara yerden bir hayvan çıkarırız, bu hayvan, onlara, insanların âyetlerimize kesin bir iman etmemiş olduklarını söyler.) [Neml 82, Tefsir-i Kurtubi]

İki hadis-i şerif meali de şöyledir:

(Dabbet-ül-arz denilen hayvan, asa-i Musa ile mümine dokunur, alnına cennetlik yazılır, yüzü nurlanır. Kâfire, mühr-ü Süleyman'ı vurur, cehennemlik yazılır, yüzü simsiyah olur.) [Tirmizi]

(Şu üç şey ortaya çıkınca, iman etmemiş veya imanından hayır kazanmamış olana, imanı fayda vermez: Güneşin batıdan doğması, Deccal ve Dabbet-ül-arz.) [Tirmizi]

Bu kadar açık hükümleri tevil edebilmek için, ya deli veya bid'atçı olmak gerekir. Normal insan, hayvana bilgisayar diyemez.

Dabbet-ül-arz gelince artık iman fayda vermez deniyor; çünkü bu, kıyametin büyük ve açık alametlerindendir. Onu görünce, artık kimse inkâr edemeyecektir. Eğer iddia edildiği gibi, AIDS, bilgisayar veya internet olsaydı, bunlar çıkınca imanın fayda vermemesi gerekirdi. Dabbet-ül-arz çıkınca iman etmek artık fayda vermeyeceğine göre, Dabbe bilgisayardır diyenler, niye hâlâ imansızların iman etmesi için uğraşıyorlar ki?

İmam-ı Rabbani hazretleri de buyuruyor ki:

Dabbet-ül-arz denilen hayvan çıkacak, gökleri bir duman kaplayıp, bütün insanlara gelip, canlarını yakacak, herkes bunun acısından dua edip, (Ya Rabbi! Bu azabı üzerimizden kaldır. Sana iman ediyoruz!) diyecektir. (2/67)

Soru: Âyet ve hadisle, kıyametten önce çıkacağı bildirilen Dabbe-tül-arz isimli hayvan için, (Dabbet-ül-arz konuşacağına göre, telefon, radyo veya TV olabilir. Hem Dabbe kelimesinin bir anlamı da debelenen demektir. Cep telefonlarındaki titreşim özelliği de buna benziyor) diyenler çıkıyor. Daha önce de, (Dabbe, hayvan değil, AIDS hastalığıdır) diyenler çıkmıştı. Yarın neler çıkaracakları belli değil. Mehdi'nin ortaya çıktığını da, meleklerin değil, telefonların, radyoların veya TV'lerin haber vereceğini söyleyenler oluyor. Böyle diyenlere

göre, Dabbe hakkında **Peygamber** efendimizin bildirdiklerini eğip bükerek, başka mânâ vermek gerekirmiş, yoksa bu alametler, akla ve bilime aykırı olurmuş. Böyle büyük bir hayvanın yaratılması, 30 metrelik bir hayvanın insanları mümin veya kâfir diye damgalaması mümkün değilmiş. **Allahü teâlâ** böyle bir hayvanı yaratmaktan niye âciz olsun ki? Böyle denmekle **Allahü teâlâ**nın kudretine karşı gelinmiyor mu? Mucize ve keramet, elbette akla zıt olur. Bunlar nasıl inkâr edilir ki?

CEVAP:

Hazret-i İsa, peygamber olduğunu bildirince, Yahudiler, mucize göstermesini istediler. (Şu hastayı iyileştir bakalım) dediler. O da mübarek elini sürünce hasta iyileşti. (Şu körün gözünü aç) dediler. O da mübarek elini sürünce, gözleri açıldı. Baktılar, dedikleri oluyor. Daha zor ve imkânsız bir şey istediler. (Şu ölüleri dirilt) dediler. Hazret-i İsa dua edince, o ölüler de dirildi. Çok daha zor bir şey aradılar. (Çamurdan bir kuş yap, memeli ve dişleri olsun, hayz görsün, yavru doğursun) dediler. Onlara göre böyle bir kuşun olması mümkün değildi. Hazret-i İsa, çamurdan yaptığı şekle üfürünce, bildirdikleri vasıfta bir hayvan [yarasa] meydana geldi. (Al-i İmran 49)

Görüldüğü gibi, inanmayacak olan, ölüleri dirilttiğı halde yine inanmıyor. Demek ki, harikulade olaylar imtihana aykırı değildir.

Topraktan ilk insanı, çamurdan yarasayı yaratan **Allahü teâlâ**, Dabbe denilen hayvanı yaratmaktan aciz midir? Böyle bir hayvan olamaz demek, **Allahü teâlâ** böyle bir hayvan yaratamaz demektir. Kur'an-ı kerimde **Allahü teâlâ**, Dabbe [hayvan] diyor, hastalık veya alet demiyor. Açıkça, konuşan hayvan diyor. İşte o âyet-i kerimenin mealı:

(O söz başlarına geldiğı [kıyamet yaklaştığı] zaman, onlara yerden bir Dabbe [hayvan] çıkarırız. Bu Dabbe, onlara, insanların âyetlerimize kesin olarak iman etmediklerini söyler.) [Neml 82]

Âyet-i kerimeyle bildirilen Dabbe'yi peygamber efendimiz nasıl tarif etmiştir? Feraid-ül fevaid, Muhtasar-ı Tezkire-i Kurtubi, Megarib-üz-zaman ve El kavl-ül muhtasar fi alamat-il Mehdi-yi muntazar kitaplarındaki hadis-i şeriflerden birkaçı şöyle:

(Dabbet-ül-arzın deve ayağı gibi dört ayağı ve kuş gibi kanatları vardır. Başı öküz başına, kulağı fil kulağına, kuyruğı ise koç kuyruğına benzer.)

(İnsanlar, bu hayvandan kaçarlardı. Kimi ondan korkarak namaza durur. Hayvan bunun yanına gelir, "Ey kişi, şimdi mi namaz kılıyorsun" diyerek yüzünü damgalar. Böylece müminler, kâfirlerden ayırt edilerek tanınır.) [İnsanlar telefonda kaçıp, namaza mı duracaklar?]

(Dabbet-ül-arz, Musa'nın asası ile mümine dokunur, alına Cennetlik yazılır, yüzü nurlanır. Kâfire, Süleyman'ın mührünü vurur, Cehennemlik yazılır, yüzü simsiyah olur.) [Tirmizi]

İmam-ı Kurtubi hazretleri buyuruyor ki:

Dabbe eğer sıradan bir şey veya insan olsaydı, onda olağanüstülük söz konusu olmazdı ve hadis-i şeriflerde sözü edilen alametler kendisinde bulunmazdı. Kâfirlerle mücadele

edecek bir insan olsaydı, ona âlim denilmeyip, hayvan denilir miydi? Bu, akıl sahiplerinin yolu değildir. Dabbe bir hayvandır. (Câmi'ul ahkâm)

Bu hayvanın, deve gibi olacak olan ayakları ve kanatları için bir tevil bulamamışlar. İleride belki, telefonun, radyonun veya TV'nin üstüne konduğu masanın dört ayağını söyleyebilirler. Kanatları için de bir şey uydururlar. Telefondaki, radyodaki ve TV'deki sesler ve görüntüler, bir şehirden başka şehre uçup gittiği için, işte kanat budur diyebilirler. Cennet ve Cehennemi bile, bu dünyadadır diye tevil edenler çıkmıştır. O zaman tevil edilmeyen ne kalır ki?

Hadis-i şeriflerde, hayvanın ayaklarına, kulaklarına, kanatlarına, kuyruğuna ve başına varıncaya kadar tarif ediliyor. **Allahü teâlâ** ve Resulü hayvan derken, **Ehl-i sünnet** âlimleri de tevil etmeden, (İnsan veya başka bir şey değil, hayvandır) diye açıklarken, hayvan değil, AIDS, telefon, radyo veya TV'dir denebilir mi? **Peygamber** efendimiz, (Ben hayvan dersem, siz radyo gibi farklı bir şey anlayın) diyormuş gibi, çirkin bir şey nasıl iddia edilir? O zaman ortada din diye bir şey kalmaz. Hâşâ **Allahü teâlâ** ve Resulü, insanlar anlamasın diye, şifreli şekilde, bilmece gibi mi konuşuyor? Açıkça Dabbe diyor, hayvan diyor. Bu hayvan değil demek, âyetleri, tevil yoluyla inkâr etmek demektir. Bu Bâtınîliktir, yani (Kur'anın Bâtını manası var) diyerek gerçek manasını inkâr etmektir. Mealci mezhepsizler de, (Salât dua demektir, namaz dinimizde yoktur, dua vardır. Cami diye bir şey de yoktur. Kalb camiinde Allah'a yalvarmak gerekir) diyorlar. Böylece namazı, camileri inkâr ediyorlar. Günümüzün Bâtınîleri de, Dabbe hayvan değil, başka şey diyerek Bâtınîliğe özeniyorlar.

Allahü teâlâ Dabbet-ül-arzı yerden, topraktan çıkaracağını bildirdiği gibi, insanı da topraktan yarattığını bildirmiştir. Yani, (Allah insanı sudan, Dabbe'yi ise topraktan yarattı) da denemez. Bu âyet-i kerimelerde, insanın da topraktan yaratıldığı bildiriliyor:

(Allah nezdinde İsa'nın durumu, Âdem'in durumu gibidir. Allah onu topraktan yarattı. Sonra ona ol dedi ve oluverdi.) [**Al-i İmran** 59]

(Sizi topraktan yaratması, Onun [varlığının] delillerindendir.) [Rum 20]

(O sizi yerden [topraktan] yarattı. Ve sizi o yerde yaşattı.) [Hud 61]

(Sizi yerden [toprakta] yarattık; yine sizi o yere [toprağa] döndüreceğiz.) [Taha 55]

Kütüb-ü sitte'de, Abdullah ibni Büreyde'nin rivayet ettiği hadis-i şerifte, **Peygamber** efendimiz, Dabbet-ül-arzın çıkacağı yeri göstermiştir. Abdullah ibni Büreyde, (Mekke'ye yakın olup etrafı kum olan bir yerde, **Resulullah** efendimiz, "Dabbet-ül-arz buradan çıkacak" buyurdu. İşaret edilen yerin eni ve boyu birer karıştı) buyurdu. (Telefonun, radyonun veya TV'nin genişliği bir karıştır) da denemez. **Hadis-i şerif**te, Dabbe'nin değil, çıkacağı yerin bir karış olduğu bildiriliyor. Bir karışlık yer yarılarak, oradan daha büyük bir hayvan da çıkabilir.

Dabbet-ül-arzın çıktığını söyleyen kimse, nasıl olur da, Güneş'in Batıdan doğmasına 80-90 sene var diyebilir? Hâlbuki **Peygamber** efendimiz, bunların peş peşe çıkacaklarını bildiriyor. Bir hadis-i şerif meali:

(Kıyamet alametlerinin ilki, güneşin battığı yerden doğması ve kuşluk vaktinde insanlara Dabbet-ül-arzın çıkmasıdır. Bunlardan hangisi önce çıkarsa, diğeri de onun hemen peşindedir.) [Müslim, Ebu Davud]

(Bu kadar büyük hayvan olamaz) demek, kıyametin büyük alametlerini inkâr etmek olur. Zaten kıyametin büyük alametlerinin hepsi olağanüstü olaylardır. İnanmayanların kabul etmesi mümkün değildir.

Enam suresinin, (Rabbinin bazı âyetleri [alametleri] geldiği gün, daha önce iman etmemiş veya imanında bir hayır kazanmamış kimseye, o günkü imanı fayda vermez) mealindeki 158. âyetini açıklayan **Peygamber** efendimiz buyurdu ki:

(Şu üç şey ortaya çıkınca, iman etmemiş veya imanından hayır görmemiş olana, imanı fayda vermez: Güneşin batıdan doğması, Deccal ve Dabbet-ül-arz.) [Müslim, **Tirmizi**, Beyheki]

Kıyametin büyük alametleri çıkmış olsaydı, artık imanın fayda vermemesi gerekirdi. O zaman bu tevilciler, niye ateistleri Allah'a inandırmaya çalışıyorlar ki? Bu hususta İmam-ı Rabbani hazretleri de buyuruyor ki:

Dabbet-ül-arz denilen hayvan çıkacak, gökleri bir duman kaplayıp, bütün insanlara gelip, canlarını yakacak, herkes bunun acısından dua edip, (Ya Rabbi! Bu azabı üzerimizden kaldır. Sana iman ediyoruz) diyecektir. (2/67)

Görüldüğü gibi, Dabbet-ül-arz çıkınca herkes iman edecek, ama artık büyük alametler çıkmış olduğu için iman kabul edilmeyecektir.

Ahir zaman

Soru: (Hicri bin yılından sonra ahir zamandır) deniyor. Ahir zaman **Peygamber** efendimizin gelmesiyle başlamadı mı?

CEVAP:

Evet. **Muhammed** aleyhisselamdan sonra, başka peygamber gelmeyecek, kıyamete kadar Onun bildirdiği İslam dini geçerli olacaktır. (Bin yılından sonra ahir zamandır) demek, ahir zaman alametlerinin çoğalmaya başladığı zaman demektir. Bu alametler gittikçe çoğalacak, en son büyük alametler çıkacak, ondan sonra da artık kıyamet kopacaktır.

Âhir zaman fitnesi

Soru: Âhir zaman fitnesi nedir?

CEVAP:

Bid'atler, küfür, irtidat, anarşi, bölücülük, çeşitli karışıklıklar, âhir zaman fitnesidir. Bir hadis-i şerif meali şöyledir:

(Kıyamet yaklaştıkla, fitneler çoğalır. Gece başlarken karanlığın artması gibi olur. Sabah evinden mümin olarak çıkan çok kimse, akşam kâfir olarak döner. Akşam mümin iken, gece imanları gider. Böyle zamanlarda, eve kapanmak fitneye karışmaktan iyidir. Kenarda kalan, ileri atılardan iyidir. O gün oklarınızı kırın, silahlarınızı bırakın! Herkesi tatlı dil ile, güler yüzle karşılayın!) [**Ebu Davud**]

Bozuk asırlar

Soru: Hadis-i şerifte, (Her asır, önceki asırdan daha bozuk olur. Böylece kıyamete kadar hep bozulur) buyurulduğu halde, dünyada, İslami bir uyanışın görülmesi nasıl izah edilir?

CEVAP:

Hadis-i şerif genel manadadır. Yani gittikçe insanların bozulacağını gösterir. İstisna olarak bazı bölgelerde her zaman İslamiyet'e sarılanların olması buna mani değildir.

Fasit tevil

Soru: Bazı kimseler, açıkça bildirilen âyet ve hadisleri, hiçbir kitapta olmayacak şekilde tevil ediyorlar. Bunlar dine aykırı değil midir? Tevil etmek ne demektir? Kimlerin tevil etme yetkisi vardır?

CEVAP:

Tevil, bir kelimenin çeşitli mânalarından, İslamiyet'e uygun olanını seçmektir. Bunu herkes yapamaz. Ulema-i rasihin denilen derin **Ehl-i sünnet** âlimleri yapar. Tevillerin doğruluğu da, tefsirle ölçülerek anlaşılır. Tevil, tefsire uymazsa atılır.

Tevil ilmi yüksek bir ilimdir. Herkesin teville kalkışması, bid'at ve hurafelerin çıkmasına sebep olur. Herkes tevil edebilseydi, **Peygamber** efendimiz İbni Abbas hazretleri için şöyle dua etmezdi:

(Ya Rabbî, İbni Abbas'ı fakih kıl ve ona Kur'anın tevil ilmini öğret!) [Buharî]

Günümüzdeki yetkisiz kimselerin kendi görüşlerine göre âyetleri ve hadisleri tevil etmeleri, dine aykırıdır. Âyet ve hadisleri inkâr etmiş oluyorlar.

Selef-i salihinin tevil etmedikleri nasları teville kalkışmak çok tehlikelidir. Tevil ilminden habersiz cahillerin, tevil diye, icmaya aykırı görüş bildirmelerinin küfür olduğu din kitaplarında yazılıdır. Bir hadis-i şerif meali şöyledir:

(Ümmetime en çok tehlikeli olacak kimse, Kur'an-ı kerimi yersiz tevil edendir.) [Taberanî]

Mânaları açık ve kati olan âyet-i kerimelere ve hadis-i şeriflere, tevil yoluyla yanlış mânâ vererek dinden çıkana, yani imanı bozuk olana (Mülhid) denir. (Redd-ül-muhtar)

Milel-Nihal kitabında deniyor ki:

Bâtıniye fırkasındakiler, Kur'an-ı kerimin açık mânalarına inanmayıp, kendilerine göre başka mânalar çıkarırlar. (Kur'anın zâhir ve bâtın mânaları vardır. Batın yani iç, öz mânası lazımdır. Cevizin kabuğu değil, içi, özü işe yarar) derler. Bu ise küfür ve ilhaddır, doğru yoldan sapmaktır. Bunlar, İslam âlimlerinin sözlerini inkâr ediyorlar.

Maksatlı kimselerin yaptığı yersiz tevillerden bazıları:

1- Melek, cin ve şeytan gibi görünmeyen varlıkları tevil yoluyla inkâra çalışmışlar. Melekler için, (Rüzgâr ve tabiat kuvvetleridir) diyorlar.

2- (Cebrail bir melek değil, programın adıdır) diyorlar.

3- (Cennet ve Cehennem bu dünyadadır) diyorlar.

4- (Cehennem ebedî değildir) diyorlar.

5- (Kur'anda geçen salât, namaz değil duadır, salâtı camide yapmaktan maksat ise, kalb camiinde Allah'a duadır) diyen mealci mezhepsizler, namazı ve camiye inkâr diyorlar.

6- Mirac mucizesine, (Rüya veya ruhî bir hâldir) diyorlar. Hâlbuki **Resulullah**'ın, Mekke'den Kudüs'e götürüldüğüne inanmayan kâfir olur. Göklere ve bilinmeyen yerlere götürüldüğüne inanmayan ise sapık olur. (Bahr)

7- (Dabbe-tül-arz, hayvan değil, AIDS veya telefondur) diyorlar.

8- Abduh; şeytan, cin gibi şeyleri kabul etmez. Mucizeler, ona göre İslâmiyet'in alnına sürülmüş birer kara lekedir. Mesela Hazret-i Musa'nın denizi yarma mucizesine med-cezir olayı der. (Din tahripçileri s. 82)

9- Yine Abduh, Fil sûresinde bildirilen kuşları sivrisinek, attıkları taşları da mikrop olarak tevil ederek, mucizelikten çıkarmaya çalışmıştır.

10- (Şakk-ul-kamer [Ayın ikiye ayrılması] fiilî değildir. **Peygamber** böyle bir görüntü meydana getirdi, yani o anda deprem olunca öyle sanılmıştır) diyorlar.

Mezhepsizler, genelde mucizeleri tevil ederler. Kıyamet alametlerini de bunun için tevil ediyorlar. Hâlbuki mucize tevil edilince, mucizelikten çıkıyor, basit bir olay hâline geliyor. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki: Mucize demek, bir zamanda bulunan ve o zamanki insan gücüyle bunun yapılamayacağına sözbirliğine varılmış olan ve bu derecenin üstünde bir yapan bulunursa, bunun ancak **Allahü teâlâ** tarafından olduğuna inanılan şeydir. Böyle olmayan şeye mucize denmez. (İsbat-ün-Nübüvve)

Ehl-i sünnet âlimlerinin tevil edilmesi gerektiğini bildirdiği âyet-i kerime ve hadis-i şerifler, genelde **Allahü teâlâ**'nın zatıyla ilgili olanlardır. Açık olanları tevil etmek, inkâr etmenin başka şeklidir. Böyle tevillerle din yıkılmaya çalışılmaktadır.

Kıyamet alametleri müteşabih mi?

Soru: (Deccal ve Dabbet-ül-arz ile ilgili hadislerle, tevil etmeden inanmak gülünç olduğu gibi, o şekilde inanmak insanları dinden çıkarır, çünkü hadislerde bildirildiği gibi meydana gelmesi mümkün değildir. İmtihana da aykırıdır. Böyle bir şey olursa herkes Müslüman olur. Deccal, gözü kör olan bir insan değil, ateizmdir. Dabbet-ül-arz ise yerden çıkacak bir hayvan değil, telefonlardır) diyenler var. Hadislere inanmak insanı dinden çıkarır demek, **Resulullah** yanlış söylemiştir demek değil midir?

CEVAP:

Hadis-i şeriflere inanmak imandandır, inkâr etmek maksadıyla teville kalkışmak sapıklıktır. Hele mütevatir olan bir hadis-i şerifi inkâr etmek, küfür olur. Bu hadis-i şeriflere kimse inanmaz demek, asırlardan beri gelen âlimlere ve Müslümanlara çok çirkin bir iftiradır. Bu çirkin tevilin sebebi şudur:

Hazret-i Mehdi gelince, Deccal ve Dabbet-ül-arz da çıkacağı için, Mehdi geldi diyebilmek için bunları tevil etmek zorunda kalıyorlar. Tevil etmezlerse kendilerinin veya hocalarının Mehdi olduğunu nasıl söyleyecekler ki?

Güneşin batıdan doğması, Deccal ve Dabbet-ül-arz gibi alametler, olağanüstü yani harikulade olaylardır. Elbette akılla izah edilemez. **Peygamber** efendimizin bin kadar mucizesi görülmüştür, ama yine de Ebu Cehil gibiler inanmamıştır. İbrahim aleyhisselamı ateş yakmadığı halde, Nemrut ve avenesi iman etmemiştir. Musa aleyhisselamın âsâsı büyük bir yılan olduğu halde, Firavun ve taraftarları iman etmemiş, sadece sihirbazlar iman etmiştir. İsa aleyhisselamın, birçok mucizesi olmuştur. Körleri iyi etmesi, ölüleri diriltmesi gibi mucizeleri görüldüğü halde, 12 kişiden başka, iman eden olmamıştır. Bu 12 kişi de, sadece mucize gördükleri için değil, **Peygamber** olduğuna inandıkları için, iman etmişlerdir. Salih aleyhisselamın devesi, her kapıya giderek sütünü sağdırmış ve sütü hiç eksilmediği halde, inanmayıp deveyi kesmişlerdir. Evliya-yı kiramdan da, binlerce kerametler zuhur ettiği halde, bunları gören gayrimüslimlerden, iman etmeyen çoktur. Demek ki, mucize ve keramet gibi olaylar, imtihanı bozmuyor.

Kıyametin bu büyük alametleriyle, (Akıl alacak şey değil) diye alay etmek büyük felakettir. Hem de, Allah böyle şeyler yaratamaz anlamı çıkar ki, onun kudretinden şüphe etmek olur. Harikulade olaylar olduğu için, bu alametleri tevil etmek, çok yanlış olur. Zaten, Dabbet-ül arz, Deccal ve güneşin batıdan doğması gibi, kıyametin büyük alametleri görüldükten sonra, (İman edin) denmiyor ki, aksine imtihan müddetinin bittiği, bundan sonra imanın kabul edilmeyeceği bildiriliyor. Bir âyet-i kerime meali şöyledir:

(Rabbinin bazı âyetleri [alametleri] geldiği gün, önce iman etmemiş veya imanında bir hayır kazanmamış kimseye, o günkü imanı fayda vermez.) [**Enam** 158]

Bu âyet-i kerimeyi açıklar mahiyetteki iki hadis-i şerif meali şöyledir:

(Şu üç şey ortaya çıkınca, iman etmemiş veya imanından hayır görmemiş olana, imanı fayda vermez: Güneşin batıdan doğması, Deccal ve Dabbet-ül-arz.) [Müslim, **Tirmizi**, Beyheki] (Bunların peş peşe çıkacağı aşağıda açıkça bildiriliyor. "Deccal ve Dabbet-ül-arz çıktı, ama güneş 100 sene sonra batıdan doğacak" da denemez.)

(Dabbe, âyette ve hadiste bildirildiği gibi hayvan değildir) demek, âyetleri ve hadisleri tevil yoluyla inkâr etmek demektir. Bu Bâtınîliğin bâtil yoludur. (Bunun Bâtınî mânâsı var) yahut (Bunlar müteşabihdir) demek gerçek mânâsını inkâr etmektir. Nelerin müteşabih olduğunu dinimiz bildirmiştir. Bunlar da, genelde **Allahü teâlâ**nın zatıyla ilgili âyet-i kerime ve hadis-i şeriflerdir. Yoksa herkes kendi kafasına göre, bu da müteşabihdir diye, istediği âyet ve hadisi tevil ederse, ortada din diye bir şey kalmaz. Mealci denilen mezhepsizler de, (Salât dua demektir, namaz dinimizde yoktur, dua vardır) diyorlar. Böylece namazı inkâr ediyorlar. Salât dua demektir diyerek salâtin namaz olduğunu inkâr etmekle, Dabbe'nin hayvan olduğunu inkâr etmek arasında fark yoktur.

Mutezile denilen fırka da, Sırat, Mizan gibi akılla anlaşılması zor olan hususları, sahih hadislerle bildirilmesine rağmen, akılları almadığı için inkâr etmişlerdir. **Hadis-i şerifte**, (Sırat köprüsü, kıldan ince, kılıçtan keskindir) buyuruldu. (**İ. Ahmed**)

Yine hadis-i şeriflerde, Mizanda amellerin terazide tartılacağı bildirilmiştir. **Mutezile** fırkası, (Amelin ağırlığı mı olur) diyerek kabul edememiştir.

Deccal ve Dabbet-ül-arzı tevil edenler olduğu gibi, güneşin batıdan doğmasını, Hazret-i İsa ve Hazret-i Mehdi'yi de tevil ederek, (Güneşin batıdan doğması, İslamiyet'in batıdan

yayılmasıdır. İsa ve Mehdi de birer akım, şahs-ı manevi olarak gelecektir) diyen bid'at ehli sapıklar da çıkmıştır. Görüldüğü gibi, tevilin yolu açılınca, bunun sınırı olmaz. Herkes her şeyi dilediği gibi tevil edebilir. O zaman ortada din diye bir şey kalmaz.

İbni Abbas hazretleri, Hazret-i Ömer'in şöyle buyurduğunu bildirmiştir:

(Recmi, Deccal'ı, güneşin batıdan doğuşunu, kabir azabını, şefaati ve müminlerin günahları kadar yandıktan sonra, Cehennemden çıkartılmasını yalanlayan kimseler çıkacaktır.) [İbni Abdilberr, Kurtubi]

Hazret-i Ömer, kerametle söylediği bu sözünü, bunları inkâr eden birçok mezhepsize cevap vermiştir. Tevil yoluyla inkâr, mezhepsizlerin ortak özelliğidir. Tevil ederek, Mirac, Şakkul-kamer gibi birçok mucizeyi inkâr etmişlerdir. Açıkça (Deccal gelmeyecek) veya (Güneş batıdan doğmayacak) diyen yoksa da, tevil yoluyla inkâr eden sapıklar çoktur. Hazret-i Ömer'in de kerametle bunları bildirdiği pek açıktır. Zaten aynı tevilciler, yani kıyamet alametlerini tevil edenler; recmi, şefaati, kabir azabını ve affa, şefaate uğramayan müminlerin, günahları kadar yandıktan sonra Cehennemden çıkıp Cennete gireceği gibi birçok hususu inkâr ediyorlar. İmam-ı a'zam hazretleri de buyuruyor ki:

Yecüc ve Mecüc'ün ortaya çıkması, güneşin batıdan doğması, Hazret-i İsa'nın gökten inmesi, Deccal'ın ve diğer kıyamet alametlerinin hepsinin, aynen hadis-i şerifte bildirildiği gibi, [tevilsiz olarak] zamanı gelince gerçekleşeceğine inanırız. (Fıkıh-ı ekber)

Hiçbir **Ehl-i sünnet** âlimi de bunları tevil etmemiş, müteşabih olduğunu söylememiştir. Hâşâ **Resulullah**, bilmece gibi mi söz söylüyor? Böyle tevil etmek, çocukların oyununda (Elma dersem çık, armut dersem çıkma) demelerine benzer. (Ben hayvan dersem sen telefon anla, insan dersem ateistliği anla) demek, dini, değiştirmek suretiyle yıkmak olur.

İmam-ı a'zam hazretlerinin bildirdiği gibi, kıyametin bütün alametlerinin, hadis-i şeriflerde bildirildiği şekilde, aynen meydana geleceğini kabul etmeli ve tevil eden inkârcılardan olmamalıdır.

Hazret-i Mehdi keramet sahibidir

Soru: (Mehdi sıradan bir insandır, kerameti, harikulade halleri yoktur, bir meleğin, "Bu Mehdi'dir" demesi gibi bir şey olamaz. Böyle bir şey imtihana aykırıdır, insanın seçme iradesini kaldırır. Mehdi'nin geldiğinin gökten haber verilmesi, telefonla, radyo veya TV ile bildirilmesi demektir) diyenlerin maksadı nedir? Kendilerini veya hocalarını mı Mehdi yapmak istiyorlar?

CEVAP:

Belki de o maksatla söylüyorlardır. Hazret-i Mehdi'de birçok olağanüstü olaylar görülecektir. Bu harikulade olaylar, imtihana aykırı değildir. Öyle olsaydı, **Peygamber**lerin mucizelerini gören bütün müşrikler, hemen iman ederdi. Her peygamberden mucize görüldüğü halde, inanmayanlar daha çok olmuştur. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Hazret-i Mehdi'nin zuhurunun alametleri, **Peygamber** efendimizin peygamberliğinin bildirilmesinden önce ortaya çıkan irhasat gibidir. Nitekim **Peygamber** efendimiz ana rahmine düşünce, yeryüzündeki bütün putlar yüzüstü düştü. Bütün şeytanlara işlerinden el

çektirildi. Melekler, İblis'in tahtının altını üstüne getirerek, onu denize attılar ve ona kırk gün azap ettiler. Doğduğu gece, Kısra'nın sarayı sallandı, 14 kulesi düştü. Mecusilerin bin senedir sönmeyen ateşi söndü. Hazret-i Mehdi de, büyük bir zat olup, sayesinde İslamiyet'e ve Müslümanlara üstün bir takviye hâsıl olacağından ve evliyalığının maddî ve manevî açıdan büyük bir etkisi bulunacağından, kendisi harikulade birçok keramete sahip olup, döneminde olağanüstü alâmetler zuhur edecektir. Bu yüzden, **Resulullah**ın irhasatı gibi olağanüstü işler, Hazret-i Mehdi'nin zuhurundan önce de ortaya çıkarak, onun alametleri olacaktır. (2/68) [İrhasat, bir peygamberden, peygamberliği bildirilmeden önce meydana gelen harikulade [olağanüstü] haller demektir. İsa aleyhisselâmın beşikte konuşması, **Muhammed** aleyhisselama, ağaçların, taşların selam vermeleri gibi hâllere irhas denir. Henüz peygamberlikleri bildirilmediği için, mucize denmez.]

Yine İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Hindistan'da biri, Mehdi olduğunu iddia etmişti. Meşhur, hatta manası tevatür derecesine varmış birçok hadis-i şerifler, böylelerinin bu itikat ve sözlerini yalanlamaktadır. Birçok hadis-i şeriflerde, (Mehdi'nin başı hizasında bir bulut olacaktır. Buluttan bir melek, "Bu Mehdidir, sözünü dinleyiniz" diyecektir) buyuruldu. O halde insaf etsinler ki, bu alametler, o adamda var mıdır, yok mudur? Hazret-i Mehdi'nin daha birçok alametlerini, **Peygamber** efendimiz haber vermiştir. Ahmed ibni Hacer-i Mekki hazretleri (El-kavl-ül-muhtasar fi alamat-il-Mehdi) ismindeki kitabında, Hazret-i Mehdi'nin iki yüze yakın alametlerini yazmıştır. Geleceği bildirilen Mehdi'nin alametleri meydandayken, başkalarını Mehdi sananlar, ne kadar cahildir! (2/67)

İmam-ı Rabbani hazretlerinin bildirdiği bu hadis şerifte açıkça, Hazret-i Mehdi'nin zuhurunu, meleğin haber vereceği bildiriliyor. Melek için nasıl olur da, telefon, radyo veya TV denebilir? Demek ki, tevilcilerden her şey beklenir. Nitekim melekler için (Tabiat kuvvetleridir) diyen sapıklar da çıkmıştı. Buna, tevil yoluyla inkâr denir. Açıkça inkâr edemedikleri için, böyle tevil ederek inkâr ediyorlar. Her şey böyle tevil edilirse, ortada din diye bir şey kalmaz.

(El-kavl-ül-muhtasar fi alamat-il-Mehdi) kitabında bu hususta bildirilen birkaç hadis-i şerif meali de şöyledir:

(Mehdi, çıkarken başında bir sarık olacak ve bir münadi, "Bu, Allah'ın halifesi olan Mehdi'dir, ona uyunuz" şeklinde nida edecektir.)

(Mehdi, başının üzerinde, "Bu Mehdi'dir, ona uyunuz" şeklinde çağıran bir melek olduğu halde çıkacaktır.)

(Hiçbir tarafın kendisinden korunamayacağı bir fitne zuhur edecek. Bu fitne, çıktığı yerden hemen başka bir tarafa yayılacak ve bu durum, bir münadinin semadan seslenerek, "Ey insanlar, emîriniz artık Mehdi'dir" demesine kadar devam edecektir.)

(Mehdi'nin zuhuru Muharrem ayında olacak ve semadan gelen bir nida, "Bu, Allah'ın halifesi Mehdi'dir, ona uyunuz ve sözünü dinleyiniz" diyecektir.)

Bunları hiçbir **Ehl-i sünnet** âlimi tevil etmemiş, İmam-ı a'zam hazretleri de, (Kıyamet alametlerinin hepsinin, hadis-i şerifte bildirildiği gibi, zamanı gelince aynen gerçekleşeceğine inanırız) buyurmuştur. (Fıkıh-ı ekber)

Yahudiler ve Mehdi

Soru: (Yahudilere göre de Mehdi gelecek. Mehdi gelince Yahudiler, Hristiyanlar ve Müslümanlar kucaklaşacaktır. Müslümanlar, Ehl-i kitapla omuz omuza verip, ateizme karşı mücadele edeceklerdir. Zaten ehl-i kitap bizim kardeşimizdir, fakat Hristiyanların üç tanrı inancı yanlıştır. Yahudiler onlar kadar kötü değildir, can ciğer kardeşimizdir. Tevrat'ı okumak gerekir. Şiiler gibi Vehhabiler de din kardeşimizdir, bunlar Mehdi'nin askerleri olacaktır. Yahudilerin bekledikleri Mesih, bizim beklediğimiz Mehdi'dir. Bu onları baskıdan kurtaracak, vaat edilmiş toprakları yeniden elde edecek ve Yahudileri tüm dünyaya hâkim kılacaktır) diyenler çıktı. Bunların maksatları nedir? Mehdi, Müslümanları değil de, niye Yahudileri dünyaya hâkim kılacak? Sanki aralarında iş bölümü yapar gibi, niye günümüzdeki insanların bazıları Hristiyanlara, bazıları da Yahudilere daha çok sempati duyar ki? Bu işin Yahudi İbni Sebe ile de bir ilgisi olabilir mi?

CEVAP:

Dinimizde böyle bir şey yoktur, hiçbir din kitabında böyle bir şey yazmaz. Bunlar yeni türedilerin uydurmalarıdır.

Yahudilerin Mehdi'yi beklediğini söylemek çok yanlıştır. Onlar, **Muhammed** aleyhisselam kendi ırklarından olmadığı için, âhir zaman peygamberini bekliyorlar, (Kral Mesih gelecek ve bizi dünyaya hâkim kılacak) diyorlar. Buna Mehdi demek kadar saçma bir şey olamaz.

Hazret-i Mehdi ve Hazret-i İsa gelince, Yahudilik veya Hristiyanlık değil, İslamiyet yeryüzüne hâkim olacak ve bütün bâtil dinler ortadan kalkacaktır. Üç hadis-i şerif mealî:

(İsmi duduğunuz kimselerden, yeryüzüne dört kişi malik oldu. İki mümin, iki de kâfirdi. Mümin olan iki kişi, Zülkarneyn ile Süleyman idi. Kâfir olan iki kişi de, Nemrut ile Buhtunnasr idi. Beşinci olarak, yeryüzüne, benim evladımdan biri, [Mehdi] malik olacaktır.) [M. Rabbani]

(Allah'a yemin ederim ki, Meryem'in oğlu İsa, âdil bir hakem olarak aranızda inecek, haçı kırarak [Hristiyanlığı kaldıracak], domuzu öldürecek [domuz etini yasaklayacak], İslam'dan başka her şeyi yasak edecektir.) [Buhari]

(İsa inince İslamiyet'le hükmedecektir. O zaman **Allahü teâlâ**, Müslümanlardan başka herkesi helak edecek, sonra yeryüzünde sükûn, emniyet meydana gelecektir. O kadar ki, aslan deveyle, kaplan inekle ve kurt kuzuyla serbestçe dolaşacak, çocuklar yılanlarla oynayacak. İsa ölünce, cenazesini Müslümanlar kaldıracaktır.) [Ebu Davud]

Peygamber efendimiz, Hazret-i İsa gelince, **Allahü teâlâ**nın Müslümanlardan başka herkesi helak edeceğini bildirirken, Müslümanların Yahudi ve Hristiyanlarla, yani **Allahü teâlâ**nın düşmanı olan kâfirlerle kucaklaşacaklarını söylemek, normal insanın söyleyeceği bir söz değildir.

Yahudilere ve Hristiyanlara kucak açanlar, şu mealdeki âyet-i kerimeleri hiç mi görmediler? Gördüler de, yoksa hâşâ inanmıyorlar mı?

(İman edenlere en şiddetli düşmanlık edenler Yahudi ve müşriklerdir.) [Maide 82]

(Dinlerine uymadıkça, Yahudilerle Hristiyanlar senden asla hoşnut olmazlar.) [Bakara 120]

Demek ki, Tevrat ve İncil okumakla, onlarla dost olmakla, bunlar Müslümandan hoşnut olmazmış. Hoşnut olmaları için, **Allahü teâlâ**nın bildirdiği gibi, dinlerine uymak gerekiyormuş. Peki, bunu bir Müslüman nasıl yapar?

Allahü teâlânın, sevmeyin, dostluk kurmayın dediği kimseleri sevmek ve onlarla dostluk kurmak, dinimize aykırıdır. Birkaç hadis-i şerif meali şöyledir:

(İmanın en sağlam temeli ve en kuvvetli alameti, hubb-i fillah, buğd-i fillahtır.) [Ebu Davud]

(İsyan edenlere düşmanlık ederek, **Allahü teâlâ**ya yaklaşın!) [Deylemi]

(Bir kavmi sevip de onlarla dostluk kuran, kıyamette onlarla haşrolur.) [Taberani]

Hristiyanlarla Yahudilere olduğu gibi, Vehhabilerle Şiilere neden kucak açıldığını, özellikle de Yahudilerle Şiilerin ön planda tutulmasının sebebini anlamak da zordur.

Hazret-i Mehdi'nin alametleri

Soru: Mehdi'nin alametleri çeşitli şekillerde tevil edilerek deniyor ki:

1- Medine, şehir demektir. (Mehdi, Medine'de doğacak) demek, köyde değil, şehirde doğacak demektir. Ben şehirde doğduğuma göre, ne demek istediğimi anlarsınız.

2- (Mehdi, İsa ile birlikte Deccal'ı öldürecek) demek, ateizmi yok edecekler demektir.

3- (Mehdi gelince semadan bir melek haber verecek) demek, insanlar birbirine telefon, radyo veya TV ile haber verecek demektir.

4- (Mehdi bid'atleri temizleyecek) demek, fıkıhçıların ictihad diyerek uydurduğu şeyleri ve dört mezhebi ortadan kaldıracak demektir.

5- (Mehdi'nin adı benim adımla, babasının adı da benim babamın adıyla aynı olacak) hadisinden maksat, adı **Muhammed**, babasının adı Abdullah olacak demek değildir. Mehdi'nin adı **Peygamber**in dedelerinden birinin adı da olabilir. Mesela Haşim olabilir, İlyas olabilir, Adnan da olabilir.

6- Bilen pek yoksa da, Mehdi gelmiştir, 93 sene sonra, Güneş'in Batıdan doğmasından sonra da İsa, Mehdi'nin arkasında namaz kılacak. Bundan 15 saat sonra da kıyamet kopacak.

7- Mehdi kararmış olan dünyayı aydınlatan bir güneştir ve aydınlatmaya da başlamıştır. Mehdi güneş olduğuna göre, Güneş'in Batıdan doğması, Mehdi'nin çıkışı demek de olabilir.

Herkes aklına göre böyle bir tevil yaparsa, dinin bildirdiklerine kim inanır ki?

CEVAP:

Zırva tevil götürmez. Bu tevillerin hepsi yersizdir. **Peygamber** efendimizin hadis-i şerifleri, bulmaca, bilmece gibi değildir. Yani (Ben Medine dersem, siz Ankara, İzmir gibi bir şehir anlayın, ben **Muhammed** dersem siz Haşim anlayın) cinsinden değildir. Hâşâ **Resulullah** efendimiz, bilmece gibi söz söylemez. Bu zırvalara kısaca cevap verelim:

1- Bir hadis-i şerif meali:

(Medine halkından olan Mehdi, Mekke'ye gidecek. Mekke halkından bir kısmı ona gelecek ve istemediği halde onu evinden çıkarıp ona biat edecekler.) [Ebu Davud] (Burada açıkça, Medine halkından deniyor. Devamında da, Mekke'ye gidecek deniyor. Ne diye "Şehir halkından" denilip de, sonra Mekke'ye gidecek densin?)

Hazret-i Ali'nin rivayeti de şöyledir:

(Mehdi, Medine'de doğacaktır.) [İ. Münavi] (Medine şehrinde doğmayacak olsa, ne diye Medine'de doğacak densin? Köyde ve şehirde doğmasının ne önemi var? Yukarıdaki hadis-i şerifte de, Medine'de doğup sonra Mekke'ye gideceği açıkça bildiriliyor.)

2- Bir hadis-i şerifte, Deccal'ın nasıl çıkacağı da açıkça bildiriliyor. Hazret-i Mehdi Kudüs'e intikal ettiğinde, Deccal'ın çıktığını haber alacaklar deniyor. (Kitab-ul-Burhan fi alamat-i Mehdiyyi ahir-iz-zaman)

Bunun ateizmle ne ilgisi olabilir? Kudüs'e gittiğinde, ateizmin çıktığını mı haber alacak? Atalarımız boşuna, (Zırva tevil götürmez) dememişler.

3- **Peygamber** efendimiz, (Melek seslenecek) buyururken, tevilciler, telefon, radyo veya TV diyor. Bir hadis-i şerif meali:

(Mehdi'nin başı hizasında bir bulut olacaktır. Buluttan bir melek, "Bu Mehdi'dir, sözünü dinleyiniz" diyecektir.) [M. Rabbani]

4- Bu, fıkıh âlimlerine, müctehidlere yapılmış çok çirkin bir iftiradır. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Kıyas ve ictihad, bid'at değildirler, çünkü bunlar, âyet-i kerimelerin mânâlarını meydana çıkarırlar. Bu mânâlara başka bir şey eklemesler. (1/186)

Hazret-i Mehdi geldiği zaman, dört hak mezhebi kaldırmayacaktır. (Kaldıracaktır) demek, dört hak mezhebin bâtil olduğunu iddia etmek olur. O zaman, dört hak mezhebin hükümleri unutulmuş, bâtil mezhepler ve bid'atler yayılmış olacak. Hazret-i Mehdi ve Hazret-i İsa, hak mezhepleri ve dinin hükümlerini değil, bu bid'atleri ve bâtil mezhepleri kaldıracak ve ictihad edecektir. Hatta ictihad ederek bildireceği hükümler, **Hanefi** mezhebine uygun olacaktır. **Muhammed** Parisa hazretleri buyuruyor ki:

İsa aleyhisselamın ictihad ile çıkaracağı bütün hükümler, Hanefi mezhebindeki hükümlere uygun olacaktır. (Füsul-i sitte)

5- Bir hadis-i şerif meali şöyledir:

(**Allahü teâlâ**, kıyamet kopmadan önce, ehl-i beytimden birini yaratır ki, ismi benim ismim gibi, babasının ismi, benim babamın ismi gibi olur. Ondan önce dünya zulümle doluyken, onun zamanında adaletle dolar.) [Ebu Davud, İ. Ahmed, Tirmizi, Taberani, Ebu Nuaym, İbni Ebi Şeybe]

Peygamber efendimiz açıkça isminin ve babasının isminin ne olacağını bildirirken, nasıl olur da, Mehdi'nin ismi, Haşim, İlyas, Adnan veya diğer dedelerinden birinin ismi olacak denebilir? Bu, açıkça hadis-i şerifi inkâr etmek değil midir?

6- Hem Mehdi geldi diyor, hem de 100 sene sonra, güneş batıdan doğduktan sonra, Hazret-i İsa, Mehdi'nin arkasında namaz kılacak diyor. Mehdi, 40 yaşında zuhur edeceğine göre, tevilcilere göre, şimdi gelmiş olan Mehdi, 100 sene sonra yani 150 yaşındayken mi Hazret-i İsa, Mehdi'nin arkasında namaz kılacak?

7- Hani Güneş 93 sene sonra Batıdan doğacaktı? Bu alametlerin peş peşe olacağını yeni mi okudular ki, Dabbe çıktı dediklerine göre, Güneş'in Batıdan doğması için, acilen bir tevil bulmak zorunda mı kaldılar?

Görüldüğü gibi, bu iddia edilenlerin tamamı, dinimize aykırıdır. İmam-ı a'zam hazretleri de, bütün **Ehl-i sünnet** âlimleri gibi, bunları tevil etmemiş, (Yecüc ve Mecüc'ün ortaya çıkması, Güneş'in Batıdan doğması, Hazret-i İsa'nın gökten inmesi, Deccal'ın gelmesi ve diğer kıyamet alametlerinin hepsinin, hadis-i şerifte bildirildiği gibi, zamanı gelince aynen gerçekleşeceğine inanırız) buyurmuştur. (Fıkıh-ı ekber)

Mehdi'nin ayak sesleri

Soru: Sünnî bir yazar, (Mehdi'nin ayak seslerini işitiyorum) diye bir yazı yazmış. Gelecek hakkında indî tahminlerde bulunmuş. İslâmiyet'in gümbür gümbür geleceğini söylemiş. Tarihte bu Mehdi meselesi, çok istismar edilmiştir. Her devirde Mehdi'nin geldiği, bugün yarın Kıyametin kopacağı söylenmiştir. Çok kimse de, kendinin Mehdi olduğunu açıklamıştır. Günümüzde de, her köşe başında mehdilik satan çok kimse vardır. Sünnî yazar da, söylenenlerden etkilenmişe benziyor. Acaba bu yazarın işittiği ayak sesleri kime ait? Mezhepsizlerin, dinsizlerin ayak sesleri olmasın? Bu yazar, acaba sesleri ayırmakta güçlük mü çekiyor? Çünkü âhir zamanda gün günü aratacak, dinsizlik çoğalacaktır. Nitekim (Her asır, öncekinden daha kötü olur, böylece Kıyamete kadar bozulur) hadis-i şerifi, kötülüğün ve küfrün gümbür gümbür yayılacağını göstermektedir. İkinci binin müceddidi İmam-ı Rabbânî hazretleridir. Üçüncü bin yılın müceddidi de Hazret-i Mehdi olacağına göre, İmam-ı Rabbânî hazretlerinden bin yıl sonra Mehdi gelmeyecek mi?

CEVAP:

Evet, Hazret-i Mehdi'nin gelişine en az 600 yıl daha vardır. Gelinceye kadar dinsizlikler, cinayetler, her çeşit kötülük yayılmaya devam edecektir. İstisna olarak bazı bölgelerde İslamiyet'e sarılanların olması hadis-i şerife aykırı değildir. Yukarıdaki hadis-i şerif, dünyada genel bozulmayı bildirmektedir. Mehdi'yim diyenlerin hiçbirine inanmamalı. Mehdi'nin alametleri sitemizde vesikalarıyla birlikte vardır.

Hazret-i Mehdi gelince

Soru: Şeyh denilen biri, (Hazret-i Mehdi geldiğinde elektrik ve elektronikle çalışan hiçbir şey olmayacak, teknolojiyi tamamen kaldıracaktır) diyormuş. Öyle bir şey var mı?

CEVAP:

Ateistler ve yabancılar, özellikle böyle şeyhler yüzünden İslâmiyet'e ters bakıyorlar. Teknoloji İslâmiyet'e aykırı değildir, İslamiyet'in emrettiği bir ilimdir. Hazret-i Mehdi,

İslâmiyet'e aykırı bir iş yapmayacaktır. Onun zamanında inecek olan Hazret-i İsa da, onunla beraber İslâmiyet'i yayacaktır. İki hadis-i şerif:

(Eshab-ı Kehf, hazret-i Mehdi'nin yardımcıları olacak, İsa "aleyhisselam" da, bunun zamanında gökten inip Hazret-i Mehdi ile birlikte, Deccal ile savaşıacaktır.) [İ. Süyûtî]

(İsa "aleyhisselam", âdil bir hakem olarak gökten inecek, İslam'dan başka her şeyi yasaklayacaktır.) [Buhârî]

Zamane şeyhleri, nakli esas almıyorlar, akıllarına geleni söylüyorlar. Belki de teknolojiyi İslam dışı bir şey sandıkları için, (Mehdi, İslam'a aykırı olan şeyleri kaldıracaktır) diyorlar. Nakli esas almayanların sözlerine itibar edilmez.

İmam-ı Rabbani ve Hazret-i Mehdi

Soru: İmam-ı Rabbani, Mehdi'nin **Peygamber**imizden bin sene geçtikten sonra mı, yoksa kendisinden bin sene sonra mı geleceğini bildirmiştir?

CEVAP:

Kendisinden bin sene sonra geleceğini bildirmiştir. **Peygamber** efendimizden bin sene sonrası zaten, İmam-ı Rabbani hazretlerinin kendi zamanı oluyor. **Peygamber** efendimizden bin sene sonra gelecek olsaydı, 400 sene önce gelmiş olması gerekirdi. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Hazret-i Mehdi çıkmadan önce doğu cihetinde, parlak bir kuyruklu yıldız doğacaktır. Bir yıldız doğmuştur, ama şunu bilmelidir ki, bu doğuşlar, Mehdi'nin zuhuru zamanında meydana gelecek olanlardan farklıdır, çünkü Mehdi'nin zuhuru ortaya çıkması, yüz yılın başlangıcında olacaktır. Şu an ise yüz yılın başını 18 sene geçmiştir. (2/68) [Görüldüğü gibi, hicri yüzyıl başını 18 sene geçtiği için, bir yıldız da görüldüğü halde, kendi zamanında gelmesinin mümkün olmadığını açıkça bildiriyor. Günümüzde ise, yüzyıl başını 30 sene geçmiştir.]

Resulullahın vefatından bin sene geçtikten sonra, ümmetinden gönderilen âlimlerin sayısı az ise de, İslamiyet'i tam kuvvetlendirmeleri için, çok yüksek olacaktırlar. **Resulullah** efendimiz, hazret-i Mehdi'nin teşrif edeceğini haber vermiştir. Bin sene sonra gelecektir. İsa aleyhisselam da, bin sene sonra, gökten inecektir. (1/209) [Burada açıkça, (Bin sene sonra gelecektir) deniyor, yani kendisinden bin sene sonra geleceği bildiriliyor. Şimdi gelecek olsaydı, İmam-ı Rabbani hazretleri, (**Peygamber**imizden 1500 sene sonra gelecek) diyemez miydi?]

Bu ümmetin sonu, **Peygamber**imizin vefatından bin sene sonra, yani ikinci bin ile başlamıştır, çünkü bin sene geçmesiyle, insanlarda ve eşyada büyük değişiklik olur. **Allahü teâlâ**, bu dini kıyamete kadar değiştirmeyeceği için, ilk zamanda gelenlerin tazelikleri, kuvvetleri sondakilerde de görülmekte ve böylece ikinci bin başında İslamiyet'i kuvvetlendirmektedir. Bu sözümüzü ispat etmek için, kuvvetli şahit olarak, hazret-i İsa ile hazret-i Mehdi'yi gösteririz. (1/261) [Burada da, bin sene geçtikçe İslamiyet'in kuvvetlendirileceği bildiriliyor. İkinci bin başında İslamiyet'i kuvvetlendiren, ikinci binin müceddidi olan, müceddid-i elf-i sani İmam-ı Rabbani hazretleridir. Kendisinden bin sene sonra, bu kuvvetlendirme işini ise hazret-i İsa ve hazret-i Mehdi yapacaktır.]

Ahmed Said Faruki hazretlerinin oğlu **Muhammed** Mazhar hazretleri de, İmam-ı Rabbani hazretlerinin hayatını anlattığı kitabında buyuruyor ki:

Her yüz sene başında bir müceddid yani dini kuvvetlendirici gelir, ama yüz senede gelen müceddid ile, bin senede bir gelen müceddid arasında çok fark vardır. Yüzle bin arasında ne kadar fark var ise, bu iki müceddid arasında da o kadar, hatta daha çok fark vardır. İmam-ı Rabbani hazretlerinin vakti şöyledir ki, eski ümmetler zamanında dünyanın zulmetle dolduğu yıllarda, ülulazm bir **Peygamber** gelir ve yeni bir din getirirdi. Ümmetlerin en hayırlısı, **Muhammed** aleyhisselamın ümmetidir. Bu ümmetin **Peygamberi** de, **Peygamber**lerin sonucusudur. Bu ümmetin âlimleri, Benî İsrail'in **Peygamberleri** gibidir. **Hadis-i şerif**te, böyle olduğu bildiriliyor. Bu ümmette âlimlerin varlığı kâfi görüldü. Böyle bir vakitte, yani **Peygamber** efendimizden bin sene sonra, marifeti tam, âlim ve ârif bir zat lazımdır ki, eski ümmetlerdeki ülulazm bir **Peygamber**in yerini tutsun. Zira bu ümmetin sonu, **Peygamber** efendimizin vefatından bin sene sonradır, çünkü bin sene geçmesinde büyük bir özellik ve işlerin değişmesinde kuvvetli tesirler vardır. Bu ümmette ve bu dinde değişiklik olmayacağına göre, şüphesiz geçmişlerdeki nispetin ve o sağlam yolun, sonra gelenlerde yeniden kuvvetlenmesi zorunludur. Böylece, İmam-ı Rabbani hazretlerinin mübarek zatında, nübüvvet ve risaletin bütün üstünlüklerini toplayıp, bu yüksek makamla diğerlerinden ayırdılar. (Menakıb ve Makamat-i Ahmediyye-i Saidiyye)

Hazret-i Mehdi, İmam-ı Rabbani hazretlerinin bildirdiğine göre, kendisinden bin sene sonra gelecek ve üçüncü binin müceddidi olacaktır. (F. Bilgiler)

Görüldüğü gibi, hiçbir âlim, (İmam-ı Rabbani hazretleri, hazret-i Mehdi'nin **Peygamber**imizden bin sene sonra geleceğini bildiriyor) diye bir şey anlamamış; hepsi, **Peygamber** efendimizden bin sene sonra gelecek olan müceddidin, İmam-ı Rabbani hazretleri olduğunu bildirmiştir.

Hazret-i Mehdi'nin mezhebi

Soru: Mevdudi, (Mehdi ortaya çıkınca, mezhep diye bir şey olmayacak. Mehdi, hayatın ana problemlerinde derin nüfuza sahip, modern bir reformcu olacak. Mezhepleri kaldıracak. Fıkıh ve tasavvuf âlimleri, onun getireceği yeniliklere karşı feryat edecekler. O zaman, bu dört mezhepten kurtulacağız) gibi şeyler söylüyormuş. Onun hayranları da aynısını söylüyorlar. Dört mezhep hak değil mi? Hak olan dört mezhebi Mehdi niye kaldıracak?

CEVAP:

Mevdudi mezhepsizdir, onun sözü dinde senet değildir.

Hak kalkarsa yerine bâtil gelir. Hak olan mezhep, kaldırılmaz. Mezhepleri kimse kaldırmayacaktır. Mezhepler dinin emriyle, **Peygamber** efendimizin emriyle ortaya çıkmıştır. Mezhep imamı demek, **Peygamber** efendimizin Kur'an-ı kerimden çıkardığı bilgileri, **Eshab-ı kiram**dan işiterek toplayan, kitaba geçiren büyük âlim demektir. Bu ise, **Resulullah'a** ve Kur'an-ı kerime uymak demektir. **Eshab-ı kiram**, **Resulullah'tan** işittiklerine uyardı. Kendi talebelerinden birine uymaya, yani dört mezhepten birinde olmalarına lüzum yoktu. Onların her biri, bütün bilgileri asıl kaynağından alıyordu.

Birbirlerine sorarak da öğreniyorlardı. Hepsi, mezhep imamlarından daha çok âlim ve daha yüksek müctehid, yani mezhep sahibiydiler. Bir müctehidin mezhebi kendi mezhebidir. Bir müctehid olan Hazret-i Mehdi'nin mezhebi de, kendi mezhebidir.

Hazret-i Mehdi gelince, doğru İslam bilgileri unutulmuş ve ortadan kalkmış olacak. Hazret-i Mehdi **Ehl-i sünnet** bilgilerini tazeleyeceği zaman, zaten İslam âlimi kalmamış olacak. Yani fıkıh ve tasavvuf âlimleri zaten kalmamış olacak. Dolayısıyla bu âlimler değil, ortalık mezhepsizlere kaldığı için, onlar Hazret-i Mehdi'ye karşı koyacaklar, feryat edecekler. Hazret-i Mehdi, âlimleri değil, bu türedileri zararsız hâle getirecektir.

Hazret-i İsa da, Hazret-i Mehdi gibi ictihad edecektir. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Muhammed Parisa hazretleri, Fusul-i sitte kitabında, (İsa aleyhisselam gökten inip, İmam-ı a'zam Ebu Hanife'nin mezhebine uygun ictihad edecek, onun helal dediğine helal diyecek, haram dediğine haram diyecektir) buyuruyor. (3/17)

Hazret-i Mehdi, İslamiyet'i yayacak. **Resulullah**'ın sünnetlerini ortaya çıkaracak. Bid'at işlemeye ve bid'atleri Müslümanlık olarak yaymaya alışmış olan Medine'deki din adamı, Mehdi'nin sözlerine şaşırıp, (Bu adam bizim dinimizi yok etmek istiyor) diyecek. Hazret-i Mehdi, bu din adamının öldürülmesini emredecektir. (1/255)

Görüldüğü gibi, Hazret-i Mehdi geldiğinde, hak mezheplerin hükümleri unutulmuş olacak, bid'atler ortalığı kaplayacak, ortada hak bir mezhep kalmayacaktır. Hazret-i Mehdi de yaygınlaşan bu bâtıl mezhepleri, bid'atleri kaldıracaktır. Mezhepsizleri yok edecektir. Bütün bu bildirilenlere rağmen, nasıl olur da, Müslümanlar için rahmet olan dört hak mezhep ve fıkıh kitaplarında bildirilen hükümler, ictihadlar, öcü gibi gösterilip, (Mehdi gelince bunlardan kurtulacağız) diye mezhep düşmanlığı yapılabilir?

Hazret-i Mehdi gelince

Soru: (Bir dinde bir mesele, mezhebin birine göre farz, ötekine göre haram olur mu? Mehdi gelince bu ihtilaflara son verecektir. Mehdi'nin bir an önce gelmesinin önemi buradan da anlaşılıyor) diyor. Asırlardır hiçbir İslâm âlimi, dört hak mezhepteki farklı hükümlere itiraz etmemiştir. Mehdi niye hak mezhepleri kaldıracak ki?

CEVAP:

Hazret-i Mehdi geldiği zaman, dört hak mezhebi kaldırmayacaktır. (Kaldıracaktır) demek, dört hak mezhebin bâtıl olduğunu iddia etmek olur. Bu da asırlardır gelen İslâm âlimlerini yalanlamak olur. Hangi **Ehl-i sünnet** âlimi, dört mezhebin hak olmadığını söylemiştir?

Hak mezheplerdeki hükümlerin farklı olması, **Peygamber** efendimizin emrettiği bir rahmettir. **Allahü teâlâ**nın gönderdiği dinlerin hepsi de, amel yönüyle farklıydı. Âdem aleyhisselamın diniyle Nuh aleyhisselamın, Musa aleyhisselamın dinleri farklıydı. Farklı olmaları hak din olmalarını engellemez. Mesela şarap mubah iken son gönderilen dinde haram kılındı. Niye dinde veya mezheplerde farklı hüküm var demek, Allah'ı suçlamak olur. **Allahü teâlâ** öyle dilemiş, öyle hükümler göndermiştir. Farklı ictihad da, yani farklı hükümler de dinimizin emridir.

Hazret-i Mehdi geldiği zaman, herkes dinden uzaklaşmış, dört hak mezhebin hükümleri unutulmuş, bâtil mezhepler ve bid'atler yayılmış olacak. Hazret-i Mehdi, hak mezhepleri ve dinin hükümlerini değil, bu bid'atleri ve bâtil mezhepleri kaldıracak ve dinin hükümleri unutulduğu için ictihad edecektir. Yapacağı ictihadlar, **Hanefî** mezhebine uygun olacaktır. Hazret-i İsa da aynı şekilde ictihad edecektir.

Muhammed Parisa hazretleri, (Hazret-i İsa'nın yeryüzüne indiği zaman yapacağı ictihadlar, **Hanefî** mezhebindeki hükümlere uygun olacaktır) buyuruyor. (Füsul-i sitte)

Hak dinlerdeki farklı hükümler amelde olduğu gibi, dört hak mezhep arasındaki farklar da, itikatta değil ameldedir. Bu ise, **Eshab-ı kiram**ın farklı ictihadı gibi rahmettir. İki hadis-i şerif meali:

(Ümmetimin [âlimlerinin] ihtilafı [farklı ictihadları] rahmettir.) [**Deylemi**]

(Âlim, ictihadında hata ederse bir, isabet ederse iki sevab alır.) [**Buhari**]

Sahabenin veya diğer müctehidlerin ictihadlarında doğruyu bulma mecburiyeti yoktur. Doğruyu bulamasa da, isabet edemese de yine sevab kazanır. Bunlara uyan da sevab kazanır. Farklı ictihada dil uzatmak, dinî yıkmaktan başka şey değildir.

Kıyamet ne zaman kopacak?

Soru: (Bu ümmetin ömrü 1500 yılı geçmez) diye bir hadis olduğu söyleniyor. Bunun için, (10 sene sonra Mehdi, 20 sene sonra İsa ortaya çıkacak. Kıyamet de, hicri 1545 ve miladi 2120'de kopacak) deniyor. Bu doğru olabilir mi?

CEVAP:

Böyle bir hadis-i şerife rastlamadık. Böyle bir hadis-i şerif olsa bile, bundan kıyametin ne zaman kopacağı anlaşılmaz. Buna benzer başka hadis-i şerifler de vardır. Birkaç örnek verelim:

1- Abdullah bin Mesud'un haber verdiği hadis-i şerifte, (İslam değirmeni 35 yıl döner. Sonra helak olanlar bulunur. Daha sonra gelenler, İslamiyet'i 70 yıl kuvvetlendirirler) buyuruldu. Şah Veliyyullah-ı Dehlevi hazretleri buyuruyor ki:

Bu hadis-i şerifte bildirilen vaktin başlangıcı, ilk cihadın başladığı, hicretin ikinci yılıdır. 35. yılda, hazret-i Osman şehit edilerek, Müslümanlar arasında ayrılık oldu. Cihad ve İslamiyet'in yayılması durdu. **Allahü teâlâ**, hilafete tekrar düzen verip, cihad yeniden başladı. Emevi devletinin sonuna kadar devam etti. Abbasi devleti kurulurken, ortalık yine karıştı. Çok Müslüman öldü. Sonra **Allahü teâlâ**, hilafete düzen verip, Hülagü'nün Bağdat'ı yakıp yıkmasına kadar sürdü. (Kurret-ül ayneyn)

Buradaki tarihleri toplayıp da, İslamiyet 70+35=105 yıl sonra ortadan kalkar denmez. Bunlar, Müslümanların kuvvetli olduğu zamanı bildirmektedir.

2- Sa'd ibni Ebi Vakkas'ın bildirdiği hadis-i şerifte, (Dua ediyorum ki, ümmetimin kuvvetini, yarım günün sonuna kadar sürdürsün) buyuruldu. Yarım gün ne kadar denilince, Sa'd, (500 yıldır) dedi. Yine Şah Veliyyullah-ı Dehlevi, (Bu hadis-i şerif, Abbasi devletinin ömrünü [524 yılı] göstermektedir) buyurmuştur. (Kurret-ül ayneyn)

Bu hadis-i şerife bakıp da, **Peygamber**imizden 500 sene sonra kıyamet kopar diyen olmamıştır.

3- Bir hadis-i şerifte, (Ümmetim istikamet üzere giderse bir gün [bin yıl] yaşar. İstikamet üzere gitmezse, yarım gün [500 yıl] yaşar) buyuruldu. Buna bakıp da, hicri 1000 veya 500'de kıyamet kopar diyen olmamıştır.

4- (Dünyanın ziyneti, yüz elli yılında kaldırılır.) [Hayrat-ül-hisan]

Büyük fıkıh âlimi Şems-ül-eimme Abdülgaffar Kerderi, (Bu hadis-i şerif, İmam-ı a'zam Ebu Hanife'yi bildiriyor, çünkü o 150'de vefat etmiştir) dedi. (Redd-ül-muhtar)

Hicri 150'den sonra, İslamiyet ortadan kalkar denmez.

5- (Ümmetim beş tabakadır. Her bir tabaka 40 yıldır. Benim ve Eshabımın dönemi, ilim ve iman ehli dönemidir. 80'e kadar gelenler, iyilik ve takva ehlidir. 120'ye kadar gelenler, merhamet ve sıla ehlidir. Bunlardan sonra, 160'a kadar gelenler, sıla-ı rahimden kesilir ve birbirlerine yüz çevirir. Bunlardan sonra, 200'e kadar gelenlerde ise, harpler ve karışıklıklar olur.) [Ramuz]

Burada açıkça, (Ümmetim beş tabakadır. Her tabaka 40 yıldır) deniyor. Buna bakıp da, **Peygamber**imizden 200 yıl sonra kıyamet kopacak diyen olmamıştır.

Görüldüğü gibi, ümmetim şu kadar yaşar veya ümmetimin ömrü şu kadardır diye bildirilen hadis-i şeriflerin, kıyametin kopmasıyla hiçbir ilgisi yoktur.

Cebraail aleyhisselam, meşhur Cibril hadisinde bildirildiği gibi, (Kıyamet ne zaman kopacak?) diye sorduğunda **Peygamber** efendimiz, (Bu konuda sorulan, sorandan daha bilgili değildir) buyurmuştur. (**Buhari**, Müslim)

Dört âyet-i kerime meali de şöyledir:

([Resulüm] Sana, kıyametin ne zaman gelip çatacağını soruyorlar. Onlara de ki: Onu ancak Rabbim bilir, onun vaktini, Ondan başka belirtecek yoktur. Göklerin ve yerin, ağırlığını kaldıramayacağı o saat, sizlere ansızın gelecektir. Sen sanki biliyormuşsun gibi sana ısrarla soruyorlar. Onlara de ki: Onu bilmek ancak Allah'a mahsustur, ama insanların çoğu bu gerçeği bilmez.) [**Araf** 187]

(İnsanlar senden kıyametin zamanını soruyorlar. Onlara de ki: Onun bilgisi ancak Allah katındadır. Ne bilirsin, belki de zamanı yakındır.) [**Ahzab** 63]

(Kıyametin ne zaman kopacağı bilgisi yalnız Allah'a aittir. Onun bilgisi dışında hiçbir ürün kabuğundan çıkmaz, hiçbir dişi gebe kalmaz ve doğurmaz. Onlara: "Bana koştüğünüz ortaklar nerede?" diye seslendiği gün: "Sana, buna dair bizden hiçbir şahit olmadığını arz ederiz" derler.) [Fussilet 47]

(Senden kıyametin ne zaman gelip çatacağını sorarlar. [Allah bildirmediği] sen onu nereden bilirsin ki? Onu ancak Allah bilir.) [Naziât 42-44]

Şu üç hadis-i şerif bile, hazret-i Mehdi'nin gelmesine, kıyametin kopmasına, daha çok zaman olduğunu açıkça bildirmektedir:

(Küfür, her tarafı kaplamadıkça ve açıktan yapılmadıkça Mehdi gelmez.) [M. Rabbani]

(Kıyamet kopmadan yüz yıl öncesinde yeryüzünde Allah'a ibadet eden kalmaz.)
[Hâkim]

(Yeryüzünde Allah diyen Müslüman kaldığı sürece kıyamet kopmaz.) [Müslim, Tirmizi]

Allah diyen Müslüman olduğuna göre, bugün veya yarın nasıl kıyamet kopar?

Peygamber efendimizin ve Cebail aleyhisselamın kıyametin ne zaman kopacağı bilinemez dediği bir hususta kesin tarih vermek de, ne büyük cüret, ne çirkin bir iştir.

Kıyametin kopması

Soru: Maya Takvimi'ne göre Kıyamet kopacak dendi. Paniğe kapılanlar oldu. Acaba Kıyametin kopmasını deprem gibi bir şey mi sanıyorlar da bazı yerlere gidenler oldu? 120 yıl sonra kopacak diyenler de var. Kıyamet kopmasının alametleri yok mu?

CEVAP:

Kıyametin kopmasına daha çok vardır. Kıyamet alametleri çıkmadan Kıyamet kopmaz. Din kitaplarında şöyle bildiriliyor:

Kıyametin ne zaman kopacağı açıkça bildirilmedi, kimse de anlayamaz. Fakat **Peygamber**imiz "sallallahü aleyhi ve sellem", birçok alametlerini ve başlangıçlarını haber verdi: Hazret-i Mehdi gelecek, İsa aleyhisselam gökten Şam'a inecek, Deccal çıkacak. Yecüc ve Mecüc her yeri karıştıracak. Güneş batıdan doğacak. Büyük zelzeleler olacak. Din bilgileri unutulacak. Fısk, kötülük çoğalacak. Haramlar her yerde işlenecek, Yemen'den bir ateş çıkacak. Gökler ve dağlar parçalanacak. Güneş ve Ay kararacak. Denizler birbirine karışacak ve kaynayıp kuruyacaktır. (H.L.O. İman)

Allahü teâlâ, Sur üfürüldükten sonra, Kıyametin kopmasını murat buyurduğu zaman, dağlar uçar, bulutlar gibi yürümeye başlar. Denizler birbirinin üzerine taşar. Güneşin nuru gider, kararır. Dağlar toz hâline gelir. Âlemler [ve gezegenler] birbirine girer. Yıldızlar, dizili incinin kopup dağıldığı gibi dağılır. Gökler gül yağı gibi erir ve değirmen döner gibi deveren eder ki, şiddetli bir şekilde hareket eder. **Allahü teâlâ**, göklerin parça parça olmasını emreder. Yerde ve gökte diri olarak kimse kalmaz, her canlı ölmüş olur. (Kıyamet ve Âhiret)

İmam-ı Rabbanî hazretleri buyuruyor ki:

Kıyamet kopacağı zaman, yıldızların yerlerinden ayrılıp dağılacağı, göklerin parçalanacağı, yeryüzünün ve dağların param parça olacakları Kur'an-ı kerimde açıkça bildirilmektedir. Birkaç âyet-i kerime meali şöyledir:

(Sura bir kere üfürülünce, yeryüzü ve dağlar, yerlerinden kaldırılıp silkilecektir. O gün Kıyamet kopacak, gök yarılacak ve dağılacaktır.) [Hakka 13-16]

(Güneşin karardığı, yıldızların yerlerinden ayrılıp döküldükleri, dağların dağılıp saçıldıkları, denizlerin kaynadığı zamana...) [Tekvir ilk âyetler]

(Göğün yarıldığı ve yıldızların dağılıp yok oldukları zaman...) [İnfitar 1-2]

(Her şey yok olacak, yalnız O kalacaktır!) [Kasas 88]

Kur'an-ı kerimde, bunlar gibi, daha nice âyetler vardır. Bunların yok olacaklarına inanmamak felsefecilerin yaldızlı yalanlarına aldanmak olur. Mahlûkların yok olacaklarına

inanmak, yoktan var edildiklerine inanmak gibi, imanın şartıdır. İnanmak elbet lazımdır. (3/57)

Güneş batıdan doğunca

Soru: Güneş batıdan doğduktan sonra, Kıyamet hemen kopacak mı, yoksa insanlar daha yaşayacak mı? Kimi, Kıyametin kopacağına çok az bir zaman kaldığını söylüyor. Güneş, batıdan doğar doğmaz mı Kıyamet kopacak?

CEVAP:

Eshab-ı kiramın büyüklerinden Abdullah bin Ömer "radiyallahü anhüma" hazretleri, (Güneş, batıdan doğduktan sonra, Kıyamet kopana kadar, insanlar 120 yıl daha kalacak, öyle ki fidan bile dikeceklerdir) buyurdu. (Kurtubî)

Hadis-i şerifte, (Güneş batıdan doğmadıkça Kıyamet kopmaz. O zaman iman edenin imanı fayda vermez) buyuruluyor. (Buhârî, Müslim)

Henüz Güneş batıdan doğmadan, (Mehdi geldi, Kıyamet yakında kopacak) diyenlere itibar etmek ne kadar büyük yanlıştır.

Kıyamet elbette gelecektir

Soru: Bazıları Kıyamete inanmıyor, hepsi bu dünyadadır diyor. Kıyamet hakkında bilgi verir misiniz?

CEVAP:

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Kıyamet vardır. O gün, elbette gelecektir. O gün; göklerin parçalanacağı, yıldızların dağılacağı, yeryüzü ve dağların parçalanacağı ve yok olacağı Kur'an-ı kerimde bildirilmektedir. (Müzzemmil 14, İnfitar 1-5)

Kıyamette, bütün mahlûklar, yok olup, tekrar yaratılacak, herkes mezardan kalkacaktır. **Allahü teâlâ**, çürümüş, toz olmuş kemikleri yine diriltecektir. O gün, terazi kurulacak, herkesin hesap defterleri uçarak, iyilere sağ taraflarından, fenalara sol taraflarından gelecektir.

Cehennem üzerindeki sırat köprüsünden geçilecek, iyiler geçip Cennete gidecek, Cehennemlikler, Cehenneme düşecektir.

Bu bildirdiklerimiz, olmayacak şeyler değildir. Muhbir-i sadık [doğru haber veren] **Muhammed** aleyhisselam haber verdiği için, kabul etmek, inanmak gerekir. Hayale kapılarak şüpheye düşmemeli. **Allahü teâlâ**, (Resulümün getirdiklerini alınız) yani, her sözüne inanınız buyuruyor. (Haşr 7)

Kâfirler, hesaptan sonra, Cehenneme girecek, Cehennemde ve azapta ebedi kalacaklardır.

Müminler, Cennette ve Cennet nimetlerinde sonsuz olarak kalacaklardır.

Günahı, sevabından çok olan müminlerin, Cehenneme girip, günahlarına karşılık, bir müddet azap görmeleri caiz ise de, bunlar, Cehennemde sonsuz kalmayacaklardır. Kalbinde

zerre kadar iman olan bir kimse, Cehennemde sonsuz kalmayacak, rahmet-i ilahiyeye kavuşarak Cennete girecektir. (3/17)

Ne zaman kopacak?

Soru: Kıyametin kesin olarak ne zaman kopacağı belli değil midir?

CEVAP:

Kıyametin ne zaman kopacağı bildirilmedi, (Onu ancak Allah bilir) buyuruldu. (Araf 187, Ahzab 63)

Onu ancak Allah bilir

Soru: Bazı gençler, âyetlerdeki sayıları toplayıp çıkarıyor ve bölüyorlar, kıyamet şu zaman kopacak diyorlar. Kıyametin ne zaman kopacağı belli midir?

CEVAP:

Senelerdir böyle söyleyen zındıklar çıkmıştır. Hiç birinin aslı çıkmamıştır. Çıkması da mümkün olamaz; çünkü **Allahü teâlâ** hiç kimseye bunu bildirmediğini söylüyor. Ben hesapla bilirim diyen **Allahü teâlâ**yı yalanlamış olur. Kıyametin ne zaman kopacağını ancak **Allahü teâlâ** biliyor. Tek Müslüman var olduğu müddetçe kıyamet kopmayacaktır. Bir hadis-i şerif meali şöyledir:

(Yeryüzünde Allah diyen [Müslüman] var oldukça kıyamet kopmaz.) [Müslim, Tirmizi, İ.Ahmed]

Her şey yok olacak mı?

Soru: Kıyamette bütün mahlûklar yok olacak mı?

CEVAP:

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki: Âlimlerden birkaçı, (Yedi şey, yani Arş, Kürsi, Levh, Kalem, Cennet, Cehennem ve Ruh denilen mahlûklar yok olmayacak, sonsuz var olacaktır) dediler. Bu sözleri, (Bunlar yok olamaz demek) değildir. **Allahü teâlâ**, var etmiş olduğu şeylerden, dilediklerini tekrar yok edecek, dilediklerini de, yalnız kendi bileceği fayda ve sebeplerden dolayı, hiç yok etmeyecek, bunlar sonsuz var olacaklardır. (3/57)

Herkes ameline göre haşrolur

Soru: Kıyamette insanlar haşrolurken herkes iyi kötü karışık mı olacak, yoksa iyiler ayrı mı olacak?

CEVAP:

Kur'an-ı kerimde mealen, (Hepiniz bölük bölük gelirsiniz) buyurulmaktadır. (Nebe 18)

Peygamber efendimize bu âyet-i kerimenin manası sorulmuş, O da uzun şekilde açıklamıştır. İnsanların yaptığı amellere göre çeşitli şekillerde haşrolunacağı bildirilmiştir.

Hadis-i şerifin sonunda buyuruluyor ki:

(Maymun suretinde olanlar kovuculuk edenlerdir. Hinzır şeklinde olanlar haram yiyenlerdir. Başı üstü sürünenler, riba yiyenlerdir. Körler, hüküm verirken haksızlık edenlerdir. Dilsiz ve sağır olanlar, amellerini beğenenlerdir. Dilleri göğüslerine sarkık olanlar,

işleri sözlerine uymayan âlimlerdir. El ve ayakları kesik olanlar, komşularını incitenlerdir. Pis kokulu olarak gelenler, içki içen ve zina eden ve zekât vermeyenlerdir. Katrandan elbise giyenler, insanlara karşı büyüklenip kibirlenenlerdir. **Allahü teâlâ** hepsinden korusun!) [Tibyan]

Daha başka şekillerde de hesap yerine gidileceği bildirilmiştir. Burada bildirilenler, günah işleyip de tevbe etmeden ölenler içindir. Tevbe edenler veya sevabı günahından daha fazla olan kimseler o şekilde haşredilmezler.

Akıllı kimse, hiçbir günahı küçük görmemeli, hepsinden kaçmalıdır.

Kıyamette herkes çıplak mı olacak?

Soru: Kıyamet ve Ahiret kitabında deniyor ki: **Peygamber** efendimiz, (Halk kıyamet günü çıplak haşr olunur) buyurunca, Âişe-i Sıddîka validemiz, (O zaman herkes birbirine bakmaz mı?) diye sordu. **Peygamber** efendimiz, şu mealdeki âyeti okudu: (O gün herkesin kendine göre derdi vardır.) [Abese 37] Yani kıyametin şiddeti ile insanların birbirlerine bakacak halleri kalmaz.

Yukarıda bildirilen hadis-i şerife göre, evliya ve enbiya da çıplak olarak mı haşr edilecektir?

CEVAP:

Aynı kitabın daha önceki sayfalarındaki ifadeler ise şöyledir:

Peygamber efendimiz, (Herkes elbisesiz, hepsi çıplak ve sünnetsiz olarak haşr olunur) buyuruyor. Fakat gurbette elbisesiz olarak vefat etti ise, onlara Cennetten elbise getirilip giydirilir. Şehitler ve sünnet-i seniyyeye, yani dinin emir ve yasaklarına uyup ölenler elbisesiz kalmaz. Çünkü hadis-i şerifte, (Ölülerinizin kefenlerini bol yapın; çünkü benim ümmetim kefenleriyle haşr olunur. Diğer ümmetler ise çıplaktır) buyuruldu.

Yukarıdaki ifadelerden, şehitlerin, dinimizin emir ve yasaklarına riayet edenlerin çıplak olmayacakları, elbiseli olacakları anlaşılmaktadır. Dinin emrine uyanlar çıplak olmayacaklarına göre, evliya ve enbiya elbette elbiseli olarak haşr edileceklerdir. Şair diyor ki:

Mahşerde insanların çoğu çıplak olacak,

Dine uygun yaşayan örtülü olur ancak.

Peygamber efendimiz de buyurdu ki:

(Kıyamette, yalınayak, başı açık ve sünnetsiz haşrolunur. İlk elbisesi giyilmiş olan İbrahim aleyhisselamdır. Allahü teala, "Dostum İbrahim giyinsin ki, insanlar onun faziletini bilsinler" buyuracaktır. Ondan sonra diğer insanlar, amelleri nispetinde giydirilir.) [Ebu Nuaym]

Mizan ve hesap

Soru: Ahirette imanlı ve imansızların hâli nasıl olacaktır?

CEVAP:

İmanı olmayanlar, yani bütün kâfirler, ölünce sonsuz Cehenneme gidecek ve orada sonsuz kalacaktır. İmanlı olanların sevapları, günahları tartılacaktır. Sevabı fazla gelenler Cennete gidecek ve orada sonsuz kalacaktır.

Bu konudaki âyet-i kerimelerden bazılarının mealleri şöyledir:

(Kıyamet günü için adalet terazileri kurarız. O zaman hiçbir kimse hiçbir haksızlığa uğratılmaz. Yapılan her işi, bir hardal tanesi kadar da olsa, adalet terazisine getiririz. Herkesin hesabını görmeye yeteriz.) [Enbiya 47]

(Kendilerine peygamber gönderilen kimseleri de, onlara gönderilen peygamberleri de mutlaka sorguya çekeceğiz!) [Araf 6]

(Yaptıkları her şeyi kendilerine bir bir anlatacağız; çünkü onlardan uzak değiliz.) [Araf 7]

(Kıyamet günü kurulacak mizan haktır, gerçektir. Tartıda sevapları ağır gelenler, işte onlar kurtuluşa erenlerdir.) [Araf 8]

(Sevapları tartıda hafif gelirse, işte onlar, âyetlerimize karşı haksızlık ettiklerinden dolayı kendilerini ziyana sokanlardır.) [Araf 9]

Hadis-i şeriflerde de buyuruluyor ki:

(Âdemoğlu kıyamette getirilir ve mizanın kefeleri önünde durdurulur. Ona bir melek tayin edilir. Eğer mizanı ağır gelirse, vazifeli melek, "Fılan kimse bundan sonra ebedi olarak kurtulmuştur" der. Mizanı hafif gelirse, melek "Falan kimse de kaybetmiştir" der.) [Ebu Nuaym]

(Kulun Kıyamette ilk hesaba çekileceği ameli namazdır. Eğer o düzgün çıkarsa, diğer amelleri de düzgün olur. Eğer o bozuk çıkarsa diğer amelleri de bozuk olur.) [Taberani]

Ameller nasıl tartılır

Soru: Kıyamet günü, ameller terazi ile nasıl tartılır?

CEVAP:

Kıyamet günü, amelleri, işleri ölçmek için, bilmediğimiz bir (Mizan), bir ölçü aleti, bir terazi vardır. Yer ve gök bir gözüne sığar. Sevap gözü, parlak olup, Arşın sağında Cennet tarafındadır. Günah tarafı, karanlık olup, Arşın solunda, Cehennem tarafındadır. Dünyada yapılan işler, sözler, düşünceler, bakışlar, orada şekil alarak, iyilikler parlak, kötülükler karanlık ve iğrenç görünüp, bu terazide tartılacaktır. Bu terazi, dünya terazilerine benzemez. Ağır tarafı yukarı kalkar, hafif tarafı aşağı iner denildi. Âlimlerin bir kısmına göre, çeşitli teraziler olacaktır. Âlimlerin birçoğu da, (Terazilerin kaç tane ve nasıl oldukları dinde açık bildirilmedi, bunları düşünmemelidir) buyurdular.

Sevabı ağır gelen kurtulur

Soru: Kıyamet günü mizanda sevabı ağır gelen mümin Cennete gidecek deniyor. Hâlbuki Kur'anda buyuruluyor ki:

(Zerre kadar hayır ve şer işleyen, karşılığını görür.) [Zilzal 7,8]

Biliyoruz ki, Müslüman günahlarına tevbe edemeden öldüyse, hayatta iken işlediği günahlarının cezasını yine hayattayken çektiği sıkıntı, hastalık vb. nimetlerle ödeyememişse, vefatından sonra kabir azabıyla, yine yetmiyorsa, mahşer sıkıntıları çekerek ödüyor, şefaitle de bunlar giderilemiyorsa, Cehennemde günahlarının karşılığı kadar kalıyor. O halde yukarıdaki söz yanlış değil mi?

CEVAP:

O söz de, sizin bildirdikleriniz de yanlış değildir. Evet, günahları sevaplarından çok olursa öyle olacaktır. Yani hayatta, ölüm anında, kabirde ve mahşerde çektiği sıkıntılar yine yetmezse o zaman kalan günahları kadar cezasını çekecektir. **Hadis-i şerifte**, (Günahsız insan olmaz) buyuruluyor. O zaman her günah için azap çekersek yandık demektir. Sevabın faydası, günahları yok etmek içindir. Mesela kul hakkı çok önemli, bunu nafile ibadetlerle ödeyemeyiz. Farz ibadetlerimizle bunu ödememiz gerekir. Eğer birinin kalbini kırarsak kul hakkı geçer. Onunla helalleşmek gerekir. O hakkını helal etmezse ne olacak? Farz ibadetlerimizden ona verirler. Yahut onun işlediği büyük günahları bize yüklerler. Evet, zerre kadar günah ve zerre kadar iyilik zayi olmaz. Günahlar mizanda tartılır. Hangisi ağır gelir ise ona göre muamele edilir.

Dört sual

Soru: Kıyamette hesaba çekilen herkes sıkıntıya maruz kalacak mı?

CEVAP:

Hesaba çekilen herkes sıkıntı görür. Sorgusuz sualsiz Cennete girmeye çalışmalı!

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(Kıyamette hesaba çekilen, helak olmuştur.) [**Buhari**]

(Hesaba çekilen azap görmüş olur.) [**Bezzar**]

Sorgusuz sualsiz Cennete girmek kolay mı? Herkes mutlaka hesaba çekilmeyecek mi?

Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Kıyamette herkes, **dört suale cevap vermedikçe** hesaptan kurtulamaz:

- 1- Ömrünü nasıl geçirdi?
- 2- İlmî ile nasıl amel etti?
- 3- Malını nereden, nasıl kazandı, nereye harcetti?
- 4- Bedenini nerede yordu?) [**Tirmizi**]

Ancak hesabı çok kolay geçenler de olacaktır. Mesela (Sen falanca mısın?) diye sorulacak, sonra bekletmeden Cennete konacaktır. Mesela Hazret-i Osman bunlardan biridir.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(Osman'ın şefaati ile hepsi Cehennemlik olan yetmiş bin kişi, sorgusuz sualsiz Cennete girecektir.) [**İbni Asakir**]

(**Allahü teâlâ** buyuruyor ki: Kulumla ahdim vardır. Namazlarını vaktinde, eksiksiz kılsa, ona azap etmem ve onu hesapsız [sorgusuz sualsiz] Cennete koyarım.) [**Hakim**]

(Kıyamet günü insanlar hesaba çekilirken, bir münadi üç defa "Allah'tan alacağı olanlar, kalksın ve Cennete girsın" diye seslenir. Bunu duyanlar, "Allah'tan alacaklı olanlar kimler ki?" derler. "İnsanları affedenlerdir" denir. Bunun üzerine binlerce kişi ayağa kalkar, sorgusuz sualsiz Cennete girerler.) [Taberani]

(Hacca giderken veya gelirken ölenin, bütün günahları affolur. O kimse, hesaba çekilmeden ve azap görmeden Cennete girer.) [İsfehâni]

(Sabırlı ve ihlâslı olanlar, hesaba çekilmeden Cennete girer.) [Taberani]

(Kibri, hıyaneti ve kul borcu olmayan mümin, hesaba çekilmeden Cennete girer.) [İ.Hibban]

(**Allahü teâlâ**, namazlarını doğru olarak kılana, azap etmeden, sorgusuz sualsiz Cennete koyacağına söz vermiştir.)

(Din kardeşinin bir işini yapmak için gidenin, her adımında 70 günahı affedilir ve ona 70 sevap verilir. Bu iş bitinceye kadar böyle devam eder. İş yapılıncaya, bütün günahları affedilir. Bu işi yaparken ölürse, sorgusuz sualsiz Cennete girer.) [İ.Ebiddünya]

(Ümmetim üç sınıftır. Bir kısmı sorgusuz sualsiz Cennete girer. Bir kısmı hafif hesaba çekilerek girer. Bir kısmı da günahlardan temizlenerek girer.) [Taberani]

Suda boğularak ölen şehitlerin kul borçları da affedilir. Hak sahipleri, bu şehitten haklarını istedikleri zaman, **Allahü teâlâ**, (Ondaki haklarınızı benden isteyin) buyuracak, hak sahiplerine alacaklarını fazla fazla verecektir. Şehit de, sorgusuz sualsiz Cennete girecektir.

Cennete sorgusuz sualsiz giren fazilet sahiplerine, sizin ameliniz ne idi diye sorulduğunda, (Dünyada bize yapılan hakarete ve zulme sabreder ve bunları affederdik) derler.

Bazı kimseler de, sorgusuz sualsiz Cehenneme girer, yani hesapları zor olur. Mesela bir hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Şu **altı kişi**, [affa veya şefaate uğramazsa] **sorgusuz sualsiz Cehenneme girer**:

- 1- Zulmü yüzünden hükümdar,
- 2- Irkçılık yüzünden Arap,
- 3- Kibri yüzünden köy muhtarı,
- 4- Yalanı, hıyaneti yüzünden tüccar,
- 5- Hasedi yüzünden âlim,
- 6- Hasisliği yüzünden zengin.) [Ebu Ya'la]

Salih Müslüman olan, hesaba çekilmeden sorgusuz sualsiz Cennete girer, yani hesapları kolay olur. O halde iyi bir Müslüman olmaya çalışmalıdır!

İnce hesap

Soru: Ahirette herkes, niçin iğneden ipliğe hesaba çekiliyor?

CEVAP:

Allahü teâlâ yegâne mülk ve kudret sahibidir. Nasıl istiyorsa öyle yapar. Cennet müminler için ebedi mükâfat yeri, Cehennem de kâfirler için ebedi ceza yeridir. Cennet, hatıra, hayale gelmeyen nimetlerle doludur. Cehennem de, akıl almayacak azaplarla doludur. Mükâfat ve azaplar bir hal işidir. Yaşanmadıkça anlatılamaz. Mükâfat ve ceza büyük olduğu için sorgu-sual işi de büyük olacaktır. **Allahü teâlâ** hadis-i kudsîde buyurdu ki:

(Salih kullarım için gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, hatta hatıra gelmeyen, hayal edilemeyen nimetler hazırladım.) [Müslim]

Kur'an-ı kerimde de mealen, (Onlar için, yaptıklarına mükâfat olarak göz aydınlatıcı ne nimetler hazırlandığını hiç kimse bilemez) buyuruldu. (Secde 17)

Cehennem azabının şiddeti de çeşitli âyet-i kerimelerle bildirilmiştir. Böyle büyük mükâfat ve büyük ceza için elbette büyük imtihan olur ve ince şeyler sorulur. Âyet-i kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Zerre kadar hayır yapan sevabını, zerre kadar şer yapan cezasını görür.) [Zilzal 7, 8]

Ahirette hiç kimseye zulmedilmez. Âyet-i kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Rabbin kullarına zulmedici değildir.) [Fussilet 46]

Haksızlık yapılmayacak; ama mükâfat verilirken de bol bol ihsan edilecektir. Âyet-i kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Şüphe yok ki, **Allahü teâlâ** zerre kadar haksızlık etmez, [kötülüğün cezasını adaletle verir], zerre kadar bir iyiliğin sevabını da kat kat artırır, kendinden de büyük ecir verir.) [Nisa 40]

İlkokul imtihanı ile üniversite imtihanı aynı olmadığı gibi, her fakültenin imtihanı da farklıdır. Çöpçülük imtihanında fizikten, cebirden sorulmaz. Kuyumculardaki küçük terazilerde küçük ağırlıklar tartılır. Niçin 3–5 kiloyu tartmıyor diye sorulmaz. 40–50 tonluk büyük basküller, kantarlar da niye 3-5 gramı tartmıyor denemez. Herkes gücüne göre imtihana tâbi tutulur. Herkese ne nimet verilmişse, onun hesabı sorulur. A'maya göz nimetinden, dilsiz dilden sorulmaz. Genel Müdürün mesuliyeti ile odacının farklıdır. Âlim ile cahilinki farklıdır. Dağda, ormanda veya çölde yaşayıp da Müslümanlığı duymayanlar, hesaba çekilmez. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Kendilerine peygamber gönderilenlere ve gönderilen peygamberlere de elbette hesap soracağız.) [Araf 6]

Müslümanlığı duyanlara mutlaka hesap sorulur. (Rabbin hakkı için, onların hepsine yaptıklarının hesabını elbette soracağız) mealindeki âyet-i kerime bunu bildirmektedir. (Hicr 92, 93)

Her insanda bulunan kiramem kâtibin melekleri, insanların yaptığı bütün işlerin resmini çekmekte, her anını filme almaktadır. İnsanların yapacağı işleri **Allahü teâlâ** ezelden bildiği için levh-i mahfuza da kaydetmiştir. En ufak bir yanlışlık ve haksızlık olmaz. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruldu ki:

(Hiç kimseyi gücünün yettiğinden fazlası ile yükümlü kılmayız. Nezdimizde hakkı söyleyen bir kitap vardır. Hiç kimse haksızlığa uğratılmaz.) [Müminun 62]

Herkesin hesabı çok kısa bir zamanda yapılacaktır. Kur'an-ı kerimde, (Vallahü seriulhisab) ifadeleri geçmektedir. (Allah, hesabı çok çabuk görür) demektir.

Herkes hesaba hazırlanmalıdır! Bir iş yapmadan önce hatırına gelene dikkat etmelidir. İyi şeyler geliyorsa yapmalı, kötü şeyler geliyorsa, nefsin arzusundan olduğunu düşünerek **Allahü teâlâ**dan utanmalı, kendine böyle istek geldiği için nefsini ayıplayıp ona kızmalıdır! Bu işin kötülüğünü, zararını ve kıyametteki cezasını düşünmesi farzdır. **Hadis-i şerifte** buyruldu ki:(Kulun isteyerek yaptığı her iş için önüne üç defter konur: Niçin yaptın, nasıl yaptın, kim için yaptın? Birinci niçinin manası, bunu Allah için mi, nefsine veya şeytana uyduğun için mi yaptın? Bundan kurtulursa nasıla sıra gelir. Her hakkın bir şartı, edebi ve ilmi vardır. Yaptığını ilme uyarak mı, yoksa cahilliği kolay görerek mi yaptın? Şartlarına uygun yapıp bu sualden de kurtulursa, kim içine sıra gelir. Bunu ihlâsla, yalnız Allah rızası için yaptıysan mükâfatını görürsün. Başkası için yaptıysan karşılığını ondan iste. Dünya için yaptıysan zaten nasibin yok. Başkası için yaptıysan sıkıntıya ve cezaya maruz kalırsın, denir.)

Bunları bilen, kendini hesaba çekmekten gafil olmaz.

Hayvanlara sual yoktur

Soru: (Boynuzsuz koç, boynuzlu koçdan hakkını alacaktır) hadis-i şerifine göre, hayvanlara da, âhirette hesap ve sual var mıdır?

CEVAP:

Hayır, yoktur. Bu hadis-i şerif mecazdır. Herkesin, hakkını alacağı bildiriliyor. Mazlum zalimden hakkını alır, yani güçlüler gücüne güvenip zulmederlerse, güçsüzler yarın âhirette haklarını alırlar, zalimin zulmü yanına kalmaz demektir.

Sevablar günahları yok eder

Soru: İslam Ahlakı kitabında okuduğuma göre, âhirette mizan kurulacağını, amellerin tartılacağını, sevabı çok olanın Cennete gideceğini söylediğim zaman, annem, (Hayır, zerre kadar günah olsa, Cehennemde cezasını çekmeden yani günahları temizlenmeden Cennete girilmez) dedi. Günahı olan cezasını çekecekse, günahla sevabı niye tartıyorlar?

CEVAP:

Müslümanın iyilikleri kötülüklerini yani sevablar günahları siler. Bir âyette mealen, (Elbette hasenat, seyyiatı yok eder) buyruldu. (Hud 114)

Hasenat her çeşit iyilik, seyyiat ise her çeşit kötülük demektir. Sevab günahı yok edince, artık o günah silinir. Eğer günahlar çoksa, onlar da sevabları alıp götürür. Onun için çok sevab işlemeli. Bir hadiste, (Bir günah işleyince, arkasından bir iyilik et, bir sevab işle ki onu mahvetsin!) buyruldu. (Beyhekî)

(Günahsız insan olmaz) hadisi gösteriyor ki herkes günah işler. Eğer günahın cezası Cehennem olsaydı, istisnasız herkes Cehennemde azap çekerd. Hâlbuki günah işlediği hâlde, Cehenneme girmek şöyle dursun, hesap görmeden Cennete gidecek çok kimse vardır. Bir hadiste, (Cehennemlik olan 70 bin günahkâr, Osman'ın şefaatiyle, sorgusuz sualsiz Cennete girer) buyruldu. (İbni Asakir)

Bir hadis-i şerif meali:

(Ümmetim üç sınıftır. Bir kısmı sorgusuz sualsiz Cennete girer. Bir kısmı hafif hesaba çekilerek girer. Bir kısmı da günahlardan temizlenerek girer.) [Taberanî]

Şartlarına uygun tevbe eden de, günahının cezasını çekmez. Bir hadiste, (Günaha tevbe eden, günahsız olur) buyuruldu. (Beyhekî, Hakîm, İbni Asakir, İbni Ebi-d-Dünya)

Tevbe edilen veya sevab işleyerek sıfırlanan günahlar, temelli silinecek, kimseye gösterilmeyecek, hattâ kendisine bile unutturulacak, böylece mahcup olma durumu olmayacaktır. Bir âyet-i kerime meali şöyledir:

(Allah, o müminlerin geçmişte yaptıkları en kötü amelleri [her çeşit günahı] bile örtüp bağışlayacaktır.) [Zümer 35]

Herkes Kıyamette, dünyada yapmış olduğu iyi kötü amellerinin karşılıklarını görür. **Ehl-i sünnet** olan müminin, dünyadayken tevbe etmiş olduğu günahları affolunup, iyiliklerine sevab verilir. Kâfirlerin ve bid'at sahibi olanların, yani itikadı bozuk olan müminlerin iyilikleri reddedilir, şerleri için de ceza görürler. (Cevap Veremedi kitabı)

Âhirette, günahla sevabın ölçülmesi müminler içindir. Kâfirlerinki ölçülmez. Yani kâfirin iyiliğine sevab verilmez. Çünkü bir âyette, (Biz kâfirlerin iyiliklerini yok ederiz. İyilikleriyle kötülüklerini ölçmeyiz) buyuruluyor. (Kehf 105)

Tevbe eden gibi, iman edenin de günahları silinir. Bir âyette, (**Allahü teâlâ**, kâfirken tevbe edip iman eden ve salih amel işleyenlerin günahlarını sevaplara çevirir) buyuruluyor. (Furkan 70) Bir hadiste de, (Allah'ı ananların günahları sevaba çevrilir) buyuruldu. (**İ. Ahmed**)

Mümin olarak, dağlar kadar günahımız olsa, tevbe etmişsek yine hepsi silinir. Hiç tevbe etmesek de, sevablarımız günahlarımızdan çoksa, günahlarımızdan dolayı Cehenneme girmeyiz. Onun için sevab getiren amel işlemeliyiz. Mesela namaz kılarsak günahlarımız affolur, zekât verirsek, oruç tutarsak, hacca gidersek, dine hizmet edersek, günahlarımızın hepsi ağaçtan yaprak dökülür gibi dökülür. Hiçbir günahın cezasını çekmeyiz. O hâlde her günden çok sakınmalı, nefsimize uyararak yaptıklarımız için de, günahlarımıza kefarete olacak ameller işlemeliyiz. Bu konuda birkaç hadis-i şerif:

(Beş vakit namaz kılanın bütün günahları temizlenir.) [Buhârî]

(Ramazan orucunu tutanın bütün günahları affolur.) [Nesaî]

(Hac yolunda ölenin günahları affolur, hesaba çekilmeden, azap görmeden Cennete girer.) [İsfahanî]

(Cihad edenin, bütün günahları affolur.) [Beyhekî]

(Bir mümin, günahını hatırladıkça üzülürse, Cenab-ı Allah, daha namaz veya oruç gibi günahına kefarete olacak bir amel işlemeyen bile onu affeder.) [İbni Asakir]

Kıyamette, çok günahkâr bir Müslümanın sevabları azdır. **Allahü teâlâ**, ona, (İnsanlara git, sana sevab verecek birini ara! Sevab bulursan Cennete girersin) buyurur. O kimse gider, hiç kimseden sevab bulamaz. Kime sorarsa, (Ben senden daha çok muhtacım) der. Üzgün gezerken biri, (Ne istiyorsun?) der. O da, (Bir sevaba ihtiyacım var. Binlerce

kişiden istedim. Hiçbiri vermedi) der. Bu kişi, (Benim bir tek sevabım var. O da beni kurtarmaya yetmez. Onu sana verdim) der. O kimse sevinip durumu anlatınca, **Allahü teâlâ** sevabını veren kulu da çağırıp, (İmanlılara benim keremim, senin kereminden, benim ihsanım senin ihsanından daha çoktur. Din kardeşinin elinden tutup doğru Cennete gidin!) buyurur. (Kıyamet ve Âhiret)

Demek ki, sevabı günahından ağır gelen her mümin, günahlarının cezasını çekmeden, Cehenneme girmeden Cennete gidecektir. Öyle olmasaydı, terazi kurulup sevaplarla günahların tartılmasının bir anlamı kalmazdı.

Resulullah efendimiz, şöyle dua ederdi:

(Allah'ım beni bağışla, şeytanımı zelil et! Terazimin sevab kefesini ağırlaştır!) [Ebu Davud]

İmam-ı Rabbanî hazretleri de, (İyiliklerin ve günahların, mizanda tartılması haktır, doğrudur. Orada sevabı ağır gelen, Cehennemden kurtulacak, az gelen, ziyan edecektir) buyurdu. (2/67)

Hangi mezhebe göre hüküm?

Soru: Hanbelî'de, namaz kılmayan kâfir oluyor. **Allahü teâlâ**, âhirette Hanbelî mezhebine göre hüküm verirse, namaz kılmayan herkese kâfir muamelesi mi yapılacaktır?

CEVAP:

Allahü teâlâ, dilerse öyle hüküm verebilir, kimse buna mani olamaz. Ancak âlimlerimizin bildirdiği şöyledir:

Herkese kendi mezhebindeki hükme göre muamele edilecektir. Fakat küfür konusunda, kendi mezhebi küfür dese de, başka mezhep hattâ bir âlim, (Bu küfür değildir) diyorsa, o hükme göre, kul küfürden kurtulacak, mesela namaz kılmamış Hanbelî olan bir kimse, zerre imanı varsa geçerli sayılacak ve kâfir kabul edilmeyecektir.

Mezheplerin hükümlerinin farklı olmalarının rahmet olduğu, buradan da anlaşılmaktadır. Şayet dinimizde (Namaz kılmayan kâfir olur) diye tek hüküm olsaydı, namaz kılmayanlar kâfir olurdu. Diğer hususlar da bunun gibidir. Şayet her hususta tek hüküm olsaydı, kıyamete kadar her coğrafyada, her iklimde yaşayan, her yaştaki Müslümanların işi çok güçleşirdi. Haram veya küfre düşmekten korunmaları zor olurdu.

Kameraya alınan işler

Soru: Kiramen kâtibin melekleri insanların günah ve sevaplarını yazıyorlar. Kişi o günahına tevbe etmiş olabilir veya aynı mezhepteki başka bir âlime göre o şeyi işlemek caiz olabilir. Bu işlerde bir karışıklık olmaz mı, bu yazdıkları şeyler hesap gününde de aynen geçerli mi olacak? Yeniden gözden geçirilmesi söz konusu mudur?

CEVAP:

Her işte karışıklık, yanlışlık olabilir ama **Allahü teâlâ**nın işinde asla karışıklık ve yanlışlık olmaz. Karışık ve yanlış iş yapan nasıl ilah olabilir?

Melekler, bir şey üzerine, harf ile yazmaz. Bilgileri, zihnimize topladığımız gibi, bir yere toplarlar. Kolay anlaşılması için günümüzden örnek verelim.

Yaptığımız bütün işler kameraya alınıyor. Hesap günündeki canlı yayında bütün detayları ile gösteriliyor. Bu filmleri kendimiz de seyredeceğiz. Hiç kimsenin itiraz edecek hali kalmayacak, herkesin içinde rezil olacaktır. Hem yapılanları aynen görecek, hem de uzuvlarımız da, cansız şeyler de lehimize veya aleyhimize şahitlik edecektir.

Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(O gün, dilleri, elleri ve ayakları onların yaptıkları her şeye şahitlik edecektir.) [Nur 24]

(Nihayet oraya vardıkları zaman kulakları, gözleri ve derileri yaptıkları şeyler hakkında onların aleyhinde şahitlik ederler.) [Fussilet 20]

(Derilerine, "Niçin aleyhimize şahitlik ettiniz" diye sorarlar. Derileri de, "Her şeyi konuşturan Allah, bizi de konuşturdu. Sizi hiç yok iken de o yarattı, yine ona döndürülüyorsunuz" derler.) [Fussilet 21]

(Gözleriniz, kulaklarınız ve derilerinizin aleyhinize şahitlik edeceğinden korkmuyor, kötü işlerden çekinmiyordunuz. Allah'ın, yaptıklarınızın çoğunu bilmeyeceğini sanıyordunuz. [Dirilmeye inanmıyordunuz.]) [Fussilet 22]

(O gün onların ağızlarını mühürleriz; yaptıklarını bize elleri anlatır, ayakları [ve bütün uzuvları] da şahitlik eder.) [Yasin 65]

Tevbe ettiğimiz günahlar beyaz sayfa olarak görülecektir. Kendimize bile burada ne günah işlediğimiz hatırlatılmayacaktır. Kendimiz de unutacağız, bilemeyeceğiz. **Allahü teâlâ**nın sevgili kulu olarak ölürsek, yaptığımız çirkin işlerin hiç biri, hiç kimseye gösterilmeyecektir. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(O gün, Allah, **Peygamber**ini ve iman edip onunla beraber olanları rezil etmez.) [Tahrim 8]

Peygamber efendimiz, hesap defterleri [kamera ile çekilen filmler] benim elimde olsun, hiç kimse görmesin diyecek, (Ya Rabbi, ümmetimin kusurlarını hiç kimsenin duymaması için onların hesaplarını bana ver!) diye ricada bulunacak, **Allahü teâlâ** da, (Onlar senin ümmetin ise, benim de kullarımdır. Ben onlara senden daha merhametliyim. Hiç kimse kusurlarını görmeden, hesaplarını gizli görürüm) buyuracaktır.

Hesap sorulmayanlar

Soru: Enbiya ve evliyadan başka hesap görmeden Cennete gidecek kimse var mıdır?

CEVAP:

Muhammed aleyhisselamin ümmetinden ehl-i sünnet itikadında olan müminlerin çoğu, hesap görmeden Cennete gireceklerdir. **Resulullah** efendimiz, (Allah rızası için ve isteyerek namazını kılan, orucunu tutan, haccını yapan, zekâtını veren, hesapsız ve azapsız Cennete girer) buyurdu.

Kıyamette inciden yapılmış minberler üzerinde oturan, yüzleri nur gibi parlayan zatlar görülür. Bunlara **Peygamber**ler ve şehitler bile imrenir.

Bunların kim olduğu sorulduğunda **Peygamber** efendimiz, (Ülkeleri ayrı ayrı olduğu halde, bir araya gelen, Allah rızası için birbirini seven ve **Allahü teâlâ**yı anan kimselerdir) buyurdu.

Demek ki, akrabalık, hemşehrilik gibi yakınlıkları olmadığı halde, sırf Allah rızası için birbirini seven kimselere ne mutlu.

(Kıyamette bir grup insan, rüzgâr gibi mahşer halkının üzerinden geçip Cennete girecektir. Bunlar, her an ölüme hazır olan kimselerdir) hadis-i şerifi, üzerinde bulunan kul ve hak borçlarını ödeyip her an ölüme hazır bekleyen mesut kimseleri bildirmektedir.

Peygamber efendimiz, kıyamette çeşitli sıkıntıların olacağını bildirince, **Eshab-ı kiram**, bundan kurtulmanın çaresini sual ederler. **Resulullah** efendimiz buyurur ki:

(Dünyada âlimlerin eteğine yapışmaktır. Kıyamet günü **Allahü teâlâ**, âlimlerle zahidleri toplar. Zahidlerin Cennete girmelerini emreder. Zahidler Cennete gider. Âlimler kalır. **Allahü teâlâ**, âlimlere, buyurur ki: "Sizleri burada bırakmam, hapsetmek maksadıyla değildir. Zahidler, dünyada yalnız kendilerini düzeltmekle meşgul oldular. Ahirette de yalnız kendilerini başışladım. Fakat sizler, dünyada kendinizden başka, diğer insanlarla da meşgul oldunuz, onlara kurtuluş yolunu gösterdiniz. Şimdi size uyanları da yanınıza alıp Cennete girin!" Âlimler de arkadaşlarını alıp Cennete götürürler.) [El-Envar]

(Kıyamette nurdan kürsüler üzerinde yüzleri ay gibi parlayan zatlar görülür. Herkes hesap ile meşgul iken bunlar gayet neşelidir. Melekler bunlara "Hangi amel sayesinde bu derecelere yükseldiniz?" diye sorarlar. Onlar da, "Bizim öyle fazla amelimiz yoktu. Ancak beş vakit namazımızı doğru olarak kılar, Resul-i ekremın adı anılınca, ona olan sevgimizden dolayı ağlar, **Allahü teâlâ**nın verdiğiine şükreder, yoksulluğumuza sabrederdik. **Allahü teâlâ**nın bize olan bu mükâfatı iki şey karşılığıdır. Biri dünyaya gönül bağlamadığımız, diğeri de Habibullahı sevdiğimiz içindir" derler.) [El-Envar]

Hesap sorulmadan Cennete gireceklerle ilgili hadis-i şeriflerden birkaçı şöyle:

(Cehennemlik 70 bin kişi Osman'ın şefaati ile hesap vermeden Cennete girecektir.) [İ.Asakir]

(Günahlarını hatırlayıp ağlayan, hesap görmeden Cennete girer.) [İ.Gazali]

(İlim öğrenen talebe, kocasına itaat eden kadın, ana-babasına iyilik eden evlat, **Peygamber**lerle beraber hesapsız olarak Cennete girer.) [İ.Rafii]

(Helal olmak şartıyla, oruç tutup iftar eden, sahur yemeği yiyen ve Allah yolunda gözcülük eden kimselere yediklerinden dolayı hesap yoktur.) [Bezzar]

(Kul, sahur, iftar ve dostları ile yediği yemekten mesul değildir.) [İ.Gazali]

Aslında herkese hesap sorulacaktır. Fakat kiminin hesabı öyle basit olacak ki, buna hesap denmez. Mesela şehitlerin, **Eshab-ı kiram**ın hesapları çok kolay olacaktır. (Sen sahabeden misin, sen şehit misin?) denecek, o da (Evet) diyecek, hiçbir sıkıntı görmeden Cennete gidecektir.

Nasıl haşrolacaklar?

Soru: İnsanlar nasıl haşrolacaktır?

CEVAP:

Herkes ameline göre haşrolacaktır. Bir kimse, salihler gibi amel işlese, fakat günahkârlarla düşüp kalksa, iyi amelleri boşa gider, Kıyamette kötülerle beraber haşrolur. Bir kimse de, kötüler gibi amel işlese fakat salihleri sevse, onlarla beraber olsa, günahları iyiliğe çevrilir, iyilerle beraber haşrolur. (Ka'b-ül-Ahbar)

İki âyet-i kerime mealî şöyledir:

(Kıyamette onları [kâfirleri] kör, dilsiz ve sağır bir hâlde yüzüstü haşrederiz. Onların varacağı ve kalacağı yer Cehennemdir.) [İsra 97]

(Beni anmayan, sıkıntılara düçar olur, Kıyamette de kör olarak haşrolur.) [Taha 124]

Bu konudaki hadis-i şeriflerden bazıları da şöyledir:

(Amellerini yapmasa bile, bir milletin yaptığını seven onlarla haşrolur.) [Hatîb]

(Kişi sevdiğiyle haşrolur. Kâfirleri seven kâfirlerle beraberdir. İyi ameli kendisine hiçbir fayda sağlamaz.) [Taberani]

(Abdestten sonra Kadir suresini bir defa okuyan siddıklardan, iki defa okuyan şehitlerden yazılır. Üç defa okuyan, peygamberlerle haşrolur.) [Deylemi]

(Çoluk çocuğu çok ve rızkı az olup, namazlarını şartlarına uygun olarak kılan ve Müslümanları gıybet etmeyen, benimle birlikte haşrolur.) [M. Masumiyye]

(Mehr vermemek niyetiyle evlenen, Kıyamette hırsızlarla haşrolur.) [R. Nasihin]

(Allahü teâlânın rızası için, helali ve haramı açıklayan kırk hadisi, ümmetime bildiren, âlim olarak haşrolur.) [Ebu Nuaym]

(Beş vakit namazı cemaatle kılmaya devam eden kimse, Sırat köprüsünü ilk ve şimşek gibi geçenlerden olur. Allah, o kimseyi salihlerle haşreder, namazına devam ettiği her gün ve gece için de bin şehit sevabı alır.) [Taberani]

(Malım çoğalsın diye dilenen, Kıyamette, yüzünün eti yenmiş olarak haşrolur ve Cehennemden yiyeceği de kızgın taş olur.) [Taberani]

(Ölü arkasından ağlamayı sanat edinen kadınlar, ölmeden önce tevbe etmezlerse, üzerlerinde katrandan elbiseyle uyuzlu olarak haşrolur.) [Müslim]

(Kabirden kalkınca, [herkes ameline göre] binitli, yaya, sürünerek veya yüzüstü haşrolacaktır.) [Hâkim]

Kabirden kalkarken

Soru: İnsanlar kabirden nasıl kalkacak?

CEVAP:

Hazret-i Muaz, (Hepiniz bölük bölük gelirsiniz) mealindeki âyetin tefsirini sorunca, **Peygamber** efendimiz şöyle buyurmuştur:

(Kıyamette ümmetimden 12 sınıf aşağıda bildirildiği şekilde haşrolacaktır:

1- Zekât vermeyen, kabrinden karnı yılan ve akreplerle dolu olarak,

- 2- Namazda gevşeklik gösteren, domuz suretinde,
- 3- Alışverişte yalan söyleyip aldatan, ağzından kan gelerek,
- 4- Komşularına eza eden, el ve ayakları kesik olarak,
- 5- **Allahü teâlâ**dan korkmayıp, gizlice günah işleyen, leşten daha pis kokar hâlde,
- 6- Yalan söyleyen, yalancı şahitlik yapan, dili kesik olarak,
- 7- Haklı bir şahitliği yapmayan dilsiz olarak,
- 8- Zina eden, avret yerinden irin akarak,
- 9- Haksız yere yetim malı yiyen, karnı ateşle dolu olarak,
- 10- Alkollü içki içen, yüzleri kızarmış, gözleri yerinden fırlamış, dişleri öküz boynuzu gibi sivrilmiş, dudağı karnına, karnı da uyluğuna sarkmış olarak,
- 11- Ana babasına âsi olan, cüzzamlı, baraslı olarak,
- 12- İyi işler yapan, namazı cemaatle kılan ve günaha tevbe edip ölense, yüzü dolunay gibi haşrolur, Sıratı şimşek gibi geçer.) [Tibyan]

Buradakiler, günahlarına tevbe etmeden ölenler içindir. Tevbe eden veya sevabı günahından daha fazla olan kimse, o şekilde haşrolmaz. Yine bir hadis-i şerifte buyuruldu ki: (Kovuculuk eden, maymun; haram yiyen, hınzır şeklinde; faizci, başı üstü sürünerek; haksız hüküm veren, kör olarak; ucbeden yani amellerini beğenen, dilsiz ve sağır olarak; işleri sözlerine uymayan âlim, dili göğsüne sarkık olarak; kibirli, katrandan elbise giyerek haşrolur.) [Tibyan]

Mezardan kalkış

Soru: Herkes mezardan bu bedenle mi kalkacak?

CEVAP:

Evet, herkes mezardan dünyadaki gibi kalkacaktır. Cennete ve Cehenneme girecekleri zaman başka şekil alacaklardır. Cennetlikler genç, yakışıklı ve güzel olacaktır. Üç hadis-i şerif meali:

(Cennet ehli sakalsız, siyah kirpikli olacaktır.) [Tirmizi]

(Cennet ehli sürmeli, sakalsız ve Yusuf aleyhisselamın güzelliğinde olacaktır.) [İbni Asakir]

(Cennette herkes genç olur.) [Tirmizi]

Cehenneme giden kâfirler ise, çok çirkin olacaklardır. Çok azap görmeleri için vücutları da çok büyük olacaktır. Üç hadis-i şerif meali şöyledir:

(Cehennemden biri dünyaya gelse, onun korkunç görünüşü ve saçtığı pis kokudan herkes ölür.) [İbni Ebi-d-dünya]

(Kâfirin bir dişi, Uhud dağı kadar büyük olacaktır.) [Müslim]

(Kâfirin iki omuz arası, atla gidilen üç günlük yol kadar uzun olacaktır.) [Buhari]

Sırat köprüsü

Soru: Dinde, kendi aklını esas alan biri, (Kur’anda ve hadiste Sırat köprüsü diye bir şey yoktur. Eğer öyle bir köprü varsa, Allah beni oradan geçirmesin) diyor. Sırat köprüsü yok mu?

CEVAP:

Aklını dinden üstün gören **Mutezile** denilen sapıklar Sırat köprüsünü inkâr ediyorlar. **Ehl-i sünnet** âlimleri, Sırat köprüsünün hak olduğunu naslarla ispat etmişlerdir. Kur’an-ı kerimde mealen, (Onları Cehennem Sıratına [Sırat köprüsüne] götürüp hapsedin! Çünkü onlar sorguya çekileceklerdir) buyuruluyor. (Saffat 23, 24)

Nuhbet-ül-Leali kitabında diyor ki: Sırat, Cehennem üzerinde bir köprüdür. Bir âyette mealen, (İçinizden hiçbirisi istisna edilmemek üzere mutlaka Cehenneme varacaktır. Bu, Rabbinin katında kesinleşmiş bir hükümdür. Ancak cennetlikler yanmadan geçecekler, cehennemlikler ise ateşe düşeceklerdir) buyuruluyor. (Meryem 71)

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(Cehennem üzerine Sırat köprüsü kurulur. Buradan ümmetiyle ilk geçecek **Peygamber** benim.) [**Buhari**]

(Kıyamet gününde Cehennemın üzerine Sırat köprüsü kurulur. Bu köprüde kaypak yerler, ayakların kayıp sabit kalamayacağı kısımlar, kapanlar, demirden kelepçeler, dikene benzer kılçıklar vardır. İmanlı kişiler, amellerine göre, göz açıp kapamadan, ya şimşek gibi, ya hızla uçan bir kuş gibi, ya iyi koşan asil bir at hızıyla geçer giderler. Böylece bir Müslüman ya hiç zarar görmeden veya yara bere içinde geçip kurtulur. Yahut feci şekilde Cehennem ateşine düşer.) [**Buhari**, Müslim]

(Kıyamette Sırat köprüsünün başında durur, ümmetimin geçmesini beklerim. **Allahü teâlâ**, “Dilediğini iste, istediklerine şefaet et, şefaatin kabul olunacaktır” buyurur. Ümmetime şefaatten sonra, yalvarmaya devam ederim. Rabbin bana “Ümmetinden ihlâsla bir defa La ilahe illallah diyen ve imanla ölen herkesi Cennete koy” buyuruncaya kadar yerimden kalkmam.) [**İ. Ahmed**]

(Sırat köprüsünü geçmek herkesin nuruna bağlıdır. Kimi göz açıp yumuncaya kadar, kimi şimşek gibi, kimi yıldız akması gibi, kimi koşan at gibi Sıratı geçerler. Nuru çok az olan da yüzüstü sürünür. Elleri ve ayakları kayar, tekrar yapışır. Nihayet, sürüne sürüne kurtulur.) [**Taberani**]

(Sırat köprüsünden en kolay geçecek olanınız, Ehl-i beytimi ve Eshabımı çok seveninizdir.) [**Deylemi**]

(Cehennem ateşi, Sıratı geçen müminlere, “Ey mümin, tez geç, senin nurun nârımı söndürüyor” der.) [**Taberani**]

(Nice kimseler Sıratı geçtiğini bilmeyip, meleklerle derler ki: “Sırat ve Cehennem nerede kaldı, biz onlardan geçtik mi?” Melekler de şöyle cevap verirler: “Siz Cehennem üstündeki Sıratı geçtiniz, fakat Cehennem ateşi sizin nurunuzdan çekilip, örtülmüştü.”) [**Cami-us-sagir**]

(Bir kimse, din kardeşinin rahata kavuşması veya sıkıntıdan kurtulması için sultana [devlet dairesine] gidip uğraşırsa, kıyamet günü Sırat köprüsünden, herkesin ayakları kaydığı zaman, **Allahü teâlâ** onun süratle geçmesi için yardım eder.) [Taberani]

(Kıyamette mizan ve Sırat köprüsü, şehidi rahatsız etmez.) [Beyheki]

(Sırat köprüsünden geçerken âbid'e "Sen Cennete gir, ibadetin sebebiyle oradaki nimetlerden faydalan" denir. Âlime de, "Sen burada dur ve sevdiklerine şefaet et! Senin şefaatin mutlaka kabul olacak" denir.) [Deylemî, Ebu-ş-şeyh]

(Kıyamette, dünyadayken belâya maruz kalmış kimseler için divan ve mizan kurulmaz, Sırat köprüsü engel olmaz, üzerlerine ecir, dökülür de dökülür.) [İ. Neccar]

(Sırat köprüsünü şimşek gibi ilk geçenler, beş vakit namazı cemaatle kılmaya devam edenlerdir.) [Taberani]

(Bana getirilen salevat, Sırat köprüsü üzerinde size nur olur.) [Dare Kutnî]

(Kıyamette Sırat köprüsü üzerinde, müminlerin alametleri, "Rabbim, bize selamet ver" demeleri olacaktır.) [Tirmizî]

(Namaz, Sırat köprüsü üzerinde nurdur.) [Dare Kutnî]

(Sırat köprüsü, Cehennemin üzerinde, Cennete giden yoldur.) [Hatîb]

(Ümmetimden biri, Sırat köprüsünde sürünerek ve emekleyerek yol alırken, bana getirdiği salevatlar onu elinden tutarak ayağa kaldırır. Böylece Sıratı geçer.) [Taberani]

(Kurbanlarınız iyi ve semiz olsun. Onlar Sırat köprüsünde bineklerinizdir.) [Deylemi]

(Cennete girene kadar, Sırat köprüsünde göz kırpması kadar bekletilmemeyi isteyen, Allah'ın dini hakkında, kendi görüşüyle hiçbir söz söylemesin!) [Kurtubi]

(Bir idareci, Müslümanların işini üzerine aldığı halde aralarında adaleti gözetmezse, Cehennemin üzerine kurulan Sırat köprüsünde durdurulur. Sırat, bütün organları yerinden çıkıncaya kadar sallanır.) [İbni Asakir]

(**Allahü teâlâ**, kullarına, her gün beş kere namaz kılmayı farz etti. Bir kimse, güzel abdest alıp, namazını doğru kıalarsa, kıyamet günü, yüzü, on dördüncü gündeki ay gibi parlar ve Sırat köprüsünü şimşek gibi geçer.) [H.S.Vesikaları]

(Hiçbir bid'at ehli Sıratı geçemeyecek, Cehenneme düşecektir.) [İbni Asakir]

Peygamber efendimizin ümmetinden olan bazı kişiler, mezardan kalkınca doğruca Cennete giderler. Melekler bunlara derler ki:

- Hesap gördünüz mü?
- Hayır, biz hesap falan görmedik.
- Sırat köprüsünü geçtiniz mi?
- Hayır, Sırat falan görmedik.
- Cehennemi gördünüz mü?
- Hayır, Cehennemi de görmedik.

- Siz ne amel işlediniz de, böyle hesap görmeden, Sırata uğramadan doğruca Cennete geldiniz?

- Biz iki hasletimiz sayesinde bu nimete kavuştuk. Allah'tan utanır, yalnızken de günah işlemezdik. Bir de Allah'ın verdiği az rızka razı olurduk.

- Bu nimetler sizin hakkınızdır. (İbni Hibban)

İmam-ı Rabbani hazretleri Mektubat kitabında buyuruyor ki:

Cehennem üzerindeki Sırat köprüsünden geçilecek, iyiler geçip Cennete gidecek, Cehennemlikler, Cehenneme düşecektir. (3/17)

Köprü denilince, bilinen köprüler zannedilmemeli! (Sınıf geçmek için imtihan köprüsünden geçilir) diyoruz. Hâlbuki imtihanın köprüye benzer tarafı yoktur. Sırat köprüsü de, bilinen köprülere veya imtihan köprüsüne hiç benzemez.

Hadis-i şerifte de bildirildiği gibi, bid'at ehli zaten Sırat köprüsünden geçemez. Bu kadar vesikayı inkâr eden elbette Sıratтан geçemez. (İnkâr eden, mahrum kalır) sözü meşhurdur.

Sorulacak sorular

Soru: Sırat köprüsünde sorulacak sorular nelerdir?

CEVAP:

Sırat köprüsü üzerinde yedi yerde, yedi şeyden sual edilecektir.

1. Önce imandan sorulacaktır. İmanı doğru ise birinci duraktan geçecek, doğru değilse Cehenneme düşecektir.

2. durakta namazdan sorulacaktır. **Hadis-i şerif**lerde buyuruldu ki:

(Namaz, **Allahü teâlâ**nın hoşnut olduğu bütün amellerin en faziletlisidir. Kabirde ışıık, Sırat köprüsünü yıldırım gibi geçiricidir.) [M.Cenne]

(Kıyamette ilk önce namazdan sorulacaktır. Namazı düzgün olanın, diğer amelleri kabul edilir. Namazı düzgün olmayanın, hiçbir ameli kabul edilmez.) [Taberani]

[Onun için her Müslüman mutlaka namazı kılmalıdır! Namaz dinin direğidir. Direksiz bina olmaz. Namaza önem vermeyenlerin kâfir olacağını bildiren birçok hadis-i şerif vardır.]

3. durakta zekâtтан,

4. durakta oruçtan,

5. durakta hacdan,

6. durakta kul hakkından, ana-baba hakkından, akrabayı gözetip gözetmediğinden,

7. durakta gusledip etmediğinden sorulacaktır.

Hangisinde kusuru varsa, o nispette Cehennemde yanacak, kusuru olmadığı yerden kolayca geçecektir. **Hadis-i şerif**lerde buyuruldu ki:

(İnsanlar Cehennem üzerindeki köprüden geçerler. Köprüde dikenli demirler, çengeller ve kancalar vardır. İnsanları sağdan soldan yakalar. Köprüdeki melekler, "Allah'ım selamet

ver" diye dua ederler. Halkın bir kısmı köprüyü şimşek gibi, bir kısmı rüzgâr gibi, bir kısmı koşan at gibi, bir kısmı koşarak, bir kısmı yürüyerek, bir kısmı emekleyerek ve bir kısmı da sürünerek geçer. Asıl Cehennemliklere gelince, bunlar ne ölür, ne de yeni bir hayata kavuşur. Günahkârlar, günahı nispetinde Cehennemde yandıktan sonra onlara şefaahat edilmeye izin verilir.) [Buhari]

(Sırat kıldan ince, kılıçtan keskindir. Melekler, müminleri kurtarmaya çalışır. Cebrail aleyhisselam beni belimden tutar. Ben de, "Ya Rabbi ümmetime selamet ver, onları kurtar" diye dua ederim. O gün ayağı sürçüp düşen çok olur.) [Beyheki]

(Servetiyle **Allahü teâlâ**ya itaat eden ve malının hakkını ödeyen kimse, Kıyamette Sırata gelince, malı "Haydi geç, çünkü sen, bende olan Allah'ın hakkını ödedin" der. Daha sonra malındaki Allah hakkını ödemeyen kimse gelir, malı, "Neden bende olan Allah hakkını ödemedin?" der. O da "Yazık bana, ne yaptım?" diye söylenir.) [Beyheki]

(Cennete girene kadar, Sıratı göz kırpması kadar bekletilmemeyi isteyen Allah'ın dini hakkında kendi görüşüyle hiçbir söz söylemesin!) [Kurtubi]

Sıratı geçen müminler iki pınarla karşılaşır. Bu pınarın birinde yıkanır, diğerinden de içerler. Böylece maddi ve manevi temizliğe kavuştuktan sonra Cennetin kapısına gelirler. Melekler, **Zümer** suresinde bildirildiği gibi, (Sizlere selam olsun, hoş geldiniz. Ebedi olarak buraya girin!) derler. Sonra Cennet elbiseleri giydirilir. Hepsisi Cennete girer.

Cennet ve Cehennem ebedidir

Soru: Cennet ve Cehennem sonsuz değil midir?

CEVAP:

Cehennemin ve Cennetin sonsuz olduğuna dair birçok âyet-i kerime vardır. Mesela **Bakara** 25, A.İmran 116, Maide 85, **Enam** 128, Tevbe 68, Hud 107.

Âyet-i kerimede Cehennem için de, Cennet için de (Hüm fiha halidun = Onlar orada ebedi kalırlar) buyuruluyor. (**Bakara** 81, 82)

Ebedilik sıfatı

Soru: Kur'an-ı kerimde, kâfirlerin Cehennemde, müminlerin Cennette, ebedi kalacağı bildiriliyor. Böyle olunca, **Allahü teâlâ**dan başka şeyler için de, ebedilik sıfatı kullanılmış olmaz mı?

CEVAP:

Bunların var olmaları, varlıkta durmaları, kendilerinden olmadığı gibi, ebedi olmaları da, kendilerinden değildir. Bunları, ebedi yapan, **Allahü teâlâ**dır. **Allahü teâlâ**, "Ol!" derse, var olur, "Yok ol!" derse, yok olur. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Mahlûkların yok olacaklarına inanmak, yoktan var edildiklerine inanmak gibi, imanın şartıdır. (Arş, Kürsi, Levh, Kalem, Cennet, Cehennem ve Ruh denilen mahlûklar yok olmayacak, sonsuz var olacaklardır) ifadesi, bunlar yok olamaz demek değildir. **Allahü teâlâ**, var etmiş olduğu şeylerden, dilediklerini, tekrar yok edecek, dilediklerini de, yalnız kendi bileceği fayda ve sebeplerden dolayı, hiç yok etmeyecek, bunlar ebedi, yani sonsuz var olacaklardır demektir. **Allahü teâlâ**, dilediğini yapar ve istediğini emreder. Demek ki,

âlem yani her şey, **Allahü teâlâ**nın dilemesi ve kudreti ile vardır. Var olmaları için ve varlıkta kalmaları için, **Allahü teâlâ**ya muhtaçtır; çünkü baki olmak demek, varlığın her an devam etmesi demektir. Başka bir şey olmak demek değildir. Hem var olmak, hem de varlıkta kalabilmek, **Allahü teâlâ**nın iradesi, dilemesi ile olur. (3/57)

Cehennem dolacaktır

Soru: (Cennette boş yer kalınca, doldurmak için yeni insanlar yaratılacaktır) diyenler olduğu gibi, (Cehennemdeki bütün insanlar çıkacak, böylece Cennet dolacak, Cehennemde kimse kalmayacaktır) diyenler de var. Hangisi doğrudur?

CEVAP:

İkisi de doğru değildir. **Allahü teâlâ**, Cenneti de, Cehennemi de dolduracaktır. Müminler, Cennette ebedi kalacak ve sayıları hiç eksilmeyecektir. Kâfirler de, Cehennem de sonsuz kalacak ve sayıları eksilmeyecektir. Cehennemden sadece, günahkâr müminler, cezalarını çektikten sonra çıkıp Cennette girecek ve orada sonsuz kalacaklardır.

Ebedi olan Cennet ve Cehennemin dolacağını bildiren bir hadis-i şerif meali şöyledir:

(Cennet, "Bana güçsüzler ve yoksullar girecektir" diye bazı deliller bildirdi. Cehennem de, "Bana da, cebbarlar ve kibirliler girecektir" dedi. **Allahü teâlâ** da buyurdu ki: "Ey Cehennem, sen benim azabımsın; dilediğim kimseleri [kâfirleri] seninle cezalandırırım. Ey Cennet, sen de benim rahmetimsin; dilediğim kimselere [müminlere] seninle rahmet ederim. İkinizi de dolduracağım.") [Müslim]

Allah'ın merhameti ve azabı

Soru: (Sonsuz merhamet sahibi Allah, kendi yarattığı kullarını, kâfir de olsa, sonsuz Cehennemde yakmaz) demek doğru mudur? Kâfirler, Cehennemde sonsuz kalmayacak mı?

CEVAP:

Kâfirler Cehennemde sonsuz kalacaktır. Söyledikleri çok yanlıştır. **Allahü teâlâ** elbette sonsuz merhamet sahibidir, fakat kimlere, nasıl merhamet edeceğini de kendisi bildirmiştir. İki âyet-i kerime meali şöyledir:

(O gün merhametim yalnız, benden korkarak kâfir olmaktan ve günah işlemekten kaçınanlara, zekâtını verenlere, Kur'an-ı kerime ve ümmi nebi olan Resule inananlara mahsustur.) [**Araf** 156, 157]

(İnkârcıları, zâlimleri Allah asla affetmez, onları içinde ebedî kalacakları Cehennem yoluna iletir.) [**Nisa** 168]

Allahü teâlâ merhamet sahibi olduğu gibi, aynı zamanda intikam alıcı ve ganîdir. İstedğini yapmakta hiç kimseden çekinmez. (Riyad-un-nasihin)

Cehennem sonsuz değil mi?

Soru: İbni Teymiyye, (Cehennem sonsuz değil) dediği için, İbni Teymiyyeci bir arkadaş, (Nebe sûresi 23. âyetinde, sonsuz olarak değil, asırlar boyunca Cehennemde kalınacağı bildiriliyor. Dolayısıyla, kâfirler de Cehennemde ebedî kalmayacaktır) diyor. Bu yanlış değil mi?

CEVAP:

Evet, yanlıştır. Bahsedilen âyet-i kerimenin meali şöyledir:

(Onlar orada ahkâb [hukublar, devirler] boyunca kalacaklardır.) [Nebe 23]

Ahkâb, hukub kelimesinin çoğuludur. Hukub, birçok seneleri ihtiva eden bir devir demektir. İmam-ı Kurtubi hazretleri tefsirinde buyuruyor ki:

(Devirler boyunca orada kalacaklar) demek, (Devirler devam ettikçe, Cehennemde kalacaklar) demektir. Bu devirlerin ardı arkası kesilmeyecektir. Her bir devir geçtikçe bir başkası gelecektir. Sonsuza kadar, ardı ardınca günler gelecek, demektir. Eğer beş ya da on ahkâb denilseydi ya da buna benzer bir ifade kullanılmış olsaydı, o zaman belirli bir zamana delalet ederdi. Ahkâbın söz konusu ediliş sebebi, hukubun en uzun süreyi kapsadığından dolayıdır. Böylelikle onların anlayışlarının benimsediği ve bildikleri şekilde onlara hitap etmiş olmaktadır. Burada bu ifade, ebedîlik için kullanılmıştır. Yani onlar orada ebediyen, sonsuz olarak kalacaklardır.

Ahkâb ifadesi kalblere daha bir dehşet verir ve ebediliğe daha açık bir delil teşkil eder. Anlamlar birbirine yakın olduğu için ahkâb ifadesi kullanılmıştır. (Cami'u li-Ahkâm)

Beydâvî, Celâleyn, Medârik tefsirlerinde de, (Sonsuz devirler boyunca içinde kalacaklar) şeklinde açıklanmıştır. Bu husus şu mealdeki âyet-i kerimelerde, daha açıkça bildirilmiştir:

(Kötülükleri [günahları, küfürleri] kendilerini çepeçevre kuşatanlar cehennemliktir, orada ebedî kalırlar.) [Bakara 81]

(Şüphesiz, kâfirlere Cehennem azabı ebedîdir, sonsuzdur.) [Zuhruf 74]

Cennet ve Cehennem şu anda vardır

Soru: Bir tek Cehennem mi var yoksa birkaç tane mi? Şimdi bunlar mevcut mu?

CEVAP:

Cehennem yedi tabakadır, kâfirler durumuna göre tabakaların birinde azap görecektir.

Feraid-ül fevaid kitabında buyuruluyor ki:

Cehennem yedi tabakadır. Birbirinin altındadırlar. Her tabakanın ateşi, üstündekinden daha şiddetlidir. Günahı affedilmemiş olan müminler; birinci tabakada günahları miktarı yanıp, sonra Cehennemden çıkarılarak Cennete götürüleceklerdir.

Diğer altı tabakada çeşitli kâfirler sonsuz yanacaklardır.

Cennet ve Cehennem şimdi mevcuttur. Bazı âlimlere göre, Cehennemin nerede olduğu kesin bilinmemektedir. Bazılarına göre, yedi kat yerin altındadır. Arz küresi, güneş ve bütün yıldızlar birinci sema [gök] içinde olduklarına göre, yeryüzünün neresinde olursak olalım, yedi kat yerin altında sema vardır. Cehennemin yedi kat semadan birinde bulunduğu anlaşılmaktadır.

Her Müslüman bilir ki...

Soru: Bugün Cennet ve Cehennem var mıdır?

CEVAP:

Her Müslüman bilir ki, ilk insan ve bütün insanların babası olan Hazret-i Âdem, yıllarca Cennette yaşadı. Yasak ağaçtan yiyince, dünyaya indirildi. Bu hususta Kur'an-ı kerimde birçok âyet-i kerime vardır. Mesela **Bakara** suresinin 35 ve 36, **Araf** suresinin 17. âyet-i kerimesinden 27. âyet-i kerimesine kadar. Taha suresinin 117-119. âyet-i kerimleri bu hususlardan bahsetmektedir. Kur'an-ı kerimde ayrıca müminler için Cennetin, kâfirler için de Cehennemin hazır vaziyette beklediği bildiriliyor:

(Takva sahipleri için hazırlanmış olup genişliği gökler ve yer kadar olan Cennete koşun.) [**Al-i İmran** 133]

(Kâfirler için hazırlanmış olan Cehennem ateşinden sakının!) [**Al-i İmran** 131]

Peygamber efendimiz de, Miraca gidince, Cennet ve Cehennemi de gezdi. Gördüğü şeyleri anlattı. Bunlardan birkaçı şöyle:

(Cennete girdim. İnciden kubbeler gördüm.) [Müslim]

(Miraca çıktığım zaman Cennetin kapısı üzerinde "Sadakanın sevabı on, ödünç vereninki ise on sekiz mislidir" yazılı olduğunu gördüm.) [**İbni Mace**]

(Miracda Cehenneme baktım. Kokmuş leşler yiyenler gördüm. Bunların kim olduğunu sordum. Cebrail aleyhisselam, "Bunlar, gıybet etmek suretiyle insanların etlerini yiyenlerdir" dedi.) [**İ. Ahmed**]

Cennet nerede?

Soru: Cennetin bildiğimiz gezegenlerden birinde olacağı mümkün müdür?

CEVAP:

Bugün bildiğimiz bütün yıldızlar ve gezegenler birinci kat semadadır. Semalar ise yedi kattır. Diğer katların ise bilinen bu semadan çok büyük olduğu bildirilmiştir. Cennet hakkında Kur'an-ı kerimde ve hadis-i şeriflerde bilgi vardır. Cennetin genişliğinin yer ile göğün genişliği kadar olduğu Kur'an-ı kerimde bildirilmiştir. (**Hadid** 21)

Bu durumda Cennetin gezegenlerde olması mümkün değildir. Cennet daha yukarı semalardadır. (**Deylemi**)

Sekiz Cennet

Soru: Sekiz Cennetin isimleri nelerdir?

CEVAP:

- 1- Dâr-i celal,
- 2- Dâr-i karar,
- 3- Dâr-i selam,
- 4- Huld,
- 5- Me'va,
- 6- Adn,

7- Firdevs,

8- Naim.

Kimler Cennete girer?

Soru: Genel olarak kimler Cennetlik, kimler Cehennemliktir?

CEVAP:

Allahü teâlâya inanan, Onun emir ve yasaklarına riayet eden, hepsini beğenen kimse yani Müslüman olarak ölen Cennete gider. Bunun tersi olan da Cehenneme gider. Genelde iyi huylular Cennete, kötü huylular Cehenneme gider. Bir hadis-i şerif meali şöyledir:

(Cennete gidecek olanları haber veriyorum, dikkatli dinleyin. Zayıftır, mazlumdur, güçleri yetmez. Bir şey için yemin ederlerse, **Allahü teâlâ**, bu Müslümanların yeminlerini, muhakkak yerine getirir. Cehenneme gidecek olanları da bildiriyorum: Sertlik gösterirler ve kendilerini üstün görürler.) [Tirmizi, Ebu Davud]

Cennet mi, Cehennem mi daha kolay?

Soru: Cennete gitmek mi, yoksa Cehenneme gitmek mi daha kolaydır?

CEVAP:

İkisi de kolaydır. Doğru inanan, Müslüman olarak ölen Cennete, inanmayan, kâfir olarak ölen Cehenneme gider.

Nefsine uyanın Cehenneme gitmesi çok kolay, Cennete gitmesi ise çok zordur. Cehenneme gitmek için hiçbir yasağa riayete ihtiyaç yoktur; ama Cennete gitmek için birçok kuralları vardır. Önce doğru iman, sonra haramlardan kaçmak ve ibadetleri yapmak... İki hadis-i şerif meali:

(Cehennem nefse hoş gelen, Cennet ise nefsin hoşuna gitmeyen şeylerle kuşatılmıştır.) [Buhari]

(Cenneti isteyen de, Cehennemden korkan da uyumaz. Cennet zorluklarla kuşatılmıştır, dünya ise lezzet ve şehvetlere bürünmüştür. Onun lezzet ve şehvetleri sizi Cennetten alıkoymasın.) [Ramuz]

Cennete girecek hayvanlar

Soru: İstisna olarak cennete girecek hayvanlar hangileridir?

CEVAP:

Cennete girecek olan hayvanlar:

- 1- Salih aleyhisselamın devesi,
- 2- İbrahim aleyhisselamın danası,
- 3- İsmail aleyhisselamın koçu,
- 4- Musa aleyhisselamın sığırı,
- 5- Yunus aleyhisselamın Yunus ismi verilen balığı,

- 6- Üzeyr aleyhisselamın merkebi,
- 7- Süleyman aleyhisselamın karıncası,
- 8- Belkıs'a gönderilen hüdhüd,
- 9- Eshab-ı Kehf'in Kitmır isimli köpeği,
- 10- **Muhammed** aleyhisselamın devesi.

Bu hayvanların, Cennete koç şeklinde gireceği bildirilmiştir. (Mişkatül-Envar, Şir'at-ül-islam şerhi)

Deli Cennete gider mi?

Soru: Deli, ahirette nereye gider? Doğuştan deli ise veya sonradan delirmişse ne olur?

CEVAP:

Allahü teâlâ, iman ve ibadette kullarından gücü yetmediği şeyleri istememiştir. Bunun için, Müslüman iken deli olan, uykuda iken ölen kimse, bu halinde imanlı olduğunu tasdik etmiyorsa da, Müslümanlığı devam etmektedir. Kâfir iken deliren de küfrünü ilan etmiyorsa da, önceki küfür hâli devam etmektedir.

Doğuştan deli olan Müslüman evladı Cennete gider. Kâfir çocukları için yedi tane farklı kavil vardır. O kavillerden biri, onlar da Cennete gidecektir. O kavillerin birine göre de, hesaptan sonra toprak olacaktır.

Son sözün önemi

Soru: (Son sözü La ilahe illallah olan cennete girer) hadis-i şerifinden murat nedir? Bir mümin aniden ölse, Allah diyemese cehenneme mi gider?

CEVAP:

Son sözün kelime-i tevhid olması şart değildir. İmanlı ölen herkes er geç cennete girecektir. (Son sözü La ilahe illallah olan cennete girer) hadis-i şerifinden murat; cehenneme uğramadan cennete gireceğinin müjdesidir. Yoksa her Müslüman, velev ki fâsık olsun, günahlarının cezasını çektikten sonra da cennete girecektir. (İbni Abidin)

Demek ki son sözü kelime-i tevhid olmak ayrı bir müjdedir.

Cennete giremez

Soru: Fıkıh kitaplarında, cemaatle namaz kılmanın önemi anlatılırken, (Cemaati özürsüz terk eden, Cennet'in kokusunu duyamaz) deniyor. Kokusunu duyamaz ne demek? Yani cemaat sünnetini terk eden kâfir olmayacağına göre, Cennete gider de, Cennetteki kokuları mı duyamaz?

CEVAP:

(Cennetin kokusunu duymaz) demek, Cennete hiç girmez, kokusu duyulacak yerlerden bile geçemez demektir. Yani cemaati kasten terk eden, önem vermeyen kâfir olur. Sadece cemaat sünnetini değil diğer sünnetleri de, yapmayan değil, onlara önem vermeyen kâfir olur. Yapmayan sevabından mahrum kalır. Ama (Sünnetin ne önemi var) derse, sünnete

kıymet vermemiş olur. Bu da küfürdür. Bir özürle veya tembellikle cemaate gitmeyen kâfir olmaz.

Cennetin bedeli

Soru: **Deylemi**'de bildirilen, (Cennetin bedeli Lâ ilâhe illallah, nimetin bedeli de Elhamdülillah'tır) hadisine göre, bir gayrimüslim, lâ ilâhe illallah dese, Cennetin bedelini ödeyip, onu satın almış olmaz mı?

CEVAP:

Kur'an-ı kerimin bazı âyetleri, diğerlerini açıkladığı gibi, hadis-i şeriflerin bir kısmı da diğerlerini açıklar. (Şartsız bildirilen haberler, şartlı olarak anlaşılır) ifadesi, dinimizde bir kuraldır. Müslüman olmayan kimse, kesinlikle Cennete giremez. Bir gayrimüslim, lâ ilâhe illallah dese de Cennete giremez. İmanın altı şartına inanma mecburiyeti vardır. İnanmak da yetmez, ayrıca beğenerek söylemek gerekir. Dille söylemek de yetmez, kalble tasdik etmek de şarttır.

İhlas da şarttır, (Ancak ihlâsla, lâ ilâhe illallah diyen Cennete girer) hadis-i şerifi ihlâssız söylemenin değersiz olduğunu gösteriyor. Peki, ihlâs nedir? Bunu da **Peygamber** efendimiz açıklıyor, (İhlâs, haramlardan sizi menetmesidir) buyuruyor. (**Bezzar**, **Hatib**)

İmanın alameti, farzları yapıp haramlardan sakınmaktır. Haramlardan sakınılmıyorsa, ihlâs yok demektir. Sadece ihlâs yetmiyor, kalble tasdik de gerekiyor. Bir hadis-i şerif meali:

(Kalble tasdik edip, ihlâsla kelime-i şهادeti söyleyen Cennete girer.) [**Taberani**]

Bir de bunları beğenmek şartı vardır. Bir hadis-i şerif meali şöyledir:

(İnanarak, beğenerek ihlâsla Lâ ilâhe illallah diyene Cennet vardır.) [**İbni Hibban**]

Kalble tasdik, ihlâs, haramlardan kaçmak ve beğenmek de yetmez. Bir hadis-i şerif meali:

(İhlâsla, "Rabbimin Allah, dinimin İslam ve **Peygamberimin Muhammed** aleyhisselam olduğuna razıyım" diyen Cennete girer.) [**İ. Ahmed**]

Demek ki gayrimüslim, diğer bütün dinleri bâtil, İslamiyet'i de tek hak din olarak kabul etmezse, **Muhammed** aleyhisselamı kendi peygamberi olarak kabul etmezse, Cennete giremez. Ayrıca, Amentü'de bildirilen imanın altı esasına da inanmak şarttır. Biri noksan olursa, iman olmaz.

(Nimetin bedeli Elhamdülillah) emrine uyarak, sadece Elhamdülillah demekle nimetin bedelini vermiş olur muyuz? Bir kimsenin eline bir miktar para geçse, onunla şarap alıp içse, (Elhamdülillah, elime para geçti, şarabımı alabildim) dese, nimetin şükrünü eda etmiş olamaz. O nimeti, dinimizin yasaklamadığı yerde, hattâ dinimizin emrettiği yerlerde kullanırsa, ancak o zaman şükretmiş olur.

İmansızın Allah demesi

Soru: (La ilahe illallah diyen Cennete girer) hadisine, kâfir, münafık, mürtet, bid'at ehli de dâhil midir?

CEVAP:

Ölçü şu: İmansız olarak ölen Cennete giremez. İslamiyet'i hak din bilmedikten sonra, ne yaparsa yapsın faydası olmaz. Demek ki bir kimse, diğer bütün dinleri bâtıl, İslamiyet'i de tek hak din olarak bilmezse, **Muhammed** aleyhisselamı kendi peygamberi olarak kabul etmezse, Cennete giremez.

Cenneti istemek ve Allah rızası

Soru: Okuduğum muteber eserlerde, (Cenneti istemem; Allah'ı görmek isterim) demenin caiz olmadığı bildiriliyor. Yunus Emre ve daha başka evliyanın böyle sözler söylediği görülüyor. Bunların izahı nasıldır?

CEVAP:

Allahü teâlâ, Cenneti beğenmekte ve onu övmektedir. Bir kimsenin, övülen, beğenilen Cenneti, beğenmemesi, istememesi, **Allahü teâlâ**nın beğendiğini beğenmemek, Onun isteyin dediği şeyi istememek olur. Bu bakımdan Cenneti istememek caiz değildir.

Yunus Emre gibi Hak âşıklarının, vahdet-i vücuda mensup evliyanın sözleri ancak teville anlaşılır. Yunus Emre hazretleri diyor ki:

Cennet Cennet dedikleri,
Birkaç köşkle, birkaç huri
İsteyene ver sen anı.
Bana seni gerek seni.

Böyle sözleri bir veli söylerse, o zaman tevil edilir. Yunus Emre bu sözleriyle, (Ben yalnız Cennete gitmek niyetiyle değil, sırf senin rızan için ibadet ediyorum) demek istiyor. Zaten her müminin de, Allah rızası için ibadet etmesi gerekir. Sadık kul, Cenab-ı Hakka hep (Senin rızan, senin rızan) der. Bunun için aşık Yunus da (Bana seni gerek seni) diyor. Hallac-ı Mansurun (Enel Hak) demesi de böyle tevil edilir. Bu sözülle (Ben yokum, Allah vardır) demek istiyor.

Tasavvuf sarhoşluğu

Vecd ve hal sahipleri, tasavvuf sarhoşluğu ile şuurlarını kaybettikleri zaman, sözlerinde ve işlerinde mazur olurlar. Tasavvuf sarhoşlarının dine uymayan sözlerine ve işlerine, başkalarının uymaları caiz değildir. Kendileri günaha girmezlerse de, bunlara uyanlar günaha girer. (Merec-ül-bahreyn)

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Allahü teâlâyı istemek ve sevmek, ahireti istemek ve sevmektir. Çünkü **Allahü teâlâ**ya kavuşmak, ahirette vâd edilmiştir ve **Allahü teâlâ**nın kulundan rızası, ahirette belli olacaktır. Hak teâlâ, ahireti sever. Beğenilenden yüz çevirmek, sekrdir. **Allahü teâlâ**nın davet etmesine ve beğenmesine karşı gelmektir. Yunus suresinin 25. âyetinde (**Allahü teâlâ**, Dar-üs-selama [Cennete] çağırıyor) buyurmaktadır. **Allahü teâlâ**, ahirete çağırmaktadır. Ahiretten yüz çevirmek, Hak teâlâyâ karşı gelmek olur. Onun beğendiği şeyi ortadan kaldırmaya uğraşmak olur. (1/302)

Büyükler, Cenneti, **Allahü teâlâ**nın razı olduğu yer olduğundan ve Cenneti isteyenleri sevdiği için, isterler. Cehennemden sakınmaları da, **Allahü teâlâ**nın gazap ettiği yer olduğu içindir. Yoksa Cenneti istemeleri, nefislerine tatlı geldiği için değildir. Cehennemden kaçınmaları, orada azap ve sıkıntı olduğu için değildir. Çünkü bu büyükler, sevgilinin yaptığı her şeyi güzel görür. Bunları kendilerinin, matlubu, maksadı bilirler.

Yunus Emre aynı şiirinde diyor ki:

Aşkın ile yanıyorum, bana seni gerek seni
Adını hep anıyorum, bana seni gerek seni
Ne varlığa sevinirim, ne yokluğa yerinirim
Aşkın ile avunurum bana seni gerek seni.
Aşkın aşığı öldürür, aşk denizine daldırır
Arananı buldurur, bana seni gerek seni
Aşkın şarabından içem, Mecnun olup dağa düşem
Sensin benim hep endişem, bana seni gerek seni.
Âşıklara Mevla gerek, Mecnunlara Leyla gerek
Sofulara Cennet gerek, bana seni gerek seni
Eğer beni öldürseler, külüm göğşe savursalar
Toprağım yine çağıra bana seni gerek seni.
Yunus Emre benim adım, gün geçtikçe artar odum
İki cihanda maksudum bana seni gerek seni.

Cenneti istemek

Soru: Herkes gibi Cennet sevdası, Cehennem korkusu yüzünden ibadet ediyor ve haramdan sakınıyoruz. Sanki burada Allah'ın rızası ikinci planda kalıyor gibi görünüyor. Allah kullarım size Cennet Cehennem yok, sadece benim rızam için ibadet edin dese, bana öyle geliyor ki, kimse ibadet etmez. Şu halde, Cennet sevdası ve Cehennem korkusundan dolayı yapılan ibadet kabul olur mu?

CEVAP:

Bu fikir yanlıştır. Hiçbir Müslüman Cennet Cehennem için ibadet etmez. Allah için eder, O emrettiği için eder. Onun rızasına kavuşmak için eder. Onun sevdiklerini sever, Onun sevmediklerini sevmez. Mesela Müslümanları sever, kâfirleri sevmez.

Cenneti istemek Allah rızasına aykırı değildir. Allah'ı seven, Onunla buluşmayı ister. Buluşma yeri Cennettir. Cenneti isteyen, aslında **Allahü teâlâ** ile buluşmayı, Ona kavuşmayı istemektedir.

Bizde gazete dağıtıcısı olarak çalışan bir gençle konuşuyorduk. Genç dedi ki:

- Eskiden Allah rızası için hizmet ediyordum, şimdi ise ne kadar çok gazete satarsam o kadar para alırım diyorum ve ihlâsım kalmadı, Allah rızası ikinci plana düştü, hatta hiç Allah rızası kalmadı, sadece parayı düşünüyorum.

- O zaman sana bol paralı bir iş var. Falanca gazeteden bize telefon ettiler, eleman arıyorlarmış. Şu kadar para veririz dediler. Ne dersin?

- Açlıktan ölsem manevi değerlerime saldıran o gazeteye gitmem.

- Hani sende ihlâs yoktu? Gördün mü sen para için değil Allah rızası için çalışıyorsun.

Cennet istenmez mi?

Soru: Ben yalnız Allah rızası için ibadet ederim. Cenneti istemek ve Cehennemden korkmak hatırıma gelmez. Yani (Yâ Rabbî, Cennetini ver, Cehenneminden koru) demem. Bu uygun mudur?

CEVAP:

Uygun değildir, çünkü İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki: **Allahü teâlâya**, korkuyla ve nimetlerine kavuşmak için ibadet eden evliya zatların korkuları ve arzuları, kendi nefsleri için değildir. Bunlar, **Allahü teâlânın** rızasına, sevgisine kavuşmak için ve Onun gazabından, gücenmesinden korktukları için ibadet ederler. Bunlar Cenneti de isterler, çünkü Cennet, **Allahü teâlânın** rızasının, sevgisinin bulunduğu yerdir. Yoksa Cenneti istemeleri, nefslerinin zevkleri için değildir. Bunlar Cehennemden de korkarlar. Cehennemden korunmak için dua ederler, çünkü Cehennem, **Allahü teâlânın** gazabının bulunduğu yerdir. Yoksa Cehennemden korkmaları, nefslerini azaptan kurtarmak için değildir, çünkü bu büyükler, nefslerine köle olmaktan kurtulmuşlardır. **Allahü teâlâ** için halis kul olmuşlardır. Evliya zatlar Cenneti isteyip, Cehennemden korkunca, bizim de elbette Cenneti isteyip, Cehennemden korkmamız gerekir. Birkaç hadis-i şerif şöyledir:

(Namazı bitiren kimse, dua ederken "Allahümme ecirni min-en-nâr ve edhilni Cennete" demezse melekler, "Yazık şuna, Cehennemden korunmasını istemekten âciz kaldı," Cennet de, "Yazık şuna Cenneti istemekten âciz oldu" der.) [**Taberânî**]

(Allah'tan üç kere Cenneti isteyen kimseye, Cennet, "Yâ Rabbî bunu Cennete sok" diye dua eder. Kim de Cehennemden üç defa azatlık isterse, Cehennem de, "Allah'ım onu ateşten uzaklaştır" der.) [**Nesâî**]

(Allah'ım, senden Cenneti ve ona yaklaştıracak her türlü söz ve işi diliyor, Cehennemden ve ona yaklaştıracak her türlü söz ve davranıştan sana sığınıyorum.) [**İbni Mace**]

(Allah'ım, mağfiretini, her günahıtan korunmuş olmayı, her iyiliği kazanmayı, Cenneti elde edip Cehennemden kurtulmayı bize nasip et!) [**Hâkim**]

(Allah'ım, her günahıtan selâmeti, her iyiliği kazanmayı, Cennete girmeyi ve Cehennemden kurtulmayı nasip et!) [**Hâkim**]

Demek ki, Cenneti istemek ve Cehennemden korunmak için dua etmek dinimizin emridir.

Cehenneme girmeye razı olmak

Soru: Sapık hocalardan biri, (Millet perişanken, Cennet bana zindan olur. Ben bu hâlde Cenneti istemem, Cehennemde yanmaya razıyım. Yansam da gönlüm neşe saçar) diyor. Bu söz uygun mudur?

CEVAP:

Uygun değildir, dine aykırı ve cahilce bir sözdür. Hem de yalandır. Kibrit alevinde yansa, feryadı milleti ayağa kaldırır. Nerde kaldı ki gönlü neşe saçacak! (Cenneti istemem, Cehennem bana neşe verir) demek, Müslüman ve akıllı bir kimsenin söyleyeceği söz değildir. İkinci bir husus da, sanki hâşâ Allah'tan merhametliymiş gibi, bir durum içine giriyor. İnsanları kurtarmak için de olsa, günah işleyerek Allah'ın rızasına kavuşulmaz.

Allahü teâlâ, Cenneti beğenmekte ve onu övmektedir. Bir kimsenin, övülen Cenneti beğenmemesi, istememesi; **Allahü teâlâ**nın beğendiğini beğenmemek, Onun (İsteyin!) dediği kıymetli şeyi istememek olur. Bu bakımdan Cenneti istememek, Cehennemi tercih etmek, Allah'ın rızasını değil, gazabını istemek olur. Bu ise, akli başında olan bir Müslümanın söyleyeceği söz değildir. İmam-ı Rabbânî hazretleri buyuruyor ki: **Allahü teâlâ**ya, korkuyla ve nimetlerine kavuşmak için ibadet eden evliya zatların korkuları ve arzuları, kendi nefisleri için değildir. Bunlar, **Allahü teâlâ**nın rızasına, sevgisine kavuşmak için ve Onun gazabından, gücenmesinden korktukları için ibadet ederler. Bunlar Cenneti isterler, çünkü Cennet, **Allahü teâlâ**nın rızasının, sevgisinin bulunduğu yerdir. Yoksa Cenneti istemeleri, nefislerinin zevkleri için değildir. Bunlar Cehennemden de korkar. Cehennemden korunmak için dua ederler, bilirler ki, Cehennem, **Allahü teâlâ**nın gazabının bulunduğu yerdir. Yoksa Cehennemden korkmaları, nefislerini azaptan kurtarmak için değildir, çünkü bu büyükler, nefislerine köle olmaktan kurtulmuşlar, **Allahü teâlâ** için hâlis kul olmuşlardır. (1/24)

Allahü teâlânın rızasına kavuşmak için, evliya zatlar, Cenneti isteyip, Cehennemden korkunca, zamane hocalarının aksini söylemesi nasıl uygun olur?

Cennet nimetleri hayal edilemez

Soru: Bal yiyen baldan bıkar, Cennet ne kadar güzel olsa da, insan bu nimetlerden bıkmaz mı? Monoton hayat insanı sıkmaz mı?

CEVAP:

Bu çok yanlış bir düşüncedir. Bu, **Allahü teâlâ**nın sonsuz kudretinden şüphe etmek olur. Hâşâ Onu âciz sanmak olur.

Cennette monoton hayat yoktur. Dinimiz, iki günü aynı olanın ziyanda olduğunu bildirir. Ahirette de her gün nimetler artacak, iki gün eşit olmayacaktır. Her gün aynı şeylerden farklı ve daha fazla zevkler alınacaktır. Yine her gün, farklı şeylerle, farklı nimetlerle karşılaşılacaktır. **Allahü teâlâ**nın kudretinden şüphe edilmez. İnsan, bilmediği şeyleri, bildiği şeylerle mukayese eder. Hâlbuki bilinmeyen şey, bilinen şeye kıyas edilmez.

Hadis-i şeriflerde buyuruluyor ki:

(Dünya, mümine zindan gibidir.) [Müslim]

(Dünya, ana rahmine göre Cennet, Cennete göre ise çöplük gibidir.) [M. Name]

Çöplükle Cennet mukayese edilir mi? Ana rahmindeki bir çocuğun, nasıl ki, dünyaya gelip, çeşitli olaylarla karşılaşacağını bilmesi mümkün değilse, Cennete gidecek müminin de, orada kavuşacağı nimetleri bilmesi mümkün değildir.

Allahü teâlâ, Cennette, cemel sıfatıyla görünecektir. Mümin, **Allahü teâlâ**ı görünce, cennetteki bütün nimetlerden aldığı zevklerden daha fazla zevke kavuşacaktır. Bir âyet mealı:

(Kıyamet günü ışıltı ışıltı parlayan yüzler, Rablerine bakacaklardır.) [Kıyamet 22, 23]

Yunus suresinin, (Güzel amel edenlere, hüsna [Cennet] ve ziyadesi de vardır) mealindeki 26. âyet-i kerimesindeki ziyade kelimesini **Resulullah** efendimiz rüyet [**Allahü teâlâ**ı görmek] olarak açıklayıp, (Dolunayı gördüğünüz gibi kıyamette Rabbinizi açıkça görürsünüz) buyurdu. (Buhari)

Bir insanın Rabbimizin kudretiyle yaratılacak nimetleri hayal etmesi asla mümkün değildir. İki hadis-i şerif mealı şöyledir:

(Cennette hiç kimsenin görmediği, işitmediği ve hayal bile edemediği nimetler vardır.) [Müslim]

(Cennet nimetleriyle, dünyadakiler arasında yalnız isim benzerliği vardır.) [Beyheki]

Rüya ile dünya hayatı bile mukayese edilmez. Rüya gözlerimiz kapalı olduğu halde çok yerleri görürüz. Dilimiz oynamadığı halde konuşuruz. Yani görmemiz gözle, konuşmamız dille değildir. İşitmemiz kulakla, yürümemiz ayakla değildir. Rüya hükümdar olsak ne çıkar. Az sonra uyanınca, hayal olduğu görülür. İşte dünya hayatı da, rüya gibidir. Asıl hayat olan ahirette hükümdar olmak gerekir. **Hadis-i şerifte** (İnsanlar uykudadır, ölünce uyanırlar) buyuruldu. Nasıl ki, rüyadaki şeyleri bile dünyadaki nimetlerle mukayese etmek uygun değilse, dünyadaki şeyler de, Cennetteki nimetlerle mukayese edilmez.

Allahü teâlânın sonsuz kudretine inananın, Onun bildirdiği her şeye inanması gerekir. Cenab-ı Hak, Cennette hiçbir sıkıntı, üzüntü, pişmanlık, bıkkınlık olmayacağını, Cennet ehline istedikleri her nimetin verileceğini bildiriyor. Cennet nimetleri yanında, dünya nimetleri, onların gölgesi, resmi gibi bile değildir. Ağacın resmiyle kendisi nasıl aynı şey değilse, Cennet nimetleri yanında dünyadakiler de öyledir. **Allahü teâlâ**, dünyaya mahsus nimetleri, yoktan yarattığı gibi, ahirette de, hatıra, hayale gelmeyen nimetleri yoktan yaratacaktır. Allah için güçlük olmaz. Birkaç âyet-i kerime mealı:

(İyilik edenlere, en güzel mükâfat ve daha fazlası vardır. Yüzlerinde keder ve zilletten bir eser yoktur. İşte bunlar Cennette devamlı kalacaklardır.) [Yunus 26]

(İman edip salih amel işleyenler, Firdevs Cennetlerinde sonsuz kalır, oradan hiç ayrılmazlar.) [Kehf 107-108]

(Cennetin neresine bakarsanız bakın, bol nimet ve büyük saltanat görürsünüz.) [İnsan 20]

(Mümin olarak salih amel işleyeni, sıkıntısız güzel bir hayat içinde yaşatacağız. Bunları, yaptıklarının en güzeli ile mükâfatlandıracağız.) [Nahl 97]

(İyi amellerinin mükâfatı olarak, insanları memnun edecek neler hazırlandığını hiç kimse bilemez.) [Secde 17]

Hadis-i şeriflerde de buyuruldu ki:

(**Allahü teâlâ**, "Salihlere gözlerin görmediği, kulakların işitmediği ve insanın hatırına gelmeyen şeyler hazırladım" buyurdu.) [**Buhari**]

(Cennete giren ölmez, ebedi yaşar. Hep mutlu olur, üzülmez, ümitsizliğe düşmez, elbisesi eskimez ve gençliği gitmez.) [**İbni Ebiddünya**]

(Cennet ehli, hiç hastalanmaz ve yaşlanmaz; hiç üzülmez ve hep neşeli olur.) [Müslim]

(Cennet ehlinin aralarında anlaşmazlık olmaz, gönülleri birdir.) [**Buhari**]

(Cennetinki hariç, her nimet yok olur. Cehenneminki hariç, her kaygı biter.) [İbni Lâl]

(Ancak Cennete giren rahata kavuşur.) [**İ. Ahmed**]

(Cennete giren, "Bir ata bineyim" derse biner, "uçayım" derse, uçar.) [**Tirmizi**]

(Hak teâlâ, Cennet ehline "Razı mısınız" buyurur, onlar, "Elbette razıyız, sayısız nimetler ihsan ettin" derler. Sonra "Daha iyisini vereyim mi" buyurur. Cennet ehli "Daha üstünü de mi var" diye sorarlar. "Sizden hep razı olur, size asla gücenmem" buyurur.) [**Buhari**]

Cennet nimetleri

Mümin için hazır bekleyen cennet,

Akil almaz nimetlerle doludur.

Günbegün katlanır, çoğalır nimet,

Akil almaz nimetlerle doludur.

Cennet ehli ölmez, ebedî yaşar,

Hayrete kapılır, görünce şaşar,

Her çeşit ihsanlar dolar da taşar.

Akil almaz nimetlerle doludur.

Cennette monoton yaşayış yoktur,

Kaybolmaz hiçbir şey, arayış yoktur,

Ayıplayan olmaz, kınayış yoktur,

Akil almaz nimetlerle doludur.

Rahata kavuşur, cennete giren,

Mest olur solmayan gülünü deren,

Nimete gark olur, Mevla'yı gören,

Akil almaz nimetlerle doludur.

Hiçbir rahatsızlık, sıkıntı yoktur,

Aranan şey olmaz, hepsi pek çoktur,
Bunları yaratan Cenab-ı Hak'tır.

[Akıl almaz nimetlerle doludur.](#)

Üzüntü ve keder asla bulunmaz,
Rahatımız kaçmaz, canımız yanmaz,
Lütuf değişiktir, kimse usanmaz,

[Akıl almaz nimetlerle doludur.](#)

Dünya mümin için, benzer zindana,
Müjdeler pek çoktur ehl-i imana,
Cennete girince erer ihsana,

[Akıl almaz nimetlerle doludur.](#)

İman ile ölmek büyük ganimet,
Hayal edilemez verilen nimet,
Kıyas edilir mi, zindanla cennet,

[Akıl almaz nimetlerle doludur.](#)

Cennet ehli yaşar, hiç hastalanmaz,
Asırlar geçse de, asla yaşlanmaz,
Kötüden, çirkinden, eser bulunmaz,

[Akıl almaz nimetlerle doludur.](#)

Cennet ehli, kötü sözler işitmez,
Giydiği eskimez, yediği bitmez,
Aynı yaşta kalır, gençliği gitmez,

[Akıl almaz nimetlerle doludur.](#)

Günahkâr mümine, şefaattir vardır,
Cennette muazzam saltanat vardır,
Her yönden mükemmel bir hayat vardır,

[Akıl almaz nimetlerle doludur.](#)

Namaz, oruç gibi, ibadet yoktur,
Kıskançlık, haset yok, rekabet yoktur,
Her gün bayram olur, saadet çoktur,

[Akıl almaz nimetlerle doludur.](#)

Kalblerden geçeni Rabbimiz bilir,

İstenilen şeyler anında gelir,
Önüne her çeşit nimet serilir,
Akıl almaz nimetlerle doludur.
Cennetin her yeri döşeli olur,
Üzüntü yok, herkes, neşeli olur,
Yok yoktur, arayan her şeyi bulur,
Akıl almaz nimetlerle doludur.

Hoca orda, günah işlemek yoktur,
Öyle birbirini şişlemek yoktur,
Kimse kötülenmez, taşlamak yoktur,
Akıl almaz nimetlerle doludur.

Mehmet Ali Demirbaş

Cennet nimetleri

Soru: Cennetin en aşağı derecesinde olana da en yüksek derecedeki çok nimet verilecek mi?

CEVAP:

Derece farkı elbette olacak; ama en aşağı derecedeki bile, akla hayale gelmeyecek nimetlere kavuşacaktır. Bir hadis-i şerif meali şöyledir:

(Cennetin en aşağı derecesinde olan kişiye, "Ne istersen iste" denecek. O da, hatırlından ne geçiyorsa hepsini isteyecek. Ona, "Her istediğinin iki katı sana verilecektir" denecek.) [Müslim]

Bir şeyin gölgesi

Soru: Dünyada gördüğümüz güzel manzaralar, güzel yiyecekler ve içecekler diğer güzellikler Cennette de olacak mı?

CEVAP:

Bu dünyadaki güzelliklerin hepsi bir gölgeden, görüntüden ibarettir. Bunlar cennet nimetleri yanında bir şeyin gölgesi gibidir. Bir elma düşünün bir de gölgesini veya resmini düşünün. Gölgesi veya resmi elma yerine geçer mi? İşte dünya meyveleri, dünya nimetleri birer gölge gibidir. Müminler için bunlar, Cennetteki asıllarının müjdecisidir.

Herkes 33 yaşında olacak

Soru: Ahirette herkes, bütün insanlar 30 yaşında oluyorlarmış. Mesela 60 yaşında ölen adam 30 yaşında olacak. 21 yaşında ölsem ben de 30 yaşında mı olacağım?

CEVAP:

Herkes 30 değil, 33 yaşında olacaktır. Siz de 33 yaşında olacaksınız.

Cennette her şey vardır

Soru: Cennette herkesin sevdikleriyle beraber olacağı hadis-i şerifle bildiriliyor. Biz sevdiğimiz büyüklerin mesela **Peygamber** efendimizin ve evliya zatların sohbetinde de bulunacak mıyız?

CEVAP:

Elbette bulunulacaktır. Orada mahrumiyet yoktur. Bütün tanıdıklarımızı ziyaret edebilme imkânı vardır. Şu var mı, bu var mı diye sormak, sanki orada bir eksiklik olabileceğini sanmak olur. Faydalı olan, arzu edilen her güzel şey vardır, yok yoktur. Çünkü **Allahü teâlâ**nın kudreti sonsuzdur. Hayâl bile edilmesi imkânsız nimetler vardır.

Nefsin ve ruhun zevki

Soru: Cennette nefis olmadığına göre, Cennet nimetlerinden nasıl zevk alacağız?

CEVAP:

Cennet dünya gibi değildir. Elma ile gölgesi veya resmi, elmanın kendisiyle mukayese edilemediği gibi, orada zevk almak da böyledir. Cennette, nefse ihtiyaç yoktur. Orada ruhumuz zevk alacaktır. Üstelik Cennette aldığımız zevk, her gün artacaktır. **Allahü teâlâ**nın kudreti sonsuz olduğu için, verdiği nimetlerden aldığımız zevk de sonsuza kadar artarak devam edecektir.

Mekânı Cennet olsun demek

Soru: (Mekânı Cennet olsun diye dua edilmez, çünkü orada mekânlar yok, makamlar vardır) deniyor. Cennette mekân yok mu? Herkes boşlukta mı duruyor?

CEVAP:

Cennette de, Cehennemde de mekân vardır. İki âyet-i kerime meali:

(Cennette devamlı akan pınarlar, yükseltilmiş tahtlar, önlerine konulmuş kadehler, dizilmiş yastıklar, serilmiş halılar vardır.) [Gâşiye 12-16]

(Cennette temiz su ırmakları, tadı bozulmayan süt ırmakları, meşrubat ırmakları, süzme bal ırmakları vardır.) [**Muhammed** sûresi 15]

Halı yere, mekâna serilir. Irmaklar havada değil yerden akar.

Cennette üzüntü ve pişmanlık yoktur

Soru: (Cennet'te üzüntü yok, ama pişmanlık var) deniyor. Bu ikisi, birbirine zıt değil mi?

CEVAP:

Cennette hiçbir üzüntü, sıkıntı olmadığı gibi, Cehennem'dekilerin pişmanlığı gibi bir pişmanlık da yoktur. Cennet'te monoton bir hayat da yoktur. Hayal bile edilemeyecek nice nimetler olacak, bunlardan alınacak zevk de her an artacaktır. Bunu, dünyadaki nimetlere benzeterek anlamak mümkün değildir.

Cehennem ehli, (Keşke biz de iman etseydik de Cennet'teki sonsuz nimetlere kavuşsaydık) diye üzürlüler. Cennet ehli ise, (Daha çok iyilik, ibadet etseydik de, daha

yüksek derecelere kavuşsaydık) temennisinde bulunur. (Ne kadar gafletteymişiz ki, Allah'ı zikretmeden geçirdiğimiz anlar olmuş) derler. İki hadis-i şerif mealî şöyledir:

(Cennet ehli hiçbir şeye pişmanlık duymaz. Yalnız, Allah'ı zikirsiz geçirdikleri vakitler için pişman olurlar.) [Hâkim]

(Kıyamette, fâsık salih herkes pişman olur. Fâsık, fısı [günahı] bırakıp doğruluk ve takva üzere bulunmadığına, salih ise daha çok ibadet etmediğine pişman olur.) [Feraid-ül fevaid]

Padişahın biri, gece bir yerden geçerken askerlerine, (Buradaki taşlardan alın) der. Kimi emre uyar az veya çok taş alır, kimi taşın yükünü niye çekeyim diye almaz. Ülkelerine gelince, aldığı taşlara bakarlar ki hepsi kıymetli taşlar. Almayan pişman olduğu gibi, alanlar, niye daha çok almadım diye pişman olur. Çok alan da, niye daha çok almadım diye pişman olur. Elbette çok alanla hiç almayanın pişmanlığı aynı olmaz. Cennet'te gittikçe artan nimetlere kavuşan insanın pişmanlığı da üzüntü meydana getirmez.

Cehennemi görmek

Soru: Öldükten sonraki dirilmeye, Cennete, Cehenneme inanmayan, Müslümanlara gerici diyen dinsizlerin, Cehennemde nasıl azap çektiklerini ahirette görme imkânı var mıdır?

CEVAP:

Elbette vardır. Mutaaffin suresinde iman edenlerin, kâfirlerin çektikleri azapları gülerek seyredeceklerini bildiren âyet-i kerimelerin tefsirinde Hazret-i Ka'b buyuruyor ki:

(Cennetten, Cehennemi seyretme imkânı vardır. Bir mümin, Cehennemdeki düşmanını görmek istese, [hemen önüne gelir, bir televizyon gibi] düşmanına yapılan azapları görerek sevinir.) [Tibyan]

Cehennemdekileri gören üzülmez mi?

Soru: Bir hadis-i şerifte, (Cennetten, Cehennemi seyretme imkânı vardır. Bir mümin, Cehennemdeki bir zalimi görmek istese, ona yapılan azapları görerek sevinir) buyuruluyor. Cennette üzüntü olmadığı da bildiriliyor. Bir kimse, Cehennemde azap gören zalim ana babasını veya çocuğunu görse üzülmez mi?

CEVAP:

Dünya haliyle ahiretinki farklıdır. Bilinmeyenler, bilinenlere kıyas edilemez. Orada nefsimiz olmayacağı için nefisten gelen duygular da olmayacaktır. Tevbe edilen günahlar affolup, ahirette o günahlar unutturulup, hiç hatıra bile getirilmediği gibi, Cehenneme giden yakınlarımız da unutturulur. Üzülecek bir durum meydana gelmez. **Allahü teâlâ**nın işinde karışıklık olmaz. (Cennette üzüntü olmaz) buyurduğuna göre, hiçbir şekilde üzüntü olmayacaktır.

Cennette sakal yoktur

Soru: Cennette saç ve sakal tıraşı var mı?

CEVAP:

Cennette ibadet etmek olmadığı gibi, sıkıntı verecek herhangi bir iş de yoktur. Orada herkes sakalsızdır. Sakal çıkmaz. Saçlar ise, kendi istediğimiz şekilde olur.

Cennette herkes 33 yaşında olacaktır. **Peygamber** efendimiz, yaşlı bir kadına, (Cennete kocakarı girmez) buyurunca, kadıncağız ağlamaya başlar. Bunun üzerine, kadına, (Sen o zaman genç olursun) buyurur. (Tirmizi)

Herkes genç olacak

Soru: Çocukken ölenler de, ihtiyar dedeler de, Cennette 33 yaşında genç olacakmış. 33 yaş, pek genç sayılmaz. Niye 20 yaşında değil de 33 yaşında oluyorlar?

CEVAP:

Bizim peygamberimizin ümmetinden çok az kimse yüz yaşını geçebiliyor. Eski ümmetler, bin yaşından fazla yaşıyorlardı. 33 yaş, onların yanında çok küçük sayılırdı. 33 yaş, küçüklere büyük bir yaş gibi geliyorsa da, bizim gibi yaşlılar için genç yaşıdır. Bir diğer husus da, orada herkes en güzel, en yakışıklı olacaktır. Gerek yaş yönüyle, gerekse başka yönden, Cennette hiçbir üzüntü ve sıkıntı olmayacaktır.

Cennette pişmanlık

Soru: (Cennete giren de pişman olacak) deniyor. Cennette üzüntü, sıkıntı olmayacağına göre, niye pişman olacaklar?

CEVAP:

Evet, Cennette üzüntü, sıkıntı asla olmayacak. Cennette peygamberle evliyanın, âlimle de cahilin derecesi aynı olmaz. Şehitle şehit olmayanın derecesi de aynı olmaz. Cennete giden, keşke biraz daha çok ibadet etseydim, ilim sahibi veya şehit olsaydım da, şu arkadaşlarıma Cenab-ı Hakk'ın ihsan ettiği nimetlere, köşklere ben de kavuşsaydım diyecek. Bu pişmanlık sadece bir imrenmedir. İmrenmek üzüntüye sebep olacak bir durum değildir.

Bir hadis-i şerif meali şöyledir:

Kıyamet günü, tehlike büyüktür. O öyle bir gündür ki, insanlar, başkalarından hak almak, günahlarını başkasının sırtına yüklemek ister. Âhirette, bir Müslümandan hakkını isteyen kula, **Allahü teâlâ**, (Başını kaldır Cennetlere bak) buyurur. Hak sahibi bakıp der ki:

- Yâ Rabbi, gümüşten yapılmış şehirler, incilerle süslenmiş altından yapılmış yüksek binalar ve köşkler görüyorum. Acaba bunlar hangi peygamberin veya hangi sıddıkın yahut hangi şehidindir?

- Onun bedelini kim verirse ona veriyorum.
- Onun bedeli nedir?
- Müslüman kardeşini affetmektir.
- Yâ Rabbi, ben bu kardeşimi affettim, hakkımdan vazgeçtim.

Bunun üzerine **Allahü teâlâ** buyurur ki:

- Haydi, kardeşinin elinden tut, onu da Cennete götür! (Hâkim)

Cennette evlilik vardır

Soru: Cennette evlilik var mıdır?

CEVAP:

Evet, vardır, ama nasıl olduğu belli değildir. Çünkü orada nefis yoktur. İslam âlimleri buyuruyor ki:

Dünyada olan şeyler birer görüntüdür. Her görüntünün bir de aslı olur. Asıl olmadan görüntü meydana gelmez. Dünyadaki şeylerin hepsinin asılları, gerçekleri Cennette vardır.

Cennette nefis yoktur. Nefis olmayınca günah işlemek de yoktur. Haremlik selamlık yoktur.

Bir kimse rüyada çeşitli meyveler yese, uyanınca bunun gerçek olmadığını anlar. Cennete giden insan da, dünyadaki şeyleri böyle hayal gibi görür, hakiki şeylere kavuşur. Dünyadaki şeyler, Cennettekilerin gölgesi, sureti gibidir. **Hadis-i şerifte**, (İnsanlar uykudadır, ölünce uyanırlar) buyuruldu. Ölüp ahirete gidince dünyadakiler, rüyada görülenler gibi olacaktır. Bir hadis-i şerif meali:

(Cennet nimetleriyle, dünyadakiler arasında yalnız isim benzerliği vardır.) **[Beyheki]**

Evliliğin de hakikisi orda olacaktır. Herkese eşi, çok güzel görünecektir. Benim eşimden daha güzeli, daha yakışıklısı yok diyecektir. Orada diğer zevkler gibi, evlilik zevkleri her gün artacaktır. Sonsuza kadar böyledir. Cennette evliliğin olacağı âyet-i kerime ve hadis-i şeriflerle sabittir. Kur'an-ı kerimde iyilere verilecek nimetler bildirilirken mealen buyuruluyor ki:

(Bunun yanı sıra biz onları, sürmeli gözlü [ceylan gözlü] hurilerle evlendiririz.) **[Duhan 54]**

(Biz ceylan gözlüleri, defterleri sağdan verilenler için yeniden yarattık; onları bakire, eşlerine düşkün ve hepsini aynı yaşta kıldık.) **[Vakıa 35-38]**

(İçlerinde huyu güzel, yüzü güzel kızlar vardır.) **[Rahman 70]**

(Takva sahipleri için bahçeler, üzüm bağları, tomurcuk göğüslü aynı yaşta kızlar, içecek dolu kâseler vardır.) **[Nebe 31-34]**

(Yanlarında güzel bakışlarını yalnız onlara tahsis etmiş, iri gözlü eşler vardır. Onlar, gün yüzü görmemiş bembeyaz yumurta gibidir.) **[Saffat 48-49]**

Hadis-i şeriflerde de buyuruluyor ki:

(Rabbine itaat edip, kocasının hakkını ödeyen, ona hıyanet etmeyen kadınla şehit arasında, bir derece fark kalır. Kocasını güzel ahlaklı bir mümin ise, onun kocası olur. Kocasını uygun biri değilse, Cennette **Allahü teâlâ** onu bir şehitle evlendirir.) **[Taberani]**

(Şehit, Cennette bir huri ile evlendirilir.) **[İ. Ahmed]**

(Cennet kızlarından biri dünyaya gelse, yerle gök arası güzel koku ile dolar ve ikisinin arasını aydınlatırdı.) **[Buhari, Müslim]**

Çocuk veya bekâr olarak ölenler de Cennette evlenecektir. Herkes aynı yaşta olacaktır.

Hangisiyle beraber olacak?

Soru: Cennette herkes eşi ile beraber olmayacak mıdır? Bir de iki evlenen kadının durumu nasıl olacak? İlk kocasını veya ikinci kocasını daha çok seviyorsa, kadına tercih hakkı yok mudur?

CEVAP:

İkisi de Cennetlik olursa herkes genelde eşi ile olacaktır. Ümm-i Habibe validemiz, kocası öldükten sonra, biri ile evlenen, ondan da ayrılıp başka bir erkekle evlenen kadın, ahirette bu üç kişiden hangisi ile evlenecek diye bir suali sorunca, **Resulullah** efendimiz (Böyle bir kadın, serbesttir. Hangi kocası güzel huylu ise ahirette onunla olur. Güzel ahlak sahibi olan, dünya ve ahiret iyiliğine kavuşur) buyurdu. Demek ki, kadın, üç kişiden hangisini daha çok seviyorsa, onunla beraber olur. Üçünü de istemiyorsa, hiç biri ile beraber olmaz. Cennette üzüntü yoktur. Çocuk veya bekâr olarak ölenler de Cennette evlenecektir. Herkes aynı yaşta olacaktır.

Bekâr olanlar

Soru: Ölüncce Cennete evli olarak gidenlere huri verilecekmiş, bekâr olanlar ne oluyor?

CEVAP:

Dünyadaki evlilikler sona eriyor. Yani herkes oraya bekâr olarak gidiyor. Evli gittiği halde eşi imansız olarak ölmüşse Cehenneme gider ve ebedi orada kalır.

Cennet ehlinin hepsine hizmet edecek huriler, gılmanlar verilecektir. Bekâr kimse kalmayacaktır.

Ahirette rahmet Müslümanadır

Soru: İtikadı düzgün Müslümanlar, Cehenneme hiç girmez diyorlar doğru mudur?

CEVAP:

Evet doğrudur. Cehenneme hiç girmez demek, girse de azap görmez demektir. Müminin nuru, narı [ateşi] söndürecektir. Bir hadis-i şerif meali şöyledir:

(Ümmetime Cehennemin sıcaklığı, hamam sığacı gibi olacaktır.) [Ebu Nuaym]

Dünyadan imanla yani Müslüman olarak ayrılan herkes Cennete gidecektir. **Allahü teâlâ**nın rahmeti gazabını aştı. Üç âyet meali:

(De ki, ey çok günah işlemekle haddi aşan kullarım, Allah'ın rahmetinden [bizi affetmez diye] ümidinizi kesmeyin! Çünkü Allah, [iman ehlinin] bütün günahlarını hiç şüphesiz affeder. Elbette O, sonsuz mağfiret ve nihayetsiz merhamet sahibidir.) [Zümer 53]

(Kötülük eden, nefsine zulmeden, af dilerse, Allah'ı çok affedici, çok merhametli bulur.) [Nisa 110]

(Allah şirk hariç, bütün günahları, istediği kimselerden affeder.) [Nisa 48]

Hadis-i şeriflerde de buyuruluyor ki:

(İşlediği günahı, Allah'ın bildiğine inanan, tevbe etmese bile, Allah onu affeder.) [Taberani]

(Allah'ın rahmetinin çokluğunu kâfir bilseydi, Cennetten ümit kesmezdi.) [Buhari, Müslim]

(Eğer Allahü teâlâ'nın affının çok olduğu bilinseydi, hiç kimse gûnahtan çekinmezdi.) [Nesefi]

(Allahü teâlâ, kullarına bu kadının çocuğuna olan merhametinden daha merhametlidir.) [Buhari]

(Günah işlemeyen olsaydı, Allahü teâlâ günah işleyecek kimseler yaratır, sonra onları affederdi. Çünkü Allahü teâlâ, çok affedici, çok merhametlidir.) [Taberani]

(Allahü teâlâ, hiç kimsenin hatırına gelmeyecek şekilde, günahkârları affeder.) [Beyheki]

(Ümmetim hariç, her ümmetin bir kısmı Cennette, bir kısmı Cehennemdedir.) [Deylami]

(Allah'ı Rab, beni de Peygamber bilene, Cehennem haram olur.) [Hakim]

(Ümmetim, ümmeti merhumedir, mukaddestir, mübarektir, kıyamette onlara azap yoktur. Azapları ancak dünyada aralarındaki fitnelerledir.) [Taberani, İbni Asakir]

Bu vesikalar gösteriyor ki, küfür hariç, mümin ne kadar büyük günah işlerse işlesin, affa ve şefaate kavuşarak Cehenneme girmez, girse bile ona hamam sıcaklığı gibi olur.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Kelime-i tevhidi söyleyip, bunun manasını kabul eden Müslüman, Muhammed aleyhisselam, Allahü teâlâ'nın Peygamberidir, her sözü doğrudur, ona uygun olmayanlar yanıltır, kötüdür diye inanırsa ve son nefesinde de böyle ölüp, ahirete, bu iman ile giderse, küfür pislikleri varsa, onların cezasını çektikten sonra Cennete gider. Yani kâfirlere mahsus olan âdetlere ve bayramlara katılır, kâfirlerin mukaddes bildikleri günlerinde ve gecelerinde, onların yaptıklarını yaparsa muhakkak Cehenneme girer; ama kalbinde zerre kadar imanı olduğu için, Cehennemde sonsuz kalmaz. Küfür pislikleri temizleninceye kadar azap çekip sonunda Cehennemden çıkar.

İmanla ölen ve küfür pisliği olmayan her günahkâr Müslümanın yerine bir kâfir yanacaktır. Bu husustaki hadis-i şeriflerden bazıları şöyledir:(Bu ümmet rahmete kavuşmuştur. Azapları dünyada ve birbirlerindenir. Kıyamette her Müslüman için bir müşrik ayrılır, "Bu senin Cehennemden fidyendir" denir.) [İbni Mace]

(Ümmetim, mağfiret olunmuştur. Dünyadaki sıkıntıları onlara kefarettir. Kıyamette her Müslümana bir Yahudi veya Hristiyan verilir, "Bu ateşten senin fidyendir" denir.) [Taberani]

(Kıyamette, her Müslümana bir kâfir verilir, "Bu senin ateşten fidyendir" denir.) [Müslim]

(Kıyamette bütün Müslümanlar secde halinde iken, onlara denir ki: "Başınızı kaldırın, küfür ehlinin sayınız kadar size karşılık fide kıldık.") [İbni Mace]

(Kıyamette bir melek, bir kâfirle gelir. Mümine "Şu kâfir, ateşe karşı fidyendir" der.) [Hakim]

(Ümmetime ahirette azap yoktur. Kıyamette onlar yerine bedel olarak bâtil din ehlerinden bir kâfir verilir. Bu onların Cehennemden fidyesidir.) [Hatib, İbni Neccar]

Bir hasta ziyaretine gitmişim. Ölüm halinde idi. Kalbine teveccüh ettim. Kalbi kararmış idi. Uğraşmama rağmen o zulmet temizlenmedi. Nihayet, o siyahlıkların, kâfirlik bulaşıklıkları ve sıfatları olduğu ve küfür ile olan bağlılığından olduğu anlaşıldı. O zulmetlerin ancak, küfrün cezası olan, Cehennem ateşi ile temizleneceği anlaşıldı; fakat kalbinde zerre kadar iman nuru da görüldüğünden, bunun sayesinde cezasını çektikten sonra Cehennemden çıkarılacaktır. Cehennem azabı küfür için ve küfür sıfatları ve bulaşıklıkları içindir.

Küfürden kaçınan, iman sahiplerinin yaptıkları büyük günahlar, ya imanları hürmetine, Cenab-ı Hakkın merhameti ile veya kalb ile tevbe ve dil ile istigfar ederek ve beden ile hayırlı bir iş yaparak veya şefaate kavuşmaları ile af olunur. Günahla kul hakkı varsa, hak sahibi ile helalleşmek lazımdır. Böyle af olmayanlar, dünya sıkıntıları ve dertleri ile veya son nefeste can verirken, çekecekleri zahmetler ile temizlenir. Bunlarla da temizlenmezse, bazıları kabir azabı çekmekle affa kavuşur. Bazıları ise, kabir azabı ve sıkıntıları ve kıyamet gününün şiddetleri ile af olunup, günahları biter ve Cehennem azabı ile temizlenmeye lüzum kalmaz. Küfürden başka günahlara Cehennemde azap olunacağını bildiren haberler, hep bu günahlarda küfür bulaşıklığı olduğu içindir. Mesela, günahı hafif görerek, önem vermeyerek işlemek, İslam dininin emirlerini aşağı görerek, namaz kılmamak ve günah yapmak gibi küfür bulaşan günahlardır. (1/266)

Cennete gitmek için Müslüman olarak ölmek lazımdır. Müslümanları Müslüman oldukları için sevmek, kâfirleri kâfir olduğu için sevmemek lazımdır. Bir âyet-i kerime meali şöyledir:

(İslam'dan başka din arayan, bilsin ki, o din asla kabul edilmez.) [Al-i İmran 85]

Hamam sıcaklığı

Soru: (Ümmetimin müminlerine, Cehennemin sıcaklığı hamam sıcaklığı gibi olacaktır) hadis-i şerifi, günahkâr olan her mümin için mi bildirilmiştir? İstisnası var mıdır?

CEVAP:

İstisnasız her mümin içindir. Cehennemin şiddetine göre, hamam sıcaklığı gibidir.

İmam-ı Rabbani hazretleri, itikadı doğru olan yani küfür pisliği olmayan müminlerin, günahkâr olsa da, Cehenneme hiç girmeyeceğini bildirmektedir. (1/266)

Cennet kapıları açılır

Soru: Bir hadiste, (Ramazanda Cennet kapıları açılır, Cehennem kapıları kapanır) deniyor. Cennetin kapıları açılır, Cehennemin kapıları kapanır ne demektir? Bir iyilik yapınca da Cennetin kapısını açtın deniyor. Cennetin kapısı kapalı da, biz mi açıyoruz?

CEVAP:

Biz açmıyoruz, amelimize göre açılıyor. İman edip salih amel işleyenlere Cennetin kapıları açılır, kâfirlere ise Cehennem kapıları açılır. Müslüman birine Cennetin kapısını açtın demek, Cennete girmeye vesile olacak iş yaptın, Cennete girmeye layık oldun, demektir.

Bu tür teşvik edici, müjde veren hadis-i şerifler, itikadı düzgün Müslümanlar içindir. Kâfirler Müslüman olmadıkça, ne yaparlarsa yapsınlar Cennete giremezler.

Cennetin kapıları ne zaman açılır, yani insan Cennete girmeye ne zaman layık olur? Hangi işleri yapınca Cennete girebiliriz? Bu konudaki hadis-i şerif meallerinden bazıları şöyledir:

(Receb ayında 7 gün oruç tutana, Cehennem kapıları kapanır. 8 gün oruç tutana Cennetin 8 kapısı açılır.) [Taberani] (Bugünlerde oruç tutanın Cennete gidebileceği bildiriliyor.)

(Namaz kılmaya duran kimseye Cennet kapıları açılır.) [Taberani] (Namaz kılanın Cennete gideceği bildiriliyor.)

(Cuma, Pazartesi ve Perşembe günleri Cennetin kapıları açılır.) [Müslim] (Bugünler daha çok ibadet edilmesi tavsiye ediliyor.)

(Besmele ile başlayıp, güzelce aldığı abdest esnasında her uzvu yıkarken, kelime-i şehadet okuyana ve abdestten sonra da, (Allahümme ec'alni minettevvabine vecalni minel mütatahhirin) diyene Cennetin sekiz kapısı açılır. Dilediği kapıdan içeri girer.) [Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, Nesai, Hâkim] (Sünnetlerine, müstehablarına riayet ederek alınan abdest ve okunan duaların, o kimseyi Cennete götürebileceği bildiriliyor.)

(İlim öğrenmek için evinden çıkana Cennette bir kapı açılır.) [İ. Asakir] (Müslümanlara faydalı olmak için, Dine uygun ilim öğrenenlerin Cennete girebileceği bildiriliyor.)

(Allah rızası için ana babasına muti olarak sabahlayana Cennetten iki kapı açılır. Ana babadan biri varsa bir kapı açılır.) [İ. Asakir] (Ana babasını dine uygun şekilde razı eden Müslüman evladın, Cennete gidebileceği bildiriliyor.)

(Beş vakit namaz kılan, Ramazan orucunu tutan, zekâtını veren ve yedi büyük günahı kaçıran, Cennetin bütün kapıları açılır, selamet ve emniyet içinde gir denilir.) [Nesai] (Farzları yapıp haramlardan kaçan Müslüman'ın Cennete girebileceği bildiriliyor.)

(Hâ-mim'ler yedidir. Cehennem kapıları da yedidir. Her biri, Cehennem bir kapısına gelir, "Ya Rabbi, bana inanıp da beni okuyanı bu kapıdan sokma!" der.) [Beyheki] (Kur'an-ı kerimde bahsedilen âyetleri okuyanın Cennete gidebileceği bildiriliyor.)

(Doğru olun. Doğruluk, Cennet kapılarından bir kapıdır. Yalandan sakının. Yalan, Cehennem kapılarından bir kapıdır.) [Hatib] (Doğru olanların Cennete, yalancıların Cehenneme gidebileceği bildiriliyor. Böyle ifadeler, zikrül cüz, irâdetül kü'l cinsindendir. Yani meselenin bir veya bir kısmı bildirilir, tamamı kast edilir. Kâfir de doğru söyleyebilir, ama kâfir doğru söylese de Cennete girmez, Müslüman yalan söylese de Cennete sonunda muhakkak girer.)

Müslümanlar Cehenneme girecek mi?

Soru: Müminun suresinin (Tartıları hafif gelenler, kendilerine yazık edendir, cehennemde ebedi kalırlar) mealindeki 103. ayeti, Cehenneme giren Müslümanların da ebedi cehennemde kalacağını göstermiyor mu?

CEVAP:

Hayır, Cehennemde temelli kalan, kâfirlerdir. Günahı çok Müslümanlar, affa ve şefaate kavuşamazsa, cezası kadar Cehennemde kalacaktır. Bu, yanlış düşünce meal okumanın, Kur'an-ı kerime kendi görüşüne göre mana vermenin neticesidir.

Herkes Cehenneme girecek, kimi hiç azap çekmeden çıkacak; kimi az, kimi çok, kimi de sonsuz olarak kalacaktır. Bir âyet-i kerime mealı:

(İçinizde Cehenneme uğramayacak hiç kimse yoktur. Bu, Rabbinin kesin hükmüdür. Allah'tan sakınanları oradan kurtarır; zalimleri [kâfirleri] de dizüstü çökmüş olarak orada bırakırız.) [Meryem 71, 72]

(İman edip de imanlarını şirkle bulaştırmayanlar, Cehennemde ebedî kalmaktan emindirler. Onlar için, bu korku yoktur) [En'am 82]

Cehenneme girip, oradan çıkan kimse, ebedi Cennetliktir. Bir âyet-i kerime mealı de şöyledir:

(Her insan ölümü tadacaktır. Kıyamet günü, ecirleriniz size mutlaka ödenecektir. Cehennem ateşinden uzaklaştırılıp Cennete sokulan kimse artık kurtulmuştur.) [Âl-i İmran 185]

Âyet-i kerimleri açıklayan **Peygamber** efendimiz buyuruyor ki:

(**Allahü teâlâ** iman sahiplerine, Cehennemde, günahları kadar azap eder. Sonra imanları sebebiyle ebedi olarak Cennete sevk eder.) [**Ebu Nuaym**]

(Kalbinde zerre kadar imanı olan Cehennemde sonsuz olarak kalmayacak, Cehennemden çıkarılacaktır.) [**Buhari**, Müslim]

(Cehennem ehlinin bir kısmı ne ölür, ne azaptan kurtulur, ne de hayata kavuşur. Bir kısmı da, ölür kömür halini alır. O zaman şefaati izni çıkar. Onlar Cennet kıyılarına kadar getirilir, Cennet ehline "Bunları hayat ırmaklarında yıkayın" denir. Yıkandıktan sonra yeni bitmiş taze ot gibi hayat bulurlar.) [Müslim, **İbni Mace**, Darimi]

(Tevhid ehlinin bazıları günahları sebebiyle Cehenneme girince, puta tapanların onlara, "Allah'a inanmanız size yarar sağlamadı" demeleri üzerine, **Allahü teâlâ** gazap eder. İman ehlini Cehennemden çıkarıp hayat ırmağında yıkadır. Temiz halde Cennete girerler.) [**Ebu Nuaym**]

(İyi kötü herkes Cehenneme girer. Yalnız mümine, serin ve selamet olur, İbrahim'e ateşin serin olduğu gibi. Allah takva ehlini kurtarır, zalimleri ise orada yüzüstü bırakır.) [**İbni Mace**]

(Şefaati etmeye devam ederim ve şefaati de kabul olunur. Ya Rabbi lâ ilahe illallah **Muhammedün Resulullah** diyen herkese şefaati kabul et derim. Böylece zerre imanı olan hiç kimse Cehennemde kalmaz.) [**Deylemi**]

(Sayısız insan Cehenneme girer. Bana da şefaati izni verilir. Secdeye kapanıp şefaati isterim. O zaman "Kaldır başını, şefaatin kabul olundu" buyrulur.) [**Taberani**]

(Vallahi Cehenneme giren mümin, orada 80 yıl kalmayınca çıkamaz.) [**Deylemi**]

İmam-ı Rabbani hazretleri de, (İman ehli, günahları dolayısıyla Cehenneme girince yüzleri kara olmaz ve zincire vurulmaz. Cezalarını çekince Cehennemden çıkarılır) buyurdu. (2/67)

Cehennem yakmaz mı?

Soru: (İtikadı düzgün mümin, Cehenneme girse de azap görmez) deniyor. Bu doğru mudur?

CEVAP:

Evet, doğrudur. İmam-ı Rabbânî hazretleri, itikadı düzgün yani **Ehl-i sünnet** itikadında ve küfre girmemiş olan müminlerin, günahı çok olsa da, Cehenneme hiç girmeyeceğini bildirmektedir. (1/266)

(Hiç girmeyecek) demek, (Girse de azap görmeyecek) demektir. Üç hadis-i şerif:

(İyi kötü herkes [Cehennem üzerine kurulmuş Sırat'tan] geçer. İbrahim aleyhisselama ateşin serin olduğu gibi, yalnız mümine, serin ve selamet olur. Cehennem, "Müminin nuru nârımı söndürüyor" diye bağırır. Bundan sonra **Allahü teâlâ**, takva ehlini kurtarır; zâlimleri ise, orada yüzüstü bırakır.) [**İbni Mace**]

(Kıyamette Cehennem mümine, "Çabuk geç ey mümin! Nurun nârımı [ateşimi] söndürecek" diye bağırır.) [**Taberânî**]

(Müminlere, Cehennemin sıcaklığı, hamam sıcaklığı gibi olacaktır.) [**Ebu Nuaym**]

Cehennemle korkutmak

Soru: Kâfirleri Cehennemle korkutmanın faydası olmayacağı Kur'anda bildirilirken, hocaların Cehennemin sonsuz azabından bahsetmesinin sebebi nedir?

CEVAP:

Evet, Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Kâfirleri [azapla] korkutsan da, korkutmasan da fark etmez; çünkü inanmazlar.) [**Bakara** 6]

Tefsirlerde, kâfirler açısından fark etmese de, **Peygamber** efendimizin vazifesi olan emr-i marufu ve nehy-i münkeri yapması gerektiği bildirilmektedir. Bu âyet-i kerime, sonsuz olan Cehennem azabının dehşetinden bahsetmeyin demek değildir. Öyle olmuş olsaydı, **Allahü teâlâ**, Cehennemin sonsuz, azabının da çok şiddetli olduğunu sık sık tekrar etmezdi.

(Kâfirlerin temelli kalacakları Cehennemin azabı çok şiddetlidir) mealinde birçok âyet-i kerime vardır. Ayrıca **Peygamber** efendimiz müminler için müjdeleyici, kâfirler için korkutucu [ikaz edici] olarak gönderilmiştir.

Âyet-i kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Ey nebi, biz seni [inanıp inanmayanlar ve iyi amel edip etmeyenler için] bir şahit, [inananlara Cenneti] müjdeleyici ve [inanmayanları Cehennemle] korkutucu olarak gönderdik.) [**Ahzab** 45]

Dinimizin temeli, iman, farzları ve haramları öğrenmek ve öğretmektir. **Allahü teâlâ**, peygamberleri bunun için göndermiştir. Gençlere bunlar öğretilmediği zaman, İslamiyet yıkılır, yok olur. **Allahü teâlâ**, Emr-i maruf yapmayı emrediyor. Yani, benim emirlerimi bildiriniz, öğretiniz buyuruyor. Nehy-i münker yapmayı da emrederek, yasak ettiğini bildirdiği haramların yapılmasına razı olmamamızı istiyor.

Âyet-i kerimelerde mealen buyuruluyor ki:

(Kendinizi ve aile efradınızı Cehennem ateşinden koruyun!) [Tahrim 6]

(İçinizde, hayra çağıran, iyiliği emredip kötülükten sakındıran bir cemaat bulunsun. İşte bunlar, kurtuluşa erenlerdir.) [Âl-i İmran 104]

Mümine nasihat kâr eder. Cehennem azabının şiddeti bildirilmeli ki, müminler kâfirliğe özenmemelidir. Âyet-i kerimede mealen buyuruluyor ki:

(Nasihat et, çünkü nasihat, müminlere elbette fayda verir.) [Zariyat 55]

Soğuk Cehennem (Zemheri)

Soru: Ateistler, (İslamiyet, sıcak bölgede faaliyet gösterdiği için, insanlar hep ateşle korkutulmuştur. Kutuplarda olsaydı, soğuk azaplardan bahsedilirdi. Şimdi din kitaplarında niye soğukla azaptan bahsedilmiyor?) diyorlar. Bazı kimseler de, (Şeytan ateşten yaratıldığı için Cehennem ateşi onu yakamaz, onun için şeytan açıkça meydan okuyor) diyorlar. Yine bir yazar da, (Kâfirler Cehennemde zamanla ateşe alışır ve artık ateş ona azap edemez) diyor. Bu konuda dinimizin hükmü nedir?

CEVAP:

Önce şunu bilmek gerekir: **Allahü teâlâ**nın kudreti sonsuzdur. Kudreti sınırlı olan, ilah olamaz. **Allahü teâlâ**, şeytana ve diğer kâfirlere azap etmekten âciz değildir. Kâfirlerin azapları hafiflemez, aksine artar. Bu konudaki âyetlerden birkaçının mealı şöyledir:

(Kâfirleri, en şiddetli azapla cezalandıracağım.) [Al-i İmran 56]

(Onların azapları hiç hafifletilmez.) [Bakara 86]

(Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâneti kâfir olarak ölenlerin üzerinedir. Lânette temelli kalırlar, azapları da hafifletilmez ve geciktirilmez.) [Bakara 161, 162]

(Onların azapları hafifletilmez ve tehir de edilmez.) [Nahl 85]

(Orada devamlı kalırlar, azapları hafifletilmez, kurtuluş ümitleri de yoktur.) [Zuhruf 75]

Cehennemde sadece ateşle azap edilmez.

Birçok azap çeşitleri vardır. Birkaçı şöyledir:

- 1- Dondurucu soğukla azap,
- 2- Yılan, akrep gibi hayvanların sokması,
- 3- Başına topuzlarla vurarak beynini parçalamak,
- 4- Aç bırakmak,

5- Zakkum yedirerek bağırsakları parçalamak,

6- Vücutları çok büyültülerek azabın şiddetlendirilmesi,

7- İrinli su içirmek,

8- Gayya kuyusuna atmak,

9- Uçurumlardan yuvarlamak,

10- Zifiri karanlıkta azap,

11- Büyük azap veren pis kokulara maruz bırakmak,

12- Azapların her gün katlanarak çoğaltılması ve sonsuza kadar devam etmesi,

13- En büyük azap da, **Allahü teâlâ**nın kahr sıfatıyla görülmesidir. Bu azap, diğer Cehennem azaplarından çok daha şiddetli olacaktır.

Kadıze Ahmed Efendi buyuruyor ki: Cehennem'in bir bölümüne Zemherir (Zemheri) denir. Çok soğuk Cehennemdir. Soğukluğu pek şiddetlidir, bir an dayanılmaz. İmansızlara bir soğuk, bir sıcak, sonra soğuk, sonra ateşe atılarak şiddetli azap yapılacaktır. (Feraid-ül fevaid)

Cehennemde çok soğuk Zemherir azapları bulunduğu, Kimya-i saadet ve Dürret-ül-fahire kitaplarında yazılıdır. Buhârî, Müslim, **İbni Mace** ve diğer hadis kitaplarında, yazın sıcaklığı sıcak Cehennem'in nefesinden, kışın soğukluğu da Zemherir Cehennem'in nefesinden olduğu bildiriliyor. Reşahat kitabında da, (Zemherir denilen soğuk Cehennem'in azabı çok şiddetlidir) deniyor.

İlk insan topraktan yaratıldı. Diğer insanların bedenleri toprak maddelerinden meydana geldi. Fakat insan, et ve kemiktir, toprak değildir. Cin de böyledir. Ateş ve havadan meydana gelmişse de, ateş ve hava değildir. Şeytan da ateş ve havadan yaratılmışsa da ateş ve hava değildir. (**Eşbah, Akâm-il-Mercân**)

Allahü teâlânın, şeytana soğuk Cehennemde de, sıcak Cehennemde de azap etmeye elbette gücü yeter. Âciz insanın yaptığı demir testere, demiri kestiği gibi, ateş de ateşi yakar. Bugün fen ilmine vakıf olanlar, cisimlerin elementlerden meydana geldiğini bilir. Mesela, yanıcı hidrojen gazı ile yakıcı oksijen gazının terkiibiyle su meydana gelmektedir. Su ise, kendini meydana getiren oksijen ve hidrojene hiç benzemez. İnsan topraktan, cin ve şeytan da ateş ve havadan yaratıldığı hâlde, yaratılış maddelerine benzemez. Melekler nurdan yaratılmıştır. Kar ve ateşten yaratılanları da vardır. Mektubat-ı Rabbanî'deki bir hadis-i şerifte, (Meleklerin bir kısmı ateşten ve kardan yaratılmıştır. Bunlar, "Ateşle karı bir arada bulunduran Rabbimizde hiçbir noksanlık yoktur" derler) buyuruldu. (m. 260)

Bu melekler ateş ve kardan yaratıldığı hâlde ateş ve kar değildir.

Cehennem melekleri olan **Zebaniler**, Cehennemde emrolunan vazifelerini yapar. Cehennem ateşi bunlara zarar vermez. Denizin balığa zararlı olmaması gibidir. (Herkese Lazım Olan İman)

Kur'an-ı kerimin birçok yerinde, (Ve hüve ala külli şey'in kadir = Onun her şeye gücü yeter) buyuruluyor. İki âyet-i kerime meali şöyledir:

(Göklerin ve yerin hükümrânlığının Allah'ın olduğunu elbette bilirsin. O dilediğine azap eder, dilediğini bağışlar. Allah her şeye kadirdir.) [Maide 40]

(Allah, sana bir sıkıntı verirse, Ondan başkası gideremez. Sana bir iyilik verirse, onu başkası engelleyemez. O, her şeye kadirdir.) [Enam 17]

Cehennem azapları çeşit çeşittir. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Zakkum ağacı, günahkârların yemeğidir. O, karınlarda maden eriyiği gibi, suyun kaynaması gibi kaynar. "Suçluyu yakalayın, Cehennemin ortasına sürükleyin, sonra başına azap olarak kaynar su dökün" denir.) [Duhan 43-48]

(Elbette zakkum ağacından yiyeceksiniz. Karınlarınızı onunla dolduracaksınız; kaynar sudan içeceksiniz; susamış develerin suya saldırışı gibi içeceksiniz. İşte ceza gününde onlara sunulacak ziyafet budur!) [Vakıa 52-56]

(Cehennemde ona irinli su içirilir! O suyu yudumlar, ama yutamaz. Ölüm [öldürücü azap] ona her yönden gelirse de, ölüp kurtulamaz, arkasından çetin bir azap gelir.) [İbrahim 16, 17]

(Kâfirler için hazırlanan yakıtı insan ve taş olan ateşten sakının!) [Bakara 24]

(Âyetlerimizi inkâr edenleri ateşe sokarız; onların derileri yandıkça, daha fazla acı duymaları için derilerini değiştiririz. Allah güçlü ve hakîmdir!) [Nisa 56] (Onların derileri değişmese de, **Allahü teâlâ**nın azap etmeye gücü yeter. Ancak yeni deriler yaratarak azapları artıyor.)

(Onların azaplarını kat kat artıracğız.) [Nahl 88] (Cennette, müminlere nimetleri her gün kat kat artırıldığı gibi, Cehennemde de kâfirlere her gün azapları katlanır. Katlanarak çoğalan azaplar sonsuza kadar böyle devam eder. Bu, **Allahü teâlâ** için güç bir şey değildir. Ol demesi yeterlidir.)

Kâfirlere böyle azap edilirken müminler rahat içindedir. Bir âyet-i kerime mealî şöyledir:

(Müslümanlar, Cennette koltuklara kurulmuş olarak bulunurlar; orada ne yakıcı sıcak görülür, ne de dondurucu soğuk.) [İnsan 13] (Yakıcı sıcak, dondurucu soğuk Cehennemdedir.)

(Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insan ve taş olan ateşten koruyun.) [Tahrim 6] (Taşı yakan âhiret ateşine, zamanla insanın derisi nasıl alışır? Dünya ateşine bile hangi odun, hangi kereste alışabilir ki? Ateş yakar, odun yanar. Ateşe alışmak tâbiri çok yanlıştır.)

Bu âyeti dinleyen bir genç, bu nasıl taş diye sorunca, **Resulullah** efendimiz, (O taşlardan biri bir dağ üstüne atılsa, bütün dağlar [bütün dünya] kül olur) buyurdu. (İbni Ebî-d-dünya)

Yukarıdaki âyet-i kerimleri açıklayan hadis-i şeriflerden bazıları şöyledir:

(Kâfirler, Cehennemde isteklerinin hiçbirini karşılanmayınca, "Yâ Mâlik, Rabbin hiç değilse canımızı alsın" derler. O da "Siz ölmeden, hep böyle azapta kalacaksınız" der.) [Tirmizî] (Zuhruf sûresinin 77, Mümin sûresinin 49 ve 50. âyetleri de aynı mealdedir.)

(Cehennemliklere ateş dokununca, yakıp kömür eder.) [Müslim]

(Cehennemden bir damla su gelse, dünyayı zehir eder.) [Beyhekî]

(Cehennem yılanının soktuğu kâfirin bütün etleri dökülür. Cehennem akrepleri kâfiri soktuğunda, zehrinin acısı, Cehennem ateşini unutturur.) [Hâkim]

(Cehennem halkının yiyeceği olan zakkumdan bir damla, sulara karışsa, hepsini zehirler, içilmez hâle getirir. Ya bütün yiyecekleri zakkum olanların hâlini düşünün!) [Hâkim, Tirmizî]

(Cehennemde yılanın soktuğu kimse, 70 yıl acısını çeker.) [İ. Ahmed, Taberanî, Hâkim]

(Cehennemin demir topuzuyla, bir dağa vurulsa, dağ parçalanır kül hâline gelir.) [Hâkim]

(Allahü teâlâ, ateşe iki defa nefes almaya izin verdi. Biri yazın, biri kışın. Yazın en şiddetli sıcaklığı ile kışın zemheri soğuğu onun iki nefesidir.) [Buhârî, Müslim, Ebu Davud, Tirmizî, İbni Mace, Nesaî]

Yukarıdaki âyet-i kerime ve hadis-i şerifler, Allahü teâlânın her şeye gücü yettiğini, azap etmekten âciz olmadığını, şeytana ve kâfirlere, artırarak sonsuza kadar, çeşitli şekillerde azap edeceğini göstermektedir. Bazı şeylere güç yetiremeyen, ilah olamaz.

Dondurucu soğuk

Soru: İnsan suresinin, (Müslümanlar Cennette koltuklara kurulmuş olarak bulunurlar; orada ne yakıcı sıcak görülür, ne de dondurucu soğuk) mealindeki 13. âyeti Cenneti anlatmaktadır. Bu âyet Cehennemde ateşin ve dondurucu soğuğun olduğunu işaret etmiyor mu?

CEVAP:

Âyete biz mana veremeyiz. Ancak İslam âlimleri, adı Zemheri olan çok şiddetli soğuk bir Cehennemin olduğunu bildiriyorlar. Kütüb-i sittede bulunan bir hadis-i şerif meali de şöyledir:

(Allahü teâlâ ateşe iki defa nefes almaya izin verdi. Biri yazın, biri kışın. Yazın en şiddetli sıcaklığı ile kışın zemheri soğuğu onun iki nefesidir.) [Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, İbni Mace, Nesai]

Şeytana azap

Soru: Ateşten yaratılan şeytan, Cehennemde azap görebilir mi?

CEVAP:

Hâşâ Allah, şeytana azap vermekten aciz midir? Kitaplarda bildiriliyor ki:

Cehennemin bir bölümüne Zemherir denir. Yani soğuk Cehennemdir. Soğukluğu pek şiddetlidir. Bir an dayanılmaz. İmansızlara bir soğuk, bir sıcak, sonra soğuk, sonra sıcak Cehenneme atılarak şiddetli azap yapılacaktır. (Feraid-ül fevaid)

Cehennemde soğuk Zemherir azaplarının bulunduğu, imam-ı Gazali hazretlerinin Kimya-i Saadet ve başka kitaplarında da bildirilmektedir. İlk insan topraktan yaratıldı. Diğer insanların bedenleri toprak maddelerinden meydana geldi. Fakat insan, et ve kemiktir, toprak değildir. Cin de böyledir. Ateş ve havadan meydana gelmişse de, ateş ve hava değildir. Şeytan da ateş ve havadan yaratılmışsa da ateş ve hava değildir. (Akâm-il-Mercân)

Allahü teâlânın kudreti sonsuzdur. Aciz değildir. Şeytana soğuk Cehennemde de, sıcak Cehennemde de azap eder. Demir testere demiri kestiği gibi, ateş de ateşi yakar. **Allahü teâlâ** için hiçbir güçlük yoktur. Cehennem ateşi o kadar şiddetlidir ki, dünyaya bir kıvılcım gelse, her şeyi yakıp kül eder. (Tergib)

Bugün fen ilmine vakıf olanlar, cisimlerin elementlerden meydana geldiğini bilir. Mesela, yanıcı hidrojen gazı ile yakıcı oksijen gazının terkiibiyle su meydana gelmektedir. Su ise, kendini meydana getiren oksijen ve hidrojene hiç benzememektedir. İnsan topraktan, cin ve şeytan da ateş ve havadan yaratıldığı halde, yaratılış maddelerine benzemez.

Kısacası **Allahü teâlâ**, zalimlerin cezasını vermekten aciz değildir. Soğukla cezalandırdığı gibi, ateşle veya başka bir şeyle de cezalandırır. Cehennemde azap sadece ateşle değildir. Çeşitli azap şekilleri vardır.

Kâfir çocukları Cennete girecek mi?

Soru: Akıl baliğ olmadan önce ölen kâfir çocukları, Cennete girecekler mi, girmeyecekler mi?

CEVAP:

Bu konuda, İslam âlimleri yedi farklı kavil bildirmişlerdir. Bunlar şöyledir:

1- Akıl-baliğ olmadan ölen kâfir çocukları, Cennete girer. **Hadis-i şerif**lerde buyuruldu ki:

(Cennette İbrahim aleyhisselamın etrafında çocuklar dolaşır. Bunların içinde müşriklerin küçükken ölen çocukları da bulunur.) [Buhari]

(Rabbimden, müşrik çocuklarını bağışlamasını diledim, kabul edip Cennete soktu.) [E.Nuaym]

(Her çocuk İslam fitratı üzere [İslam'a elverişli olarak] doğar.) [Buhari]

2- Kâfir çocukları Cennette müminlere hizmetçi olur. **Hadis-i şerif**te buyuruldu ki:

(Rabbimden, küçükken ölen müşrik çocuklarının Cennette müminlere hizmet etmelerini istedim, kabul etti.) [Hakim-i Tirmizi]

(Müşriklerin çocukları Cennet ehlinin hizmetçileridir.) [Taberani]

3- Ana babalarına tâbi olur. Ana babasından biri, Cennete giderse, çocuk da Cennete gider. İkisi de Cehenneme giderse, çocukları da Cehenneme gider. Küçükken ölen müşrik çocuklarının ahiretteki durumları sorulunca **Resulullah** efendimiz (Babalarına tâbidirler) buyurdu. Hiçbir amel işlemeden nasıl babalarına tâbi olur denilince, şöyle buyurdu:

(Büyüseydiler, ne amel işleyeceklerini Allah elbette bilir.) [Ebu Davud]

İki hadis-i şerif meali de şöyledir:

(Müşrikler de, çocukları da Cehennemliktir.) [İ.Ahmed]

(Kız çocuğunu diri diri gömen de, gömülen de Cehennemdedir.) [Ebu Davud]

[Günahsız çocuğun Cehenneme gideceği yedi kavilden biridir. Kendi aklına göre bu hadis-i şeriflere uydurma diyen kimse, hadislerin ve kavillerin ne olduğu bilmeyen cahildir. Farklı hadis-i şeriflerden dolayı farklı mezhepler meydana çıkmıştır. İmam arkasında Fatiha okumak Şafii'de farz iken Hanefi'de harama yakın mekruhtur. İki hükmün birbirine bu kadar zıt olması, **Resulullah** efendimizin farklı bildirmesindendir. **Peygamber** efendimiz de, ümmetine rahmet olması için farklı bildirmiştir. Bunun için bir kişi kendi mezhebine göre yapamadığı işi, sıkıntı olunca başka hak mezhebe göre yapmakta, farklı kavildeki rahmetten istifade etmektedir.]

4- Kâfirlerin çocukları, büyüseydi mümin veya kâfir olacaktı. Bu ise ilm-i ilahide bilindiğine göre, hüküm de ona göredir. Yani kâfir olacaklar Cehenneme, Müslüman olacaklar ise Cennete gider. **Hadis-i şerifte** buyruldu ki:

(Akıl-baliğ olsalardı, ne amel işleyeceklerini Allah elbette bilir.) [Buhari, Müslim, Nesai]

5- Cennete de, Cehenneme de girmez. **Araf** denilen bir yerde kalır. Fakat burası da devamlı değildir. Çünkü kıyamette Cennet ile Cehennemden başka yer yoktur. Hatta, (Ahirette imtihan olurlar, kazananlar Cennete, kaybedenler Cehenneme gider) diyen âlimler de olmuştur.

6- Kâfir çocukları toprak olacaktır. Cennete gitmek için imanlı olmak, Cehennemde ebedi kalmak için de imansız olmak şarttır. Kâfirlerin çocukları ne imanlı, ne de imansızdır. Bunlar yok olacaktır. Dağ, orman, mağara veya çölde yaşayıp da dinden haberi olmayanlar da, imanlı olmadıkları için Cennete girmez, Allah'ı, Cenneti, Cehennemi duymadığı ve inkâr etmediği için Cehenneme de girmez, hayvanlar gibi yok edilir.

7- Bazı âlimler, farklı hadis-i şerifler karşısında susmuşlar, bir şey dememişlerdir. [Bu bilgiler, Mektubat-ı Rabbani, Feraid-ül fevaid ve Tac gibi muteber eserlerden alınmıştır.]

Kâfir çocuğu iman ederse

Soru: Kâfir çocuğu, iman edip buluğdan önce ölse, ne yapılır?

CEVAP:

Müslüman çocuğu gibi muamele edilir.

Kâfirler Cehenneme gider

Soru: Bazı kimseler, ateist, Budist, ateşperest, Hristiyan ve Yahudi Cennete girer diyorlar. Bunlar kâfir değil mi? Kâfir Cehenneme girmeyecek mi?

CEVAP:

Bir hoca da, yukarıda bildirilen kâfirlerin hepsinin Cehennemlik olduğunu anlatınca, esnaftan birkaç kişi geliyor, (Hocam biz sizin görüşünüze katılmıyoruz. Kâfirlerin de Cennete gireceğini bildiren başka hocalar vardır) diyorlar. Hoca, (Bu benim kendi görüşüm değildir, zaten hiç kimsenin kendi görüşü dinde senet olmaz. Bu **Allahü teâlâ**nın, Kur'an-ı kerimde açıkça bildirdiği bir hükmüdür) diyor. Ama onlar, (Allah'ın açık bir hükmü olsa hiç öteki

hocalar böyle söyler mi) diye itirazlarına devam ediyorlar. Onun için kâfirleri bile Cennete koymaya çalışanlara cevap olması için bu yazıyı yazmak zorunda kaldık.

Dinimizde dört delil var. Bunlardan kıyas-ı fukahayı ve icma-i ümmeti kaldırmaya çalışıyorlardı, sadece Kitap ve sünnet diyorlardı, son zamanlarda, Sünneti de devreden çıkarmaya çalıştılar. Sadece Kitap [Kur'an] kalmıştı. Demek şimdi Kur'an-ı kerime olan itimadı da sarsmaya çalışıyorlar.

Müslüman olmayan herkesin ebedi Cehennemlik olacağı hükmü, bizim görüşümüz değil, yüce Allah'ın kesin emridir, âyet ve hadislerle sabittir. Bunu inkâr eden Müslüman kâfir olur. Bu konuda yüzden fazla âyet vardır. Birkaçının meali şöyledir:

(Elbette, ehl-i kitaptan [Yahudi ve Hristiyan] olsun, müşriklerden olsun bütün kâfirler Cehennem ateşindedir, orada ebedi kalırlar. Onlar yaratıkların en kötüsüdür.) [Beyyine 6]

(Kâfirler için hazırlanmış olan ateşten sakının!) [Al-i İmran 131]

(Allah'a ve Resulüne karşı isyan edip sınırlarını [dinin hükümlerini] aşanı Allah ebedi kalacağı bir ateşe sokar.) [Nisa 14]

(Resule karşı gelip, müminlerin yolundan başka bir yola gideni, o yönde bırakır ve Cehenneme sokarız; orası ne kötü bir yerdir.) [Nisa 115]

(Allah, Meryem oğlu Mesih'tir diyenler kâfir olmuştur. Allah, kendine ortak koşana Cenneti haram kılar; artık onun yeri ateştir ve zalimler için yardımcı yoktur.) [Maide 72]

([Allah, Şeytana] dedi ki: Yerilmiş ve rahmetten kovulmuş olarak, oradan çık, defol; and olsun ki sana uyanları ve sizin hepinizi Cehenneme dolduracağım.) [Araf 18]

(Kâfirlerin akıbeti ateştir.) [Rad 35]

(İçinde ebedî kalacağınız Cehenneme girin! Kibirlenenlerin yeri ne kötüdür.) [Nahl 29]

(Biz, Cehennemi kâfirler için bir zindan yaptık.) [İsra 8]

(Tartıları hafif gelip hüsrana uğrayanlar, Cehennemde ebedi kalır.) [Müminun 103]

(Allah'a ve Resûlüne inanmayan o kâfirler için çılgın bir ateş hazırladık.) [Fetih 13]

(Ey Nebi, kâfirlerle [silahla] ve münafıklarla [öğüt, delille, belgeyle] cihad et, [öğüt de kâr etmezse] onlara sert davran! Onların gidecekleri Cehennem, ne kötü yerdir.) [Tevbe 73, Tahrim 9]

(Cehennem, tagutları [kâfirleri] bekleyen yerdir.) [Nebe 21-22]

(Facirler [kâfirler] Cehennemdedir.) [İnfitar 14]

(Kâfirlere Cehennem ateşi vardır. Öldürülmezler ki ölsünler [de kurtulsunlar] Cehennem azabı da hafifletilmez. İşte biz, küfürde ileri gideni böyle cezalandırırız.) [Fatır 36]

Yaratıcıya inanmak yetmez

Soru: Bir tanrıya inansa da, inanmasa da bütün gayrimüslimler Cehenneme gidecek mi? Bu konuda âyet var mı?

CEVAP:

Birçok âyet ve hadis vardır. Âyet-i kerimelerden bazılarının mealleri şöyledir:

(Kâfirler için hazırlanan, yakıtı insan ve taş olan ateşten sakının.) [**Bakara** 24]

(Âyetlerimizi yalanlayan kâfirler, Cehennemliktir, orada ebedi kalırlar.) [**Bakara** 39]

(İnkârcının [kâfirin] az bir süre rızkını verir, sonra onu Cehennem azabına maruz bırakırım. Orası ne kötü yerdir.) [**Bakara** 126]

(Allah'tan kork denilince işlediği günahlar sebebiyle daha çok gurura kapılan kimseye, Cehennem yetişir. Ne kötü yataktır orası.) [**Bakara** 206]

(İnkârcıların [kâfirlerin] dostları tâğuttur, onları aydınlıktan karanlığa sokar. İşte bunlar Cehennemliktir, orada ebedi kalırlar.) [**Bakara** 257]

([Mubah bilip] tekrar faizcilik yapanlar Cehennemliktir, orada temelli kalırlar.) [**Bakara** 275]

(İnkârcıların [kâfirlerin] malları da, evlatları da Allah indinde bir fayda sağlamaz [onları cezadan kurtaramaz.] Onlar Cehennem yakıtıdır.) [**Al-i İmran** 10]

(İnkârcılara de ki: Mağlup olacak ve Cehenneme sürüleceksiniz. Orası ne kötü bir yerdir!) [**Al-i İmran** 12]

(Allah'ın, hakkında hiçbir delil indirmedeği şeyleri Ona ortak koşmaları sebebiyle, kâfirlerin kalblerine korku salacağız. Gidecekleri yer de Cehennemdir. Zalimlerin varacağı yer ne kötüdür!) [**Al-i İmran** 151]

(İnkârcıların diyar diyar [refah içinde] gezip dolaşmaları seni [ümmetini] aldatmasın! Bu [tez gelip geçen] az bir menfaattir, sonunda onların varacakları yer Cehennemdir. Orası ne kötü yerdir!) [**Al-i İmran** 196, 197]

(Âyetlerimizi inkâr edip kâfir olanları yarın [elbette] ateşe sokacağız.) [**Nisa** 56]

(Bir mümini [mümin olduğu için] kasten öldürenin cezası, içinde ebedi kalacağı Cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, onu lanetlemiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır.) [**Nisa** 93]

(İşte onların [Allah'ı bırakıp şeytanı dost edenlerin] yeri Cehennemdir; ondan kaçıp kurtulacak bir yer de bulamazlar.) [**Nisa** 121]

(İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlar, Cehennemliktir.) [**Maide** 86]

(Âyetlerimizi yalanlayıp büyüklük taslayanlar, Cehennemliktir, orada temelli kalırlar.) [**Araf** 36]

(Kâfirlikte ısrar edenler Cehenneme toplanacaktır.) [**Enfal** 36]

(Müşriklerin, Allah'ın mescitlerini imar etmeye yetkileri yoktur. [Beğendikleri] bütün işleri boşa gidecek; ebedi olarak ateşte kalacaklardır.) [**Tevbe** 17]

(Cehennem, kâfirleri mutlaka kuşatacaktır.) [**Tevbe** 49]

(Şu gerçeği anlamıyorlar mı: Allah'a ve Resulüne karşı gelene muhakkak içinde ebedi kalınacak Cehennem ateşi vardır.) [**Tevbe** 63]

(Allah, erkek kadın münafık ve kâfirlere ebedi kalacakları Cehennem ateşini hazırladı. O ateş onlara yeter. Allah onlara lanet etti. Onlara bitmez tükenmez bir azap vardır.) [Tevbe 68]

(Müşriklerin Cehennemlik oldukları belli olduktan sonra, akrabaları bile olsa, artık onlar için, **Peygamber** de, müminler de istigfar edemezler.) [Tevbe 113]

(Şakiler [azaba maruz kalanlar] ateştedir, orada feci şekilde inleyip, solurlar.) [Hud 106]

(Şaşacaksan, onların, "Biz toprak olduktan sonra mı yeniden yaratılacağız?" demelerine şaşmak gerekir. İşte onlar Rablerini inkâr edenler, boyunlarına demir halka vurulanlardır. Onlar Cehennemliktir, orada temelli kalırlar.) [Rad 5]

(Sağlam söz verdikten sonra Allah'a verdiği sözde durmayanlara, Allah'ın emrettiği bağları koparanlara [akrabalık bağlarını kesenlere] ve yeryüzünde bozgunculuk yapanlara lanet olsun, kötü yurt, [Cehennem] onlarıdır.) [Rad 25]

(Allah'ın nimetine nankörlük eden ve kavimlerini helâk yurduna [Cehenneme] sürükleyen [müşrikler] ler, oraya girecektir. Orası ne kötü bir karargahtır.) [İbrahim 28, 29]

(Biz Cehennemi kâfirlere bir konak olarak hazırladık.) [Kehf 102]

(Allah'tan başka taptıklarınız [putlar] ile birlikte siz Cehennem yakıtı olacaksınız.) [Enbiya 98]

(Âyetlerimizi bozmak için tartışanlar, fesat çıkaranlar, Cehennemliktir.) [Hac 51]

(Senden bir an önce azabın gelmesini isteyen kâfirleri Cehennem çepeçevre kuşatacaktır.) [**Ankebut** 54]

(Allah kâfirleri lanetlemiş ve onlara çılgın bir ateş hazırlamıştır.) [**Ahzab** 64]

(Kâfirler, zümreler halinde Cehenneme sürülür. Orada, bekçiler, "Size, Rabbinizin âyetlerini bildiren ve bugüne kavuşacağınızı ihtar eden resuller gelmedi mi" derler. Onlar, "Evet geldi" derler; ama azap vaadi [Elbette Cehennemi (kâfir olan) cin ve insanlarla dolduracağım vaadi] kâfirlerin üzerine gerçekleşmiştir.) [**Zümer** 71]

(Yoldan çıkanlar [kâfirler] Cehenneme odun olmuştur.) [Cin 15]

(Biz, kâfirler için zincirler, demir halkalar ve alevli bir ateş hazırladık.) [İnsan 4]

Cehennemi görmek

Soru: Tekasür suresinde, (Kesin bilgi sahibi olsaydınız, Cehennemi elbette görürdünüz) deniyor. Niye bilirdiniz denmiyor da, görürdünüz deniyor?

CEVAP:

Burada görmekten maksat, kalb gözüyle görmektir. Yani, (Bildirilenleri kesin olarak bilip iman etseydiniz, kalb gözlerinizle görürdünüz) deniyor; çünkü ilm-i yakînle bilmek, insanın Cehennemi kalb gözüyle görmesini sağlar. Bazı âlimlere göre, burada bildirilen, ahirette görmektir, bu hitap da kâfirleredir. (Ahirette Cehennemi [ve layık olduğunuz azabı] muhakkak göreceksiniz) demektir. (Kurtubi tefsiri)

Âyet-i kerimedeki (Taptığınız şeyler) ifadesi

Soru: Enbiya sûresinin 98. âyetinin mealinde, (Siz de, Allah'ı bırakıp da taptığınız şeyler de, Cehenneme girecektir) deniyor. Bir ateist, (Buna göre, Hristiyanların taptığı Hazret-i İsa da, Cehenneme girecek) dedi. Buna nasıl cevap vermek gerekir?

CEVAP:

Meal okumak böyle yanlışlıklara sebep olur. Bu âyet-i kerimde (ve mâ ta'budüne) ifadesindeki mâ, cansızlar için söylenir, orada (taptığınız şeyler)den maksat putlardır. İbni Abbas hazretleri buyurdu ki: Bu âyet-i kerime nazil olunca müşrikler, (Bizim ilâhlarımıza hakaret ediliyor) dediler. Putperestler, (İsa da mı Cehenneme gidecek?) diye, ateistler gibi aynı şeyi sorunca, şu mealdeki âyet-i kerime indi: (Kendileri için daha önceden tarafımızdan iyilik takdir edilmiş olanlar, Cehennemden uzaktır.) [Enbiya 101] (Kurtubî tefsiri)

Cehennem ebedidir

Soru: İbni Teymiyye, (Kâfir, Cehennemde ebedî kalmaz) sözünden dolayı tekfir ediliyor da, aynı sözü söyleyen İbni Arabî niye tekfir edilmiyor?

CEVAP:

Kâfirlerin sonsuz Cehennemde kalacağını bildiren birçok âyet vardır. Birinin mealı:

(Kâfirlerin malları ve çocukları kendilerini Allah'ın azabından asla kurtaramaz. Onlar Cehennemliktir ve orada ebedî olarak kalırlar.) [Âl-i İmran 116]

Bu âyet-i kerime, müteşabih olmayıp, muhkem, açık olduğu için tevil edilemez. Bu bakımdan, İbni Teymiyye bu âyet-i kerimeye göre küfre düşmüştür. Aynı sözü söyleyen İbni Arabî hazretleri, mazurdur, çünkü bu sözü söylediği zaman, sekr hâlinde idi. Yani tasavvuf sarhoşluğu içindeydi, sözünün farkında değildi. **Allahü teâlâ**nın rahmet deryasına dalmış, her tarafı rahmet görüyordu. Onun için, (Bu rahmet deryasında, kâfirler de ebedi kalmaz) dedi. Günahkâr müminler Cehennemden çıkınca, onlara ait Cehennemin yeşil çayır çimenlerle kaplı olduğunu gördüğü zaman, yedi Cehennemin hepsi böyle olacak sanmış, tasavvuf sarhoşluğu içinde yanılmıştır. Kasten söylememiştir. Yoksa akli başında olan kimse, âyet-i kerimeye aykırı olarak böyle küfür söz söylemez. İbni Teymiyye ise, şuurlu bir şekilde bu sözü söyleyerek küfre girmiştir. İki arasında fark çoktur. Birinde tasavvuf [evliya] sarhoşluğu var, ötekinde Vehhabi sarhoşluğu var.

Kâfirlerin pişmanlığı

Soru: (Kâfirler âhirette de iman etmeyecekler, pişman olmayacaklar. Cehennem azabı da kâfirlere zarar vermeyecek, zamanla ateşe alıacaklardır) diyenler oluyor. Bu görüşler dinimize aykırı değil midir?

CEVAP:

Elbette aykırıdır. Kıyamet günü herkes gerçekleri görecek ve kâfirler, dünyada iman etmediklerine çok pişman olacaklardır. (Bizi dünyaya gönderin, iyi ameller işleyeceğiz) diyeceklerdir. Kendilerine, (Siz dünyadan gelmiyor musunuz?) diye cevap verilecek. Şiddetli azabı görünce, (Keşke toprak olsaydık) diyeceklerdir. (Nebe 40, Secde 12, İbrahim 44)

(Kâfirler âhirette pişman olmaz) diyenler bu âyetleri inkâr etmiş olurlar. Kâfirlerin azaplarının hiç eksilmeyeceği, hattâ artacağı, çok pişman olacakları Kur'an-ı kerimde açıkça bildirilmiştir. (Bakara 86,162; Al-i İmran 88; Nahl 85; Fatır 36; Mümin 49,50; Zuhuf 75) [Bu âyet-i kerimeler nasıl inkâr edilir ki?]

Dinsiz cehenneme gider

Soru: (Ateist ve dinsiz Cehenneme gidecektir) deniyor. Bu yargı, yanlış değil mi? Kimin Cennete, kimin Cehenneme gideceğini yalnız Allah bilmez mi?

CEVAP:

Ateist iman ederse Cennete gidebilir, Müslüman da küfre düşüp Cehenneme gidebilir. Bunu kimse bilemez elbette, fakat (Ateist iman etmeden ölürse Cehenneme gider) denir, çünkü bunu **Allahü teâlâ** bildiriyor. Söyleyen yargıda bulunmuyor. Kitaptan naklediyor. Mesela **Allahü teâlâ**, (Kâfirler ebedî Cehennemde kalacaktır) buyuruyor. Bir kimsenin de, kâfirlerin sonsuz Cehennemde kalacağını söylemesi, bunu nakletmesi demektir. Kendiliğinden bir şey söylemiş olmuyor.

Sonsuz Cehennem kâfir içindir

Soru: Günahı sevabından çok olan her mümin, günahlarının cezasını Cehennemde çekmeyecek midir?

CEVAP:

Affa veya şefaate kavuşursa, ceza çekmeden doğru cennete gider. Günah denilince, genelde içki içmek, yalan söylemek gibi dinimizin emirlerine uymamak anlaşılırsa da, şirke, küfre de günah denir. Bu konuda bir âyet-i kerime meali:

(**Allahü teâlâ**, şirki asla affetmez, fakat şirkten başka olan [bütün] günahları dilerse affeder.) [Nisa 48]

Küfür olmayan günah hakkında bir âyet-i kerime meali:

(De ki, "Ey çok günah işlemekle haddi aşan kullarım, Allah'ın rahmetinden [bizi affetmez diye] ümidinizi kesmeyin! Çünkü Allah, elbette bütün günahları affeder.") [Zümer 53]

Günah, bazen de küfür anlamına gelir. İki âyet-i kerime meali:

(Kötülüğü, günahları, kendilerini çepeçevre kuşatanlar, cehennemliktir, orada ebedî kalırlar.) [Bakara 81]

(Ona, "Allah'tan sakın" denince, gururu kendisine günah işletir, artık ona Cehennem yetişir.) [Bakara 206]

İmam-ı Rabbânî hazretleri, Cehennem azabının günahlara değil, küfre karşılık olduğunu, küfür bulaşığı olan günahlar için de cehennemde azap çekileceğini bildirmektedir. (M. 266)

Kâfirlerin iyi işleri

Soru: İnsanlığa birçok hizmet veren kâfirlerin iyi işleri, keşifleri, nazarı itibara alınacak mı? Yoksa topluma büyük zulümleri olan bir kâfir ile aynı kefeye mi konacaktır?

CEVAP:

Hayır, aynı kefeye konmaz. Sekiz Cennet, yedi Cehennem vardır. Cennettekilerin, ihlâslarına ve amellerine göre dereceleri farklıdır. **Peygamber**lerle, şehitlerle sıradan bir Müslüman'ın derecesi aynı değildir. Cehennemdeki kâfirlerin durumu da böyledir. Firavun gibi ilahlık davası güdüp yeni doğan masum çocukları kesen bir zalimle, kendisinden başka hiç kimseye zararı olmamış, topluma çeşitli hizmetler veren bir kâfirin durumu aynı değildir.

Cehennem 7 tabakadır. Her birinin azabı üstündekinden daha şiddetlidir. (Feraid-ül-fevaid)

1. Tabaka: Adı Cehennem'dir, azabı en hafiftir. Burada, günahkâr Müslümanlar azap görür.

2. Tabaka: Adı Sair'dir. Ateşi ve azabı şiddetlidir. Burada, Yahudiler azap görür.

3. Tabaka: Adı Sekar'dır. Bu daha şiddetlidir. Burada Hristiyanlar azap görür.

4. Tabaka: Adı Cahim'dir. Burada, güneşe, yıldızlara tapanlar azap görür.

5. Tabaka: Adı Hutame'dir. Burada Mecusiler, Budistler, Brehmenler azap görür.

6. Tabaka: Adı Lazy'dir. Ateistler, müşrikler, dinsizler azap görür.

7. Tabaka: Adı Haviye'dir. En şiddetlisidir. Burada münafık ve mürtedler azap görür.

Her tabakadaki kâfirlerin de azabı farklıdır. Aynı tabakada olan cömert bir kâfir ile zalim bir kâfirin azabı aynı değildir. Her kâfir, zulmünün derecesine göre farklı azap görür. Yerleri aynı olmasına rağmen azapları farklı olur. Zalim kâfir, diğer kâfirlere göre azabı daha şiddetli hisseder.

Cennet nimetleri de böyledir. Derecesi yüksek olan daha çok faydalanır. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki: Dünyada İslamiyet'in yalnız suretine kavuşanlar, Cennetin de yalnız suretine kavuşacaklar, yalnız onun zevkini, tadını alacaklardır. Dünyada İslamiyet'in hakikatine kavuşanlar, Cennetin de hakikatine kavuşacaklardır. Cennetin yalnız suretine ve yalnız hakikatine kavuşanlar, aynı nimetlerden mesela aynı meyvesinden yedikleri halde, farklı lezzet duyacaklardır. **Resulullah**ın zevceleri, müminlerin anneleri olup, Cennette **Resulullah**ın yanında bulunacaklar, aynı meyveyi yiyecekler; fakat farklı tat alacaklardır. Duydukları lezzet, hep aynı olsa idi, müminlerin annelerinin, bütün insanlardan [**Peygamber**lerden de] daha üstün olmaları lazım gelirdi. (2/50)

Cehennemden kurtulmak yalnız Müslümanlara mahsustur. Kâfirlerin iyi işleri, ne kadar çok olursa olsun, onları Cehennemden kurtaramaz ve azaplarını hafifletemez. İki âyet-i kerime meali şöyledir:

(De ki: Size en çok ziyana uğrayanları haber verelim mi? Onlar dünya hayatında iyi işler yaptıklarını sandıkları halde, çabaları boşa giden kimselerdir. İşte onlar, Rablerinin âyetlerini ve Ona kavuşmayı [dirilmeyi, hesabı, ceza ve mükâfatı] inkâr eden, bu yüzden amelleri boşa giden kimselerdir. Onlar için, kıyamet günü, hiç bir terazi tutmayız. [İyilikleri ile kötülüklerini ölçmeyiz çünkü amelleri boşa gitmiştir, tartıya girecek makbul şeyleri kalmamıştır.]) [Kehf 103, 104, 105]

(Kâfirlerin iyi işleri engin çöllerde görünen seraba benzer. Susayan kimse onu uzaktan su sanır; ama yanına varınca, umduğunu bulamaz.) [Nur 39]

Kâfirlerin azapları hafiflemez. İki âyet meali şöyledir:

(Kâfirler öldürülmez ki ölsünler, Cehennemdeki azapları da hiç hafifletilmez.) [Fatır 36]

(Onlar, Cehennemin bekçilerine, "Rabbimize yalvarın da hiç değilse bir gün, azabımızı hafifletsin" derler. Hâlbuki kâfirlerin yalvarması boşunadır.) [Mümin 49, 50]

Demek ki, kâfirlerin dünyada yaptıkları iyilikler ve faydalı işleri azaplarını yok etmez, aşağıda açıklandığı gibi, sadece azabı daha hafif olan Cehennemin bir tabakasına girmelerine yardım eder.

Bazı âlimler, (Kâfirlerin azabı hafifletilmez) âyetini açıklarken, (Zaman bakımından hafifletilmez, sonsuz azap görür; ama iyilikleri yüzünden azabı hafifletilen olur) diyerek şu âyetleri bildirmişlerdir:

(Kıyamet günü adalet ölçüsünü ortaya koyarız. Kimseye bir zulüm yapılmaz, [kötülüğün cezası adaletle verilir], hardal tanesi kadar iyilik eden karşılığına kavuşur.) [Enbiya 47]

(Zerre kadar hayır yapan sevabını, zerre kadar şer yapan cezasını görecektir.) [Zilzal 7,8]

Kâfirlerin azapları sonsuzdur, hafifletilmez; ama cezası hafif olanlar olabilir, ayda, yılda bir gün azap görmeyenler olabilir. Bu konudaki hadis-i şeriflerden bazıları şöyledir:

(Cuma hariç, zeval vakti namaz kılmak mekruhtur. Çünkü Cuma günü Cehennem kızdırılmaz, diğer günler Cehennem ateşinin hızı arttırılır.) [Ebu Davud, Beyheki, İ. Adiy]

(Zeval vakti Cehennem çok şiddetlenir.) [Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, Nesai]

(Cehennemde en hafif azap Ebu Talib'e yapılır. Ateşten iki nalın sebebiyle beyni kaynar.) [Müslim] (Ebu Talibin diriltiştir iman ettiği Muhtasarı Kurtubi'deki hadis-i şerifte bildirildi.)

Resulullah efendimiz, kâfirlerin, dünyada yaptığı iyilikler, onları Cehennemin ebedi azabından kurtarmayacağını; ama zalim kâfire göre azabı daha az hissetmesine sebep olacağını bildirip, şu mealdeki âyeti okudu: (Firavun ailesini azabın en şiddetlisine sokun.) [Mümin 46] (Hâkim)

Ebu Leheb, **Resulullah** efendimizin dünyaya geldiğini müjdeleyen Cariyesi Süveybe'yi sevincinden dolayı azat etmişti. Bunun için, her yıl, Rebiul-evvel ayının 12. geceleri, azabı hafifler. İki parmağı arasından çıkan serin suyu emerek ferahlar. (M. Nasihat)

Demek ki, kâfirler sonsuz Cehennemde kalmakla beraber, içlerinde haftada, ayda veya yılda bir kere azapları hafifleyenler olabilir. Bunlar istisnadır, istisna ise kaideyi bozmaz.

Kâfirler Cehenneme girmeyecek mi?

Soru: Bir arkadaş milletine hizmet eden bütün kâfirler Cehenneme girmez dedi. Yanlış değil mi?

CEVAP:

Müslüman olmayanların yani bütün kâfirlerin Cehenneme gireceğini **Allahü teâlâ** bildiriyor. Bunu günlük işlerdeki örneklerle açıklayalım: Mesela, Türkistanlı bir Türk Türkiye'ye gelse; Türk vatandaşlığına kabul edilmediği sürece, profesör olsun, Edison gibi bilim adamı olsun, Türk vatandaşına tanınan haklardan faydalanamaz. Mesela oy kullanamaz, milletvekili olamaz. Çünkü T.C. vatandaşı değildir. Vatandaş olmayan, bu haklara sahip olamaz. **Allahü teâlâ** da Cennete girmek için, mümin olma şartını koymuştur.

Bir Türk resmi dairedaki bir memurun yanına gelip, ona günlerce yardım etse, ay sonunda o Türk'e bir kuruş para verilmez. Hâlbuki o dairedaki herhangi bir personel, çok az çalışsa, hatta izinli olsa da, ay sonunda maaşını alır; çünkü bu personelin o dairede kaydı vardır. Başka kimselerin o dairede kayıtları bulunmadığı için, çalışmaları nazarı itibara alınmaz. Mümin olan; suç ve günah işlese de, iman kaydı bulunduğu için Cennete gider. İman kaydı bulunmayan kâfir de, yararlı işler yapsa da Cehenneme gider.

Hacca veya bazı ülkelere giderken pasaport istenir, pasaportsuz olan o ülkeye sokulmaz. İman pasaportu [Müslüman] olmayan da, ister Nobel ödülü alsın, ister elektrik ampulünü bulsun, isterse dünyanın her yerine yol, çeşme, cami yaptırınsın, onun hiçbir iyiliğine sevap verilmez ve Cennete giremez.

Cennetin sahibi **Allahü teâlâ**dır. Cennete girmek için, faydalı iş yapmayı değil, önce Müslüman olma şartını koymuştur. Müslüman değilse, iyi işleri faydasızdır; ama Müslüman çok günahkâr olsa, hatta günah işlerken, zulmen öldürülse şehit olur. (Fetava-i Hayriyye 1/16, Redd-ül-muhtar 2/253)

Müslüman olmayanların hiçbir iyiliğine sevap verilmez. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

Ahirette Cehennemden kurtulmak, yalnız **Muhammed** aleyhisselama uyanlara mahsustur. Dünyada yapılan bütün iyilikler ve keşifler, Onun yolunda bulunmak şartı ile ahirette işe yarar. Ona uymayanın yaptığı her iyilik dünyada kalır, ahiretinin yıkılmasına sebep olur. (1/184)

İyi işlere, ibadetlere sevap verilebilmesi için, düzgün iman sahibi olmak gerekir. Bid'at ehli bile, Müslüman olduğu halde, ibadetlerine sevap alamaz. Nerede kaldı ki, gayrimüslimler, iyiliklerine sevap alıp da Cennete girsin.

Bir profesör, insanlığa faydalı çok eserler yapsa; fakat çeşitli insanları suçsuz yere öldürse, hırsızlık etse, yaptığı iyiliklere bakılmadan, bulunduğu devletin kanunlarına göre cezası ne ise verilir. Hak teâlâ da, imansızlıktan, yani küfürden başka günahları, dilerse affedeceğini; fakat kâfirliği, yani gayrimüslim olmayı asla affetmeyeceğini bildirmektedir. Müslüman olmayan herkes gayrimüslimdir, yani kâfirdir. Kâfirin de yaptığı hiçbir iyiliğin, Allah katında kıymeti yoktur; hatta cami, çeşme yaptırıp, namaz kılsa, oruç tutsa hiç kıymeti olmaz. **Allahü teâlâ**nın sözüne Müslüman inanır. Kur'an-ı kerimde mealen buyuruluyor ki:

(Allah şirki [her çeşit kâfirliği] affetmez.) [Nisa 48]

(Kâfir olarak ölenlerin işleri, dünyada da, ahirette de boşa gider.) [Bakara 217]

(İmansızın ameli boşa gider.) [Maide 5]

(Kâfirlere ahirette yalnız Cehennem vardır. Emekleri boşa gider.) [Hud 16]

Resulullah efendimizin sözlerine de ancak Müslüman inanır. **Hadis-i şerif**lerde de buyuruldu ki:

(İmanı olmayan Cennete girmez.) [Tirmizi]

(Beni duyup da iman etmeyen Yahudi ve Hristiyan elbette Cehenneme girecektir.) [Hâkim]

Zerre kadar iyilik

Soru: Bir hadiste, (Allah, zerre kadar iyilik eden kimseyi, âhirette rezil rüsvay etmez) buyuruluyor. Bu hadise göre, iyilik eden bütün kâfirlerin Cennet'e gideceği anlaşılmıyor mu?

CEVAP:

Hadis-i şerifler, genelde şartsız söylenir. Şartsız söylenince bazı şartların olduğu anlaşılır. İkincisi, hadis-i şerife mânâ vermeye kalkmak yanlış olur. Yetkili âlimlerin açıklamasıyla beraber okumalıdır.

Hadis-i şerifte bildirilen kimse Müslümandır ve itikadı düzgündür, çünkü bu iki şart olmayınca, o kimse muhakkak Cehenneme gider. Müslüman olmayanın hiçbir iyiliğinin değeri olmaz. Demek ki, Müslüman olmak ve doğru itikada sahip olmak şarttır. Bunlara sahip olan müminin, zerre kadar iyiliği zayi olmaz. O iyiliği sebebiyle büyük nimetlere kavuşur. Bir hadis-i şerif meali de şöyledir:

(Ömründe bir defa **Allahü teâlâ**yı anan veya Ondan korkan Cehennemden çıkar.) [Tirmizi]

Elbette bu hadis-i şerifte de, mümin olarak ölme şartı vardır.

Cömert kâfirlerin durumu

Soru: Cömert olan kâfirlerin, Cehennemdeki azabı hafifler mi?

CEVAP:

Kâfirlerin azaplarının durdurulduğu anlar olursa da, her zamanki azapları hafiflemez. Bir âyet-i kerime meali:

(Kâfirlerin azapları hiç hafifletilmez.) [Bakara 86]

Cömert kâfirlerin azapları ise, diğer kâfirlere göre daha hafif olur. Bir hadis-i şerif:

(**Allahü teâlâ**, Cehennem kapıcısına, cömert kâfir için, "Bunu cömertliği derecesinde hafif yere koy" buyurur.) [Deylemî, Ebu-ş-şeyh]

Cehennem azabının en hafifi bile çok şiddetlidir. Dünyadaki ateşten kat kat daha şiddetlidir. Bir hadis-i şerif:

(Cehennemde en hafif azap gören, beynini kaynatan ateşten iki nalını olan bir kimsedir. Bazıları topuğuna kadar ateşe girmiş olarak azap görür. Kimi dizlerine, kimi göğsüne kadar, kimi burnuna kadar, kimi de tamamen ateşe batmış olarak azap görür.) [Hâkim]

Sadece cömertlerin değil, bütün Cehennem halkının azabının durdurulduğu anlar olur. Mesela cuma günleri ve Mevlid gününde azap yapılmaz. Bu ayrı bir şeydir. Cömert de olsa kâfirin azabı hiç hafiflemez. Bunun gibi, Ebu Leheb, **Resulullah** efendimizin dünyaya geldiğini müjdeleyen cariyesini sevincinden dolayı azat ettiği için, her yıl, o gece, azabı hafifler. Bunlar kâfirlerin azabının hafiflediğini göstermez. Hattâ bu hafif azabı görerek, (İman etseydim, hiç azap görmezdim) diyerek, bu olayın ona her yıl hatırlatılması, belki de pişmanlığını artırır.

Kâfirlerin iyilikleri

Soru: Kur'an-ı kerimde kâfirlerin azaplarının hiç hafiflemeyeceği çeşitli âyetlerle bildiriliyor. Topluma iyilikleri dokunmuş kâfirlerle, topluma zehir kusturmuş zâlim kâfirlerin durumu aynı olabilir mi?

CEVAP:

Elbette aynı olmaz. Zâlim kâfirle mazlum kâfir aynı azabı görmediği gibi, cimri kâfirle cömert kâfir de aynı azabı görmez. Cehennemdeki en hafif azap bile çok şiddetlidir. Dünya işkenceleriyle mukayese bile edilmez.

Çok cömert olan Hatem-i Tai'nin ve **Peygamber**imizin dünyaya geldiğini müjdeleyen cariyesi Süveybe'yi sevincinden azat eden Ebu Leheb'in azaplarının hafifleyeceğini bildiren hadis-i şerifler vardır. Fahr-i âlemi çok seven Ebu Talib'in azabının hafifleyeceğini bildiren hadis-i şerif pek meşhurdur.

Dar-ül-İslam'da bulunan kâfirler, Müslümanlığa inanmasalar da, İslamiyet'e uyarlarsa azapları hafifler. Kâfirlere âhirette sevab ve mükâfat olmayacağı için, azaplarının azalacağı düşünülür. (F. Bilgiler)

Cennetlik olmak

Soru: Gazetelerin haberine göre, Fransız Dr. Emanuelle Cartier bağışladığı organlarıyla üç kişinin hayatını kurtardığı için, ona cennetlik deniliyor. Organ bağışlayan veya insanlara büyük hizmetler yapan herkes Cennete mi gider?

CEVAP:

Cennete girmek için, iman sahibi olmak yani Müslüman olmak şarttır. Bu şartı, Cenneti, Cehennemi ve her şeyi yoktan yaratan **Allahü teâlâ** koydu. İnsanların böyle bir yetkisi yoktur. İnsanlar kendi düzenleri için kanunlar, kurallar koyarlar. Mesela, Türkistanlı, Azerbaycanlı veya başka ülkedeki bir Türk, Türkiye'ye gelse, Türk vatandaşlığına kabul edilmediği sürece, profesör olsun, Nobel ödülü alsın veya Edison gibi bilim adamı olsun, Türk vatandaşına tanınan haklardan faydalanamaz. Mesela, oy kullanamaz, milletvekili olamaz. Çünkü T.C. vatandaşı değildir, vatandaş olmayan, bu haklara sahip olamaz. Cennete girmek için de, cennetlik kimliğine sahip olmak gerekir. Bunun için de, Müslüman olmak, Amentü'de bildirilen altı şarta inanmak ve beğenmek, yalnız Müslümanlığın hak, diğer bütün dinlerin bâtıl, geçersiz olduğuna inanmak şarttır. **Allahü teâlâ**, eski hak dinleri nesh ettiğini yani yürürlükten kaldırdığını, şimdi hak din olarak sadece İslam'dan razı olduğunu Kur'an-ı kerimde açıkça bildirmektedir.

Gezmek için bile gelen turistleri hâlâ pasaportsuz kabul etmeyen ülkeler vardır. Cennete de, iman pasaportu olmadan alınmaz. Gayrimüslimler, Müslüman olmadıkça, insanlığa ne kadar çok iyilik etseler de, nice faydalı buluşları olsa da, iman pasaportları olmadığı için onlara Cennete girme izni verilmiyor. Bir âyet-i kerime meali şöyledir:

(Kâfirlerin faydalı işleri fırtınalı bir günde rüzgârın savurduğu küller gibidir. Âhirette o işlerin hiç faydası olmaz.) [İbrahim 18]

Ahlaklı (!) ateist

Soru: İslam İlahiyatı Merkezi Başkanı Beyrutlu Prof. Dr. Muhannet Hurşit diye biri, Alman kamuoyunun da kabul edebileceği bir İslam dini meydana getirmek için, (Allah'a inanmayan bir ateist, iyi ahlaklıysa Müslüman sayılır) diyor. Arap ülkelerindeki ilahiyatçılar bu kadar bozuldu mu?

CEVAP:

İlahiyatçılar başkanının öyle söylemesi, bütün ilahiyatçıların aynı görüşte olduğunu göstermez. Bir ateist, hiç kötülük etmese ve herkese iyilik etse, hattâ yüzlerce cami yaptırsa, imanı olmadığı için hiç kıymeti olmaz. Bir âyet-i kerime meali şöyledir:

(Kâfirlerin cami yapmaları ve diğer bütün [iyi] işleri, boşa gidecek, Cehennemde sonsuz kalacaklar.) [Tevbe 17]

Ateistlere yaranmak için dine aykırı böyle şeyler konuşmak, kendini âlim diye tanıtanların bile ne kadar bozulduğunu göstermektedir.

Cehennemde ateş yok mu?

Soru: Sitenizde, (Cennette nimet, Cehennemde azap ve ateş yok, herkes nimeti ve ateşi kendisi götürür) deniyor. İmam-ı Rabbani'den naklen, (Cennetteki her şey, dünyadaki ibadetlerin, iyiliklerin meyveleridir) denilerek, (Cennette ağaç yoktur. Tesbih, tahmid, temcid ve tehlil okuyarak, oraya çok ağaç dikin) hadisi bildiriliyor. Başka yerdeyse, Cennetin nimetlerle, Cehennemin ateş ve başka azaplarla dolu olduğu bildiriliyor. Bu çelişki değil midir?

CEVAP:

Çelişki yoktur, ikisi farklı şey değildir. Biri diğerini açıklamaktadır. Cehennemdeki azaplar, kâfirler için hazırlanmıştır. Yani kâfir, o azaplara kendi ameline karşı maruz kalıyor. Ateşini kendisi götürür demek, kötü ameliyle Cehennemi hak eder demektir. Cennet nimetleri müminler içindir. Üç âyet-i kerime meali:

(Cennetin neresine bakarsanız bakın, bol nimet ve büyük saltanat görürsünüz.) [İnsan 20]

(İyi amellerinin mükâfatı olarak [Cennette, müminleri] memnun edecek ne nimetler hazırlandığını, hiç kimse bilemez.) [Secde 17]

(**Allahü teâlâ**, kullarını dar-üs-selama [selamet, saadet yeri olan Cennetine] davet ediyor.) [Yunus 25]

Bir hadis-i şerif meali:

(Cennetten bir tırnak ucu kadar bir şey dünyaya gelse, Batıyla Doğu arasındakileri tezyin ederdi. Cennet ehlinde bir kişi bilezikleriyle beraber gözüke, nuru güneşin ışığını söndürürdü. Güneşin yıldızları söndürdüğü gibi.) [Tirmizi]

Cehennem azapları kâfirler içindir. İki âyet-i kerime mealî:

(De ki: Gerçek Rabbinizdendir. Artık dileyen inansın, dileyen inkâr etsin! Biz zalimler için, duvarları çepeçevre onları içine alacak bir ateş hazırladık. Onlar yardım istediklerinde, erimiş maden gibi, yüzleri kavuran bir su serpilir. Bu ne kötü bir içecek ve Cehennem ateşi ne kötü bir duraktır!) [Kehf 29]

(İşte onu, Sekar'a [Cehenneme, şiddetli bir ateş içine] atacağım. Sekar, [içine girenleri] ne çıkartır, ne de azaptan vazgeçer. İnsanın derisini yakıp kavurur.) [Müddessir 26-29]

Kâfirler için hazırlanan Cehennem, Müslümanları yakmaz. Bir hadis-i şerif mealî:

(İyi kötü herkes [Cehennem üzerine kurulmuş Sırat] geçer. İbrahim aleyhisselama ateşin serin olduğu gibi, mümine, serin ve selamet olur. Öyle ki Cehennem, "Müminin nuru nârımı söndürüyor" diye bağırır.) [İbni Mace] (Demek ki Cehennemde ateş var, ama mümini yakamıyor.)

Cehennemde ateş ve azap olduğunu bildiren birkaç hadis-i şerif mealî şöyledir:

(Cehennemden bir kıvılcım dünyaya düşse, sıcaklığının şiddeti ve pis kokusu doğuyla batıyı kaplardı.) [İbni Medûye]

(Eğer Cehennem yiyeceği olan zakkumdan bir tek damla dünyaya damlasa, dünya halkının yaşayışını fesada verir.) [Tirmizi, İbni Mace, İ. Ahmed]

(Kibirli, Cehennemin azabı en şiddetli olan Bolis çukuruna sokulur.) [İslam Ahlakı]

(Akşam namazını kıldıktan [duadan] sonra, yedi kere Allahümme ecirni minen-nâr diyen, o gece ölürse, ona Cehennem ateşinden kurtuluş emânı verilir. Sabah namazından sonra da, aynı şekilde okuyup, o gün ölene yine ateşten kurtuluş emânı verilir.) [Müslim] (Cehennemde ateş olmasaydı, böyle dua edilmesi emredilmezdi. Emân, güvence, garanti belgesidir.)

Resulullah efendimiz, Miraç'ta, Cennetteki nimetleri, Cehennemdeki azapları gördü. Cenab-ı Hakk'ın cemalini görmek arzusundan ve zevkenden, Cennetteki nimetlerin hiçbirine bakmadı. Cehennemde vazifeli Zebani denilen meleklerle, ateş zarar vermez. Denizin balığa zararlı olmaması gibidir. (İtikadname) [Cehennemde ateş olmasaydı, Zebanilere ateşin zarar vermeyeceği bildirilmezdi.]

Her mümin, iyi ameli kadar nimete kavuşur. İnanmak ve iyi amel işlemek, Cennete nimet götürmek olur. İnkâr etmek ve kötü amel işlemek de, Cehenneme ateş götürmek olur. Şıfali bal, şeker hastasına zarar verir. Suç balda değildir. Bazı gıdalar da, bazı kimselere alerji yaparak zarar verir. Suç gıdada değil, ona müsait olmayan bünyededir. Cehennemin kâfire zarar vermesi de böyledir. Müminle kâfiri Cehenneme atsalar, kâfir azap görür, mümin görmez.

Cennet nimetlerinin en üstünü, **Allahü teâlâ**yı görmektir. Mümin, **Allahü teâlâ**yı, cemel sıfatıyla görmekle, en büyük nimete kavuşmuş olacaktır. Cehennem azaplarının en büyüğü de yine **Allahü teâlâ**yı görmektir. Kâfir, **Allahü teâlâ**yı kahr ve celal sıfatıyla görmekle, en büyük azaba maruz kalacaktır. (İtikadname)

Cennet ve Cehennem şimdi vardır. (Herkes Lazım Olan İman)

Netice: Demek ki, Cennetteki nimetler, müminlerin amellerine göre, Cehennemdeki azap da kâfirlerin amellerine göre hazırlanmıştır. Yedi Cehennemin ve sekiz Cennetin olması bu yüzdendir. Herkes ameline göre, nimete veya azaba maruz kalacaktır. Mümin Cehenneme girse bile, Cehennemdeki ateş onu yakamayacağı için herkes ateşini kendi götürür denmiştir.

Müctehide hata etti demek

Soru: Şöyle diyenler var: İmam-ı Rabbani, (Dağda yetişip, hiçbir din duymayıp, puta tapan müşrikler, imanları olmadıkları için Cennete girmez. **Peygamber** gönderip haber vermeden, yalnız akıllarıyla bulamadıkları için, kullarını sonsuz olarak Cehenneme atmaz. Bunlar bütün hayvanlar gibi yok edilir) diyorsa da, ictihadında hata etmiştir. Fetret devrinde olduğu gibi, dinin ulaşmadığı kimseler, ehl-i necat yani Cennetliktir. Ayrıca yok etmek, Cehenneme sokmaktan daha büyük cezadır. Dinin ulaşmadığı bir kimseye, Cehennemden daha ağır ceza verilir mi?

CEVAP:

Burada iki büyük hata var:

Bir kimse, İmam-ı a'zam, İmam-ı Şafii ayarında büyük bir müctehid olsa bile, başka bir müctehide hata etti diyemez; çünkü (İctihad ictihadla nakz olunmaz) kaidesi meşhurdur. Şafii'de imam arkasında Fatiha okumak farzdır. Hanefi'de ise, tahrimen mekruh yani haramdır. Hanefiler, (Şafiilerin bu hükmü yanlıştır) diyemediği gibi, Şafiiler de, (Hanefilerin bu hükmü yanlıştır) diyemez. İmam-ı Matüridi ile İmam-ı Eş'arinin farklı ictihadları için, biri doğru, öteki yanlış denmez. (İmam-ı Rabbani ictihadında hata etmiştir) demek cüretini göstermek, taassup kadar cahilliği de ortaya sermek demektir.

İkinci hata ise, (Bir kimseyi yok etmek toprak haline getirmek, Cehennemden büyük cezadır) sözüdür. Cehennemin şiddetli azabına göre yok olmak büyük kurtuluştur. Çünkü âhirette, kâfir Cehennemin şiddetine dayanamayacak, (Yâ leyteni küntü türaba) yani (Keşke toprak olsaydım) diyecektir. (Nebe suresi, âyet 40)

Eshab-ı kiram ve diğer İslam âlimleri, Cehennemin şiddetinden, hatta hesap vermekten o kadar çok korktukları için, taş, toprak, kuş olmayı, hiç doğmamış olmayı istemişlerdir. Birkaç örnek:

Hazret-i Ebu Bekir, (Keşke bir kuş, bir yeşil ot olsaydım, hiç insan olmasaydım da kıyamette hesaba çekilmeseydim) buyururdu. Hazret-i Ömer de, Cehenneme düşme korkusundan, bir avuç toprak, bir çöp ve hiç doğmamış olmayı istemiştir. (İhya, Zeyn-ül-mecalis, Kurret-ül ayneyn)

Hazret-i Osman da, (Ölünce dirilmemek isterdim) derdi. Sahabeden Ebu Zer hazretleri, (Cehenneme düşmektense, bir ağaç olmak isterdim) derdi. (İhya)

Kâfirlerin, sonsuz azaba dayanamayacaklarını, toprak olmak isteyeceklerini bildiren âyet-i kerimeyi hiçe sayıp, bu sonsuz azabı, yok olmaktan daha hafif görmek kadar ahmaklık olmaz.

Cennetin anahtarı

Soru: Cennetin anahtarı nedir?

CEVAP:

Cennetin anahtarları çoktur. Birinci anahtarı iman ve namazdır. Birkaç hadis-i şerif meali şöyledir:

(Dua rahmetin anahtarı, abdest namazın anahtarı, namaz da Cennetin anahtarıdır.) [Deylemî]

(Cennetin anahtarı namazdır.) [Deylemi, Darimi]

(La ilahe illallah, Cennetin anahtarıdır.) [İ. Ahmed]

(Kılıç, Cennetin anahtarıdır.) [İ. Asakir]

(Cennetin anahtarı "Lâ ilâhe illallahü vahdehü lâ şerike-leh" demektir.)

(Her şeyin bir anahtarı vardır, Cennetin anahtarı da fakirleri sevmektir.) [İbni Lâl, İ. Süyûtî]

Sekiz Cennetin sekiz kapısı ve sekiz de anahtarı vardır. Birincisi, beş vakit namaz kılan müminlerin imanıdır. İkincisi, Besmele-i şerifedir. Altısı da, Fatiha-i şerifenin içindedir. (İslam Ahlakı)

Fatiha sûresinde zaten altı âyet-i kerime var. Her namazda Fatiha-i şerife okuyoruz. Müslüman, namaza durunca, Cennetin sekiz kapısı açılır. Namazda her rekâtta Besmele okunur. Besmele de anahtardır. Diğer altısı da Fatiha-i şerifede gizlidir. Her namazda ve her rekâtta Fatiha-i şerife var. İşte Müslüman, namaza durduğu zaman, sekiz Cennetin sekiz kapısı açılır. Namaz kılmadan Cennete gireceğini düşünmek, akıl kârı değildir.

Soru: (Cennetin anahtarı, ibadet değil, imandır) deniyor. Hâlbuki İslam Ahlakı kitabındaki bir hadiste, (Cennetin anahtarı namazdır) buyuruluyor. Yine hadis-i şerifte, (Fakirleri sevmek Cennetin anahtarıdır) ve (Kılıç, Cennetin anahtarıdır) buyuruluyor. Namaz kılmak ve fakirleri sevmek ibadet olduğuna göre, (Cennetin anahtarı imandır) demek doğru olur mu?

CEVAP:

Dinimizde bir kaide var. Şartsız bildirilen şeylerde bazı şartlar var demektir. Özellikle hadis-i şerifler, açıklamaları ile birlikte alınmazsa yanlışlıklara sebep olur. (La ilahe illallah, Cennetin anahtarıdır) ve (Cennetin anahtarı "Lâ ilâhe illallahü vahdehü lâ şerike-leh" demektir) hadis-i şerifleri de, Cennetin anahtarının iman olduğunu göstermektedir.

Mızraklı ilmi halin adı Miftah-ül-Cennet yani Cennetin anahtarıdır. Bu kitapta iman ve amel bilgileri vardır. Yalnız imanla Cennete girilirse de, yalnız amelle Cennete girilmez. Amelsiz iman makbul, imansız amel ise makbul değildir. **Peygamber** efendimiz, (Hiç kimse, ibadeti sebebiyle Cennete girmez) buyurmaktadır. İmanı olan kimsenin ibadeti az da olsa,

çok da olsa Cennete, **Allahü teâlâ**nın lütfu ve ihsanı ile girilir. Lütuf ve ihsana kavuşmak için, imanlı olmak şarttır. İmanı muhafaza edebilmek için ibadete de ihtiyaç vardır. İbadet etmeyerek günaha giren kimsenin imanını koruması, imkânsız denecek kadar çok zordur. Çünkü haramlar insanı küfre sürükler. İmanı korumak için namaz çok lüzumludur. Namaz kılmamak en büyük günahlardan biridir. Onun için **Peygamber** efendimiz, (Cennetin anahtarı namazdır) buyuruyor. (Kılıç, Cennetin anahtarıdır) buyurulması da, dinin ve imanın muhafazası için cihadın, emr-i marufun farz olduğunu göstermektedir. Fakiri, fakir olduğu için sevmemek de kibirdendir. Kibrin yeri Cehennemdir. Şeytan kibirlendi, kâfir oldu. Müşrikler, kibirlerinden dolayı iman etmediler. Kibir, her hayra manidir.

Yukarıda bildirilen namaz, kibirsizlik ve cihad, amelle ilgiliyse de, dolaylı olarak imanı ilgilendirdiği ve imanı tehlikeye sokup kâfir yapacağı için bunlara Cennetin anahtarı denmiştir.

Cennet dili

Soru: (Arap harfleri de, Kiril, Latin ve Çin harfleri gibi, insanlar tarafından meydana getirilmiştir. Arapça da, Rusça, İngilizce ve Çince gibi bir ırkın dilidir, kutsallıkla ilgisi yoktur. Onun için namazda herkes Kur'an mealini kendi diliyle okumalı) deniyor. Bu yanlış değil mi?

CEVAP:

Elbette yanlıştır. Arapların, Farsların ve daha önce bin yıl kadar Osmanlıların kullandığı harfler, Arap harfleri değil, İslam harfleridir. Arapça Cennet lisanıdır. Cennette kullanılan yazı da Arapların kullandığı İslam harfleridir. Arab, sözlükte, güzel demektir. Arabî [Arapça], güzel dil demektir. Arap ırkıyla alakası yoktur.

Her lisan, insanlar tarafından meydana getirildi. Arapça ise, insanlar yaratılmadan önce de vardı. İlk insan olan Âdem aleyhisselam Cennetin her yerinde (Lâ ilâhe illallah) yazılı olduğunu gördü. Yani, insanlar yokken de bu harfler, bu lisan vardı. (Mir'at-ı Medine, Ruh-ül beyan tefsiri)

Âdem aleyhisselam, Cennetin her yerinde ve Arş üzerinde İslam harfleriyle yazılı (La ilahe illallah **Muhammedün Resulullah**) yazısını gördü. O harfler, insan yapısı değildir. Dünya ve Âdem aleyhisselam yokken, o harfler vardı.

Ruh-ul-beyan tefsirinde, Maide sûresinin 18. âyetinin tefsirinde, Hazret-i Ömer'in haber verdiği şu hadis-i şerif bildiriliyor:

(Âdem aleyhisselam, "Ya Rabbi! **Muhammed** aleyhisselam hakkı için beni affet!" diye dua edince, **Allahü teâlâ** "Onu daha yaratmadım. Nereden bildin?" buyurdu. "Ya Rabbi! Arşta, La ilahe illallah **Muhammedün Resulullah** yazısını görünce, anladım" dedi) [Bu hadis-i şerif, imam-ı Beyhekî'nin Delail kitabında ve yine hadis âlimlerinden Hâkim-i Nişapurî'nin Müstedrek kitabında yazılıdır.]

İbni Hacer-i Mekkî hazretleri buyuruyor ki:

Mushaf'ı Arapçadan başka harfle yazmak ve başka dile tercüme edip, Kur'an-ı kerim yerine bunu okumak haramdır. Arapçadan başka harfle yazmak ve böyle yazılmış Mushaf'ı okumak haramdır. Kur'an-ı kerimi başka dile tercüme edip, Kur'an-ı kerim yerine bunu okumak ve Mushaf'ı Arabî harflerle, okunduğu gibi yazmak suretiyle değiştirmek bile

sözbirliğıyle haramdır. Kur'an-ı kerimi böyle yazarken ve başka dile tercüme ederken, Allah kelamının icazı [mucize özelliğı] bozulmakta, nazm-i ilahi değışmektedir. Bunun gibi sebeplerle de, Kur'an tercümesi namazda okunamaz. (Fetava-i fıkhiyye)

Namazda her şey Arapça okunsa sadece iftitah tekbiri (Allahü ekber) yerine bunun herhangi bir dildeki tercümesi söylense namaz yine sahih olmaz. (Redd-ül-muhtar)

Selamdan önce okunan duaları bile Arapça okumak şarttır. Arapçadan başka herhangi bir dille namaz kılmanın sahih olmadığını bütün âlimler ittifakla bildirmişlerdir. (Hindiyye)

Diyanet'in hazırladığı Kur'an mealinin önsözünde diyor ki:

(Kur'an-ı kerim, yalnız Türkçeye değil, hiçbir dile hakkıyla çevrilemez. Kur'anın yalnız mânasını ifade eden sözleri, Kur'an hükmünde tutmak, namazda okumak caiz olmaz. Hiçbir tercüme, aslının yerini tutamaz.)

Din İşleri Yüksek Kurulu'nun 4.12.1997 gün ve 103 sayılı kararı da özetle şöyledir:

(Kur'andan kolayınıza geleni okuyun!) mealindeki âyetinde olduğu gibi, **Resulullah** da namaz kılmayı tarif ederken, (Kur'andan hafızandakilerden kolayına geleni oku!) buyurmuştur. Bu itibarla namazda Kur'an okumak; Kitap, Sünnet ve İcma ile sabit bir farzdır. Kur'an, sadece mâna olarak değil, **Resulullah**'ın kalbine elfazı [sözleri] ile indirilmiştir. Bu elfazdan başka lafızlarla ifade edilen mâna Kur'an değildir. Çünkü indirildiğı elfazın dışında, hattâ Arapça bile olsa, başka sözlerle ifade edilen mâna, Kur'an değildir. Kur'an kavramında sadece mâna değil, bir rüknü olarak onun elfazı da vardır. Bunun için tercümesine Kur'an denilmez ve Kur'an hükmünde olmaz.

Cennetteki yazı

Soru: (Kur'an harfleri İslam harfleri değil, Arap harfleridir. Arap harfleriyle yazılmış yazılara basmanın hiç mahzuru yoktur) diyenler oluyor. Cennet dili Arapça olduğu gibi, Cennetteki harfler de, Arapların kullandıkları İslam harfleri değil midir?

CEVAP:

Böyle söyleyenler, dinimizin kıymet verdiklerini tahkir etmek isteyen art niyetli kimselerdir. Kur'an-ı kerimin yazıldığı harfler, elbette İslam harfleridir. İslam harflerinin üzerine basmamak, saygı duymak gerekir.

Cennette konuşulan dil de Arapçadır. Bir hadis-i şerif:

(Cennet ehlinin lisanı Arapçadır.) [Taberânî, Hâkim, İbni Asakir, Abd-ür-rezzak]

İlk insan olan Âdem aleyhisselam Cennetin her yerinde, İslam harfleriyle (Lâ ilâhe illallah) yazılı olduğunu gördü. Yani insanlar yokken de bu harfler, bu lisan vardı. (Mir'at-ı Medine, Ruh-ül beyan tefsiri)

Ruh-ul-beyan tefsirinde, Maide sûresinin 18. âyetinin tefsirinde, Hazret-i Ömer'in haber verdiği şu hadis-i şerif bildiriliyor:

(Âdem aleyhisselam, "Ya Rabbî, **Muhammed** aleyhisselam hakkı için beni affet!" diye dua edince, **Allahü teâlâ** "Onu daha yaratmadım. Nereden bildin?" buyurdu. "Ya Rabbî! Arşta, La ilahe illallah **Muhammedün Resulullah** yazısını görünce, anladım" dedi) [Bu

hadis-i şerif, imam-ı Beyhekî'nin Delail kitabında ve yine hadis âlimlerinden Hâkim-i Nişapurî'nin Müstedrek kitabında yazılıdır.]

Türkiye'deki seyyidler, Arap oldukları hâlde, Kürtçe konuşuyorlar. Kürtçe konuşmak Kürt olmayı gerektirmediği gibi, Arapların İslam harflerini kullanmaları da, Arap harfleri olmalarını gerektirmez. İslam harflerini, 600 yıl boyunca, Türkçe konuşan Osmanlılar da kullanmıştır. Farsça konuşan İran da, İslam harflerini kullanmaktadır. Daha başka ülkelerde de, İslam harfleri kullanılmaktadır. Kur'an-ı kerimin harfleri İslam harfleridir. Üç hadis-i şerif:

(**Allahü teâlâ** Arş'ı yaratınca, üzerine Lâ ilâhe illallah **Muhammed**ün Resulallah yazdı.) [İ. Rafîî]

(**Allahü teâlâ**nın Levhi mahfuzda yazdığı ilk şey, Bismillâh irrahman irrahimdir.) [Deylemî]

(Yer gök yaratılmadan iki bin yıl önce, Cennetin kapısında Lâ ilâhe illallah **Muhammed**ün **Resulullah** yazılmıştır.) [Ukayl, İ. Neccar]

Mir'at-ül-Haremeyn kitabında deniyor ki: Âdem "aleyhisselam", Cennette iken, Cennetin her yerinde ve Arş üzerinde (La ilahe illallah **Muhammed**ün **Resulullah**) yazılı gördü. Onun, **Allahü teâlâ**nın en sevgili kulu olduğunu, bundan anlamıştı. Bunlar, İslam harfleri ile yazılıydı. Dünya ve Âdem aleyhisselam yokken, o harfler vardı. Bütün kitaplar ve sahifeler, İslam harfleri ile gönderilmiştir.

Kur'an-ı kerimin harfleri muhteremdir. Hadîka'da ve Letaif-ül-işarat kitabında (Hud aleyhisselama gelen kitap İslam harfleri ile idi) deniyor.

İbni Âbidin hazretleri buyuruyor ki: Âlimlerimiz, Kur'an-ı kerim harflerine hürmet etmek gerektiğini nakletmişlerdir. Kurradan bazıları Hud Aleyhisselama indirilmiş kitabın Kur'an harfleriyle yazıldığını söylemişlerdir. Bu, yazının mutlak surette muhterem olmasını gösterir. Seyyid Abdülganî Nablûsî buyuruyor ki: Hud aleyhisselama indirilen kitap, Kur'an harfleriyle yazılmıştır. Bunu İmam-ı Kastalânî (El-İşarat) isimli kitabında açıklamıştır. (Redd-ül muhtar)

Hindiyye'de, (Bir kâfirin ismini yazıp buna hakaret caiz değildir. Çünkü İslam harflerine hürmet lazımdır) deniyor.

Bostan-ül-arifin'de deniyor ki: Doğumun rahat olması için, (Bismillahillezi la ilahe illa huv El-Halim-ül Kerim. Sübhane Rabbil Arş-ilazim Elhamdülillahi Rabbil âlemin) ve sonra (Naziât) sûresinin son âyetini ve Ke-ennehümden itibaren (Ahkaf) sûresinin son âyetini İslam harfleri ile yazıp, eritip doğum yapacak kadına içirmelidir.

Kur'an-ı kerim, Allah'ın sözüdür. **Allahü teâlâ**, sözünü, İslam harflerinin ve seslerinin içine sokup, **Peygamber** efendimiz **Muhammed** aleyhisselama göndermiştir. (Diyâ-ül Kulûb)

Demek ki, Kur'an yazısı İslam yazısıdır. Yazıya da, harflerine de hürmet gerekir.

Cennette günler vardır

Soru: Cennette güneş olmadığına göre, haftanın günleri olacak mıdır?

CEVAP:

Din kitaplarımızda deniyor ki:

Günlerin birbirinden ayrı olması için, güneşin doğup batması ve gece gündüz olması şart değildir. Nitekim kutuplarda altı ay gündüz ve altı ay gece oluyor. Fakat altı aylık, yani yüz seksen günlük zaman diyoruz. Cennette de günler ayrı ayrı olacaktır. Hâlbuki Cennette güneş yoktur.

Müminlerin makbul olanları, Cennette her sabah ve akşam; derecesi aşağı olanlar ise, her cuma günü, tecelli-i cemalle ve rüyetle müşerref olacaklardır. (H. L. O. İman)

Bu konudaki birkaç hadis-i şerif:

(Cuma, dünyada ve Cennette müminlerin bayramıdır.) [R. Nâsîhîn]

(Günlerin en hayırlısı cuma günüdür. Âdem aleyhisselam, cuma günü yaratıldı, cuma günü Cennete kondu, cuma günü dünyaya gönderildi. Kıyamet de cuma günü kopacaktır.) [Tirmizî]

(İnsanlar, Cennette de âlimlere muhtaç olurlar. Her cuma günü, **Allahü teâlâ**, "Benden ne dilerseniz dileyin" buyurur. İnsanlar, [hiçbir şeye muhtaç olmadıkları, her çeşit nimete kavuştukları için] ne isteyeceklerini şaşırıp, âlimlere sorarlar. Âlimler de, istenmesi gerekeni söylerler.) [**Deylemî**, İbni Asakir]

(Cennette müminler, **Allahü teâlâ**yı cuma günü göreceklerdir.) [Şir'a şerhi]

(Cennet ehlinin bir çarşısı vardır. Her cuma günü oraya gelince, ferahlatıcı bir meltem rüzgârı eser, elbiselerini ve yüzlerini okşayarak güzelliklerini artırır. Hanımları, "Vallahi, bizden ayrıldıktan sonra sizin cemel ve güzelliğiniz artmış" derler. Erkekler de, "Vallahi, siz de çok güzelleşmişsiniz!" derler.") [Müslim]

Dünya ile mukayese edilemeyen Cennet hayatı sonsuzdur. Her hafta cuma günü herkesin güzelliği artacak, **Allahü teâlâ**nın kudreti sonsuz olduğu için, bu artışlar, sonsuza kadar devam edecektir. Bu, **Allahü teâlâ** için zor değildir.